

BOSNA I HERCEGOVINA
Vijeće ministara

ODLUKA
O PROVEDBENIM PROPISIMA
ZAKONA O CARINSKOJ POLITICI
BOSNE I HERCEGOVINE

Sarajevo, prosinac, 2004. godine

Temeljem članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» br.; 30/03 i 42/03) i članka 1. stavak 1 Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH broj 57/04) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 72. sjednici održanoj 16.12.2004. godine, donijelo je

**ODLUKU
O PROVEDBENIM PROPISIMA
ZAKONA O CARINSKOJ POLITICI BOSNE I HERCEGOVINE**

DIO I

Opći provedbeni propisi

NASLOV I

Opće

GLAVA 1

Definicije

Članak 1.

U primjeni ove odluke pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. 'Zakon' znači Zakon o carinskoj politici BiH
2. 'ATA karnet' znači međunarodni carinski dokument za privremeni uvoz ustanovljen ATA konvencijom ili Istambulskom konvencijom;
3. 'Upravni odbor' znači Odbor formiran Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH.
4. 'Podaci potrebni za identifikaciju robe' znači s jedne strane podaci koji se koriste za identifikaciju robe u trgovinskom smislu i koji carinskim organima omogućavaju određivanje carinskog tarifnog razvrstavanja, a s druge strane količina robe.
5. 'Roba nekomercijalnog karaktera' znači roba čije se prijavljivanje za određeni carinski postupak vrši povremeno, a čiji karakter i količina upućuju na to da je namijenjena za privatnu, osobnu ili obiteljsku upotrebu primaoca robe ili osoba koje ih nose, odnosno da je nedvojbeno namijenjena kao poklon.
6. 'Mjere trgovinske politike' znači netarifne mjere koje su, kao dio trgovinske politike, utvrđene propisima Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH) kojima se regulira uvoz i izvoz robe, kao što su mjere nadzora ili čuvanja, količinska ograničenja i limiti i zabrane uvoza i izvoza.
7. 'Carinska nomenklatura' znači nomenklatura navedena u članku 17. Zakona.
8. 'Harmonizirani sistem' znači Harmonizirani opis robe i sistem kodiranja.
9. 'Istambulska konvencija' znači Konvencija o privremenom uvozu dogovorena u Istanbulu 26. juna/lipnja 1990. god.

GLAVA 2

Odluke

Članak 2.

Kada osoba, koja sačinjava zahtjev za donošenje odluke, nije u stanju da dostavi sva dokumenta i podatke neophodne za donošenje odluke, carinski organi daju na uvid dokumentaciju i podatke koji su im na raspolaganju.

Članak 3.

Odluka koja je povoljna za osobu koja je dala garanciju da će plaćati dospjele iznose na prvi pisani zahtjev carinskih organa ukida se kada ta obaveza nije ispoštovana.

Članak 4.

1. Ukidanje odluke ne utiče na robu koja je, u trenutku njenog stupanja na snagu, već bila stavljena u postupak na osnovu ukinutog odobrenja.
2. Međutim, carinski organi mogu zahtijevati da se takvoj robi odredi carinski odobreno postupanje ili upotreba u roku koji oni odrede.

GLAVA 3

Tehnike obrade podataka

Članak 5.

1. Pod uvjetima i na način, koji carinski organi odrede, a uz poštivanje principa predviđenih carinskim propisima, oni mogu propisati da se radnje i postupci vrše tehnikom obrade podataka. U tom smislu:
 - 'tehnika obrade podataka' znači:
 - a) razmjena standardnih EDI poruka s carinskim organima;
 - (b) unošenje podataka potrebnih za provođenje određenih radnji i postupaka u carinske sisteme za obradu podataka;
 - 'EDI' (Electronic Data Interchange) znači prijenos podataka strukturiranih prema dogovorenim standardima poruka između dva kompjuterska sistema elektronskim putem;
 - 'standardna poruka' znači unaprijed propisana i prihvaćena struktura za elektronski prijenos podataka.
2. Uvjeti propisani za vršenje radnji i postupaka tehnikom obrade podataka između ostalog obuhvaćaju mjere za provjeru izvora podataka, te zaštitu podataka od rizika neovlaštenog pristupa, gubljenja, mijenjanja ili uništenja.

Članak 6.

Kada se radnje i postupci vrše tehnikom obrade podataka, carinski organi utvrđuju propise za zamjenu ručno napisanog potpisa nekom drugom tehnikom, koja se može zasnivati na korištenju znakova.

Članak 7.

1. U pogledu test programa, koji koriste tehniku obrade podataka a koji su kreirani za vršenje procjene mogućih pojednostavljenja, carinski organi mogu, samo za onaj period koji je potreban za primjenu tih programa, odustati od zahtjeva da se podnose:
 - (a) deklaracija vrijednosti predviđena člankom 89. stav 1. ove odluke
 - (b) odstupajući od članka 129. stav 1. ove odluke, podaci, koji se odnose na polja jedinstvene carinske isprave, a koji nisu neophodni za identifikaciju robe i koji ne predstavljaju faktore na osnovu kojih se primjenjuju uvozne dažbine.
2. Međutim, podaci se stavljaju na raspolaganje na zahtjev u okviru kontrolnih radnji. Iznos uvoznih dažbina, koji se naplaćuje u periodu obuhvaćenim odstupanjem odobrenim sukladno s prvim podstavom, ne smije biti manji od onog koji bi se naplatio da nema tog odstupanja.

NASLOV II

OBAVEZUJUĆA INFORMACIJA

GLAVA 1

Definicije

Članak 8.

U smislu ovog naslova:

1. *obavezujuća informacija* znači informacija o tarifnom razvrstavanju robe ili informacija o porijeklu robe propisana člankom 11. Zakona.
2. *podnosilac zahtjeva*:
 - u pitanjima koja se odnose na tarifu znači osoba koja je podnijela zahtjev carinskim organima za izdavanje obavezujuće informacije o tarifnom razvrstavanju;
 - u pitanjima koja se odnose na porijeklo robe znači osoba koja je podnijela zahtjev carinskim organima za izdavanje obavezujuće informacije o porijeklu robe.
3. *imalac* znači osoba u čije ime se izdaje obavezujuća informacija.

GLAVA 2

Postupak za dobivanje obavezujuće informacije – Dostavljanje informacije podnosiocima zahtjeva

Članak 9.

1. Zahtjevi za izdavanje obavezujuće informacije podnose se Upravi za indirektno oporezivanje (u daljem tekstu: Uprava) u pisanom obliku na obrascu iz priloga 1. ove odluke.
2. Zahtjev za izdavanje obavezujuće informacije o tarifnom razvrstavanju odnosi se samo na jednu vrstu robe. Zahtjev za izdavanje obavezujuće informacije o porijeklu robe odnosi se samo na jednu vrstu robe i jedan splet okolnosti pod kojim se utvrđuje porijeklo.
3. (A) Zahtjevi za izdavanje obavezujuće informacije o tarifnom razvrstavanju moraju sadržavati sljedeće podatke :

- (a) ime i adresu držaoca robe;
- (b) ime i adresu podnosioca zahtjeva kada ta osoba nije držaoc robe;
- (c) detaljan opis robe koji omogućava njenu identifikaciju i određivanje njenog razvrstavanja u carinskoj nomenklaturi;
- (d) sastav robe i sve metode pregleda korištene za njegovo utvrđivanje a kada razvrstavanje zavisi od toga;
- (e) svi uzorci, fotografije, planovi, katalogi ili druga raspoloživa dokumenta koja mogu pomoći carinskim organima u određivanju tačnog razvrstavanja robe u carinskoj nomenklaturi trebaju se priložiti kao prilozi;
- (f) predviđeno razvrstavanje;
- (g) suglasnost o dostavljanju prijevoda svih priloženih dokumenata na jednom od službenih jezika BiH, ako to zatraže carinski organi;
- (h) sve podatke koji se trebaju tretirati kao povjerljivi;
- (i) naznaku podnosioca zahtjeva da li je, prema njegovom saznanju, obavezujuća informacija o tarifnom razvrstavanju za identičnu ili sličnu robu već bila primjenjivana ili izdavana u BiH;
- (j) prihvatanje da se dostavljeni podaci mogu pohraniti u bazu podataka carinskih organa; međutim, bez obzira na članak 14. Zakona, primjenjuju se važeći propisi u BiH kojima se regulira zaštita podataka.

(B) Zahtjevi za izdavanje obavezujuće informacije o porijeklu robe sadržava sljedeće podatke:

- a) ime i adresu držaoca robe;
- b) ime i adresu podnosioca zahtjeva kada ta osoba nije držaoc robe;
- c) zakonski osnov koji se može primijeniti u smislu članaka 19. i 24. Zakona;
- d) detaljni opis robe i njeno tarifno razvrstavanje;
- e) sastav robe i sve metode pregleda koji su korišteni za njegovo utvrđivanje te, po potrebi, ex-works cijenu robe;
- f) navode se uvjeti koji omogućavaju utvrđivanje porijekla robe, upotrijebljeni materijali i njihovo porijeklo, tarifno razvrstavanje, odgovarajuće vrijednosti i opis okolnosti (pravila koja se odnose na promjenu tarifne oznake, dodatnu vrijednost, opis operacije ili procesa ili bilo koji drugi konkretni propis), koje omogućavaju ispunjavanje dotičnih uvjeta; naročito konkretan propis o porijeklu robe, koji je primjenjen i porijeklo koje se predviđa za robu;
- g) sve uzorke, fotografije, planove, kataloge ili druga raspoloživa dokumenta o sastavu robe i materijalima od kojih je sačinjena, koji mogu pomoći u opisivanju proizvodnog procesa ili obrade kroz koju su ti materijali prošli;
- h) suglasnost o dostavljanju prijevoda svih priloženih dokumenata na jednom od službenih jezika BiH, ako to zatraže carinski organi;
- i) sve podatke koji se trebaju tretirati kao povjerljivi, bilo u vezi s javnošću ili upravom;
- j) naznaku podnosioca zahtjeva da li je, prema njegovom saznanju, obavezujuća informacija o porijeklu za robu ili materijale koji su identični onim iz tačaka (d) i (f) ovog stava već primjenjivana ili izdavana u BiH;
- k) prihvatanje da se dostavljeni podaci mogu pohraniti u bazu podataka carinskih organa, koja je dostupna javnosti, međutim, bez obzira na članak 14. Zakona, primjenjuju se važeći propisi u BiH, kojima se regulira zaštita podataka.

4. Kada po primitku zahtjeva carinski organi smatraju da on ne sadrži sve podatke potrebne za davanje obavezujuće informacije, carinski organi zahtijevaju od podnosioca zahtjeva da dostavi potrebne podatke. Rokovi od tri mjeseca i 150 dana iz člana 10. ove odluke počinju teći od trenutka kada carinski organi imaju sve podatke potrebne za donošenje odluke; carinski organi

obavještavaju podnosioca zahtjeva da su primili zahtjev te o datumu od kojeg počinje teći navedeni rok.

Članak 10.

1. Obavezujuća informacija dostavlja se podnosiocu zahtjeva što je prije moguće na obrazcu iz priloga 2.
 - (a) U pitanjima koja se odnose na tarifu: ako obavezujuću informaciju nije bilo moguće dostaviti podnosiocu zahtjeva u roku od tri mjeseca nakon prihvatanja zahtjeva, carinski organi stupaju u kontakt s podnosiocem zahtjeva kako bi objasnili razlog kašnjenja i naveli kada očekuju da će biti u mogućnosti dostaviti informaciju.
 - (b) U pitanjima koja se odnose na porijeklo robe: informacija se dostavlja u roku od 150 dana od dana prihvatanja zahtjeva.
2. U obavještenju se navodi koji će se podaci tretirati kao povjerljivi. Navodi se i pravo žalbe iz člana 236. Zakona.

GLAVA 3

Pravna snaga obavezujuće informacije

Članak 11.

1. Bez odstupanja od članaka 5. i 61. Zakona, na obavezujuću informaciju može se pozivati samo držaoc robe.
2.
 - (a) U pitanjima koja se odnose na tarifu: carinski organi od držaoca robe mogu zahtijevati da, prilikom vršenja radnji i postupaka, obavijesti carinske organe da je u posjedu obavezujuće informacije koja se odnosi na robu koja se carini.
 - (b) U pitanjima koja se odnose na porijeklo robe: carinski organi nadležni za provjeru primjenjivosti obavezujuće informacije o porijeklu robe mogu od držaoca robe zahtijevati da, prilikom okončavanja radnji i postupaka, obavijesti te organe da je u posjedu obavezujuće informacije o porijeklu robe kojom se obuhvaća roba u vezi s kojom se radnje i postupci okončavaju.
3. Imalac obavezujuće informacije može je koristiti u pogledu konkretne robe samo kada nadležni carinski organ utvrdi:
 - (a) u pitanjima koji se odnose na tarifu: da određena roba u svakom pogledu odgovara onoj koja je opisana u predočenoj informaciji;
 - (b) u pitanjima koja se odnose na porijeklo robe: da određena roba i okolnosti koje određuju njeno porijeklo u svakom pogledu odgovaraju onim koje su opisane u predočenoj informaciji.

Članak 12.

1. Nakon usvajanja jednog akta ili mjere iz člana 11. stav 5. Zakona, carinski organi poduzimaju neophodne korake kako bi osigurali da se obavezujuća informacija od tada izdaje samo sukladno s tim aktom ili mjerom.
2. U pogledu obavezujuće informacije o tarifnom razvrstavanju, a u smislu stava 1. ovog članka, datum koji se uzima u obzir je datum utvrđen člankom 11. stav 5. točka (a) Zakona
3. U vezi s obavezujućom informacijom o porijeklu robe, a u smislu stava 1. ovog člana datum koji se uzima u obzir je datum utvrđen člankom 11. stav 5. točka (b) Zakona

GLAVA 4

Odredbe koje se primjenjuju u slučaju isteka obavezujuće informacije

Članak 13.

1. Kada imalac obavezujuće informacije, koja je prestala važiti iz razloga navedenih u članku 11. stav 5. Zakona, želi da iskoristi mogućnost pozivanja na takvu informaciju tokom određenog perioda sukladno sa stavom 6. tog člana, on o tome obavještava carinske organe i dostavlja sva neophodna prateća dokumenta kako bi omogućio vršenje provjere u smislu ispunjavanja svih relevantnih uvjeta.
2. U izuzetnim slučajevima kada nisu ispunjeni uvjeti iz stava 1. ovog člana, koji se odnose na mogućnost nastavka pozivanja na obavezujuću informaciju o tarifnom razvrstavanju ili obavezujuću informaciju o porijeklu robe, carinski organi o tome pismeno obavještavaju imaoa.

NASLOV III

PORIJEKLO ROBE

GLAVA 1

Nepreferencijalno porijeklo

Odjeljak 1

Obrada ili prerada kojom se daje porijeklo

Članak 14.

1. Ovim poglavljem se, u pogledu tekstila i proizvoda od tekstila koji potpadaju pod Dio XI Carinske tarife BiH, te u pogledu određenih drugih proizvoda osim tekstila i proizvoda od tekstila, propisuju obrade ili prerade za koje se smatra da zadovoljavaju kriterije propisane člankom 21. Zakona, a koje određenoj robi daju porijeklo zemlje u kojoj su izvršene.
2. 'Zemlja' znači ili BiH ili neka druga zemlja, kako već bude odgovaralo.

Pododjeljak 1

Tekstil i proizvodi od tekstila koji potpadaju pod Dio XI Carinske tarife BiH

Članak 15.

U pogledu tekstila i proizvoda od tekstila, koji potpadaju pod Dio XI Carinske tarife BiH, dovršenim procesom navedenim u članku 16. ove odluke smatra se obrada ili prerada koja daje porijeklo u smislu člana 21. Zakona.

Članak 16.

1. Obrada ili prerada, uslijed koje se dobiveni proizvodi razvrstavaju pod drugi tarifni broj Carinske tarife BiH od onog kojim su bili obuhvaćeni različiti upotrijebljeni materijali bez porijekla, smatra se dovršenim procesom.
2. Međutim, u pogledu proizvoda navedenih u prilogu 4, samo se konkretni postupci iz kolone 3 tog priloga, koji se odnose na svaki pojedini dobiveni proizvod, smatraju dovršenim, bilo da uključuju promjenu tarifnog broja ili ne.
3. Metoda primjene propisa iz priloga 4 objašnjena je u uvodnim napomenama priloga 3.

Članak 17.

U smislu prethodnog člana, sljedeće se u svakom slučaju smatra nedovoljnom obradom ili preradom za dobivanje statusa proizvoda s porijeklom bilo da dolazi do izmjene tarifnog broja ili ne:

- (a) radnje kojima se osigurava očuvanost robe u dobrom stanju tokom prijevoza i smještaja (ventilacija, razastiranje, sušenje, uklanjanje oštećenih dijelova i slične radnje);
- (b) jednostavne radnje koje se sastoje od uklanjanja prašine, prosijavanja ili rešetanja, sortiranja, razvrstavanja, sparivanja (uključujući i sastavljanje kompleta proizvoda), pranja, rezanja;
- (c)
 - i. promjena ambalaže, dijeljenje i spajanje pošiljki;
 - ii. jednostavno stavljanje u vreće, kutije, pričvršćivanje na kartone ili daske itd., te sve druge jednostavne radnje pakiranja
- (d) stavljanje oznaka, naljepnica ili sličnih razlikovnih znakova na proizvode ili njihovu ambalažu;
- (e) jednostavno sastavljanje dijelova proizvoda kako bi činili kompletan proizvod;
- (f) kombinacija dvije ili više radnji navedenih u točkama (a) do (e) ovog člana.

Pododjeljak 2

Proizvodi osim tekstila i tekstilnih proizvoda koji potpadaju pod Dio XI Carinske tarife BiH

Članak 18.

1. U slučaju dobivenih proizvoda navedenih u prilogu 5, obrada ili prerada navedena u koloni 3 tog priloga smatra se procesom ili radnjom kojom se daje porijeklo prema članku 21. Zakona.
2. Metoda primjene propisa navedenih u prilogu 5 opisana je u uvodnim napomenama priloga 3.

Pododjeljak 3

Zajedničke odredbe za sve proizvode

Članak 19.

Kada je listama u priložima 4 i 5 predviđeno da se porijeklo daje ako vrijednost upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi određeni procenat ex-works cijene dobivenih proizvoda, takav procenat se obračunava na sljedeći način:

- ‘vrijednost’ znači carinska vrijednost u trenutku uvoza upotrijebljenih materijala bez porijekla ili, ako nije poznata i ne može se utvrditi, prva cijena koja se može utvrditi, a koja se plaća za takve materijale u zemlji obrade;
- ‘ex-works cijena’ znači ex-works cijena dobivenog proizvoda umanjena za iznos svih domaćih poreza čiji se povrat vrši ili bi se mogao vršiti prilikom izvoza takvog proizvoda;
- ‘vrijednost dobivena kao rezultat radnji sklapanja’ znači povećanje vrijednosti koje nastaje zbog samog sklapanja, zajedno s radnjama dorade i provjere, te zbog ugrađivanja bilo kojih dijelova koji vode porijeklo iz zemlje u kojoj su dotične radnje izvršene, uključujući i dobit i opće troškove nastale u toj zemlji kao rezultat tih radnji.

Odjeljak 2

Odredbe koji se odnose na rezervne dijelove

Članak 20.

1. Za pribor, rezervne dijelove ili alat isporučen s bilo kojim dijelom opreme, mašine, aparata ili vozila, koji čini dio njegove standardne opreme, smatra se da ima isto porijeklo kao taj dio opreme, mašine, aparata ili vozila.
2. Za bitne rezervne dijelove za upotrebu s bilo kojim dijelom opreme, mašine, aparata ili vozila koje je bio stavljen u slobodni promet ili prethodno izvezen smatra se da imaju isto porijeklo kao i taj dio opreme, mašine, aparata ili vozila ukoliko se ispunjavaju uvjeti predviđeni u ovom odjeljku.

Članak 21.

Pretpostavka porijekla iz prethodnog člana prihvata se samo:

- ako je to neophodno radi izvoza u zemlju odredišta;
- ako ugradnja navedenih bitnih rezervnih dijelova u dio predmetne opreme, mašine, aparata ili vozila u fazi proizvodnje ne sprečava da taj dio opreme, mašine, aparata ili vozila ima porijeklo BiH ili zemlje u kojoj se vrši proizvodnja.

Članak 22.

U smislu člana 20. ove odluke:

- (a) ‘dio opreme, mašine, aparata ili vozila’ znači roba navedena u dijelu XVI, XVII i XVIII Carinske tarife BiH;
- (b) ‘bitni rezervni dijelovi’ znači dijelovi koji predstavljaju:
 - komponente bez kojih se ne može osigurati pravilan rad robe iz tačke (a) ovog člana, koja je stavljena u slobodan promet ili bila prethodno izvezena; i
 - karakteristiku te robe; i
 - koji su namijenjeni za njeno redovno održavanje i zamjenu dijelova iste vrste, koji su oštećeni ili se ne mogu popraviti.

Članak 23.

1. Kada se nadležnim organima BiH podnosi zahtjev za izdavanje uvjerenja o porijeklu za rezervne dijelove u smislu člana 20. ove odluke, polje 6 (stavka broj, oznake, brojevi, broj i vrsta pakovanja, opis robe) tog uvjerenja i zahtjev, koji se odnosi na njih, uključuje i izjavu dotične osobe da je roba navedena u njoj namijenjena za redovno održavanje dijela opreme, mašine, aparata ili vozila koji je bio prethodno izvezen, zajedno s tačnim podacima o navedenom dijelu opreme, mašine, aparata ili vozila.
2. Kad god je to moguće, određena osoba također daje podatke o uvjerenju o porijeklu (organu koji ga je izdao, broj i datum uvjerenja) pod kojim je bio izvezen dio opreme, mašine, aparata ili vozila za čije održavanje su ti dijelovi namijenjeni.

Članak 24.

Kada se u smislu člana 20. ove odluke porijeklo bitnih rezervnih dijelova mora dokazati radi njihovog stavljanja u slobodni promet u BiH predočavanjem uvjerenja o porijeklu, uvjerenjem se obuhvaćaju podaci iz prethodnog člana.

Članak 25.

U cilju osiguravanja primjene propisa predviđenih u ovom odjeljku, nadležni organi BiH mogu tražiti i dodatni dokaz, naročito:

- predočavanje fakture ili kopije fakture, koja se odnosi na dio opreme, mašine, aparata ili vozila koji je stavljen u slobodni promet ili koji je bio prethodno izvezen;
- ugovor ili kopiju ugovora odnosno bilo koji drugi dokument kojim se pokazuje da je isporuka bila izvršena kao dio uobičajenog servisa održavanja.

Odjeljak 3

Provedbeni propisi koji se odnose na uvjerenja o porijeklu

Članak 26.

Kada se prilikom uvoza porijeklo proizvoda dokazuje ili se mora dokazati predočavanjem uvjerenja o porijeklu, to uvjerenje mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- (a) izdaje ga organ koji je propisno ovlašten u tu svrhu i koji se smatra pouzdanim;
- (b) sadrži sve podatke neophodne za identifikaciju proizvoda na koji se odnosi, a naročito:
 - broj paketa, njihov karakter, te oznake i brojke koje nose na sebi;
 - vrstu proizvoda;
 - bruto i neto težinu proizvoda, međutim, ovi podaci se mogu zamijeniti drugima, kao što je broj ili zapremina, kada proizvod trpi značajne promjene u težini tokom prijevoza ili kada se težina ne može utvrditi ili kada se obično identificira pomoću takvih podataka ,
 - ime/naziv pošiljaoca
- (c) nedvosmisleno potvrđuje da proizvod na koji se odnosi vodi porijeklo iz određene zemlje.

Članak 27.

1. Uvjerenje o porijeklu izdano od strane nadležnih organa BiH mora ispunjavati uvjete propisane člankom 26. točka (a) i (b) ove odluke.
2. Uvjerenja i zahtjevi koji se odnose na njih izdaju se na obrascima koji odgovaraju primjercima u prilogu 6.
3. Takvim uvjerenjima o porijeklu potvrđuje se da roba vodi porijeklo iz BiH.

Članak 28.

1. Uvjerenja o porijeklu izdaju se na pisani zahtjev određene osobe.
2. Kada to okolnosti nalažu, a naročito kada podnosilac zahtjeva održava redovan tok izvoza, nadležni organi BiH mogu odlučiti da ne traže zahtjev za svaku izvoznju radnju, pod uvjetom da se postupka sukladno s propisima koji se odnose na porijeklo.
3. Kada to potrebe trgovinom robama zahtijevaju, može se izdati jedan ili više dodatnih primjeraka uvjerenja o porijeklu. Takvi primjerci se izdaju na obrascima iz priloga 6 .

Članak 29.

1. Veličina uvjerenja je 210 x 297 mm. Dopuštena je tolerancija do minus 5 mm ili plus 8 mm po dužini. Koristi se bijeli papir, bez mehaničke kaše za papir, presvučen za pisanje, težine od najmanje 64 g/m² ili između 25 i 30 g/m² kada se koristi papir za zračnu poštu. U pozadini mora imati odštampanu isprepletenu šaru (guilloche) sepija crne boje tako da se otkrije svaki falsifikat mehaničkim ili hemijskim sredstvom.
2. Obrazac zahtjeva/uvjerenja o porijeklu se štampa na jednom od službenih jezika BiH ili, u ovisnosti od prakse i zahtjeva trgovine, na bilo kom drugom jeziku.
3. Nadležni organi BiH mogu rezervirati pravo da štampaju obrasce uvjerenja o porijeklu ili štampanje mogu povjeriti odobrenim štamparijama. U ovom drugom slučaju, svako uvjerenje mora sadržavati pozivanje na takvo odobrenje. Svaki obrazac o porijeklu mora sadržavati ime i adresu štamparije ili oznaku pomoću koje se ona može identificirati. Isto tako mora sadržavati serijski broj, bilo odštampan ili otisnut pečatom, pomoću kojeg se može identificirati.

Članak 30.

Obrazac zahtjeva i uvjerenje o porijeklu popunjavaju se pisaćom mašinom ili ručno, štampanim slovima, na identičan način, na jednom od službenih jezika BiH ili, u zavisnosti od prakse i zahtjeva trgovine, na bilo kom drugom jeziku.

Članak 31.

1. Svako uvjerenje o porijeklu iz člana 27. ove odluke nosi serijski broj pomoću kojeg se može identificirati. Zahtjev za izdavanje uvjerenja i svi primjerci samog uvjerenja nose isti broj.
2. Uz to, nadležni organi BiH mogu takva dokumenta označiti brojkama prema redoslijedu izdavanja.

Članak 32.

Nadležni organi BiH određuju koji se drugi, dodatni podaci, ako ih ima, trebaju navesti u zahtjevu. Takvi dodatni podaci se ograničavaju na strogi minimum.

Članak 33.

Nadležni organi BiH koji su izdavali uvjerenja o porijeklu zadržavaju zahtjeve najmanje dvije godine.

GLAVA 2

Preferencijalno porijeklo

Članak 34.

U smislu ovog poglavlja:

- (a) 'proizvodnja' znači sve vrste obrade ili prerade uključujući i sastavljanje i posebne radnje;
- (b) 'materijal' znači svaki sastojak, sirovina, komponenta ili dio itd. upotrijebljen u izradi proizvoda;
- (c) 'proizvod' znači proizvod koji se izrađuje, čak i ako je namijenjen za naknadnu upotrebu u drugom proizvodnom procesu;
- (d) 'roba' znači materijali i proizvodi;
- (e) 'carinska vrijednost' znači vrijednost utvrđena sukladno sa Sporazumom o primjeni člana VII Općeg sporazuma o tarifama i trgovini iz 1994. god. (Sporazum o utvrđivanju carinske vrijednosti Svjetske trgovinske organizacije (WTO));
- (f) 'ex-works cijena' u listi u prilogu 8 znači ex-works cijena koja je plaćena za proizvod proizvođaču u čijem se poduzetništvu vrši zadnja obrada ili prerada, pod uvjetom da je u cijenu uključena vrijednost svih upotrijebljenih materijala umanjena za iznos svih domaćih poreza čiji se povrat vrši ili bi se mogao vršiti prilikom izvoza dobivenih proizvoda;
- (g) 'vrijednost materijala' u listi u prilogu 8 znači carinska vrijednost u carinske svrhe u trenutku uvoza upotrijebljenih materijala bez porijekla ili, ako nije poznata i ne može se utvrditi, prva cijena koja se može utvrditi, a koja je plaćena za takve materijale u BiH ili zemlji korisnici u smislu člana 35. stav 1. ove odluke. Kada je potrebno utvrditi vrijednost upotrijebljenih materijala s porijeklom, ovaj stav se primjenjuje *mutatis mutandis*;
- (h) 'poglavlja' i 'tarifni brojevi' znači poglavlja i tarifni brojevi (četveroznamenkaste oznake) koji se koriste u nomenklaturi koja čini Harmonizirani sistem;
- (i) 'razvrstan' odnosi se na razvrstavanje proizvoda ili materijala pod određeni tarifni broj;
- (j) 'pošiljka' znači proizvodi koji se šalju istovremeno od jednog izvoznika do jednog primaoca proizvoda ili koji su obuhvaćeni jedinstvenom prijevoznom ispravom, kojom se pokriva njihov prijevoz od izvoznika do primaoca proizvoda ili, u nedostatku takvog dokumenta, jedinstvenom fakturom.

Preferencijali između BiH i Evropske zajednice

Odjeljak 1

Definicija koncepta proizvoda s porijeklom

Članak 35.

1. U cilju propisa, koji se odnose na tarifne preferencijale odobrene od strane Evropske zajednice (u daljem tekstu: Zajednica) za određene proizvode koji vode porijeklo iz BiH, sljedeći proizvodi se smatraju da vode porijeklo iz BiH:

- (a) proizvodi koji se u cjelosti dobiju u BiH u smislu članka 36. ove odluke;

- (b) proizvodi dobiveni u BiH, a u čijoj proizvodnji se koriste drugi proizvodi od onih iz tačke (a) ovog stava, pod uvjetom da su navedeni proizvodi prošli dovoljnu obradu ili preradu u smislu člana 37. ove odluke.
2. U smislu ovog odjeljka, proizvodi koji vode porijeklo iz Zajednice u smislu stava 3. ovog člana, a koji u BiH podliježu većoj obradi ili preradi od one opisane u članku 38. ove odluke, smatraju se proizvodima koji vode porijeklo iz BiH.
3. Stav 1. ovog člana primjenjuje se *mutatis mutandis* prilikom utvrđivanja porijekla proizvoda dobivenih u Zajednici.

Članak 36.

1. Za sljedeće proizvode se smatra da su u cjelosti dobiveni u BiH ili u Zajednici:
- (a) mineralni proizvodi izvađeni iz njenog tla ili morskog dna;
 - (b) biljni proizvodi ubrani u njoj;
 - (c) žive životinje okoćene i uzgojene u njoj;
 - (d) proizvodi dobiveni od živih životinja uzgojenih u njoj;
 - (e) proizvodi dobiveni lovom ili ribolovom u njoj;
 - (f) proizvodi dobiveni ribarenjem na moru, te drugi proizvodi izvađeni iz mora izvan teritorijalnih voda njenim plovnim objektima;
 - (g) proizvodi dobiveni na njenim brodovima tvornicama isključivo iz proizvoda iz tačke (f) ovog stava;
 - (h) korišteni proizvodi koji su u njoj prikupljeni, a koji su pogodni samo za ponovno dobivanje sirovina;
 - (i) otpaci i ostaci nastali kao rezultat proizvodnih procesa koji se vrše u njoj;
 - (j) proizvodi izvađeni s morskog dna ili zemljišta ispod morskog dna izvan njenih teritorijalnih voda, ali kada ima ekskluzivna prava na eksploataciju;
 - (k) roba proizvedena u njoj isključivo iz proizvoda navedenih u tačkama (a) do (j) ovog stava.
2. Pojmovi ‘njenim plovnim objektima’ i ‘njenim brodovima tvornicama’ u stavu 1. točka (f) i (g) ovog člana primjenjuju se samo na plovne objekte i brodove tvornice:
- koji su registrirani ili prijavljeni u BiH ili u zemlji članici;
 - koji plove pod zastavom BiH ili zemlje članice;
 - koji su najmanje 50% u vlasništvu državljana BiH ili zemalja članica ili poduzeća sa sjedištem u BiH ili u jednoj od zemalja članica, a čiji su rukovodilac ili rukovodioci, predsjednik Kolegija direktora ili Nadzornog odbora, te većina članaka takvih odbora državljani BiH ili zemalja članica i kod kojih, uz to, u slučaju poduzeća, najmanje polovica kapitala pripada BiH ili zemljama članicama ili javnim tijelima ili državljanima BiH ili zemalja članica;
 - kod kojih su kapetan i oficiri državljani BiH ili zemalja članica; i
 - kod kojih najmanje 75% posade čine državljani BiH ili zemalja članica.
3. Pojmovi ‘BiH’ i ‘Zajednica’ obuhvaćaju i teritorijalne vode BiH ili zemalja članica.
4. Plovni objekti koji rade na otvorenom moru, uključujući i brodove tvornice na kojima se vrši obrada ili prerada ulovljene ribe, smatraju se dijelom teritorije BiH ili zemlje članice kojoj pripadaju, pod uvjetom da ispunjavaju uvjete navedene u stavu 2. ovog člana.

Članak 37.

1. U smislu člana 35. ove odluke, za proizvode koji nisu u cijelosti dobiveni u BiH ili Zajednici smatra se da su u dovoljnoj mjeri obrađeni ili prerađeni kada se ispunjavaju uvjeti navedeni u listi u prilogu 8.
2. U tim uvjetima se, za sve proizvode obuhvaćene ovim odjeljkom, navodi obrada ili prerada koja se mora izvršiti nad materijalima bez porijekla koji se koriste u proizvodnji i primjenjuju se samo u vezi s tim materijalima.
3. Ako se proizvod, koji je status porijekla stekao ispunjavanjem uvjeta iz liste, koristi u proizvodnji nekog drugog proizvoda, uvjeti primjenjivi na proizvod u koji je ugrađen ne primjenjuju se na njega, a u obzir se ne uzimaju ni materijali bez porijekla koji su mogli biti upotrijebljeni u njegovoj proizvodnji.

Članak 38.

1. Bez odstupanja od stava 2. ovog člana, za sljedeće radnje se smatra da predstavljaju nedovoljnu obradu ili preradu za dobivanje statusa proizvoda s porijeklom, bilo da se uvjeti iz člana 37. ove odluke ispunjavaju ili ne:
 - a) radnje konzerviranja radi osiguravanja da proizvodi ostanu u dobrom stanju za vrijeme prijevoza i smještaja;
 - b) rastavljanje i sastavljanje ambalaže;
 - c) pranje, čišćenje, odstranjivanje prašine, oksidnog sloja, ulja, boja ili drugih površinskih slojeva;
 - d) peglanje ili presovanje tekstila;
 - e) jednostavne radnje bojenja i poliranja;
 - f) komušanje, djelomično ili potpuno mljevenje, poliranje i glaziranje žitarica i riže;
 - g) radnje bojenja šećera ili stvaranja kocki/grudvica šećera, djelomično ili potpuno mljevenje šećera;
 - h) guljenje, vađenje koštica i ljuštenje voća, koštunićavog voća i povrća;
 - i) oštrenje, jednostavno drobljenje ili jednostavno sjeckanje;
 - j) prosijavanje, rešetanje, sortiranje, razvrstavanje, gradiranje, sparivanje (uključujući i sastavljanje setova artikala);
 - k) jednostavno stavljanje u boce, limenke, flaše, torbe, futrole, kutije, pričvršćivanje na kartone ili daske i sve druge jednostavne radnje pakiranja;
 - l) stavljanje ili štampanje oznaka, naljepnica, logotipa i drugih razlikovnih oznaka na proizvode ili njihovu ambalažu;
 - m) jednostavno miješanje proizvoda, bilo da se radi o različitim vrstama ili ne, kada jedna ili više komponenti te mješavine ne ispunjava uvjete predviđene u ovom odjeljku koji bi im omogućili da se smatraju proizvodima sa porijeklom iz BiH ili Zajednice;
 - n) jednostavno sastavljanje dijelova proizvoda kako bi činili kompletan proizvod ili rastavljanje proizvoda na dijelove;
 - o) kombinacija dvije ili više radnji navedenih u točkama (a) do (n) ovog stava;
 - p) klanje životinja.
2. Sve radnje izvršene samo u BiH ili samo u Zajednici posmatraju se u cjelini kada se utvrđuje da li se obrada ili prerada koju prođe određeni proizvod treba smatrati nedovoljnom u smislu stava 1. ovog člana.

Članak 39.

1. Jedinicu za kvalificiranje za primjenu odredbi ovog odjeljka predstavlja konkretni proizvod koji se smatra osnovnom jedinicom prilikom određivanja razvrstavanja korištenjem nomenklature Carinske tarife BiH.

Prema tome, iz ovoga slijedi da:

- a) kada se proizvod koji se sastoji od grupe artikala, razvrstava prema uvjetima Carinske tarife BiH pod jedan tarifni broj cjelina čini jedinicu za kvalificiranje;
 - b) kada se pošiljka sastoji od određenog broja identičnih proizvoda, koji se razvrstavaju pod isti tarifni broj Carinske tarife BiH, svaki proizvod se mora uzeti posebno prilikom primjene odredbi ovog odjeljka.
2. Kada se, prema općem pravilu 5 Carinske tarife BiH, ambalaža obuhvaća zajedno s proizvodom u cilju razvrstavanja, ona se obuhvaća i u cilju određivanja porijekla.

Članak 40.

1. Odstupajući od odredbi člana 37. ove odluke, materijali bez porijekla mogu se koristiti u proizvodnji određenog proizvoda, pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 10% ex-works cijene proizvoda.
2. Kada su u listi navedeni jedan ili više procenata za maksimalnu vrijednost materijala bez porijekla, ti procenti se ne smiju preći prilikom primjene prethodnog stava.
3. Stav 1. ovog člana se ne primjenjuje na proizvode koji potpadaju pod poglavlja 50 do 63 Carinske tarife BiH.

Članak 41.

Pribor, rezervni dijelovi i alati koji se isporučuju zajedno s određenim dijelom opreme, mašine, aparata ili vozila i koji predstavljaju dijelove uobičajene opreme i koji su uključeni u njihovu cijenu ili koji nisu posebno fakturisani, smatraju se cjelinom zajedno s predmetnom opremom, mašinom, aparatom ili vozilom.

Članak 42.

Za komplete definirane u općem pravilu 3 Carinske tarife BiH smatra se da imaju porijeklo kada svi proizvodi od kojih su sastavljeni imaju porijeklo. Međutim, kada se komplet sastoji od proizvoda koji imaju porijeklo i onih koji ga nemaju, za komplet se u cjelini smatra da ima porijeklo pod uvjetom da vrijednost proizvoda bez porijekla ne prelazi 15% ex-works cijene kompleta.

Članak 43.

Da bi se utvrdilo da li proizvod ima porijeklo ili ne, nije potrebno utvrđivati porijeklo sljedećih stavki koje bi se mogle koristiti u proizvodnji:

- (a) energije i goriva;
- (b) postrojenja i opreme;
- (c) mašina i alata;
- (d) robe koja ne ulazi i koja nije namijenjena da ulazi u konačni sastav proizvoda.

Članak 44.

1. Uvjeti navedeni u ovom odjeljku za dobivanje statusa porijekla moraju se nastaviti ispunjavati u svakom trenutku u BiH ili u Zajednici.
2. Ako se vrate proizvodi s porijeklom izvezeni iz BiH ili Zajednice u drugu zemlju, za njih se smatra da nemaju porijeklo osim ako se carinskim organima može dokazati:
 - da su vraćeni proizvodi isti kao oni koji su bili izvezeni; i
 - da nisu prošli nikakvu drugu radnju osim one koja je bila neophodna da ih se očuva u dobrom stanju za vrijeme boravka u toj zemlji ili za vrijeme izvoza.

Članak 45.

1. Za sljedeće proizvode se smatra da su direktno prevezeni iz BiH u Zajednicu ili iz Zajednice u BiH:
 - a) proizvode prevezene bez prolaska kroz područje druge zemlje;
 - b) proizvode koji čine jednu jedinstvenu pošiljku, koja se prevozi kroz područje drugih zemalja osim BiH ili Zajednice, uz, ako se ukaže prilika, pretovar ili privremeno skladištenje u tim zemljama, pod uvjetom da proizvodi ostanu pod nadzorom carinskih organa u zemlji provoza ili skladištenja i da ne budu podvrgnuti nekim drugim radnjama osim istovara, pretovara ili nekoj drugoj radnji koja za cilj ima njihovu očuvanost u dobrom stanju;
 - c) proizvode koji se transportiraju cjevovodom bez prekida preko područja neke druge zemlje osim BiH ili Zajednice.
2. Ispunjavanje uvjeta navedenih u stavu 1. točka (b) ovog člana dokazuje se nadležnim carinskim organima predočavanjem:
 - a) jedinstvene isprave o prijevozu kojom se pokriva prolazak iz zemlje izvoza kroz zemlju provoza;
 - b) uvjerenja izdanog od strane carinskih organa zemlje provoza:
 - u kojem se navodi tačan opis proizvoda;
 - u kojem se navode datumi istovara i pretovara proizvoda i, kada je to primjenjivo, nazivi brodova, ili drugih korištenih prijevoznih sredstava;
 - u kojem se potvrđuju uvjeti pod kojima su proizvodi ostali u zemlji provoza;
 - c) ili, u nedostatku tih dokumenata, svih pratećih dokumenata.

Članak 46.

1. Proizvodi s porijeklom, koji se iz BiH šalju na izložbu u drugoj zemlji i koji se nakon izložbe prodaju radi uvoza u Zajednicu, uživaju povoljnosti tarifnih preferencijala iz člana 35. ove odluke pod uvjetom da ispunjavaju uvjete ovog odjeljka koji im daju pravo da budu priznati kao proizvodi koji vode porijeklo iz BiH, te pod uvjetom da se nadležnim carinskim organima u Zajednici dokaže:
 - a) da je izvoznik izvršio direktan prijevoz proizvoda iz BiH u zemlju u kojoj se održava izložba i da ih je tamo izložio;
 - b) da ih je izvoznik prodao ili na neki drugi način dao na raspolaganje osobi u Zajednici;
 - c) da su u toku ili neposredno nakon izložbe proizvodi bili prevezeni u Zajednicu u stanju u kojem su bili poslani na izložbu;

- d) da se od slanja na izložbu proizvodi nisu koristili u bilo koje druge svrhe osim prikazivanja na izložbi.
2. Uvjerjenje o kretanju EUR. 1 podnosi se carinskim organima u Zajednici na uobičajen način. U njemu moraju biti navedeni naziv i adresa izložbe. Kada je to potrebno, mogu se zahtijevati dodatni materijalni dokazi o karakteru proizvoda i uvjetima pod kojima su bili izloženi.
 3. Stav 1. ovog člana se primjenjuje na svaku trgovačku, industrijsku, poljoprivrednu izložbu ili izložbu zanatstva, sajam ili sličnu javnu manifestaciju ili prikazivanje koje nije organizirano u privatne svrhe u prodavnicama ili poslovnim prostorijama u cilju prodaje stranih proizvoda, a tokom kojeg proizvodi ostaju pod carinskom kontrolom.

Odjeljak 2

Dokaz o porijeklu

Članak 47.

Proizvodi koji vode porijeklo iz BiH uživaju povoljnosti tarifnih preferencijala iz člana 35. ove odluke nakon što se podnese:

- (a) uvjerenje o kretanju EUR. 1, čiji se obrazac nalazi u prilogu 9; ili
- (b) u slučajevima navedenim u članku 52. stav 1. točka (b) ove odluke izjave, čiji se tekst nalazi u prilogu 10, a koju izvoznik daje na fakturi, otpremnici ili bilo kom drugom komercijalnom dokumentu u kojem se daje dovoljno iscrpan opis određenih proizvoda da bi se omogućila njihova identifikacija (u daljnjem tekstu: 'izjava na fakturi').

(a) UVJERENJE O KRETANJU EUR. 1

Članak 48.

1. Proizvodi s porijeklom u smislu ovog poglavlja imaju pravo na uživanje tarifnih preferencijala iz člana 35. ove odluke prilikom uvoza u Zajednicu, pod uvjetom da su bili direktno prevezeni u smislu člana 45. ove odluke, a po podnošenju uvjerenja o kretanju EUR. 1 izdatog od strane carinskih organa Bosne i Hercegovine, pod uvjetom da je BiH:
 - Evropskoj komisiji dostavila podatke koji se zahtijevaju člankom 57. ove odluke; te
 - da pruža pomoć Zajednici tako što carinskim organima zemalja članica dopušta provjeru vjerodostojnosti dokumenta ili tačnost podataka koji se odnose na pravo porijeklo dotičnih proizvoda.
2. Uvjerjenje o kretanju EUR. 1 može se izdati samo kada može poslužiti kao materijalni dokaz koji je potreban u svrhe tarifnih preferencijala iz člana 35. ove odluke.
3. Uvjerjenje o kretanju EUR. 1 izdaje se samo na pisani zahtjev izvoznika ili njegovog ovlaštenog zastupnika.

Takav zahtjev se sačinjava sukladno sa odredbama ovog odjeljka na obrascu iz priloga 9.

Zahtjeve za izdavanje uvjerenja o kretanju EUR. 1 nadležni carinski organi BiH čuvaju najmanje tri godine.

4. Izvoznik ili njegov ovlašten zastupnik uz zahtjev prilaže i sva prateća dokumenta kojima se dokazuje da se proizvodi koji se izvoze kvalificiraju za izdavanje uvjerenja o kretanju EUR. 1.

Izvoznik preuzima obavezu da će na zahtjev nadležnih carinskih organa podnijeti sve dodatne dokaze koji im budu potrebni u svrhu utvrđivanja tačnosti statusa porijekla proizvoda koji imaju pravo na preferencijalno postupanje, te da će pristati na svaki pregled njegovih poslovnih knjiga i svaku provjeru koju poduzmu navedeni organi u vezi s okolnostima u kojima su proizvodi dobiveni.

5. Uvjerenje o kretanju EUR. 1 izdaju carinski organi BiH ili zemlje izvoza, koja je članica Zajednice, ako se proizvodi koji se izvoze mogu smatrati proizvodima s porijeklom u smislu ovog poglavlja.
6. Pošto uvjerenje o kretanju EUR. 1 čini materijalni dokaz za primjenu preferencijalnih aranžmana navedenih u članku 35. ove odluke, na carinskim organima BiH ili zemlje izvoznice – članice Zajednice leži odgovornost da poduzmu sve neophodne korake radi provjere porijekla proizvoda i drugih navoda u uvjerenju.
7. U cilju provjere da li su uvjeti navedeni u stavu 5. ovog člana ispunjeni, carinski organi BiH ili zemlje izvoznice – članice Zajednice imaju pravo da zatraže sve materijalne dokaze ili izvrše sve provjere koje smatraju neophodnim.
8. Na carinskim organima BiH ili zemlje izvoznice – članice Zajednice leži odgovornost da osiguraju da obrasci iz stava 1. ovog člana budu pravilno popunjeni.
9. Datum izdavanja uvjerenja o kretanju EUR. 1 navodi se u dijelu uvjerenja koji je rezerviran za carinske organe.
10. Uvjerenje o kretanju EUR. 1 izdaju carinski organi BiH ili zemlje izvoznice – članice Zajednice prilikom izvoza proizvoda na koje se odnosi i stavljaju ga na raspolaganje izvozniku čim se izvoz izvrši ili osigura.

Članak 49.

Kada se, na zahtjev uvoznika i pod uvjetima koje propišu carinski organi zemlje uvoznice, rastavljeni ili nesastavljeni proizvodi u smislu općeg pravila 2 (a) Carinske tarife BiH, koji potpadaju pod odjeljak XVI ili XVII odnosno pod tarifni broj 7308 ili 9406 Carinske tarife BiH, uvoze sukcesivno, jedinstveni dokaz o porijeklu za takve proizvode podnosi se carinskim organima prilikom uvoza prve isporuke.

Članak 50.

1. Odstupajući od člana 48. stav 10. ove odluke, uvjerenje o kretanju EUR. 1 može se izuzetno izdati i nakon izvoza proizvoda na koje se odnosi ako:
 - a) nije izdato u trenutku izvoza zbog greški, nenamjernih propusta ili posebnih okolnosti; ili
 - b) ako se dokaže carinskim organima da je uvjerenje o kretanju EUR. 1 bilo izdato, ali da nije bilo prihvaćeno prilikom uvoza iz tehničkih razloga.
2. Carinski organi mogu naknadno izdati uvjerenje o kretanju EUR. 1 samo nakon provjere da li se podaci navedeni u izvoznikovom zahtjevu slažu s onim u odgovarajućem izvoznom spisu, te da uvjerenje o kretanju EUR. 1, radi zadovoljavanja odredbi ovog odjeljka, nije izdato kada su određeni proizvodi bili izvezeni.
3. Na uvjerenje o kretanju EUR. 1 koje se naknadno izda stavlja se zabilješka: 'NAKNADNO IZDANO'.
4. Zabilješka iz stava 3. ovog člana. stavlja se u polje 'Primjedbe' uvjerenja o kretanju EUR. 1.

Članak 51.

1. U slučaju krađe, gubitka ili uništenja uvjerenja o kretanju EUR. 1, izvoznik može carinskim organima koji su ga izdali podnijeti zahtjev za izdavanje duplikata na osnovu izvoznih dokumenata koji se nalaze u njihovom posjedu.
2. Na duplikat izdan na ovaj način stavlja se zabilješka: 'DUPLIKAT'.
3. Zabilješka iz stava 2. ovog člana stavlja se u polje 'Primjedbe' uvjerenja o kretanju EUR 1.
4. Duplikat, koji na sebi nosi datum izdavanja originalnog uvjerenja o kretanju EUR 1, važi od tog datuma.
5. Kada se proizvodi sa porijeklom stave pod kontrolu carinskog ureda BiH, postoji mogućnost da se originalni dokaz o porijeklu zamijeni sa jednim ili više uvjerenja o kretanju EUR 1. u svrhu slanja svih ili nekih proizvoda negdje drugo u BiH. Zamjensko uvjerenje o kretanju EUR 1. izdaje se od strane carinskog ureda pod čijom kontrolom se nalaze ti proizvodi.

(b) IZJAVA NA FAKTURI

Članak 52.

1. Izjavu na fakturi može izdati:
 - (a) odobreni izvoznik iz Zajednice u smislu člana 53. ove odluke, ili
 - (b) izvoznik za svaku pošiljku od jednog ili više paketa koji sadrže proizvode s porijeklom čija ukupna vrijednost ne prelazi 12.000 KM, pod uvjetom da se pomoć iz člana 48. stav 1. ove odluke primjenjuje i u ovom postupku.
2. Izjavu na fakturi izvoznik može izdati ako se za određeni proizvod može smatrati da vodi porijeklo iz Zajednice ili BiH i da zadovoljava druge uvjete ove glave
3. Izvoznik, koji podnosi izjavu na fakturi, spreman je da u svakom trenutku, na zahtjev carinskih ili drugih nadležnih organa zemlje izvoznice, podnese sva odgovarajuća dokumenta kojima se dokazuje status porijekla određenih proizvoda, kao i ispunjavanje drugih uvjeta ove glave.
4. Izjava na fakturi izvoznik sačinjava unošenjem, pomoću pisaće mašine, pečata ili otiskivanjem na fakturi, otpremnici ili bilo kom drugom komercijalnom dokumentu, izjave čiji se tekst nalazi u prilogu 10, koristeći jednu od jezičkih varijanti navedenih u tom prilogu i sukladno s domaćim zakonodavstvom zemlje izvoznice. Ako se izjava sačinjava u rukopisu, piše se tintom i štampanim slovima.
5. Izjave na fakturi moraju sadržavati originalni, rukom pisani potpis izvoznika. Međutim, odobreni izvoznik u smislu člana 53. ove odluke nije dužan potpisati takve izjave, pod uvjetom da se u pisanom obliku obaveže prema carinskim organima Zajednice da prihvata punu odgovornost za svaku izjavu na fakturi, koja ga identificira kao da ju je on svojeručno potpisao.
6. U slučajevima iz stava 1. točka (b) ovog člana, korištenje izjave na fakturi podliježe sljedećim posebnim uvjetima:
 - (a) izjava na fakturi izdaje se za svaku pošiljku;
 - (b) ako je roba sadržana u pošiljci već bila predmetom provjere u zemlji izvoznici pozivanjem na definiciju 'proizvoda s porijeklom', izvoznik se može pozvati na tu provjeru u izjavi na fakturi.

Odredbe tačke (a) ovog stava ne oslobađaju izvoznika od obaveze poštivanja bilo kojih drugih formalnosti koje su potrebne prema carinskim ili poštanskim propisima.

Članak 53.

1. Carinski organi u Zajednici mogu ovlastiti svakog izvoznika, (u daljnjem tekstu: odobreni izvoznik), koji često izvozi proizvode porijeklom iz Zajednice u smislu člana 35. stav 2. ove odluke i koji carinskim organima, pruža sve garancije neophodne za provjeru statusa porijekla proizvoda, kao i ispunjavanje drugih uvjeta ove glave, da izdaje izjave na fakturi, bez obzira na vrijednost određenih proizvoda.
2. Carinski organi mogu odobravati status odobrenog izvoznika pod bilo kojim uvjetima koje oni smatraju odgovarajućim.
3. Carinski organi odobrenom izvozniku dodjeljuju broj ovlaštenja koji se navodi u izjavi na fakturi.
4. Carinski organi u svakom trenutku prate upotrebu ovlaštenja od strane odobrenog izvoznika.
5. Carinski organi mogu u svakom trenutku povući odobrenje .

To obavezno rade kada odobreni izvoznik više ne pruža garancije iz stava 1. ovog člana i kada više ne ispunjava uvjete iz stava 2. ovog člana, ili na neki drugi način nepravilno koristi odobrenje .

Članak 54.

1. Dokaz o porijeklu važi četiri mjeseca od dana izdavanja u zemlji izvoznici i u tom periodu se podnosi carinskim organima zemlje uvoznice.
2. Dokazi o porijeklu, koji se carinskim organima zemlje uvoznice podnesu nakon krajnjeg datuma za predočavanje navedenog u stavu 1. ovog člana, mogu se prihvatiti u cilju primjene tarifnih preferencijala iz člana 35. ove odluke kada je nepodnošenje tih dokumenata do predviđenog krajnjeg datuma uzrokovano izuzetnim okolnostima.
3. U ostalim slučajevima zakašnjelog predočavanja, carinski organi zemlje uvoznice mogu prihvatiti dokaze o porijeklu kada su proizvodi podneseni prije navedenog krajnjeg datuma.
4. Na zahtjev uvoznika, a imajući u vidu uvjete koje propišu carinski organi zemlje uvoznice – članice Zajednice, jedinstveni dokaz o porijeklu može se podnijeti tim carinskim organima prilikom uvoza prve pošiljke kada se roba:
 - (a) uvozi u okviru čestog i kontinuiranog trgovinskog prometa značajne komercijalne vrijednosti;
 - (b) kada je predmet istog kupoprodajnog ugovora, i kada su strane u ugovoru registrovane u BiH i ustanovljene Zajednici;
 - (c) kada se razvrstavaju pod istu oznaku (osmoznamenkastu) Carinske tarife BiH;
 - (d) kada dolaze isključivo od istog izvoznika, kada se upućuju istom uvozniku i kada su pokazane istom carinskom uredu u Zajednici.

Ovaj postupak se primjenjuje na količine i rok kojeg odrede nadležni carinski organi BiH. Taj rok ni pod kojim okolnostima ne može preći tri mjeseca.

Članak 55.

1. Proizvodi, koje privatna osoba pošalje privatnoj osobi u vidu malih paketa, odnosno oni koji čine dio putnikovog ličnog prtljaga, uvoze se kao proizvodi s porijeklom koji uživaju tarifne preferencijale iz člana 35. ove odluke bez zahtijevanja podnošenja uvjerenja o kretanju EUR. 1 ili izjave na fakturi, pod uvjetom da se takvi proizvodi ne uvoze zbog trgovine, da su prijavljeni kao oni koji ispunjavaju uvjete koji se zahtijevaju za primjenu ovog poglavlja i kada nema sumnji u pogledu vjerodostojnosti izjave privatne osobe/putnika.
2. Uvozi, koji su povremenog karaktera i koji se isključivo sastoje od proizvoda za ličnu upotrebu primaoca ili putnika ili njihovih obitelji, ne smatraju se uvozima zbog trgovine ako je iz karaktera i količine tih proizvoda očigledno da za cilj nemaju nikakvu komercijalnu svrhu.

Nadalje, ukupna vrijednost proizvoda ne prelazi 1,000 KM u slučaju malih paketa ili 2,400 KM u slučaju proizvoda koji čine dio putnikovog ličnog prtljaga.

Članak 56.

1. Otkrivanje malih odstupanja između navoda u dokazu o porijeklu i onih u dokumentima podnesenim carinskom uredu u cilju vršenja radnji i postupaka za uvoz proizvoda ne čine same po sebi dokaz o porijeklu nevažećim ako se pravilno ustanovi da taj dokument odgovara predloženoj robi.
2. Očigledne formalne greške, poput grešaka u kucanju, na dokazu o porijeklu ne dovode do odbacivanja tog dokumenta ako te greške nisu takve da uzrokuju sumnju u tačnost navoda navedenih u tom dokumentu.

Odjeljak 3

Metode administrativne suradnje

Članak 57.

1. BiH dostavlja Evropskoj komisiji nazive i adrese carinskih organa, koji se nalaze na njenom području a koji su ovlašteni da izdaju uvjerenja o kretanju EUR. 1, zajedno s primjerkom otisaka pečata koje ti organi koriste, kao i nazive i adrese relevantnih carinskih organa koji su nadležni za kontrolu uvjerenja o kretanju EUR. 1 i izjava na fakturama. Pečati vrijede od datuma prijema primjeraka od strane Evropske komisije. Komisija proslijeđuje te podatke carinskim organima zemalja članica. Kada se dostavljanje podataka vrši u okviru izmjena ranije dostavljenih podataka, Komisija navodi datum stupanja na snagu novih pečata prema instrukcijama koje su dali nadležni carinski organi u BiH. Ti podaci su za službenu upotrebu, međutim, kada se roba treba staviti u slobodni promet, carinski organi mogu dopustiti uvozniku ili njegovom propisno ovlaštenom zastupniku da pogleda primjerke otisaka pečata navedene u ovom stavu.
2. Komisija šalje BiH primjerke otisaka pečata koje koriste carinski organi zemalja članica za izdavanje uvjerenja o kretanju EUR. 1.

Članak 58.

1. Naknadne provjere uvjerenja o kretanju EUR. 1 i izjava na fakturi vrši se nasumičnim izborom odnosno kada carinski organi u zemlji uvoznici – članici Zajednice ili u BiH imaju osnovane sumnje u pogledu vjerodostojnosti takvih dokumenata, statusa porijekla određenih proizvoda ili ispunjavanja drugih zahtjeva ove glave.
2. U cilju provođenja odredbe stava 1. ovog člana, nadležni organi u zemlji uvoznici – članici Zajednice ili u BiH vraćaju uvjerenje o kretanju EUR. 1 i fakturu, ako je bila podnesena, izjavu na fakturi, ili primjerak tih dokumenata nadležnim organima u BiH ili zemlji članici, uz navođenje, kada je to primjereno, razloga za provjeru.

Sva dobivena dokumenta i podaci koji upućuju na to da su podaci navedeni u dokazu o porijeklu netačni proslijeđuju se uz zahtjev za vršenje provjere.

Ako carinski organi u zemlji uvoznici – članici Zajednice odluče da odlože odobravanje tarifnih preferencijala iz člana 35. ove odluke za vrijeme dok čekaju na rezultate provjere, izvozniku se nudi puštanje proizvoda uz sve mjere opreza, koje se smatraju neophodnim.

3. Kada se zahtjev za naknadnu provjeru sačini sukladno sa stavom 1. ovog člana, takva provjera se vrši a njeni rezultati dostavljaju carinskim organima zemlje uvoznice – članice Zajednice ili BiH

maksimalno u roku od šest mjeseci. Rezultati moraju jasno pokazati da li se dokaz o porijeklu odnosi na proizvode koji su stvarno izvezeni i da li se za te proizvode može smatrati da vode porijeklo iz BiH ili Zajednice.

4. Ako se u slučajevima osnovane sumnje odgovor ne da u roku od šest mjeseci iz stava 3. ovog člana ili ako odgovor ne sadrži dovoljno podataka za utvrđivanje vjerodostojnosti dotičnog dokumenta ili stvarnog porijekla proizvoda, nadležnim organima se šalje drugi dopis. Ako se četiri mjeseca nakon drugog dopisa rezultati provjere ne dostave organima koji su ih zahtijevali, odnosno ako ti rezultati ne omogućavaju utvrđivanje vjerodostojnosti dotičnog dokumenta ili stvarnog porijekla proizvoda, organi koji su ih zahtijevali odbijaju pravo na tarifne preferencijale, osim u izuzetnim slučajevima.
5. Kada postupak provjere ili bilo koji drugi dostupni podatak ukazuje na to da se odredbe ovog odjeljka krše, BiH, na svoju inicijativu ili na zahtjev Zajednice, vrši odgovarajuće provjere ili organizira njihovo hitno vršenje kako bi identificirala i spriječila takva kršenja. U tu svrhu, Zajednica može sudjelovati u provjerama.
6. U cilju naknadne provjere uvjerenja o kretanju EUR. 1, carinski organi BiH ili carinski organi zemlje izvoznice – članice Zajednice čuvaju primjerke uvjerenja, kao i sva izvozna dokumenta koji se odnose na njih, najmanje tri godine.

Odjeljak 4

Ceuta i Melilla

Članak 59.

1. Pojam ‘Zajednica’ koji se koristi u ovoj glavi ne obuhvaća Ceutu i Melillu. Pojam ‘proizvodi koji vode porijeklo iz Zajednice’ ne obuhvaća proizvode koji vode porijeklo iz Ceute i Melille.
2. Ovaj odjeljak se primjenjuje *mutatis mutandis* i prilikom utvrđivanja da li se proizvodi mogu smatrati onima koji vode porijeklo iz BiH i koji uživaju preferencijale prilikom uvoza u Ceutu i Melillu ili onima koji vode porijeklo iz Ceute i Melille.
3. Ceuta i Melilla smatraju se jedinstvenim područjem.
4. Odredbe ove glave koje se odnose na izdavanje, korištenje i naknadnu provjeru uvjerenja o kretanju EUR. 1 primjenjuju se *mutatis mutandis* i na proizvode koji vode porijeklo iz Ceute i Melille.
5. Carinski organi Španjolske odgovorni su za primjenu ove glave u Ceuti i Melilli.

NASLOV IV

CARINSKA VRIJEDNOST

GLAVA I

Opće odredbe

Članak 60.

1. Prilikom primjene odredbi člana 25. do 33. Zakona i ovog naslova, carinski organi postupaju sukladno s odredbama navedenim u prilogu 11.
2. Ako je prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti potrebno izvršiti pozivanje na općeprihvaćene principe obračunavanja, primjenjuju se odredbe priloga 12.

Članak 61.

1. U smislu ovog naslova:
 - (a) 'sporazum' znači Sporazum o provedbi člana VII Općeg sporazuma o tarifama i trgovini, navedenog u članku 28. stav 1.točka (a) Zakona;
 - (b) 'proizvedena roba' obuhvaća uzgojene, proizvedene i izvađene proizvode;
 - (c) 'identična roba' znači roba proizvedena u istoj zemlji koja je u svakom pogledu identična, uključujući i njene fizičke karakteristike, kvalitetu i ugled. Manje razlike u izgledu ne sprečavaju da se roba, koja inače odgovara ovoj definiciji, smatra identičnom.
 - (d) 'slična roba' znači roba proizvedena u istoj zemlji koja, premda ne u svakom pogledu slična, ima slične karakteristike i slične materijale od kojih je izrađena što joj omogućava da vrši iste funkcije i da bude komercijalno zamjenjiva. Kvaliteta robe, njen ugled i postojanje zaštitnog znaka neki su od faktora koje treba uzeti u obzir prilikom određivanja da li je roba slična;
 - (e) 'roba iste klase ili vrste' znači roba koja spada u grupu ili seriju proizvoda određene industrije ili industrijskog sektora i obuhvaća identičnu i sličnu robu.
2. 'Identična roba' i 'slična roba', već prema slučaju, ne obuhvaća robu koja uključuje ili predstavlja inženjering, razvoj, umjetnički rad, dizajn, te planove i šeme za koje nije izvršeno nikakvo usklađivanje prema članku 29. stav 1. točka (b) (iv) Zakona, jer su takvi elementi urađeni u BiH.

Članak 62.

1. U smislu dijela drugog, glave III Zakona i ovog naslova, za osobe se smatra da su povezane samo ako:
 - (a) su to službenici ili direktori koji su uključeni u međusobne poslove;
 - (b) su to pravno priznati partneri u poslovnim odnosima;
 - (c) su to poslodavac i uposlenik;
 - (d) je to svaka osoba koja direktno ili indirektno posjeduje, kontrolira ili drži 5% ili više preostalih dionica s pravom glasa i jedne i druge osobe;
 - (e) jedna od njih direktno ili indirektno kontrolira drugu;
 - (f) obje te osobe direktno ili indirektno kontrolira treća osoba;
 - (g) one zajedno direktno ili indirektno kontroliraju treću osobu; ili
 - (h) su članovi iste obitelji. Osobe se smatraju članovima iste obitelji samo ukoliko su u jednom od dolje navedenih odnosa:
 - suprug i supruga;
 - roditelj i dijete;
 - brat i sestra (bilo da su od istih roditelja ili da se radi o polubratu ili polusestri);
 - roditelji roditelja i unuci;
 - braća/sestre roditelja i nećaci;
 - roditelji muža/supruge i zetovi ili snahe;
 - supružnici braće i sestara.
2. U smislu ovog naslova, osobe koje su poslovno povezane jedna s drugom tako što je jedna od njih isključivi agent, isključivi distributer ili isključivi koncesionar kakav god da je njegov zvanični naziv, smatra se da je povezana samo ukoliko potpada pod kriterije iz stava 1 ovog člana.

Članak 63.

U cilju utvrđivanja carinske vrijednosti prema članku 26. Zakona, roba za koju cijena nije stvarno plaćena u vrijeme predviđeno za utvrđivanje vrijednosti u carinske svrhe, cijena koja se treba platiti za izmirenje obaveza u navedeno vrijeme po pravilu se uzima kao osnovica za carinsku vrijednost.

Članak 64.

1. Kada je roba, koja je prijavljena za stavljanje u slobodni promet, dio veće količine iste robe kupljene prilikom jedne transakcije, cijena koja je stvarno plaćena ili je plativa u smislu člana 26. stav 1. Zakona, je ona cijena koja je predstavljena kao proporcija između ukupne cijene koju tako prijavljena roba ima i ukupne količine kupljene robe. Srazmjerna raspodjela cijene koja je stvarno plaćena ili je plativa primjenjuje se i u slučaju gubitka dijela pošiljke ili kada se roba kojoj se utvrđuje vrijednost, ošteti prije stavljanja u slobodni promet.
2. Nakon stavljanja robe u slobodni promet, usklađivanje cijene koja je stvarno plaćena ili je plativa za robu, a koje prodavac izvrši u korist kupca, može se uzeti u obzir prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti sukladno s člankom 26. Zakona, ako se carinskim organima dokaže:
 - da je roba bila u kvaru u trenutku koji se navodi u članku 64. Zakona;
 - da je prodavac izvršio izmjene u izvršenju garancijskih obaveza sadržanih u kupoprodajnom ugovoru, koji je zaključen prije stavljanja robe u slobodan promet;
 - da nedostaci na robi već nisu bili uzeti u obzir u odgovarajućem kupoprodajnom ugovoru.
3. Cijena koja je stvarno plaćena ili je plativa za robu, usklađena prema stavu 2. ovog člana, može se uzeti u obzir samo ako je usklađivanje izvršeno u roku od 12 mjeseci od dana prihvatanja carinske prijave za stavljanje robe u slobodni promet.

Članak 65.

Kada cijena koja je stvarno plaćena ili je plativa u smislu člana 26. stav 1. Zakona, uključuje i neki iznos u pogledu bilo kog unutarnjeg poreza koji se primjenjuje unutar zemlje porijekla ili zemlje izvoznice u vezi s određenom robom, navedeni iznos ne ulazi u carinsku vrijednost pod uvjetom da se nadležnom carinskom organu može dokazati da je određena roba oslobođena ili će biti oslobođena od njega u korist kupca.

Članak 66.

1. U smislu člana 26. Zakona, činjenica da je roba koja je predmet prodaje prijavljena za slobodni promet smatra se odgovarajućim pokazateljem da je prodana za izvoz u carinsko područje BiH. U slučaju uzastopnih prodaja prije utvrđivanja vrijednosti, samo zadnja prodaja koja je dovela do unošenja robe u carinsko područje BiH, odnosno prodaja koja se vrši u carinskom području BiH prije prijavljivanja robe za slobodni promet, čini takav pokazatelj.

Kada se prijavljuje cijena koja se odnosi na prodaju izvršenu prije zadnje prodaje, a na temelju koje je roba unesena u carinsko područje BiH, carinskim organima se mora dokazati da je ta prodaja robe izvršena za izvoz u carinsko područje BiH.

Odredbe članaka 89. do 92. ove odluke se primjenjuju i na stav 1. ovog člana.

2. Kada se roba koristi u stranoj zemlji između momenta prodaje i momenta prijave za slobodni promet, carinska vrijednost ne mora biti transakcijska cijena.

3. Kupac ne treba ispunjavati nikakve druge uvjete osim da bude strana u kupoprodajnom ugovoru.

Članak 67.

Kada se, prilikom primjene člana 26. stav 1. Zakona, utvrdi da prodaja ili cijena uvezene robe podliježe nekom uvjetu odnosno naknadi čija se vrijednost može utvrditi u odnosu na robu čija se vrijednost utvrđuje, takva vrijednost se smatra indirektnim plaćanjem kupca prodavcu i dijelom cijene koja je stvarno plaćena ili je plativa ako se uvjet ili naknada ne odnose na:

- a) aktivnost na koju se primjenjuje član 26. stav 3. Zakona; ili
- b) faktor u pogledu kojeg se na cijenu koja se plaća ili je plativa treba dodati iznos prema odredbama člana 29. Zakona.

Članak 68.

1. U smislu člana 26. stav 3. Zakona, pojam “marketinga” znači sve aktivnosti koje se odnose na reklamiranje ili promoviranje prodaje predmetne robe i sve aktivnosti koje se odnose na davanje jamstva ili garancije za tu robu.
2. Ako takve aktivnosti poduzme kupac, smatra se da ih je poduzeo za svoj račun čak i ako ih izvrši u sklopu ispunjavanja obaveza koje leže na kupcu ako je tako dogovoreno sa prodavcem.

Članak 69.

1. Prilikom primjene člana 27. stav 2. točka (a) Zakona (transakcijska vrijednost identične robe), carinska vrijednost se utvrđuje pozivanjem na transakcijsku vrijednost identične robe u prodaji na istom komercijalnom nivou i u osnovi u istoj količini kao i roba čija se vrijednost utvrđuje.

Kada se ne nađe takva prodaja, transakcijska vrijednost identične robe prodane na različitim komercijalnim nivoima i/ili u različitim količinama i usklađena tako da u obzir uzme razlike koje se pripisuju komercijalnom nivou i/ili količini, koristi se, ali pod uvjetom da se takva usklađivanja mogu izvršiti na osnovu predočenog dokaza koji nedvosmisleno određuje opravdanost i ispravnost usklađivanja, bilo da to dovodi do povećanja ili smanjenja vrijednosti.

2. Kada su troškovi i naknade iz člana 29. stav 1. točka (e) Zakona uključeni u transakcijsku vrijednost, usklađivanje se vrši tako da se u obzir uzmu značajne razlike u takvim troškovima i naknadama između određene uvezene i identične robe koje nastaju kao rezultat razlika u daljini i načinu prijevoza.
3. Ukoliko se, prilikom primjene ovog člana, ustanovi da postoji više transakcijskih vrijednosti identične robe, najniža takva vrijednost se koristi za utvrđivanje carinske vrijednosti uvezene robe.
4. Prilikom primjene ovog člana, transakcijska vrijednost za robu koja je proizvedena od strane druge osobe, uzima se u obzir samo kada se ne može ustanoviti nikakva transakcijska vrijednost prema stavu 1. ovog člana za identičnu robu koju je proizvela ista osoba koja je proizvela i robu čija se vrijednost utvrđuje.
5. U smislu ovog člana, transakcijska vrijednost identične uvezene robe znači carinska vrijednost koja je prethodno utvrđena prema članku 26. Zakona i usklađena kao što je propisano u stavovima 1. i 2. ovog člana.

Članak 70.

1. Prilikom primjene člana 27 stav 2. točka (b) Zakona (transakcijska vrijednost slične robe), carinska vrijednost se određuje pozivanjem na transakcijsku vrijednost slične robe u prodaji na istom komercijalnom nivou i u osnovi u istoj količini kao i roba čija se vrijednost utvrđuje. Kada se ne nađe takva prodaja, transakcijska vrijednost slične robe prodane na različitim komercijalnim nivoima i/ili u različitim količinama i usklađena tako da se u obzir uzmu razlike koje se pripisuju komercijalnom nivou i/ili količini, koristi se, ali pod uvjetom da se takva usklađivanja mogu izvršiti na osnovu predočenog dokaza koji nedvosmisleno određuje opravdanost i ispravnost usklađivanja, bilo da to dovodi do povećanja ili smanjenja vrijednosti.
2. Kada su troškovi i naknade iz člana 29. stav 1. točka (e) Zakona uključeni u transakcijsku vrijednost, usklađivanje se vrši tako da se u obzir uzmu značajne razlike u takvim troškovima i naknadama između predmetne uvezene i slične robe koje nastaju kao rezultat razlika u udaljenosti i načinu prijevoza.
3. Ukoliko se, prilikom primjene ovog člana, ustanovi da postoji više transakcijskih vrijednosti slične robe, najmanja takva vrijednost se koristi za utvrđivanje carinske vrijednosti uvezene robe.
4. Prilikom primjene ovog člana, transakcijska vrijednost za robu koja je proizvedena od strane drugih osoba, uzima se u obzir samo kada se ne može ustanoviti nikakva transakcijska vrijednost prema stavu 1. ovog člana za sličnu robu koju je proizvela ista osoba koja je proizvela i robu čija se vrijednost utvrđuje.
5. U smislu ovog člana, transakcijska vrijednost slične uvezene robe znači carinska vrijednost koja je prethodno utvrđena prema članku 26. Zakona i usklađena kao što je propisano u stavovima 1. i 2. ovog člana.

Članak 71.

1. (a) Ukoliko se uvezena roba, ili identična ili slična uvezena roba prodaje u BiH u stanju u kakvom je uvezena, carinska vrijednost uvezene robe, utvrđena sukladno s člankom 27. stav 2. točka (c) Zakona, temelji se na jediničnoj cijeni po kojoj je uvezena roba ili identična ili slična uvezena roba prodana u najvećoj ukupnoj količini u isto ili približno isto vrijeme kao i robe čija se vrijednost utvrđuje osobama koje nisu povezane s osobama od kojih su kupili takvu robu, s tim da podliježu odbicima za sljedeće:
 - (i) provizije koje se obično plaćaju ili čije se plaćanje dogovori, odnosno dodatni iznosi na profit ili opće troškove (uključujući direktne i indirektne troškove za reklamiranje dotične robe) u vezi s prodajom u BiH uvezene robe iste klase ili vrste;
 - (ii) uobičajene troškove prijevoza i osiguranja i drugi pripadajući troškovi koji nastaju unutar BiH;
 - (iii) uvozne dažbine i druge dažbine koje treba platiti u BiH radi uvoza ili prodaje robe.
- (b) Ukoliko se ni uvezena roba ni identična ili slična uvezena roba ne prodaje u isto ili približno isto vrijeme kada se uvozi roba čija se vrijednost utvrđuje, carinska vrijednost uvezene robe utvrđena prema ovom članku, a koja inače podliježe odredbama stava 1. točka (a) ovog člana, temelji se na jediničnoj cijeni po kojoj se uvezena roba, identična ili slična uvezena roba prodaje u BiH u stanju u kojem je uvezena najranijeg datuma nakon uvoza robe čija se vrijednost utvrđuje, ali prije isteka 90 dana od takvog uvoza.

2. Ukoliko se ni uvezena roba ni identična ili slična roba ne prodaje u BiH u stanju u kojem je uvezena, tada se, ukoliko to uvoznik zahtijeva, carinska vrijednost temelji na jediničnoj cijeni po kojoj se uvezena roba, nakon daljnje obrade, prodaje u najvećoj ukupnoj količini osobama u BiH koje nisu povezane s osobama od kojih kupuju takvu robu, s tim da se umanjuje za odgovarajući iznos dodane vrijednosti koja je nastala takvom obradom, te za izdatke propisane u stavu 1. točka (a) ovog člana.
3. U smislu ovog člana, jedinična cijena po kojoj se uvezena roba prodaje u najvećoj ukupnoj količini je cijena po kojoj je najveći broj jedinica prodat u prodajama osobama koje nisu povezane s osobama od kojih su kupile takvu robu na prvom komercijalnom nivou nakon uvoza na kojem se vrše takve prodaje.
4. Svaka prodaja u BiH osobi koja vrši snabdijevanje bilo direktno ili indirektno, besplatno ili po sniženoj cijeni za upotrebu u vezi s proizvodnjom ili prodajom za izvoz uvezene robe, nijedan od elemenata naveden u članku 29. stav 1. točka (b) Zakona ne treba se uzimati u obzir prilikom utvrđivanja jedinične cijene u smislu ovog člana.
5. U smislu stava 1. točka (b) ovog člana, 'najraniji datum' je datum do kojeg se izvrši prodaja uvezene robe ili identične ili slične uvezene robe u dovoljnoj količini da bi se utvrdila jedinična cijena.

Članak 72.

1. Prilikom primjene člana 27. stav 2. točka (d) Zakona (obračunata vrijednost), carinski organi ne mogu zahtijevati ili natjerati osobu koja nema prebivalište u BiH da predoči za pregled ili dozvoli pristup bilo kojim poslovnim knjigama ili drugim evidencijama u svrhu utvrđivanja ove vrijednosti. Međutim, podatke koje proizvođač robe pruži u svrhu utvrđivanja carinske vrijednosti prema ovom članku carinski organi BiH mogu provjeriti u nekoj drugoj zemlji uz suglasnost proizvođača i pod uvjetom da carinski organi BiH na vrijeme i unaprijed obavijeste organe dotične zemlje i da ona nema ništa protiv istrage.
2. Cijena ili vrijednost materijala i proizvodnje iz člana 27. stav 2. točka (d) (i) Zakona uključuje cijenu elemenata navedenih u članku 29. stav 1. točka (a) (ii) i (iii) Zakona.

Ona također uključuje i vrijednost, srazmjerno raspodijeljenu, svakog proizvoda ili usluge navedene u članku 29. stav 1. točka (b) Zakona kojeg kupac daje ili obavi direktno ili indirektno za upotrebu u vezi s proizvodnjom uvezene robe.

Vrijednost elemenata navedenih u članku 29. stav 1. točka (b) (iv) Zakona, koji su urađeni u BiH uključuje se samo u onoj mjeri u kojoj se ti elementi naplaćuju od proizvođača.

3. Kada se u svrhu utvrđivanja obračunate vrijednosti koriste drugi podaci a ne oni koje je dao proizvođač ili koji su dani u njegovo ime, carinski organi obavještavaju deklaranta, ukoliko to on zahtijeva, o izvoru takvih informacija, o podacima koji su korišteni i obračunima utemeljenim na takvim podacima, sukladno s člankom 14. Zakona.
4. 'Opći troškovi' iz člana 27. stav 2. točka (d) (ii) Zakona, obuhvaćaju direktne i indirektne troškove proizvodnje i prodaje robe za izvoz koji nisu uključeni pod član 27. stav 2. točka (d) (i) Zakona.

Članak 73.

Kada je ambalaža iz člana 29. stav 1. točka (a) (ii) Zakona predmet uvoza u više navrata, vrijednost se, na zahtjev podnosioca, na odgovarajući način srazmjerno raspoređuje sukladno s općepriznatim principima obračunavanja.

Članak 74.

U smislu člana 29. stav 1. točka (b) (iv) Zakona, cijena istraživačkih i preliminarnih nacрта se ne uključuje u carinsku vrijednost.

Članak 75.

Članak 30. točka (c) Zakona primjenjuje se *mutatis mutandis* kada se carinska vrijednost utvrđuje primjenom nekog drugog metoda a ne transakcijske vrijednosti.

Članak 76.

1. Carinski organi, na zahtjev određene osobe, mogu odobriti:

- odstupajući od člana 29. . stav 2. Zakona, određene elemente koji se trebaju dodati na cijenu koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti, premda se ne mogu količinski izraziti u trenutku nastanka carinskog duga,
- odstupajući od člana 30. Zakona, da se određene naknade koje se ne uključuju u carinsku vrijednost, u slučajevima kada se iznosi koji se odnose na te elemente ne prikazuju odvojeno u trenutku nastanka carinskog duga, utvrde na temelju odgovarajućih i specifičnih kriterija.

U takvim slučajevima prijavljena carinska vrijednost ne smatra se privremenom u smislu člana 162. stav 1. alineja dva ove odluke.

2. Odobrenje se daje pod sljedećim uvjetima:

- (a) ako bi vršenje postupaka predviđenih člankom 167. ove odluke u određenim okolnostima, predstavljalo neproporcionalne administrativne troškove;
- (b) ako bi se pokazalo da je pribjegavanje primjeni člana 27. i 28. Zakona neprimjenjeno u konkretnim okolnostima;
- (c) ako postoje dobri razlozi za smatranje da visina uvoznih dažbina, koje se naplaćuju u roku obuhvaćenim odobrenjem neće biti niža od one koja bi se naplatila da nema odobrenja.
- (d) ako nije došlo do poremećaja uvjeta konkurencije među operaterima.

GLAVA 2

Odredbe koje se odnose na naknade za korištenje autorskog prava i licence

Članak 77.

1. U svrhe člana 29. stav 1. točka (c) Zakona, smatra se da naknade za korištenje autorskog prava i licence naročito znače plaćanje za korištenje prava koja se odnose:

- na proizvođača uvezene robe (naročito patenata, dizajna, modela i proizvođačkog know-how), ili
- na prodaju za izvoz uvezene robe (naročito zaštitnih znakova, patentiranih modela), ili
- na upotrebu ili preprodaju uvezene robe (naročito autorskih prava, proizvodnih procesa koji su neodvojivo ugrađeni u uvezenu robu).

2. Bez odstupanja od člana 29. stav 5. Zakona, kada se carinska vrijednost uvezene robe utvrđuje prema odredbama člana 26. Zakona, naknade za korištenje autorskog prava ili licence dodaju se na cijenu koja je stvarno plaćena ili se treba platiti samo kada je ovo plaćanje:
 - povezano s robom čija se vrijednost utvrđuje; i
 - kada predstavlja uvjet za prodaju te robe.

Članak 78.

1. Kada uvezena roba predstavlja samo sastavni dio ili komponentu robe koja se proizvodi u BiH, usklađivanje prema cijeni koja je stvarno plaćena ili se treba platiti za uvezenu robu vrši se samo onda kada se naknada za korištenje autorskog prava ili licence odnosi na tu robu.
2. Kada se roba uvozi u rastavljenom stanju, odnosno kada samo mora proći kroz manju obradu prije daljnje prodaje, kao što je na primjer razblaživanje ili pakiranje, to ne sprečava da se naknade za korištenje autorskog prava ili licence smatraju povezanim s uvezenom robom.
3. Ukoliko se naknade za korištenje autorskog prava i licence djelomično odnose na uvezenu robu, a djelomično i na druge sastojke i sastavne dijelove dodatih uvezenim proizvodima nakon njihovog uvoza, ili na aktivnosti ili usluge koje se obave nakon uvoza, odgovarajuće raspoređivanje se vrši samo na temelju objektivnih i mjerljivih podataka sukladno s komentarom člana 29. stav 2. Zakona, koji je dat u prilogu 11.

Članak 79.

Naknade za korištenje autorskog prava ili licence u pogledu prava korištenja zaštitnog znaka trebaju se dodati na cijenu koja je plaćena ili je plativa za uvezenu robu samo u slučajevima kada:

- se naknada za korištenje autorskog prava ili licencu odnosi na proizvode koji se preprodaju u istom stanju ili koji podliježu samo manjoj obradi nakon uvoza;
- se proizvodi plasiraju na tržištu pod zaštitnim znakom, koji je na njih stavljen prije ili poslije uvoza, a za koje se plaćaju naknade za korištenje autorskog prava ili licencu; i
- kupac ne može slobodno nabaviti takve proizvode od drugih snabdjevača koji nisu u vezi s prodavcem.

Članak 80.

Kada kupac plaća naknade za korištenje autorskog prava ili licence trećoj strani, ne smatra se da su ispunjeni uvjeti predviđeni u članku 77. stav 2. ove odluke, osim ako prodavac ili osoba koja je povezana s njim zahtijeva od kupca da izvrši to plaćanje.

Članak 81.

1. Kada se metod obračuna iznosa naknade za korištenje autorskog prava ili licence izvodi iz cijene uvezene robe, u nedostatku dokaza o suprotnom može se pretpostaviti da je plaćanje te naknade za korištenje autorskog prava ili licence izvršeno u vezi s robom čija se vrijednost utvrđuje.
2. Međutim, kada se iznos naknade za korištenje autorskog prava ili licence obračunava bez obzira na cijenu uvezene robe, plaćanje te naknade za korištenje autorskog prava ili licencu ipak se može vezati za robu čija se vrijednost utvrđuje.

Članak 82.

Prilikom primjene člana 29. stav 1. točka (c) Zakona, zemlja u kojoj primatelj naknade za korištenje autorskog prava ili za licencu ima prebivalište nije od bitne važnosti.

GLAVA 3

Odredbe koje se odnose na mjesto unosa robe u BiH

Članak 83.

U smislu člana 29. stav 1. točka (e) i člana 30. točka (a) Zakona, mjesto unosa robe u carinsko područje BiH je:

- (a) za robu koja se doprema morem, to je luka istovara ili luka pretovara, pod uvjetom da carinski organi te luke ovjere pretovar;
- (b) za robu koja se doprema morem a onda, bez pretovara, unutarjim vodenim tokovima, to je prva luka gdje se može izvršiti istovar bilo na ušću rijeke ili kanala ili dublje u unutrašnjosti, pod uvjetom da se carinskom uredu podnese dokaz da su troškovi prevoza do luke istovara veći od onih do prve luke;
- (c) za robu koja se doprema željeznicom, unutarjim vodenim tokovima ili cestovnim prometom, to je mjesto gdje se nalazi prvi carinski ured;
- (d) za robu koja se doprema drugim sredstvima, to je mjesto gdje se prelazi kopnena granica carinskog područja BiH.

GLAVA 4

Odredbe koje se odnose na troškove prevoza

Članak 84.

Prilikom primjene člana 29. stav 1. točka (e) i člana 30. točka (a) Zakona:

- (a) kada se roba doprema istim načinom prijevoza do mjesta koje se nalazi dalje od mjesta unosa robe u carinsko područje BiH, troškovi prijevoza se utvrđuju proporcionalno pređenoj udaljenosti izvan i unutar carinskog područja BiH, osim ako se carinskim organima ne predoče dokazi o troškovima koji su mogli nastati prema obaveznim prijevoznim tarifama za prevoz robe do mjesta unosa u carinsko područje BiH;
- (b) kada je roba fakturirana po jedinstvenoj cijeni na paritetu franko domicilno odredište, koja odgovara cijeni na mjestu unosa u carinsko područje BiH, troškovi prijevoza unutar BiH se ne oduzimaju od te cijene. Međutim, takvo oduzimanje se dopušta ako se carinskim organima predoči dokaz da bi cijena franko granica bila niža od jedinstvene cijene franko domicilno odredište;
- (c) kada je prijevoz besplatan ili kada ga osigurava kupac, troškovi prijevoza do mjesta unosa u carinsko područje BiH, obračunati sukladno sa obaveznim prijevoznim tarifama koje se obično primjenjuju na iste metode prijevoza, uključuju se u carinsku vrijednost.

Članak 85.

1. Svi poštanski troškovi koji su naplaćeni do odredišta u vezi s robom koja se šalje poštom, uključuju se u carinsku vrijednost te robe, izuzev dodatnih poštanskih troškova koji se naplaćuju u zemlji uvoznici.
2. Međutim, usklađivanje prijavljene vrijednosti se ne vrši ukoliko se radi o naknadama koje se koriste prilikom utvrđivanja vrijednosti pošiljki nekomercijalnog karaktera.
3. Stavovi 1. i 2. ovog člana ne primjenjuju se na robu koja se prevozi ekspresnim poštanskim uslugama poznatim kao EMS-Datapost.

Članak 86.

Za robu koja se prevozi zračnim prometom, odredbe člana 84. ove odluke se primjenjuju *mutatis mutandis*.

GLAVA 5

Utvrđivanje vrijednosti određenih prijenosnih medija za upotrebu u opremi za automatsku obradu podataka (AOP)

Članak 87.

1. Izuzetno od članaka 26.. do 30. Zakona, prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti prijenosnih medija, koji nose podatke ili upute za upotrebu u opremi za obradu podataka, u obzir se uzima samo cijena ili vrijednost samog prijenosnog medija. Carinska vrijednost uvezenog prijenosnog medija, koji nosi podatke ili upute, dakle, ne uključuje cijenu ili vrijednost podataka ili uputa, pod uvjetom da se takva cijena ili vrijednost prikazuje odvojeno od cijene ili vrijednosti dotičnog prijenosnog medija.
2. U smislu ovog člana:
 - (a) za izraz ‘prijenosni medij’ ne smatra se da uključuje integralna kola, poluprovodnike i slične uređaje ili artikle koji čine takva kola ili uređaje;
 - (b) za izraz ‘podaci ili upute’ ne smatra se da uključuje zvučne, kinematografske ili video zapise.

GLAVA 6

Odredbe koje se odnose na kursnu listu

Članak 88.

1. Kada carinski organi odobre deklarantu da naknadno podnese ili dostavi određene podatke i u vezi s prijavom za stavljanje robe u slobodni promet u obliku periodične prijave, u tom odobrenju se, na zahtjev deklaranta, može navesti da se za konverziju u valutu BiH elemenata koji čine carinsku vrijednost izraženu u određenoj valuti koristi važeći kurs kojeg je objavila Centralna banka BiH.
2. U tom slučaju kurs koji se koristi je kurs koji se primjenjuje prvog dana perioda obuhvaćenog periodičnom prijavom.

GLAVA 7

Deklaracije vrijednosti i dokumenta koja se podnose

Članak 89.

1. Kada je potrebno utvrditi carinsku vrijednost u smislu članaka 25. do 33. Zakona, deklaracija o podacima, koji se odnose na carinsku vrijednost (deklaracija vrijednosti), prati carinsku prijavu sačinjenu u vezi s dotičnom robom. Deklaracija vrijednosti sačinjava se na obrascu D.V.1 iz priloga 13. kojeg, tamo gdje je to potrebno, nadopunjava jedan ili više obrazaca D.V.1 *bis* iz priloga 14.
2. Deklaraciju vrijednosti propisanu u stavu 1. ovog člana sačinjava lice iz člana 4. točka (18) Zakona. Druga alineja člana 61. stav 2. točka (b) i 61 stav 3. Zakona primjenjuje se *mutatis mutandis*.
3. Carinski organi mogu odustati od zahtjeva za podnošenje deklaracije vrijednosti D.V.1. kada se carinska vrijednost predmetne robe ne može utvrditi prema odredbama člana 26. Zakona. U takvim slučajevima, osoba iz stava 2. ovog člana podnosi ili osigurava da budu podneseni ti podaci koji se mogu tražiti u cilju utvrđivanja carinske vrijednosti sukladno sa člankom 27. ili 28. Zakona. Takvi podaci se dostavljaju na način i u obliku kojeg odrede carinski organi.
4. Podnošenje deklaracije vrijednosti, koja se zahtijeva stavom 1. ovog člana uz moguću primjenu kaznenih odredbi, lice iz stava 2. ovog člana i njegovog zastupnika čini odgovornim u pogledu:
 - tačnosti i potpunosti podataka navedenih u deklaraciji;
 - vjerodostojnosti dokumenata koji su podneseni u prilog tim podacima; i
 - dostavljanje svih dodatnih podataka ili dokumenata koji su potrebni za utvrđivanje carinske vrijednosti robe.

Članak 90.

1. Izuzev kada je je to neophodno radi pravilne primjene propisa o uvoznim dažbinama, carinski organi mogu odustati od zahtjeva za podnošenjem deklaracije iz člana 89. stav 1. ove odluke ili popunjavanja jednog njenog dijela:
 - (a) kada carinska vrijednost uvezene robe u jednoj pošiljci ne premašuje iznos od 8,000 KM, pod uvjetom da ona ne čini podjeljene ili višestruke pošiljke od istog pošiljaoca istom primaocu, ili
 - (b) kada su uvozi nekomercijalnog karaktera; ili
 - (c) kada podnošenje određenih podataka nije neophodno za primjenu Zakona o carinskoj tarifi BiH ili kada se uvozne dažbine ne naplaćuju zbog posebnih carinskih odredbi.
2. U slučaju redovnog prometa robama koje pod istim uslovima isti prodavac dostavlja istom kupcu, carinski organi mogu odustati od traženja da svi podaci iz člana 89. stav 1 ove odluke budu dostavljeni uz svaku carinsku prijavu ali će ih zahtijevati kad god se promjene okolnosti i najmanje jednom u tri godine.
3. Odustajanje predviđeno ovim člankom, može se povući i tražiti podnošenje deklaracije vrijednosti D.V.1. u slučajevima kada se utvrdi da uslov neophodan za kvalificiranje za ovo odustajanje, nije bio ispunjen ili se više ne ispunjava.

Članak 91.

Kada se koriste računarski sistemi, ili ako su predmetne robe prijavljene pod pojednostavljenim postupkom, carinski organi mogu odobriti odstupanje od načina prezentiranja podataka potrebnih za utvrđivanje carinske vrijednosti.

Članak 92.

1. Osoba iz člana 89. stav 2. ove odluke dostavlja carinskim organima kopiju fakture na temelju koje se prijavljuje vrijednost uvezene robe. Kada se carinska vrijednost prijavljuje u pismenom obliku, carinski organi zadržavaju takvu kopiju.
2. Carinski organi ne moraju utvrđivati carinsku vrijednost uvezene robe na temelju metode transakcijske vrijednosti ako, sukladno s postupkom navedenim u stavu 3. ovog člana, osnovano sumnjaju da prijavljena vrijednost predstavlja ukupno plaćeni ili plativi iznos na način naveden u članku 26. Zakona.
3. Kada kod carinskih organa postoji sumnja u smislu stava 2. ovog člana, oni mogu zatražiti dodatne podatke sukladno s člankom 89. stav 4. ove odluke. Ako ta sumnja i dalje postoji, carinski organi moraju, prije nego što donesu konačnu odluku, obavijestiti određenu osobu pismenim putem, ukoliko ona to zahtijeva, o osnovama za sumnju i dati joj razuman period za odgovor. Konačna odluka s obrazloženjem datoj osobi se dostavlja u pisanom obliku.

NASLOV V

UNOS ROBE U CARINSKO PODRUČJE

GLAVA 1

Prethodni pregled robe i uzimanje uzoraka od strane zainteresovane osobe

Članak 93.

1. Prethodni pregled robe prema članku 39. Zakona odobrava se osobi ovlaštenoj da robi odredi carinski odobreno postupanje ili upotrebu, na njen usmeni zahtjev, osim ako carinski organi, uzimajući u obzir date okolnosti, smatraju da je potreban pismeni zahtjev.

Uzimanje uzoraka može se odobriti samo na pismeni zahtjev zainteresovane osobe.

2. Pismeni zahtjev iz stava 1. ovog člana zainteresovana osoba potpisuje i podnosi nadležnim carinskim organima. Zahtjev sadržava sljedeće podatke:

- ime i adresu podnosioca zahtjeva;
- mjesto gdje se roba nalazi;
- broj zbirne prijave, kada je ona već bila predočena, osim ako carinski organi na sebe ne preuzmu odgovornost da unesu taj podatak, ili naznaku prethodnog carinskog postupka ili podatke za identifikaciju prijevoznog sredstva na kojem se roba nalazi;
- sve ostale podatke neophodne za identifikaciju robe.

Carinski organi daju odobrenje zabilješkom na zahtjev koji je podnijela dotična osoba. Kada se zahtjev odnosi na uzimanje uzoraka, navedeni organi navode i količinu robe koju je potrebno uzeti.

3. Prethodni pregled robe i uzimanje uzoraka vrši se pod nadzorom carinskih organa koji određuju postupak koji se mora ispoštovati u svakom pojedinačnom slučaju.

Podnositelj zahtjeva snosi rizik i troškove otpakivanja, vaganja, prepakivanja i svih ostalih postupaka s robom, kao i sve troškove u vezi s analizom.

4. Uzeti uzorci predmet su radnji i postupaka koji za cilj imaju da im se odredi carinski odobreno postupanje ili upotreba. Kada ispitivanje uzoraka rezultira njihovim uništenjem ili nepovratnim gubitkom, ne smatra se da je nastao bilo kakav dug i u tom slučaju primjenjuje se član 174. stav 5. Zakona koji se odnose na otpatke i ostatke.

GLAVA 2

Zbirna prijava

Članak 94.

1. Zbirnu prijavu potpisuje osoba koja je sačinjava.
2. Zbirnu prijavu carinski organi ovjeravaju i zadržavaju u svrhu provjere da li je roba na koju se odnosi određeno carinski odobreno postupanje ili upotreba u roku propisanom u članku 46. stav 1. Zakona.
3. Zbirna prijava za robu, koja se kretala po postupku provoza prije pokazivanja carini, biće u obliku primjerka provoznog dokumenta koji je namijenjen određenoj carinskom uredu sukladno s člankom 88. stav 2. Zakona.
4. Carinski organi mogu dopustiti da se zbirna prijava sačini u elektronskom obliku. U tom slučaju primjenju se pravila predviđena u stavovima 1. i 2. ovog člana.

Članak 95.

1. Robu obuhvaćena zbirnom prijavom, koja nije istovarena s prijevoznog sredstva koje je prevozi, ponovno pokazuje u nepromijenjenom stanju osoba iz člana 94. stav 1. ove odluke kad god to od nje zatraže carinski organi, sve dotle dok se roba ne dodijeli carinski odobreno postupanje ili upotreba.
2. Svaka osoba koja drži robu nakon njenog istovara radi premještanja ili smještaja postaje odgovorna za poštivanje obaveze da na zahtjev carinskih organa ponovno pokaže svu robu netaknutu.

GLAVA 3

Privremeni smještaj

Članak 96.

1. Kada se mjesta iz člana 48. stav 1. Zakona trajno odobre za stavljanje robe u privremeni smještaj, takva mjesta nazivaju se 'prostorima za privremeni smještaj'.
2. Da bi se osigurala primjena carinskih propisa, carinski organi, kada oni sami ne upravljaju prostorom za privremeni smještaj, mogu zahtijevati da:
 - (a) Prostor za privremeni smještaj bude zaključan s dvije brave, gdje jedan ključ drže navedeni organi;

- (b) osoba koja upravlja prostorom za privremeni smještaj vodi knjige o zalihama koje omogućavaju praćenje kretanja robe.

Članak 97.

Roba se smješta u prostor za privremeni smještaj na temelju zbirne prijave. Međutim, carinski organi mogu zahtijevati podnošenje posebne prijave na obrascu koji odgovara onom kojeg oni propišu.

Članak 98.

Bez odstupanja od člana 53. Zakona ili odredbi koje se odnose na prodaju robe od strane carinskih organa, osoba koja je sačinila zbirnu prijavu odnosno, kada takva prijava još uvijek nije podnesena, osobe iz člana 41. stav 2. Zakona, odgovorne su za primjenu mjera koje carinski organi poduzmu sukladno s člankom 50. Zakona i za izmirivanje troškova takvih mjera. Postupak prodaje robe biće regulisan propisom kojeg donosi Upravni odbor.

GLAVA 4

Posebne odredbe koje se primjenjuju na robu koja se prevozi zrakom ili morem

Odjeljak 1

Opće odredbe

Članak 99.

Kada se roba unosi u carinsko područje BiH iz neke druge zemlje morem ili zrakom i prevozi pod pokrićem jedinstvene prijevozne isprave istim načinom prijevoza, bez pretovara, do druge luke ili aerodroma u BiH, carini se, u smislu člana 37. Zakona, pokazuje samo u luci ili aerodromu gdje se istovara ili pretovara.

Odjeljak 2

Posebne odredbe koje se primjenjuju na ručni i predani prtljag putnika

Članak 100.

U smislu ovog odjeljka:

- (a) *bh. aerodrom* znači svaki aerodrom koji se nalazi u carinskom području BiH;
- (b) *međunarodni bh. aerodrom* znači svaki bh. aerodrom koji je, nakon što je kao takav ovlašten od strane nadležnih organa, odobren za zračni promet s drugim zemljama;
- (c) *let unutar BiH* znači kretanje letjelice između dva bh. aerodroma, bez usputnih slijetanja, a koje ne počinje i ne završava na aerodromu koji nije bh. aerodrom;
- (d) *bh. luka* znači svaka pomorska luka koja se nalazi u carinskom području BiH;
- (e) *plovilo za razonodu* znači privatni brodovi namijenjeni za putovanja čiji pravac kretanja ovisi o željama korisnika;
- (f) *turistička ili poslovna letjelica* znači privatna letjelica namijenjena za putovanja čiji pravac kretanja ovisi o željama korisnika;
- (g) *prtljag* znači svi predmeti koje neka osoba nosi, bilo kojim sredstvom, tokom putovanja.

Članak 101.

U smislu ovog odjeljka, u slučaju putovanja zrakom, prtljagom se smatra:

- predani prtljag ako je predan na aerodromu polaska i ako nije dostupan putniku tokom leta ili, kada je to relevantno, za vrijeme usputnih slijetanja iz članka 102. stav 1. i 2. i 104. stav 1. i 2. ovog poglavlja;
- ručni prtljag ako ga određena osoba unese u kabinu letjelice.

Članak 102.

Sve kontrole i sve radnje i postupci koje se primjenjuju na:

1. ručni i predani prtljag osoba, koje lete u letjelici koja dolazi s aerodroma koji nije bh. aerodrom i koja, nakon usputnog slijetanja na bh. aerodrom, nastavlja let do drugog bh. aerodroma, vrše se na zadnjem aerodromu pod uvjetom da se radi o međunarodnom bh. aerodromu; u tom slučaju prtljag podliježe propisima koji se primjenjuju na prtljag osoba, koje dolaze iz strane zemlje kada osoba koja ga nosi ne može dokazati nadležnim carinskim organima bh. status robe koja se u njemu nalazi;
2. ručni i predani prtljag osoba, koje lete u letjelici koja usputno slijeće na bh. aerodrom prije nastavljanja leta do aerodroma koji nije bh. aerodrom, vrše se na aerodromu polaska pod uvjetom da se radi o međunarodnom bh. aerodromu; u tom slučaju ručni prtljag može podlijegati kontroli na bh. aerodromu na kojem se letjelica usputno spusti, radi utvrđivanja da li roba koju sadrži odgovara uvjetima za slobodno kretanje unutar BiH;
3. prtljag osoba koje koriste pomorske usluge istog plovnog objekta sa uzastopnim etapama polaska iz, pristajanja ili završetka putovanja u luci koja nije bh. luka, vrše se u luci u kojoj se vrši utovar ili istovar prtljaga zavisno od slučaja.

Članak 103.

Sve kontrole i sve radnje i postupci, koje se primjenjuju na prtljag osoba koje se nalazi u:

1. plovilu za razonodu, vrše se u bh. luci, bez obzira na porijeklo i odredište tog plovila;
2. turističkoj ili poslovnoj letjelici, vrše se:
 - na prvom aerodromu dolaska koji mora biti međunarodni bh. aerodrom, za letove koji dolaze s aerodroma koji nije bh. aerodrom, kada letjelica, nakon usputnog slijetanja, nastavlja svoj let do drugog bh. Aerodroma;
 - na zadnjem međunarodnom bh. aerodromu, za letove koji dolaze s bh. aerodroma a kada letjelica, nakon usputnog slijetanja, nastavlja svoj let prema aerodromu koji nije bh. aerodrom.

Članak 104.

1. Kada se prtljag, koji dolazi na bh. aerodrom u letjelici, koja dolazi s aerodroma koji nije bh. Aerodrom, prebacuje na tom aerodromu u drugu letjelicu koja nastavlja let unutar BiH:
 - sve kontrole i radnje i postupci, koje se primjenjuju na predani prtljag, vrše se na aerodromu dolaska leta unutar BiH, pod uvjetom da je taj aerodrom međunarodni bh. Aerodrom;

- sve kontrole ručnog prtljaga vrše se na prvom međunarodnom bh. aerodromu; dodatne kontrole mogu se vršiti na aerodromu dolaska leta unutar BiH samo u izuzetnim slučajevima kada se pokažu neophodnim nakon kontrola predanog prtljaga;
 - kontrole predanog prtljaga mogu se vršiti na prvom bh. aerodromu samo u izuzetnim slučajevima kada se pokažu neophodnim nakon kontrola ručnog prtljaga.
2. Kada se prtljag tovari na bh. aerodromu u letjelicu koja nastavlja svoj let unutar BiH radi prebacivanja na drugom bh. aerodromu u letjelicu čije je odredište aerodrom koji nije bh. aerodrom:
- sve kontrole i radnje i postupci koje se primjenjuju na predani prtljag vrše se na aerodromu polaska leta unutar BiH, pod uvjetom da je taj aerodrom međunarodni bh. aerodrom;
 - sve kontrole ručnog prtljaga vrše se na zadnjem međunarodnom bh. aerodromu; prethodne kontrole takvog prtljaga mogu se vršiti na aerodromu polaska leta unutar BiH samo u izuzetnim slučajevima kada se pokažu neophodnim nakon kontrola predanog prtljaga;
 - dodatne kontrole predanog prtljaga mogu se vršiti na zadnjem bh. aerodromu samo u izuzetnim slučajevima kada se pokažu neophodnim nakon kontrola ručnog prtljaga.
3. Sve kontrole i radnje i postupci, koje se primjenjuju na prtljag koji dolazi na bh. aerodrom redovnim ili čarter letom s aerodroma koji nije bh. aerodrom i koji se na tom bh. aerodromu prebacuje u turističku ili poslovnu letjelicu koja nastavlja let unutar BiH, vrše se na aerodromu dolaska redovnog ili čarter leta.
4. Sve kontrole i radnje i postupci, koje se primjenjuju na prtljag natovaren na bh. aerodromu u turističku ili poslovnu letjelicu koji nastavlja let unutar BiH za prebacivanje, na drugom bh. aerodromu, na redovni ili čarter let čije je odredište aerodrom koji nije bh. aerodrom, vrši se na aerodromu polaska redovnog ili čarter leta.
5. Carinski organi mogu vršiti kontrole na međunarodnom bh. aerodromu na kojem se vrši prebacivanje predanog prtljaga:
- Prtljaga, koji dolazi s aerodroma koji nije bh. aerodrom, a koji je na međunarodnom bh. aerodromu prebačen u letjelicu koja leti do sljedećeg međunarodnog bh. aerodroma;
 - prtljaga natovarenog u letjelicu na međunarodnom bh. aerodromu za prebacivanje u letjelicu na drugom međunarodnom bh. aerodromu koja leti do aerodroma koji nije bh. aerodrom.

Članak 105.

1. Carinski organi poduzimaju neophodne mjere kako bi osigurali da:
- prilikom dolaska, osobe ne mogu prebacivati robu prije nego se izvrše kontrole ručnog prtljaga, te da su načinjeni odgovarajući aranžmani radi sprečavanja prebacivanja robe prije vršenja kontrola predanog prtljaga;
 - prilikom polaska, osobe ne mogu prebacivati robu nakon vršenja kontrola prtljaga u kabini, te da su sačinjeni odgovarajući aranžmani za sprečavanje bilo kakvog prebacivanja robe nakon vršenja kontrola ručnog prtljaga.
2. Stav 1.ovog člana se ne primjenjuje u slučaju leta unutar BiH.

NASLOV VI

CARINSKA PRIJAVA – REDOVNI POSTUPAK

GLAVA 1

Carinska prijava u pisanom obliku

Odjeljak 1

Opće odredbe

Članak 106.

1. Kada carinska prijava obuhvaća dva ili više proizvoda, za podatke koje se odnose na svaki od tih proizvoda smatra se da čine posebnu prijavu.
2. Sastavni dijelovi industrijskih postrojenja koji potpadaju pod jednu tarifnu oznaku carinske nomenklature (CN) smatraju se jednom robom.

Članak 107.

1. Bez odstupanja od moguće primjene kaznenih propisa, podnošenje carinskom uredu prijave potpisane od strane deklaranta ili njegovog zastupnika, tu osobu, prema važećim propisima, čini odgovornom za:
 - tačnost podataka navedenih u prijavi;
 - vjerodostojnost priloženih dokumenata; i
 - pridržavanje svih obaveza vezanih za ulazak robe u određeni postupak.
2. Kada deklarant koristi sisteme obrade podataka radi sačinjavanja svojih carinskih prijava, carinski organi mogu propisati da se svojeručni potpis može zamijeniti nekom drugom tehnikom identifikacije, koja se može temeljiti na upotrebi šifri. Ta mogućnost se odobrava samo ako su ispunjeni tehnički i upravni uvjeti koje propišu carinski organi. Carinski organi mogu također propisati da carinske prijave sačinjene pomoću sistema obrade podataka mogu biti direktno ovjerene tim sistemima, umjesto ručne ili mehaničke primjene pečata carinskog ureda i potpisa nadležnog službenika.
3. Na način i pod uvjetima koje oni odrede, carinski organi mogu dopustiti da neke podatke iz pisane prijave iz priloga 15 budu zamijenjene slanjem tih podataka carinskom uredu određenom u tu svrhu elektronskim putem, kada je to primjereno, u šifriranom obliku.

Članak 108.

Carinski organi zadržavaju dokumenta priložena uz carinsku prijavu, osim ako ne odluče drukčije ili ako su deklarantu potrebna za druge radnje. U ovom drugom slučaju, carinski organi poduzimaju neophodne korake kako bi osigurali da se određena dokumenta ne mogu naknadno koristiti izuzev u pogledu utvrđivanja količine ili vrijednosti robe, za koju ostaju važeća.

Članak 109.

1. Prijava se podnosi carinskom uredu gdje je roba pokazana. Može se podnijeti nakon pokazivanja robe.
2. Carinski organi mogu odobriti podnošenje prijave i prije nego deklarant bude u stanju da pokaže robu. U tom slučaju carinski organi mogu postaviti rok za pokazivanje robe, koji se određuje prema okolnostima. Ako se roba ne pokaže u tom roku, smatra se da prijava nije podnesena.
3. Kada je prijava podnesena prije nego što je roba na koju se odnosi stigla u carinski ured ili neko drugo mjesto koje odrede carinski organi, ona se može prihvatiti samo nakon što se roba pokaže carini.

Članak 110.

1. Prijave se podnosi nadležnim carinskim organima za vrijeme radnih dana i radnog vremena.

Međutim, carinski organi mogu, na zahtjev deklaranta i na njegov trošak, odobriti da se prijava podnese i izvan radnih dana i radnog vremena.

2. Za svaku prijavu, koja se službenicima carinskog ureda podnese na nekom drugom mjestu koje je određeno u tu svrhu na temelju dogovora između carinskih organa i određene osobe, smatra se da je podnesena u navedenom uredu.

Članak 111.

Datum prihvatanja prijave navodi se na njoj.

Članak 112.

Carinski organi mogu dopustiti ili zatražiti da se izvrše ispravke iz člana 62. Zakona, podnošenjem nove prijave radi zamjene prvobitne prijave. U tom slučaju relevantni datum za utvrđivanje bilo kojih dažbina, koje se plaćaju i primjenu bilo kojih drugih propisa kojima se regulira određeni postupak je datum prihvatanja prvobitne prijave.

Odjeljak 2

Obrasci koji se koriste

Članak 113.

1. Službeni obrazac za carinsku prijavu u pisanom obliku u redovnom postupku, u cilju stavljanja robe u carinski postupak ili njihov ponovni izvoz sukladno s člankom 174. stav 3. Zakona, je jedinstvena carinska isprava (u daljem tekstu: JCI).
2. I drugi obrasci se mogu koristiti u tu svrhu kada je to dopušteno propisima koji se odnose na određeni postupak.
3. Odredbe stava 1. i 2. ovog člana ne isključuju:
 - odustajanje od pisane prijave u slučajevima propisanim u članovima 132. do 143. ove odluke za stavljanje robe u slobodni promet, za izvoz ili privremeni uvoz;
 - odustajanje od obrasca iz stava 1. ovog člana, kada se primjenjuju odredbe predviđene u članovima 144. i 145. ove odluke u vezi s pošiljkama koje se šalju pismima ili paketima;

- upotrebu posebnih obrazaca u cilju olakšavanja prijavljivanja u posebnim slučajevima, a kada to dopuštaju carinski organi,
 - upotrebu tovarnih lista od strane dotične osobe za okončavanje provoznih radnji i postupaka u slučaju pošiljki koje se sastoje od više vrsta robe,
 - da prijava u smislu stava 1. ovog člana može imati oblik JCI-a odštampanog sistemom za obradu prijave ako su takav sistem štampanja odobrili carinski organi.
4. Kada se vrši pozivanje na prijavu kojom se roba stavlja u bilo koji carinski postupak ili ponovni izvoz sukladno s člankom 174. stav 3. Zakona, carinski organi ne mogu zahtijevati bilo koja druga upravna dokumenta osim onih:
- koja su predviđena propisima
 - koja se traže prema uvjetima međunarodnih konvencija,
 - koja se od operatera traže kako bi im se, na njihov zahtjev, omogućilo kvalificiranje za povoljnu ili posebnu olakšicu,
 - koja su potrebna za primjenu posebnih propisa koji se ne mogu primijeniti samo na temelju korištenja dokumenta iz stava 1. ovog člana.

Članak 114.

Bez odstupanja od člana 113. stav 3 ove odluke, carinski organi mogu općenito, u cilju okončavanja izvoznih ili uvoznih radnji i postupaka, odustati od sačinjavanja jednog ili više primjeraka JCI-a namijenjenih za njihovu upotrebu, pod uvjetom da su određeni podaci dostupni na drugim medijima.

Članak 115.

1. JCI se podnosi u podsetovima s određenim brojem primjeraka potrebnim za okončavanje radnji i postupaka, koji se odnose na carinski postupak u koji se roba stavlja.
2. Kada postupku provoza prethodi ili kada nakon njega slijedi neki drugi carinski postupak, može se podnijeti podset s određenim brojem primjeraka potrebnih za okončavanje radnji i postupaka, koji se odnose na postupak provoza i na prethodni odnosno naknadni postupak.
3. Podsetovi iz stava 1. i 2. ovog člana uzimaju se iz:
 - kompletnog seta od osam primjeraka, sukladno s obrascem sadržanim u prilogu 16.
 - ili, naročito u slučaju sačinjavanja pomoću sistema za obradu prijave, dva seta od po četiri primjerka, sukladno s obrascem sadržanim u prilogu 17.
4. Bez odstupanja od člana 113. stav 3., 129. do 131. ili 162. ove odluke, obrasci prijave mogu se dopuniti, kada je to potrebno, s jednim ili više kontinuiranih obrazaca (BIS obrasci) podnesenih u podsetovima koji sadrže primjerke prijave potrebne za okončavanje radnji i postupaka, koje se odnose na carinski postupak u koji se roba stavlja. Primjerci potrebni za okončavanje radnji i postupaka u vezi s prethodnim ili naknadnim carinskim postupcima mogu se priložiti kada je to potrebno.

Kontinuirani podsetovi uzimaju se iz:

- seta od osam primjeraka, sukladno s obrascem sadržanim u prilogu 18;
- ili dva seta od po četiri primjerka, sukladno s obrascem sadržanim u prilogu 19.

Bis obrasci predstavljaju sastavni dio JCI-a na koji se odnose.

5. Odstupajući od stava 4. ovog člana, carinski organi mogu propisati da se BIS obrasci ne koriste kada se za sačinjavanje takvih prijava koristi računarski sistem.

Članak 116.

1. Kada se primjenjuje član 115. stav 2. ove odluke, svaka uključena strana odgovorna je samo za one podatke koji se odnose na postupak za koji je podnijela prijavu kao deklarant, korisnik postupka provoza ili zastupnik jednog od njih.
2. U smislu stava 1., kada deklarant koristi JCI izdan za vrijeme prethodnog carinskog postupka, dužan je, prije podnošenja svoje prijave, provjeriti tačnost postojećih podataka za polja za koja je odgovoran, da li se mogu primijeniti na određenu robu i traženi postupak i po potrebi ih dopuniti.
3. U slučajevima iz drugog stava ovog člana deklarant odmah obavještava carinski ured u kojem je prijava podnijeta o svim utvrđenim neslaganjima između određene robe i postojećih podataka. U tom slučaju deklarant sačinjava svoju prijavu na novim obrascima JCI-a.

Članak 117.

Kada se JCI koristi za pokrivanje više uzastopnih carinskih postupaka, carinski organi provjeravaju da li se sve podaci navedeni u prijavama, koje se odnose na različite postupke, slažu.

Članak 118.

Prijava se mora sačiniti na jednom od službenih jezika u BiH.

Članak 119.

1. JCI mora se popuniti sukladno s objašnjenjem u prilogu 15 i bilo kojim drugim važećim BiH propisima.
2. Carinski organi osiguravaju da korisnici imaju nesmetan pristup objašnjenjima iz stava 1. ovog člana.

Članak 120.

Šifre koje se koriste prilikom popunjavanja obrazaca iz člana 113. stav 1. ove odluke navedeni su u prilogu 20.

Članak 121.

1. U slučajevima kada se propisima zahtijevaju dodatni primjerci obrasca iz člana 113. stav 1. ove odluke, deklarant može u tu svrhu koristiti dodatne primjerke ili fotokopije navedenog obrasca.
2. Takvi dodatni primjerci i fotokopije moraju biti potpisani od strane deklaranta i podneseni carinskim organima koji ih ovjeravaju pod istim uvjetima kao i JCI. Carinski organi ih prihvataju kao originalna dokumenta pod uvjetom da smatraju da je njihova kvaliteta i čitljivost zadovoljavajuća.

Članak 122.

1. Obrasci iz člana 113. stav 1. ove odluke štampaju se na samokopirajućem papiru presvučenom za pisanje čija je težina najmanje 40 g/m². Papir mora biti dovoljno neproziran kako podaci s jedne

strane ne bi uticali na čitljivost podataka s druge strane, a njegova čvrstoća mora biti takva da se prilikom uobičajenog rukovanja lako ne kida i ne gužva.

Papir je bijele boje za sve primjerke. Međutim, primjerci koji se koriste za provoz (1, 4 i 5) polja 1 (prva i treća potpodjela), 2, 3, 4, 5, 6, 8, 15, 17, 18, 19, 21, 25, 27, 31, 32, 33 (prva potpodjela s lijeve strane), 35, 38, 40, 44, 50, 51, 52, 53, 55 i 56 su zelene boje.

Obrasci se štampaju zelenom tintom.

2. Polja se temelje na jedinici mjere od jedne desetine inča horizontalno i jedne šestine inča vertikalno. Potpodjele se temelje na jedinici mjere od jedne desetine inča horizontalno.
3. Označavanje bojom različitih primjeraka vrši se na sljedeći način:
 - (a) na obrascima koji su sukladno s primjercima prikazanim u priložima 16 i 18.
 - primjerci 1, 2, 3, i 5 imaju punu marginu na desnoj ivici koja je, prema broju primjerka, crvene, zelene, žute ili plave boje;
 - primjerci 4, 6, 7 i 8 imaju isprekidanu marginu na desnoj ivici koja je, prema broju primjerka, plave, crvene, zelene ili žute boje.
 - (b) na obrascima koji su sukladno s primjercima prikazanim u priložima 17 i 19, primjerci 1/6, 2/7, 3/8 i 4/5 na desnoj ivici imaju punu marginu, a s njene desne strane isprekidanu marginu koja je, prema broju kopije, crvene, zelene, žute ili plave boje.

Širina tih margina je u prosjeku 3 mm. Isprekidana margina sastoji se od niza kockica čije su stranice 3 mm, a koje su međusobno razdvojene 3 mm.

4. Primjerci na kojima se samokopiranjem moraju pojaviti podaci sadržani u obrascima prikazanim u priložima 16 i 18 prikazani su u prilogu 21.

Primjerci na kojima se samokopiranjem moraju pojaviti podaci i sadržani u obrascima prikazanim u priložima 17 i 19 prikazani su u prilogu 22.

5. Veličina obrazaca je 210 x 297 mm uz maksimalnu toleranciju po dužini od 5 mm kraći i 8mm duži.
6. Uprava će zahtijevati da na obrascima bude naveden naziv i adresa štamparije ili oznaka koja će omogućiti njenu identifikaciju. Isto tako štampanje obrazaca će biti uslovljeno dobivanjem prethodnog tehničkog odobrenja.

Odjeljak 3

Podaci koji su potrebni prema određenom carinskom postupku

Članak 123.

1. Maksimalna lista polja koja se trebaju koristiti u prijavi za određeni carinski postupak korištenjem JCI sadržana je u prilogu 15.
2. Prilog 15. sadrži i minimalnu listu polja koja se trebaju koristiti za prijave za određeni carinski postupak.

Članak 124.

Podaci koji su potrebni kada se koristi jedan od obrazaca iz člana 113. stav 2. ove odluke ovise o dotičnom obrascu i nadopunjavaju se kada je to potrebno prema odredbama koje se odnose na određeni carinski postupak.

Odjeljak 4

Dokumenta koja se prilažu uz carinsku prijavu

Članak 125.

1. Sljedeća dokumenta se prilažu uz carinsku prijavu za stavljanje u slobodni promet:
 - (a) faktura na temelju koje je prijavljena carinska vrijednost robe, kako se zahtijeva prema članku 92. ove odluke;
 - (b) kada se zahtijeva prema članku 89. ove odluke, deklaracija vrijednosti sa podacima za utvrđivanje carinske vrijednosti prijavljene robe sačinjena sukladno s uvjetima propisanim u navedenom članku;
 - (c) dokumenta potrebna za primjenu preferencijalnih tarifnih mjera ili drugih mjera koje odstupaju od važećih propisa koji se primjenjuju na prijavljenu robu;
 - (d) sva ostala dokumenta potrebna za primjenu propisa koji uređuju stavljanje prijavljene robe u slobodni promet.
2. Carinski organi mogu zahtijevati da se prilikom podnošenja prijave prilažu prijevozna dokumenta ili, ako je to potrebno, dokumenta koji se odnose na prethodni carinski postupak.

Kada je jedna vrsta robe upakovana u dva ili više paketa, carinski organi mogu zahtijevati da se predoči paking lista ili jednako vrijedan dokument u kojem se navodi sadržaj svakog od paketa.
3. Kada roba ispunjava uslove za oslobađanje od uvoznih dažbina i slučajevima primjene jedinstvene carinske stope dokumenta iz stava 1.točka (a), (b) i (c) ovog člana se ne moraju zahtijevati, osim ako carinski organi to ne smatraju neophodnim u smislu primjene odredbi koje uređuju stavljanje predmetne robe u slobodni promet.

Članak 126.

1. Prijavu za provoz prati prijevozni dokument. Polazni ured može da ne traži pokazivanje prijevoznog dokumenta u trenutku prijavljivanja robe za provozni postupak. Međutim, prijevozni dokument se pokazuje na zahtjev carinskog ureda ili bilo kog drugog nadležnog organa tokom prijevoza.
2. Carinska prijava za izvoz ili ponovni izvoz robe iz carinskog područja BiH, ili neki drugi dokument s jednakim učinkom, pokazuje se polaznom uredu uz prijavu za provoz na koju se odnosi osim kod pojednostavljenih postupaka kod kojih je dozvoljeno odstupanje.
3. Carinski organi mogu, kada je to potrebno, zahtijevati pokazivanje dokumenta koji se odnosi na prethodni carinski postupak.

Članak 127.

1. Bez odstupanja od posebnih odredbi, dokumenta koja prate prijavu za carinski postupak s ekonomskim učinkom su sljedeća:

(a) za postupak carinskog skladištenja:

- tipa D: dokument propisan u članku 125. stav 1. točka (a) i (b) ove odluke;
- koji nije tipa D: nikakva dokumenta.

(b) za postupak unutrašnje obrade:

- sistem povrata dažbina: dokumenta propisana u članku 125. stav 1. ove odluke;
- sistem obustave plaćanja: dokumenta iz člana 125. stav 1. točka (a) i (b) ove odluke.

i, kada je to potrebno, pismeno odobrenje za predmetni carinski postupak ili kopija zahtjeva za izdavanje odobrenja u slučajevima kada se primjenjuje član 306. stav 1. ove odluke.

(c) za obradu pod carinskom kontrolom, dokumenta propisana u članku 125. stav 1. točka (a) i (b) ove odluke, te, kada je to potrebno, pismeno odobrenje za dotični carinski postupak ili kopija zahtjeva za izdavanje odobrenja u slučajevima kada se primjenjuje član 306. stav 1. ove odluke;

(d) za postupak privremenog uvoza

- uz djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina; dokumenta propisana u članku 125. stav 1. ove odluke;
- uz potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina; dokumenta propisana u članku 125. stav 1. točka (a) i (b) ove odluke;

i, kada je to primjereno, pismeno odobrenje za predmetni carinski postupak ili kopija zahtjeva za izdavanje odobrenja u slučajevima kada se primjenjuje član 306. stav 1. ove odluke;

(e) za postupak vanjske obrade: dokumenta propisana u članku 128. stav 1. ove odluke i, kada je to potrebno, pismeno odobrenje za predmetni carinski postupak ili kopija zahtjeva za izdavanje odobrenja u slučajevima kada se primjenjuje član 306. stav 1. ove odluke.

2. Član 125. stav 2. ove odluke primjenjuje se na prijave za svaki carinski postupak s ekonomskim učinkom.

3. Carinski organi mogu dopustiti da se pismeno odobrenje za postupak ili kopija zahtjeva za izdavanje odobrenja čuva tako da im stoji na raspolaganju umjesto da prati prijavu.

Članak 128.

1. Prijavu za izvoz ili ponovni izvoz prate sva dokumenta potrebna za tačan obračun izvoznih dažbina i primjenu propisa kojima se regulira izvoz određene robe.

2. Član 125. stav 2. ove odluke primjenjuje se na prijave za izvoz ili ponovni izvoz.

GLAVA 2

Carinske prijave koje se sačinjavaju upotrebom tehnike obrade podataka

Članak 129.

1. Kada se carinska prijava sačinjava sistemom obrade podataka, podaci iz pisane prijave iz priloga 15 zamjenjuju se slanjem carinskom uredu, u cilju njihove obrade pomoću računara, kodiranih podataka ili podataka u bilo kom drugom obliku određenim od strane carinskih organa koji odgovaraju podacima potrebnim za pisane prijave.
2. Za carinsku prijavu sačinjenu pomoću elektronske razmjene podataka EDI smatra se da je podnesena kada carinski organi prime EDI poruku.

O prihvatanju carinske prijave sačinjene pomoću EDI sistem deklaranta obavještava povratnom porukom koja sadrži bar identifikacijske elemente primljene poruke i/ili registarski broj carinske prijave i datum prihvatanja.

3. Kada se carinska prijava sačinjava pomoću EDI, carinski organi propisuju pravila za primjenu odredbi predviđenih u članku 154. ove odluke.
4. Kada se carinska prijava sačinjava pomoću EDI, deklarant se obavještava o puštanju robe, uz navođenje bar identifikacijskih elementa prijave i datuma puštanja.
5. Kada se podaci iz carinske prijave unose u carinske sisteme za obradu podataka, stavovi 2., 3. i 4. ovog člana primjenjuju se *mutatis mutandis*.

Članak 130.

Kada je pisani primjerak carinske prijave potreban za okončavanje drugih radnji i postupaka, on se, na zahtjev deklaranta, sačinjava i ovjerava od strane nadležnog carinskog ureda ili sukladno sa člankom 107. stav 2. ove odluke.

Članak 131.

Pod uvjetima i na način koji odrede carinski organi, može se odobriti i da se dokumenta potrebna za prijavljivanje robe za carinski postupak obrade i prenose elektronskim putem

GLAVA 3

Carinske prijave koje se podnose usmenim putem ili na neki drugi način

Odjeljak 1

Usmene prijave

Članak 132.

Carinske prijave mogu se podnositi usmenim putem za stavljanje u slobodni promet sljedeće robe:

- (a) robe nekomercijalnog karaktera:
 - sadržane u osobnom prtljagu putnika; ili
 - poslane fizičkim osobama; ili

- u drugim slučajevima zanemarljive važnosti, kada to odobre carinski organi.

(b) robe komercijalnog karaktera pod uvjetom da:

- ukupna vrijednost po pošiljci i po deklarantu ne prelazi statistički prag predviđen važećim propisima BiH; i
- pošiljka nije dio redovnog niza sličnih pošiljki; i
- robu ne prevozi samostalni prijevoznik kao dio većeg prijevoza tereta.

(c) robe iz člana 136.ove odluke, kada ispunjavaju uslove za oslobađanje kao vraćena roba;

(d) robe iz člana 137. točka (b) i (c) ove odluke.

Članak 133.

Carinske prijave mogu se podnositi usmenim putem za izvoz:

(a) robe nekomercijalne prirode:

- sadržane u osobnom prtljagu putnika, ili
- koju šalju fizičke osobe;

(b) robe iz člana 132. točka (b) ove odluke;

(c) robe iz člana 138. točka (b) i (c) ove odluke;

(d) druge robe u slučajevima zanemarljive ekonomske važnosti, kada to odobre carinski organi.

Članak 134.

1. Članovi 132. i 133. ove odluke ne primjenjuju se kada osoba koja carini robu postupa za račun druge osobe u svojstvu zastupnika.
2. Kada carinski organi ne mogu utvrditi da li su prijavljeni podaci tačni ili potpuni, oni zahtijevaju podnošenje pisane prijave.

Članak 135.

Kada roba prijavljena carini usmenim putem sukladno s člankom 132. ove odluke podliježe plaćanju uvoznih dažbina, carinski organi izdaju deklarantu potvrdu o naplati pripadajuće dažbine.

Potvrda sadržava minimalno sljedeće podatke:

- (a) opis robe koji je dovoljno precizan da bi omogućio njihovu identifikaciju; može uključivati i tarifnu oznaku;
- (b) fakturnu vrijednost i/ili količinu robe, kako već bude odgovaralo;
- (c) vrstu i iznos naplaćenih dažbina;
- (d) datum kada je izdana;
- (e) naziv organa koji ju je izdao

Članak 136.

1. Carinske prijave mogu se podnijeti usmenim putem za privremeni uvoz sljedećih roba, sukladno s uvjetima propisanim u članku 300. stav 3. drugi podstav ove odluke:

- (a) - stoke za nomadsko seljenje ili ispašu ili za vršenje rada ili prijevoza, te druge robe koja zadovoljava uvjete propisane člankom 364., stav 2, točka (a) ove odluke;
 - pakovanja iz člana 368. točka (a) ove odluke, koja na sebi nose trajne, neizbrisive oznake osobe ustanovljene izvan carinskog područja BiH;
 - radio-televizijske opreme za proizvodnju i emitiranje programa i vozila koja su posebno prilagođena za upotrebu u gore navedenu svrhu, te njihove opreme koju uvoze javne ili privatne organizacije ustanovljene izvan carinskog područja BiH i odobrene od strane carinskih organa koji izdaju odobrenje za postupak uvoza takve opreme i vozila;
 - instrumenata i aparata neophodnih liječnicima za pružanje pomoći pacijentima koji čekaju na presađivanje organa pod uslovima iz člana 366. ove odluke;
- (b) robe iz člana 139. ove odluke;
- (c) druge robe, kada je to odobreno od strane carinskih organa.

2. Roba navedena u stavu 1. ovog člana može također podlijegati usmenoj prijavi za ponovni izvoz kojim se razdužuje postupak privremenog uvoza.

Odjeljak 2

Carinska prijava podnesena nekom drugom radnjom

Članak 137.

Za sljedeću robu, kada nije prijavljena carini pismeno ili usmeno, smatra se da je prijavljena za stavljanje u slobodni promet radnjom iz člana 140. ove odluke:

- (a) roba nekomercijalnog karaktera koja se nalazi u osobnom prtljagu putnika i koja ima pravo na olakšicu bilo prema članku 2. priloga Zakona ili kao vraćena roba;
- (b) roba koja ima pravo na olakšicu prema članku 7. i 8. priloga Zakona;
- (c) prijevozna sredstva koja imaju pravo na olakšicu kao vraćena roba;
- (d) roba uvezena u kontekstu prometa zanemarljive važnosti i oslobođena od zahtjeva da bude prevezena do carinskog ureda sukladno s člankom 35. stav 3. Zakona, pod uvjetom da ne podliježe uvoznim dažbinama.

Članak 138.

Za sljedeću robu, kada nije prijavljena carini pismeno ili usmeno, smatra se da je prijavljena za izvoz radnjom iz člana 140. točka (b) ove odluke:

- (a) roba nekomercijalnog karaktera sadržana u osobnom prtljagu putnika ako ne podliježe naplati izvoznih dažbina;
- (b) prijevozna sredstva registrirana u carinskom području BiH, a namijenjena ponovnom uvozu;
- (c) sljedeće robe:
 - pošiljke poslane primaocu u pismu ili poštanskom paketu a koje sadrže robe čija ukupna vrijednost ne prelazi 20 KM;
 - domaće životinje, koje čine stoku na poljoprivrednom imanju koje je prestalo sa radom u BiH i prebacilo svoje aktivnosti u stranu zemlju, ograničene na domaće životinje po broju koji odgovara karakteru i veličini tog poljoprivrednog imanja;
 - poljoprivredni ili stočni proizvodi dobijeni na carinskom području BiH na imanjima koja graniče sa nekom stranom zemljom a kojim, u svojstvu vlasnika ili iznajmioca,

upravlja osoba koja posjeduje osnovno imanje u stranoj zemlji koja graniči sa carinskim područjem BiH.

Proizvodi dobijeni od domaćih životinja moraju poticati od životinja koje vode porijeklo iz određene strane zemlje ili ispunjavati zahtjeve za slobodan promet u toj zemlji. Za poljoprivredne proizvode ograničenje se odnosi na one proizvode koji nisu prošli bilo kakvu obradu osim one koja uobičajeno prati njihovu berbu ili proizvodnju, i samo za proizvode donesene u određenu stranu zemlju od strane poljoprivrednog proizvođača ili u njegovo ime.

- sjemena za upotrebu na imanjima lociranim u stranoj zemlji koja graniči sa carinskim područjem BiH a kojim, u svojstvu vlasnika ili iznajmioca, upravlja osoba koja posjeduje osnovno imanje u navedenom carinskom području u samoj blizini određene strane zemlje. To se ograničava na količine sjemena potrebne u svrhu funkcionisanja imanja i samo za sjemena koja se izvoze direktno sa carinskog područja BiH od strane poljoprivrednog proizvođača ili u njegovo ime;
- životinjska hrana bilo koje vrste utovarena na prevozno sredstvo koje se koristi za prevoz životinja sa carinskog područja BiH u stranu zemlju u cilju njihovog davanja pomenutim životinjama u toku prevoza.

(d) druga roba u slučajevima zanemarljive ekonomske važnosti, kada to odobre carinski organi.

Članak 139.

1. Za sljedeću robu, kada nije prijavljena carini pismeno ili usmeno, smatra se da je prijavljena za privremeni uvoz radnjom iz člana 140. ove odluke, uz mogućnost primjene člana 376. ove odluke:
 - (a) osobne stvari i roba uvezena u sportske svrhe koju putnici uvezu sukladno s člankom 360. ove odluke;
 - (b) prijevozna sredstva iz članaka 353. do 358. ove odluke;
 - (c) materijali za razonodu pomoraca koji se koriste na plovilima angažiranim u međunarodnom pomorskom prometu sukladno s člankom 361. točka (a) ove odluke.
2. Kada nije prijavljena carini pismeno ili usmeno, za robu iz stava 1. ovog člana smatra se da je prijavljena za ponovni izvoz kojim se razdužuje postupak privremenog uvoza radnjom iz člana 140. ove odluke.

Članak 140.

1. U smislu članaka 137. do 139. ove odluke, radnja za koju se smatra da predstavlja carinsku prijavu može imati sljedeće oblike:
 - (a) u slučaju robe dopremljene do carinskog ureda ili bilo kog drugog mjesta određenog ili odobrenog sukladno s člankom 35. točka (a) Zakona;
 - prolazak robe kroz zelenu ili traku “ništa za prijaviti” u carinskim uredima gdje je u funkciji sistem rada u dvije trake;
 - prolazak kroz carinski ured koji nema sistem rada sa dvije trake, bez spontanog carinskog prijavljivanja;
 - stavljanje naljepnice “ništa za prijaviti” ili oznake carinske prijave na prednje staklo putničkih vozila, kada je predviđena ta mogućnost.

(b) u slučaju oslobađanja od obaveze da se roba dopremi do carine sukladno s odredbama za provedbu člana 35. stav 3. Zakona, u slučaju izvoza sukladno s člankom 138. ove odluke i u slučaju ponovnog izvoza sukladno s člankom 139. stav 2. ove odluke:

- sam čin prelaska granice carinskog područja BiH.

2. Kada se roba obuhvaćena člankom 137. točka (a), člankom 138. točka (a), člankom 139. stav 1. točka (a) ili člankom 139. stav 2. ove odluke, koja se nalazi u putničkom prtljagu, prevozi željeznicom bez pratnje putnika i prijavljuje carini bez osobnog prisustva putnika, koristi se dokument iz priloga 23 ove odluke u okviru uvjeta i ograničenja koja su navedena u njemu.

Članak 141.

1. Kada su ispunjeni uvjeti iz članaka 137. do 139. ove odluke, za robu se smatra da je pokazana carini u smislu člana 60. Zakona, te da je prijava prihvaćena i puštanje odobreno, u trenutku kada se vrši radnja iz člana 140. ove odluke.
2. Kada se provjerom otkrije da je radnja iz člana 140. ove odluke izvršena, ali da uvezena ili izvezena roba ne ispunjava uvjete iz članaka 137. do 139. ove odluke, za tu robu se smatra da je nezakonito uvezena ili izvezena.

Odjeljak 3

Zajedničke odredbe za Odjeljak 1 i 2

Članak 142.

Odredbe članaka 132. do 139. ove odluke ne primjenjuju se na robu u vezi s kojom se traži povrat dažbina, odnosno na robu koja podliježe zabrani ili ograničenju ili nekoj drugoj mjeri.

Članak 143.

U smislu odjeljka 1. i 2. ove glave, "putnik" znači:

A. kod uvoza:

1. svaka osoba koja privremeno ulazi u carinsko područje BiH, a koja tu nije inače nastanjena; i
2. svaka osoba koja se vraća u carinsko područje BiH gdje je inače nastanjena, nakon privremenog boravka u drugoj zemlji.

B. kod izvoza:

1. svaka osoba koja privremeno napušta carinsko područje BiH gdje je inače nastanjena; i
2. svaka osoba koja nakon privremenog boravka napušta carinsko područje BiH u kojem nije inače nastanjena.

Odjeljak 4.

Poštanski promet

Članak 144.

1. Za sljedeće poštanske pošiljke smatra se da su prijavljene carini:

A. za stavljanje u slobodni promet:

a) u trenutku kada se unose u carinsko područje BiH:

- dopisnice i pisma koja sadrže samo osobne poruke;
- brajeva pisma;
- štampani materijal koji ne podliježe uvoznim dažbinama; i
- sve druge pošiljke poslane pismima ili poštanskim paketima, prema uslovima iz člana 14. priloga Zakona, a koje su izuzete od obaveze da budu dopremljene carini sukladno s odredbama prema članku 35. stav 3. Zakona;

b) u trenutku pokazivanja carini:

- pošiljke poslane pismom ili poštanskim paketom osim onih iz tačke (a) ovog člana, pod uvjetom da ih prati CN22 i/ili CN23 prijava.

B. za izvoz:

u trenutku kada ih prihvate poštanski organi, u slučaju pošiljki pismom i paketom.

2. Primalatelj pošiljke, u slučajevima iz stava 1. tačke (A) ovog člana, ili pošiljatelj pošiljke u slučajevima iz stava 1. točka (B) ovog člana smatra se deklarantom, a kada je to primjenjivo, i dužnikom. Carinski organi mogu propisati da se Pošta smatra deklarantom, a kada je to primjenjivo, i dužnikom.

3. U smislu stava 1. ovog člana, za robu koja ne podliježe plaćanju dažbina smatra se da je pokazana carini u smislu člana 60. Zakona, te da je prijava prihvaćena i puštanje odobreno:

- (a) u slučaju uvoza: kada je roba isporučena primaocu;
- (b) u slučaju izvoza: kada robu prihvate poštanski organi.

4. Kada se pošiljka poslana pismom ili paketom, a koja, sukladno s odredbama člana 35. stav 3. Zakona, nije oslobođena obaveze dopremanja carini, pokazuje bez CN22 i/ili CN23 prijave, odnosno kada je ta prijava nepotpuna, carinski organi određuju način na koji tu prijavu treba podnijeti ili dopuniti.

Članak 145.

Član 144. ove odluke ne primjenjuje se:

- na pošiljke koje sadrže robu za komercijalne svrhe, a čija ukupna vrijednost prelazi 500 KM;
- na pošiljke koje sadrže robu za komercijalne svrhe, a koja čini dio redovnog niza sličnih radnji;
- kada se carinska prijava podnosi u pismenom obliku, usmenim putem ili korištenjem tehnike obrade podataka;
- na pošiljke koje sadrže robu iz člana 142. ove odluke.

NASLOV VII

PREGLED ROBE, NALAZI I DRUGE MJERE KOJE PODUZIMAJU CARINSKI ORGANI

Članak 146.

1. Roba se pregleda na onim mjestima i u vrijeme koje u tu svrhu odrede carinski organi.
2. U opravdanim slučajevima, carinski organi mogu, na zahtjev deklaranta, odobriti da se pregled robe izvrši na nekom drugom mjestu i/ili u neko drugo vrijeme od onog iz stava 1. ovog člana. Deklarant snosi sve nastale troškove.
3. Upravni odbor propisuje iznos troškova pregleda robe iz stava 2. ovog člana.

Članak 147.

1. Kada carinski organi odluče da pregledaju robu, o tome usmeno obavještavaju deklaranta ili njegovog zastupnika.
2. Kada odluče da pregledaju samo dio određene robe, carinski organi obavještavaju deklaranta ili njegovog zastupnika koje stavke te robe žele pregledati. Izbor carinskih organa je konačan.

Članak 148.

1. Deklarant ili osoba koju on odredi da prisustvuje pregledu robe mora carinskim organima pružiti pomoć potrebnu za olakšavanje njihovog posla. Ako carinski organi smatraju da je takva pomoć nezadovoljavajuća, oni od deklaranta zahtijevaju da odredi drugu osobu koja je u stanju pružiti neophodnu pomoć.
2. Kada deklarant odbija da prisustvuje pregledu robe ili da odredi osobu koja je u stanju pružiti pomoć koju carinski organi smatraju neophodnom, carinski organi određuju rok za postupanje sukladno s njihovim zahtjevom, izuzev ako odustaju od pregleda.

Ako, po isteku roka, deklarant nije postupio sukladno sa zahtjevima carinskih organa, oni, u svrhu primjene člana 72. točka (a) Zakona, nastavljaju s pregledom robe, na rizik i trošak deklaranta, tražeći ukoliko je potrebno usluge stručnjaka ili druge osobe koja je određena sukladno s važećim propisima.

3. Nalazi do kojih carinski organi dođu tokom pregleda izvršenog pod uvjetima navedenim u prethodnom stavu imaju istu valjanost kao da je pregled bio izvršen u prisustvu deklaranta.
4. Umjesto mjera propisanih u stavovima 2. i 3. ovog člana carinski organi imaju mogućnost da prijavu smatraju nevažećom kada je jasno da deklarantovo odbijanje da prisustvuje pregledu robe ili da odredi osobu koje je u stanju da pruži neophodnu pomoć, ne sprečava, niti za cilj ima da spriječi te organe da utvrde da su propisi kojim se uređuje prijavljivanje robe za određeni carinski postupak bili prekršeni i ako takvim postupanjem ne izbjegava niti za cilj ima izbjegavanje odredbi članaka 63. stav 1. ili 77. stav 2. Zakona.

Članak 149.

1. Kada carinski organi odluče da uzmu uzorke, o tome obavještavaju deklaranta ili njegovog zastupnika.
2. Uzorke uzimaju sami carinski organi. Međutim, oni mogu zatražiti da to pod njihovim nadzorom uradi deklarant ili osoba koju odredi.

Uzorci se uzimaju po postupku propisanom od strane carinskih organa.

3. Količine, koje se uzmu kao uzorci ne trebaju prelaziti količine potrebne za analizu ili detaljniji pregled, uključujući i moguću kontrolnu analizu.

Članak 150.

1. Deklarant ili osoba koju odredi da prisustvuje uzimanju uzoraka pruža carinskim organima svu potrebnu pomoć za olakšavanje tog posla.
2. Kada delarant odbije da prisustvuje uzimanju uzoraka ili da odredi osobu koja će biti prisutna, ili kada carinskim organima ne pruži svu potrebnu pomoć za olakšavanje tog posla, primjenjuju se odredbe druge rečenice člana 148. stav 1. i član 148. stav 2., 3. i 4. ove odluke.

Članak 151.

Kada carinski organi uzimaju uzorke za analizu ili detaljniji pregled, oni odobravaju puštanje robe bez čekanja na rezultate analize ili pregleda, izuzev ako postoje drugi razlozi da se to ne uradi, te pod uvjetom da su, kada je carinski dug nastao ili je izvjesno da će nastati, predmetne dažbine već proknjižene i plaćene odnosno da je osigurano njihovo plaćanje.

Članak 152.

1. Količine koje carinski organi uzmu kao uzorke ne umanjuju prijavljenu količinu robe.
2. Kada je u pitanju prijava za izvoz ili vanjsku obradu, deklarantu se odobrava da, kada to okolnosti dopuštaju, količine robe uzete kao uzorak nadoknadi identičnom robom kako bi imao istu pošiljku.

Članak 153.

1. Ukoliko se ne unište analizom ili detaljnijim pregledom, uzeti uzorci se vraćaju deklarantu na njegov zahtjev i na njegov trošak kada više nisu potrebni carinskim organima, a naročito kada se iscrpi pravo žalbe protiv rješenja donesenog od strane carinskih organa na temelju rezultata analize ili detaljnog pregleda.
2. Kada deklarant ne zahtijeva vraćanje uzoraka, carinski organi ih mogu uništiti ili zadržati. Međutim, u posebnim slučajevima, carinski organi mogu zahtijevati od deklaranta da preuzme sve uzorke koji su preostali.

Članak 154.

1. Kada carinski organi vrše provjeru prijave i pratećih dokumenata ili pregled robe, oni navode, bar na primjerku carinske prijave koji zadržavaju, ili na pratećem dokumentu, osnov i rezultate svake takve provjere ili pregleda. U slučaju djelomičnog pregleda robe navode se i podaci o pregledanim pošiljkama.

Kada je to potrebno, carinski organi navode u prijavi da je deklarant ili njegov zastupnik bio odsutan.

2. Ukoliko rezultat provjere prijave i pratećih dokumenata ili pregleda robe nije sukladno s podacima navedenim u prijavi, carinski organi navode, bar na primjerku prijave koji zadržavaju, ili na pratećem dokumentu, podatke koje treba uzeti u obzir kod obračunavanja dažbina na predmetnu robu i primjene drugih propisa kojima se uređuje carinski postupak za koji se roba prijavljuje.
3. U nalazima carinskih organa navode se, kada je to potrebno, prihvaćena sredstva identifikacije. Na njih se stavlja datum i sadrže podatke koji su potrebni za identifikaciju službenika koji ih je izdao.

4. Kada carinski organi ne vrše provjeru prijave ili pregled robe, oni ne moraju ovjeravati prijavu ili prateći dokument iz stava 1. ovog člana.

Članak 155.

1. Odobravanje puštanja robe dovodi do knjiženja uvoznih dažbina utvrđenih prema podacima navedenim u prijavi. Kada carinski organi smatraju da provjere koje su poduzeli mogu dovesti do utvrđivanja većeg iznosa uvoznih dažbina od onog koji bi nastao na temelju podataka iz prijave, oni dodatno zahtijevaju podnošenje garancije koja će biti dovoljna da pokrije razliku između iznosa utvrđenog prema podacima iz prijave i iznosa koji bi na kraju mogao biti plativ za robu. Međutim, deklarant može zatražiti da se odmah izvrši knjiženje iznosa dažbina, kojem bi roba mogla na kraju podlijegati umjesto da podnosi pomenutu garanciju.
2. Kada, na temelju provjera koje izvrše, carinski organi utvrde iznos uvoznih dažbina koji se razlikuje od onog utvrđenog na osnovu podataka iz prijave, puštanje robe dovodi do momentalnog knjiženja tako utvrđenog iznosa.
3. Kada carinski organi imaju određene sumnje u pogledu primjene određenih zabrana ili ograničenja, a to se ne može riješiti dok se ne dobiju rezultati provjera koje ti organi izvrše, roba se ne može pustiti.
4. Izuzetno od stava 1. ovog člana, carinski organi mogu odustati od traženja garancije u vezi s robom koja je predmet podnesenog zahtjeva za korištenje tarifnog kontigenta ako utvrde da u trenutku prihvatanja prijave za stavljanje u slobodni promet, tarifni kontigent nije kritičan u smislu člana 209. ove odluke.

Članak 156.

1. Carinski organi određuju način puštanja robe, vodeći računa o mjestu na kojem se roba nalazi i posebnim mjerama za njihov nadzor.
2. Kada se prijava podnosi u pismenom obliku, u njoj se navodi puštanje i datum puštanja ili, kada je to primjenjivo, u priloženim dokumentima, a primjerak se vraća deklarantu.

Članak 157.

1. Kada carinski organi nisu bili u mogućnosti da odobre puštanje robe iz jednog od razloga navedenih u članku 72. točka (a) (ii) ili (iii) Zakona, oni deklarantu ostavljaju rok za ispunjenje propisanih obaveza.
2. Kada, u okolnostima iz člana 72. točka (a) (ii) Zakona, deklarant nije podnio tražene dokumente u roku iz stava 1. ovog člana, predmetna prijava se smatra nevažećom i carinski ured je poništava uz primjenu odredbe člana 63. stav 4. Zakona.
3. U okolnostima iz člana 72. točka (a) (iii) Zakona, i bez odstupanja od bilo kojih mjera poduzetih prema članku 63. stav 1. ili članku 174. Zakona, kada deklarant nije platio niti osigurao garanciju za dospjele dažbine u ostavljenom roku iz stava 1. ovog člana, carinski organi mogu započeti sa radnjama u vezi s oduzimanjem robe. Roba se prodaje osim ako se u međuvremenu ne ispune traženi uvjeti. Carinski organi o tome obavještavaju deklaranta.

Carinski organi mogu, uz rizik i troškove koje snosi deklarant, premjestiti predmetnu robu u posebne prostorije pod njihovim nadzorom.

Članak 158.

Odstupajući od člana 63. stav 3. Zakona, carinska prijava se može poništiti nakon puštanja robe, na način predviđen u daljnjem tekstu:

a) kada se utvrdi da je roba greškom prijavljena za carinski postupak koji za sobom povlači plaćanje uvoznih dažbina umjesto da je stavljena u drugi carinski postupak, carinski organi takvu prijavu poništavaju ako se zahtjev u tom smislu podnese u roku od tri mjeseca od datuma prihvatanja prijave, uz uvjet da:

- bilo kakvo korištenje robe nije bilo u suprotnosti s uvjetima carinskog postupka u koji je trebala biti stavljena;
- kada je bila prijavljena, roba je bila namijenjena za stavljanje u drugi carinski postupak za koji je ispunjavala sve uvjete; i
- se roba odmah prijavljuje za carinski postupak za koji je i stvarno bila namijenjena.

Prijava kojom se roba stavlja u drugi carinski postupak važi od dana prihvatanja poništene prijave.

Carinski organi izuzetno u opravdanim slučajevima mogu dopustiti i prekoračenje roka od tri mjeseca.

b) Kada se utvrdi da je roba pogrešno prijavljena, umjesto druge robe, za carinski postupak koji za sobom povlači plaćanje uvoznih dažbina, carinski organi takvu prijavu poništavaju ako se zahtjev u tom smislu podnese u roku od tri mjeseca od datuma prihvatanja prijave, pod uvjetom da:

- prvobitno prijavljena roba:

- (i) nije bila korištena osim na način odobren u njenom prvobitnom statusu; i
- (ii) je vraćena u prvobitni status;

i da je

- roba koja je trebala biti prijavljena za prvobitno namijenjeni carinski postupak:

- (i) mogla, kada je prvobitna prijava podnesena, biti pokazana istom carinskom uredu; i
- (ii) bila prijavljena za isti carinski postupak kao onaj za koji je prvobitno bila namijenjena.

Carinski organi mogu izuzetno dopustiti da gore pomenuti rok bude produžen u opravdanim slučajevima.

c) U slučaju kataloški naručene robe koja je vraćena, carinski organi poništavaju prijave za stavljanje u slobodni promet ukoliko je zahtjev u tom smislu podnesen u roku od tri mjeseca od datuma prihvatanja prijave, pod uvjetom da je roba izvezena na prvobitnu adresu dobavljača ili na drugu adresu koju odredi navedeni dobavljač.

d) Kada se daje retroaktivno odobrenje sukladno s:

- člankom 201. ove odluke za stavljanje u slobodni promet uz povoljno tarifno postupanje ili po smanjenoj ili nultoj stopi dažbina na račun krajnje upotrebe robe, ili
- člankom 306. ove odluke za carinski postupak s ekonomskim učinkom.

e) Kada je roba prijavljena za izvoz ili postupak vanjske obrade, prijava se poništava pod uvjetom da:

i. u slučaju robe koja podliježe izvoznim dažbinama, zahtjevu za povrat uvoznih dažbina ili podliježe drugim posebnim mjerama prilikom izvoza:

- deklarant izlaznom carinskom uredu dostavi dokaz da roba nije napustila carinsko područje BiH;

- deklarant vrati pomenutom carinskom uredu sve primjerke carinske prijave, zajedno sa svim drugim dokumentima koji su mu izdati nakon prihvatanja prijave;
- deklarant, prema važećim propisima, postupuje sukladno sa svim ostalim obavezama koje je odredio izvozni carinski ured radi reguliranja stanja te robe.

Poništenje prijave povlači za sobom i poništavanje svih usklađivanja izvršenih na izvoznoj dozvoli koja se prezentira radi potkrepljivanja prijave.

Kada se zahtijeva da roba prijavljena za izvoz napusti carinsko područje BiH do određenog roka, nepoštivanje datog roka povlači za sobom poništavanje odgovarajuće prijave o čemu carinski organi pismeno obavještavaju deklaranta.

- ii. u slučaju druge robe, da je izvozni carinski ured bio obaviješten sukladno s člankom 399. ove odluke da prijavljena roba još nije napustila carinsko područje BiH.

- f) Sve dok ponovni izvoz povlači za sobom podnošenje prijave, točka (e) ovog člana primjenjuje se *mutatis mutandis*;
- g) Kada se bh. roba stavi u postupak carinskog skladištenja u smislu člana 95. stav 1. točka (b) Zakona, poništavanje prijave za prijavljivanje za taj postupak može se zahtijevati ili odobriti pod uvjetom da su poduzete mjere koje su predviđene u važećim zakonskim propisima za slučaj nepostupanja sukladno s odobrenim postupanjem ili upotrebom.

Ako se, po isteku roka propisanog za držanje robe u postupku carinskog skladištenja, ne podnese zahtjev za određivanje toj robi postupanja ili upotrebe predviđene u odgovarajućim zakonskim propisima, carinski organi poduzimaju mjere predviđene tim propisima.

Članak 159.

Kada carinski organi vrše prodaju bh. robe sukladno s člankom 72. točka (b) Zakona, tada postupaju sukladno s važećim propisima BiH.

NASLOV VIII

POJEDNOSTAVLJENI POSTUPCI

GLAVA 1

Opće odredbe

Članak 160.

1. Postupak za nepotpune prijave dopušta carinskim organima da u opravdanim slučajevima prihvate prijavu koja ne sadrži sve potrebne podatke, odnosno koju ne prate sva dokumenta neophodna za određeni carinski postupak.
2. Postupak pojednostavljene prijave omogućava robi da bude prijavljena za određeni carinski postupak prilikom podnošenja pojednostavljene prijave uz naknadno predočavanje dodatne prijave koja može biti općeg, periodičnog ili rekapitulativnog karaktera, kako već bude odgovaralo.
3. Lokalni postupak carinjenja omogućava prijavljivanje robe za određeni carinski postupak koji se vrši u prostorijama određene osobe ili na mjestima koje carinski organi odrede ili odobre.

Članak 161.

Kada se pojednostavljeni postupak primjenjuje upotrebom sistema obrade podataka za podnošenje carinskih prijava ili upotrebom tehnike obrade podataka, odredbe iz članka 107. stav 2. i 3., 129., 130. i 131. ove odluke primjenjuju se *mutatis mutandis*.

GLAVA 2

Prijave za stavljanje robe u slobodni promet

Odjeljak 1

Nepotpune prijave

Članak 162.

Prijave za stavljanje robe u slobodni promet koje carinski organi, na zahtjev deklaranta, mogu prihvatiti iako ne sadrže određene podatke iz priloga 15 sadržavaju bar podatke iz polja 1 (prva i druga potpodjela), 14, 21, 31, 37, 40 i 54 JCI-a i:

- opis robe u smislu da je dovoljno precizan da carinskim organima omogući momentalno i nedvosmisleno određivanje bh. tarifne oznake;
- kada roba podliježe dažbinama prema vrijednosti, njihovu vrijednost u carinske svrhe, ili, kada se pokaže da deklarant nije u stanju da prijavi tu vrijednost, navode se privremeni podaci o vrijednosti robe koje carinski organi smatraju prihvatljivim, uz uzimanje u obzir naročito onih podataka koji su dostupni deklarantu;
- sve druge podatke koje carinski organi smatraju neophodnim za identifikaciju robe, primjenu odredbi kojima se uređuje stavljanje u slobodni promet i utvrđivanje iznosa bilo koje garancije koju je potrebno položiti prije nego što se roba može pustiti u slobodni promet.

Članak 163.

1. Uz prijave za stavljanje robe u slobodni promet koje carinski organi, na zahtjev deklaranta, mogu prihvatiti iako uz njih nisu priložena određena potrebna prateća dokumenta prilažu se bar ona dokumenta koja se moraju predložiti prije nego se prijavljena roba može staviti u slobodni promet.
2. Odstupajući od stava 1. ovog člana, prijava koju ne prati jedan ili više dokumenata koji su potrebni prije nego što se roba može staviti u slobodni promet može se prihvatiti kada carinski organi utvrde da:
 - (a) taj dokument postoji i da je važeći;
 - (b) se ne može priložiti uz prijavu iz razloga koji su izvan deklarantove kontrole;
 - (c) bi svako kašnjenje u prihvatanju prijave spriječilo stavljanje robe u slobodni promet ili učinilo da roba podliježe većoj stopi dažbina.

Podaci koji se odnose na dokumenta koji nedostaju navode se u prijavi u svim slučajevima.

Članak 164.

1. Rok koji carinski organi ostave deklarantu za dostavljanje podataka ili dokumenata koji su nedostajali u trenutku prihvatanja prijave ne može biti duži od 30 dana od dana takvog prihvatanja.

U slučaju dokumenta koji je potreban za primjenu snižene ili nulte stope uvoznih dažbina, a kada carinski organi imaju osnovan razlog da roba obuhvaćena nepotpunom prijavom ispunjava uslove za tu sniženu ili nultu stopu dažbina, na deklarantov zahtjev mogu odrediti dodatni rok za predočavanje određenog dokumenta. Taj dodatni rok ne može biti duži od 120 dana.

Kada se nedostajući podaci ili dokumenta koja je potrebno dostaviti odnose na carinsku vrijednost, carinski organi mogu, kada se to pokaže neophodnim, precizirati duži rok ili produžiti prethodno precizirani rok. Kod određivanja ukupno dopuštenog roka vodi se računa o važećim propisanim rokovima.

2. Kada se snižena ili nulta stopa primjenjuje na robu stavljenju u slobodni promet u okviru tarifnih kontigenata ili, pod uvjetom da se ponovno ne uvodi naplata redovnih uvoznih stopa dažbina u okviru gornjeg tarifnog limita ili drugih preferencijalnih tarifnih mjera, povoljnost tog tarifnog kontigenta odobrava se samo nakon predočavanja carinskim organima dokumenta o kojem ovisi odobravanje snižene ili nulte stope. Dokument se u svakom slučaju mora priložiti:
 - prije nego se iskoristi kontigent; ili
 - u drugim slučajevima, prije datuma kojeg se bh. mjerom ponovno uvodi naplata redovnih uvoznih stopa dažbina.
3. Sukladno sa stavovima 1. i 2. ovog člana, dokument o čijem predočavanju ovisi odobravanje snižene ili nulte stope može se predočiti i nakon datuma isteka roka za koji je bila predviđena snižena ili nulta stopa, pod uvjetom da je prijava, koja se odnosi na tu robu, prihvaćena prije tog datuma.

Članak 165.

1. Prihvaćanje nepotpune prijave od strane carinskih organa ne sprečava ili odgađa puštanje tako prijavljene robe, osim ako za to ne postoje drugi razlozi. Bez odstupanja od odredbi člana 155. ove odluke, puštanje se vrši sukladno s uvjetima predviđenim u stavovima 2. do 5. ovog člana.
2. Kada naknadno dostavljanje podataka ili pratećih dokumenata koji su nedostajali u trenutku prihvaćanja prijave ne utiče na visinu dažbina kojima podliježe roba obuhvaćena navedenom prijavom, carinski organi odmah knjiže iznos obračunat na uobičajeni način.
3. Kada, sukladno s člankom 162. ove odluke, prijava sadrži privremene podatke o vrijednosti robe, carinski organi:
 - odmah knjiže iznos dažbina utvrđen na temelju tih podataka; te
 - zahtijevaju, ako je to potrebno, polaganje garancije dovoljne za pokrivanje razlike između iznosa obračunatog na osnovu privremenih podataka i iznosa kojem bi na kraju mogle podliježati.
4. Kada u drugim okolnostima od onih iz stava 3. ovog člana naknadno dostavljanje podataka ili pratećih dokumenata koji su nedostajali u trenutku kada je prijava prihvaćena može uticati na visinu dažbina kojima podliježe roba obuhvaćena navedenom prijavom:

- (a) ako naknadno dostavljanje bilo kojih nedostajućih podataka ili dokumenata može dovesti do primjene dažbina po sniženoj stopi, carinski organi:
- odmah knjiže uvozne dažbine plative po sniženoj stopi; te
 - zahtijevaju polaganje garancije koja će pokriti razliku između tog iznosa i iznosa koji bi trebalo platiti da su se uvozne dažbine na određenu robu obračunavale po redovnoj stopi;
- (b) ako naknadno dostavljanje bilo kojih nedostajućih podataka ili dokumenata može dovesti do uvoza robe uz potpuno oslobađanje od plaćanja dažbina, carinski organi zahtijevaju polaganje garancije koja će pokriti iznos koji bi trebalo platiti da su dažbine obračunate po redovnoj stopi.
5. Bez odstupanja od bilo kojih naknadnih izmjena do kojih može doći, naročito kao rezultat konačnog utvrđivanja carinske vrijednosti, deklarant ima mogućnost da umjesto polaganja garancije zahtijeva da se odmah knjiži:
- kada se primjenjuje druga alineja stava 3. ili druga alineja stava 4. točka (a) ovog člana, iznos dažbina, kojem bi roba mogla na kraju podlijegati; ili
 - kada se primjenjuje stav 4. točka (b) ovog člana, iznos dažbina obračunat po redovnoj stopi.

Članak 166.

Ako do isteka roka iz člana 164. ove odluke deklarant ne dostavi podatke neophodne za konačno utvrđivanje carinske vrijednosti robe, odnosno nedostajuće podatke ili dokumenta, carinski organi kao dažbine kojima određena roba podliježe odmah knjiže iznos garancije položene sukladno s odredbama člana 165. stav 3 druga alineja, člana 165. stav 4. (a) druga alineja ili člana 165. stav 4. točka (b) ove odluke.

Članak 167.

1. Nepotpuna prijava prihvaćena pod uvjetima navedenim u članovima 162. do 165. ove odluke može upotrijebiti deklarant ili se ona, uz saglasnost carinskih organa može zamijeniti drugom prijavom, koja ispunjava uvjete predviđene u članku 59. Zakona.
2. U oba ta slučaja, kao datum za određivanje iznosa dažbina i primjenu drugih mjera kojima se uređuje stavljanje robe u slobodni promet uzima se datum prihvaćanja nepotpune prijave.

Odjeljak 2

Pojednostavljeni postupak prijavljivanja

Članak 168.

1. Deklarantu se, na osnovu pisanog zahtjeva koji sadrži sve potrebne podatke, odobrava da sukladno s uvjetima i na način predviđen u članovima 169. i 170. ove odluke podnese prijavu za stavljanje u slobodni promet u pojednostavljenom obliku prilikom pokazivanja robe carini.

2. Takva pojednostavljena prijava može biti u obliku:
 - (a) nepotpune carinske prijave na obrazcu JCI-a, ili
 - (b) upravnog ili trgovačkog dokumenta, kojeg prati pisani zahtjev za stavljanje u slobodni promet.

Pojednostavljena prijava sadržava bar podatke potrebne za identifikaciju robe.

3. Kada to okolnosti dopuštaju, carinski organi mogu dopustiti da zahtjev za stavljanje robe u slobodni promet iz stava 2. točka (b) ovog člana bude zamijenjen općim zahtjevom koji se odnosi na radnje stavljanja robe, koje se trebaju vršiti tokom određenog perioda. Pozivanje na odobrenje dano kao odgovor na opći zahtjev navodi se na trgovačkom ili upravnom dokumentu.
4. Pojednostavljenu prijavu prate sva dokumenta čije se podnošenje može zahtijevati radi osiguravanja stavljanje robe u slobodni promet osim u slučajevima iz člana 163. stav 2. ove odluke.
5. Ovaj član ne utiče na primjenu člana 187.ove odluke.

Članak 169.

1. Odobrenje iz člana 168. ove odluke daje se deklarantu pod uvjetom da je moguće garantirati efikasnu provjeru poštivanja uvoznih zabrana i ograničenja ili drugih odredbi kojima se uređuje stavljanje u slobodni promet.
2. Davanje odobrenja se u načelu odbija kada osoba koja je podnijela zahtjev:
 - počinila ozbiljan prekršaj ili ponovljene prekršaje carinskih propisa;
 - samo povremeno prijavljuje robu za stavljanje u slobodni promet.

Davanje odobrenja se može odbiti kada određena osoba postupa za račun druge osobe koja samo povremeno prijavljuje robu za stavljanje u slobodni promet.

3. Uzimajući u obzir odredbe člana 9. Zakona, odobrenje se može ukinuti i kada se pojave slučajevi iz stava 2. ovog člana.

Članak 170.

1. U odobrenju iz člana 168.ove odluke:
 - određuju se carinski uredi nadležni za prihvatanje pojednostavljene prijave;
 - precizira se oblik i sadržaj pojednostavljene prijave;
 - precizira se vrsta roba na koju se odnosi i podaci koje mora sadržavati pojednostavljena prijava u cilju identifikacije robe;
 - navodi se instrument obezbjeđenja koji određena osoba treba položiti za pokrivanje bilo kojeg carinskog duga koji bi mogao nastati.

U njemu se također precizira oblik i sadržaj dodatnih prijava i navode rokovi u kojima se moraju podnijeti carinskom organu određenom u tu svrhu.

2. Carinski organi mogu odustati od predočavanja dodatne prijave kada se pojednostavljeni postupak odnosi na robu čija je vrijednost niža od statističkog praga propisanog važećim bh. propisima a pojednostavljena prijava već sadrži sve podatke koji su potrebni za stavljanje u slobodan promet.

Odjeljak 3

Lokalni postupak carinjenja

Članak 171.

Odobrenje za korištenje lokalnog postupka carinjenja odobrava se sukladno s uvjetima i na način predviđen u članovima 172. do 174. ove odluke svakoj osobi koja želi robu staviti u slobodni promet u svojim prostorijama ili na nekim drugim mjestima iz člana 160. ove odluke i koja u tom smislu carinskim organima podnese pisani zahtjev u kojem su sadržani svi podaci potrebni za davanje odobrenja:

- u vezi s robom koja podliježe postupku provoza za koju je naprijed navedena osoba dobila odobrenje da koristi pojednostavljene postupke koji će se vršiti u odredišnom uredu sukladno s članovima 266., 267. i 268. ove odluke;
- u vezi s robom koja je prethodno bila stavljena u postupak s ekonomskim učinkom, bez odstupanja od člana 187. ove odluke;
- u vezi s robom koja se, nakon pokazivanja carini sukladno s člankom 37. Zakona, prevozi do drugih prostorija ili mjesta od onih iz prve alineje ovog člana sukladno s postupkom provoza;
- u vezi s robom koja se unosi u carinsko područje BiH uz izuzeće od zahtjeva da bude pokazana carini, sukladno s člankom 38. točka (b) Zakona.

Članak 172.

1. Odobrenje iz člana 171. ove odluke se daje pod uvjetom da:

- evidencija podnosioca zahtjeva omogućava vršenje efikasnih kontrola, naročito naknadnih kontrola;
- je moguće garantirati efikasnu kontrolu poštivanja uvoznih zabrana ili ograničenja ili bilo kojih drugih mjera kojima se uređuje stavljanje u slobodni promet.

2. Davanje odobrenja se u načelu odbija kada:

- je podnosilac zahtjeva počinio ozbiljan prekršaj ili ponovljene prekršaje carinskih propisa;
- podnosilac zahtjeva samo povremeno prijavljuje robu za stavljanje u slobodni promet.

Članak 173.

1. Uzimajući u obzir odredbe člana 9. Zakona, carinski organi mogu odustati od ukidanja odobrenja kada:

- imalac odobrenja ispunjava sve obaveze u rokovima koje oni postave; ili
- neispunjavanje obaveze nema nikakve stvarne posljedice na pravilni tok postupka.

2. Odobrenje se ukida kada nastupi slučaj iz prve alineje člana 172. stav 2. ove odluke.

3. Odobrenje se može ukinuti kada nastupi slučaj iz druge alineje člana 172. stav 2. ove odluke.

Članak 174.

1. Da bi se carinski organi uvjerali u pravilno vršenje radnji, imalac odobrenja iz člana 171. ove odluke mora:

(a) u slučajevima iz prve i treće alineje člana 171. ove odluke;

(i) kada se roba stavlja u slobodni promet po prispjeću na mjesto određeno u tu svrhu:

- na propisan način obavijestiti carinske organe o tom prispjeću, u obliku i na način koji oni odrede, u cilju puštanja robe; i
- zvesti robu u svoju evidenciju.

(ii) kada je stavljanju robe u slobodni promet prethodio privremeni smještaj robe u smislu člana 47. Zakona na istom mjestu, prije isteka roka preciziranog prema članku 46. Zakona;

- na propisan način obavijestiti carinske organe, u obliku i na način koji oni odrede, o svojoj želji da stavi robu u slobodni promet, u svrhu dobivanja odobrenja za puštanje robe; i
- zvesti robu u svoju evidenciju.

(b) u slučajevima iz druge alineje člana 171. ove odluke:

- na propisan način obavijestiti carinske organe, u obliku i na način koji oni odrede, o svojoj želji da stavi robu u slobodni promet, u cilju puštanja robe; i
- zvesti robu u svoju evidenciju.

Obavještenje iz prve alineje ovog stava nije potrebno kada je roba koja se treba staviti u slobodni promet već stavljena u postupak carinskog skladištenja u skladište tipa D;

(c) u slučajevima iz četvrte alineje člana 171. ove odluke, po prispjeću robe na mjesto određeno u tu svrhu:

- zvesti robu u svoju evidenciju.

(d) od trenutka zavođenja u evidenciju iz tačaka (a), (b) i (c) ovog stava, staviti na raspolaganje carinskim organima sva dokumenta čije je podnošenje potrebno za primjenu odredbi kojima se uređuje stavljanje robe u slobodni promet.

2. Pod uvjetom da to ne utiče na kontrole pravilnog vršenja radnji, carinski organi mogu:

(a) dopustiti da se obavještavanje iz tačaka (a) i (b) stava 1. ovog člana izvrši čim prispjeće robe bude izvjesno;

(b) u određenim posebnim slučajevima, kada karakter određene robe i učestalost uvoznih radnji to zahtijevaju, osloboditi imalca odobrenja od obaveze da obavijesti nadležni carinski ured o svakom prispjeću robe, pod uvjetom da navedenom uredu dostavi sve podatke koje taj ured smatra neophodnim za eventualni pregled robe.

U tom slučaju, zavođenje robe u evidenciju određene osobe smatra se jednakim puštanju robe.

3. Zavođenje u evidenciju iz tačaka (a) (b) i (c) stava 1. ovog člana može biti zamijenjeno bilo kojom drugom radnjom koja pruža slične garancije koju odrede carinski organi. Evidencija sadržava datum kada je unesena i podatke potrebne za identifikaciju robe.

Članak 175.

U odobrenju iz člana 171. ove odluke navode se posebna pravila za tok postupka, a između ostalog:

- roba na koju se odnosi;
- oblik obaveza iz člana 174. ove odluke i instrument obezbjeđenja koji određena osoba treba položiti;
- vrijeme puštanja robe;
- rok u kojem se prateća dokumenta moraju podnijeti carinskom uredu određenom u tu svrhu;
- uvjete pod kojima se roba obuhvaća općom, periodičnom ili rekapitulativnom prijavom, kako već bude odgovaralo.

GLAVA 3

Prijave za carinske postupke s ekonomskim učinkom

Odjeljak 1

Prijavljivanje za carinski postupak s ekonomskim učinkom

Pododjeljak 1

Prijavljivanje za postupak carinskog skladištenja

A. Nepotpune prijave

Članak 176.

1. Na zahtjev deklaranta ulazni carinski ured može prihvatiti prijavu za postupak carinskog skladištenja koja ne sadrži neke od podataka iz priloga 15 ako takva prijava sadrži bar podatke koji su potrebni za identifikaciju robe na koju se odnosi, uključujući i njenu količinu.
2. Članovi 163., 164. i 167. ove odluke primjenjuju se *mutatis mutandis*.

B. Pojednostavljeni postupak prijavljivanja

Članak 177.

- a) Deklarantu se na njegov zahtjev odobrava da sukladno s uvjetima i na način predviđen u članku 178. ove odluke podnese prijavu za prijavljivanje za postupak carinskog skladištenja u pojednostavljenom obliku kada se roba pokaže carini.

Takva pojednostavljena prijava može biti u obliku:

- nepotpune prijave opisane u članku 176. ove odluke; ili
- upravnog ili trgovačkog dokumenta kojeg prati zahtjev za prijavljivanje za postupak;

Pojednostavljena prijava sadrži podatke iz člana 176. stav 1. ove odluke.

- b) Kada se ovaj postupak primjenjuje u skladištu tipa D, pojednostavljena prijava sadrži detaljne podatke i o vrsti robe, koji su dovoljni da omoguće trenutno i nedvosmisleno razvrstavanje robe i utvrđivanje njene carinske vrijednosti.
- c) Postupak iz stava 1. ovog člana ne primjenjuje se na skladišta tipa F.
- d) Postupak iz druge alineje stava 1. ovog člana primjenjuje se na skladišta tipa B izuzev što nije moguće koristiti trgovački dokument. Kada upravni dokument ne sadrži sve podatke prikazane u prilogu 15, naslov I točka (B) stav 2. točka (f) (i), oni se trebaju navesti na priloženom zahtjevu.

Članak 178.

1. Zahtjev iz člana 177. stav 1. ove odluke sačinjava se u pisanom obliku i sadrži sve podatke potrebne za davanje odobrenja.

Kada to okolnosti dopuštaju, zahtjev iz člana 177. stav 1. ove odluke se može zamijeniti općim zahtjevom za vršenje radnji tokom određenog perioda.

U tom slučaju zahtjev se sačinjava pod uvjetima predviđenim u članovima 300., 301. i 302. ove odluke i podnosi se zajedno sa zahtjevom za izdavanje odobrenja za carinsko skladište ili kao zahtjev za izmjenu ili dopunu prvobitnog odobrenja, carinskom organu koji je izdao to odobrenje .

2. Zahtjev iz člana 177. stav 1. ove odluke se odobrava određenoj osobi pod uvjetom da to ne utiče na pravilno obavljanje postupka carinskog skladištenja i.
3. Izdavanje odobrenja se odbija kada:
 - nisu dane garancije potrebne za pravilno obavljanje postupka carinskog skladištenja;
 - određena osoba samo povremeno prijavljuje robu za postupak;
 - je određena osoba počinila ozbiljan prekršaj ili ponovljene prekršaje carinskih propisa.
4. Uzimajući u obzir odredbe člana 9. Zakona, odobrenje se može ukinuti kada se pojave slučajevi iz stava 3. ovog člana.

Članak 179.

1. U odobrenju iz člana 177. stav 1. ove odluke određuju se posebna pravila za tok postupka, uključujući:
 - a) urede za prijavljivanje za postupak;
 - b) oblik i sadržinu pojednostavljenih prijava.
2. Carinski organi ne trebaju zahtijevati podnošenje dodatne prijave.

C. Lokalni postupak carinjenja

Članak 180.

1. Odobrenje za korištenje lokalnog postupka carinjenja daje se sukladno s uvjetima i na način propisan u stavu 2. ovog člana i članku 181. i 182. ove odluke.
2. Lokalni postupak carinjenja ne primjenjuje se na skladišta tipa B i F.
3. Član 178. ove odluke primjenjuje se *mutatis mutandis*.

Članak 181.

1. Da bi se carinskim organima omogućilo osiguravanje pravilnog odvijanja radnji, imalac odobrenja, po prispjeću robe na mjesto određeno u tu svrhu:
 - (a) obavještava nadzorni carinski organ o tom prispjeću u obliku i na način koji taj ured odredi;
 - (b) zavodi robu u evidenciju zaliha robe;
 - (c) stavlja na raspolaganje nadzornom uredu sva dokumenta koja se odnose na prijavljivanje robe za postupak.

Evidencija zaliha robe iz tačke (b) ovog stava sadrži bar neke od podataka koji se koriste za identifikaciju robe u trgovinskom smislu, uključujući i njenu količinu.

2. Član 174. stav 2. ove odluke se primjenjuje *mutatis mutandis*.

Članak 182.

1. U odobrenju iz člana 180. stav 1. ove odluke određuju se posebna pravila za tok postupka, a naročito se precizira:
 - a. roba na koju se odnosi;
 - b. oblik obaveza iz člana 181. ove odluke;
 - c. vrijeme puštanja robe.
2. Carinski organi ne trebaju zahtijevati podnošenje dodatne prijave.

Pododjeljak 2

Prijavljivanje za postupak unutarnje obrade, obrade pod carinskom kontrolom ili privremeni uvoz

a) Nepotpune prijave

Članak 183.

1. Prijava za neki drugi carinski postupak s ekonomskim učinkom osim vanjske obrade ili carinskog skladištenja koje carinski ured za prijavljivanje za postupak može prihvatiti na deklarantov zahtjev iako ne sadrže neke od podataka iz priloga 15 ove odluke odnosno iako ih ne prate određena dokumenta iz člana 127. ove odluke, moraju sadržavati bar podatke iz polja 14, 21, 31, 37, 40 i 54 JCI-a i, u polju 44, pozivanje na odobrenje, ili pozivanje na zahtjev kada se primjenjuje član 306. stav 1. ove odluke
2. Članovi 163., 164. i 167. ove odluke primjenjuju se *mutatis mutandis*.
3. U slučajevima prijavljivanja za postupak unutarnje obrade po sistemu povrata dažbina, članovi 165. i 166. ove odluke također se primjenjuju *mutatis mutandis*.

b) Pojednostavljena prijava i lokalni postupci carinjenja

Članak 184.

Odredbe članaka 168. do 175. i člana 178. ove odluke primjenjuju se *mutatis mutandis* na robu prijavljenu za carinske postupke s ekonomskim učinkom obuhvaćene ovim pododjeljkom.

Pododjeljak 3

Roba prijavljena za postupak vanjske obrade

Članak 185.

Odredbe članka 188. do 196. ove odluke, koje se primjenjuju na robu prijavljenu za izvoz, primjenjuju se *mutatis mutandis* i na robu prijavljenu za izvoz prema postupku vanjske obrade.

Pododjeljak 4

Zajedničke odredbe

Članak 186.

Kada se dva ili više odobrenja koja se odnose na carinske postupke s ekonomskim učinkom daju istoj osobi, a jedan postupak se razduži prijavljivanjem za drugi postupak korištenjem lokalnog postupka carinjenja, nije potrebno podnijeti dodatnu prijavu.

Odjeljak 2

Razduživanje carinskog postupka s ekonomskim učinkom

Članak 187.

1. U slučajevima razduživanja postupka unutarnje obrade, obrade pod carinskom kontrolom i privremenog uvoza mogu se primijeniti pojednostavljeni postupci za stavljanje robe u slobodni promet, izvoz i ponovni izvoz. U slučaju ponovnog izvoza, odredbe članka 188. do 196. ove odluke primjenjuju se *mutatis mutandis*.
2. Pojednostavljeni postupci iz članka 162. do 175. ove odluke mogu se primijeniti na stavljanje robe u slobodni promet prema postupku vanjske obrade.
3. U slučajevima razduženja postupka carinskog skladištenja, mogu se koristiti pojednostavljeni postupci za stavljanje robe u slobodni promet, izvoz ili ponovni izvoz.

Međutim:

- (a) za robu prijavljenu za postupak u skladištu tipa F ne može se odobriti nikakav pojednostavljeni postupak;
- (b) za robu prijavljenu za postupak u skladištu tipa B primjenjuju se samo nepotpune prijave i postupak pojednostavljenog prijavljivanja;
- (c) izdavanje odobrenja za skladište tipa D povlači za sobom automatsku primjenu lokalnog postupka carinjenja za stavljanje u slobodni promet.

Međutim, u slučajevima kada određena osoba želi da izvuče korist iz primjene osnova za obračun carinskog duga koji se ne mogu provjeriti bez fizičkog pregleda robe, taj postupak se ne može koristiti. U tom slučaju, mogu se koristiti drugi postupci koje uključuju pokazivanje robe carini.

GLAVA 4

Izvozne prijave

Članak 188.

1. Radnje i postupci, koje se trebaju izvršiti u izvoznom carinskom uredu kao što je predviđeno u članku 395. ove odluke, mogu se pojednostaviti sukladno s odredbama ovog poglavlja.
2. Odredbe članka 396. i 399. ove odluke primjenjuju se na ovo poglavlje.

Odjeljak 1

Nepotpune prijave

Članak 189.

1. Izvozne prijave, koje carinski ured može prihvatiti na deklarantov zahtjev iako ne sadrže određene podatke iz priloga 15, sadrže bar podatke iz polja 1 (prva potpodjela), 2, 14, 17, 31, 33, 38, 44 i 54 JCI-a i:
 - u slučaju da robe podliježu izvoznim dažbinama, sve informacije koje se zahtijevaju u cilju pravilne primjene tih dažbina;
 - sve druge informacije koje se smatraju neophodnim u cilju identifikacije robe, primjene propisa kojima se uređuje izvoz ili utvrđuje iznos garancije koji se može zahtijevati prije nego što se roba izveze.
2. Carinski organi mogu dopustiti deklarantu da ne popunjava polja 17 i 33, pod uvjetom da izjavi da izvoz određene robe ne podliježe zabranama i ograničenjima, te da carinski organi nemaju razloga za sumnju u tom pogledu i da opis robe dopušta da se tarifno razvrstavanje odmah i jasno odredi.
3. Primjerak broj 3 u polju 44 sadržava zabilješku "Pojednostavljeni izvoz".
4. Članovi 162. do 167. ove odluke primjenjuju se *mutatis mutandis* na izvozne prijave.

Odjeljak 2

Pojednostavljeni postupak prijavljivanja

Članak 190.

1. Na pisani zahtjev koji sadrži sve podatke potrebne za davanje odobrenja, deklarantu se daje odobrenje, pod uvjetima i na način predviđen u članovima 169. i 170. ove odluke, koji se primjenjuju *mutatis mutandis*, da sačini izvoznju prijavu u pojednostavljenom obliku prilikom pokazivanja robe carini.
2. Bez odstupanja od člana 196. ove odluke, pojednostavljena prijava ima oblik nepotpunog JCI-a, koji sadrži bar podatke neophodne za identifikaciju robe. Stavovi 3. i 4. člana 189. ove odluke primjenjuju se *mutatis mutandis*.

Odjeljak 3

Lokalni postupak carinjenja

Članak 191.

Na pisani zahtjev, odobrenje za korištenje postupka lokalnog carinjenja daje se pod uvjetima i na način predviđen u članku 192. ove odluke svakoj osobi (u daljnjem tekstu: 'odobreni izvoznik'), koja želi vršiti izvozne postupke u svojim prostorijama ili na nekim drugim mjestima određenim ili odobrenim od strane carinskih organa.

Članak 192.

Na postupak davanja odobrenja iz člana 191. ove odluke članovi 172. i 173. ove odluke primjenjuju se *mutatis mutandis*.

Članak 193.

1. Da bi omogućio carinskim organima da se uvjere u pravilnost vršenja radnji, odobreni izvoznik prije izuzimanja robe s mjesta iz člana 191. ove odluke:
 - (a) na propisan način obavještava carinske organe o takvom izuzimanju u obliku i na način koji oni odrede u cilju puštanja robe;
 - (b) zavodi navedenu robu u svoju evidenciju. Ta evidencija se može zamijeniti svakom drugom radnjom koja pruža slične garancije koje odredi carinski organi. U evidenciji se navodi datum kada je unesena te podaci neophodni za identifikaciju robe;
 - (c) carinskim organima stavlja na raspolaganje svaki dokument čije podnošenje može biti potrebno za primjenu odredbi kojima se uređuje izvoz robe.
2. U određenim konkretnim okolnostima koje se pravdaju karakterom određene robe i učestalošću izvoznih radnji, carinski organi mogu odobrenog izvoznika izuzeti od uvjeta da nadležni carinski ured obavještava o svakom izuzimanju robe, uz uvjet da navedenom uredu dostavi sve podatke koje navedeni ured smatra neophodnim za eventualni pregled robe.

U tom slučaju, zavođenje robe u evidenciju odobrenog izvoznika jednako je puštanju robe.

Članak 194.

1. Za provjeru da li je roba stvarno napustila carinsko područje BiH, koristi se primjerak 3 JCI-a kao dokaz istupa robe.

U odobrenju se propisuje da se primjerak 3 JCI-a treba unaprijed ovjeriti.

2. Prethodna ovjera se može izvršiti na jedan od sljedećih načina:
 - (a) polje A JCI-a može se unaprijed ovjeriti pečatom nadležnog carinskog ureda i biti potpisana od strane službenika tog ureda;
 - (b) odobreni izvoznik može ovjeriti prijavu koristeći posebni pečat koji je sukladno s obrascem iz priloga 24.

Otisak ovog pečata može se unaprijed odštampati na obrascu kada je štampanje povjereno štampariji odobrenoj u tu svrhu.

3. Prije izuzimanja robe odobreni izvoznik:

- izvršava obaveze iz člana 193. ove odluke;
- na primjerku 3 JCI-a navodi redni broj i datum kada je roba zavedena u njegovu evidenciju.

4. Polje 44 primjerka 3 JCI-a, popunjeno sukladno sa stavom 2. ovog člana sadrži:

- broj odobrenja i carinski ured koji ga je izdao;
- zabilješku iz člana 189. stav 3. ove odluke.

Članak 195.

1. U odobrenju iz člana 191. ove odluke utvrđuju se posebna pravila za tok postupka, a naročito:

- roba na koju se odnosi;
- oblik obaveza iz člana 193. ove odluke,
- vrijeme puštanja robe,
- sadržaj primjerka 3 i način njegovog potvrđivanja ,
- postupak za podnošenje dodatne prijave i vremenski rok do kada se mora podnijeti.

2. U odobrenju se navodi obaveza odobrenog izvoznika da poduzima sve potrebne mjere osiguravanja čuvanja posebnog pečata ili obrazaca koji sadrže otisak pečata izvoznog carinskog ureda ili otisak posebnog pečata.

Odjeljak 4

Zajedničke odredbe za Odjeljak 2 i 3

Članak 196.

1. Carinski organi mogu dopustiti da se umjesto JCI-a koristi neki trgovački ili upravni dokument ili neki drugi prenosni medij.
2. Dokument ili prenosni medij iz stava 1. ovog člana treba da sadrži bar one podatke koji su neophodni za identifikaciju robe uz zabilješku iz člana 189. stav 3. ove odluke i prati ga zahtjev za izvoz.

Kada to okolnosti dopuste, carinski organi mogu dopustiti da se navedeni zahtjev zamijeni općim zahtjevom kojim su obuhvaćaju izvozne radnje koje se trebaju vršiti tokom određenog perioda. Pozivanje na odobrenje vrši se na određenom dokumentu ili mediju.

3. Trgovački ili upravni dokument služi kao dokaz istupa robe iz carinskog područja BiH na isti način kao i primjerak 3 JCI-a. Kada se koriste drugi mediji, način potvrđivanja da je roba istupila iz carinskog područja BiH određuje carinski organi.

DIO II

CARINSKI ODOBRENO POSTUPANJE I UPOTREBA

NASLOV I

STAVLJANJE ROBE U SLOBODNI PROMET

GLAVA 1

Opće odredbe

Članak 197.

1. Kada je bh. roba izvezena pod ATA karnetom sukladno s člankom 400. ove odluke ta roba se može staviti u slobodni promet na temelju ATA karneta.
2. U tom slučaju, ured gdje se roba stavlja u slobodni promet vrši slijedeće radnje i postupke:
 - a) provjerava podatke navedene u poljima A do G kupona za ponovni uvoz;
 - b) popunjava talon i polje H kupona za ponovni uvoz;
 - c) zadržava kupon za ponovni uvoz.
3. Kada se radnje kojima se razdužuje izvozna radnja u pogledu bh. robe vrše u drugom carinskom uredu a ne u onom gdje je roba ušla u carinsko područje BiH, prijevoz robe od tog ureda do ureda gdje se vrše navedene formalnosti ne zahtijeva vršenje bilo kakvih radnji i postupaka.

GLAVA 2

Krajnja upotreba

Članak 198.

1. Ovo poglavlje se primjenjuje kada je predviđeno da roba stavljena u slobodni promet uz povoljno tarifno postupanje ili po sniženoj ili nultoj stopi dažbina na račun njene krajnje upotrebe podliježe carinskom nadzoru krajnje upotrebe.
2. U smislu ovog poglavlja:
 - (a) 'računi' znači komercijalni, porezni ili drugi računovodstveni materijali koje čuva imalac ili se oni čuvaju u njegovo ime;
 - (b) 'evidencija' znači podaci koji sadrže sve potrebne informacije i tehničke detalje i koji se nalaze na bilo kom mediju, a koji carinskim organima omogućavaju da vrše nadzor i kontrolu radnji.

Članak 199.

1. Odobravanje povoljnog tarifnog postupanja sukladno s člankom 18. Zakona, kada je predviđeno da roba podliježe carinskom nadzoru krajnje upotrebe, vrši se pomoću pismenog odobrenja.

Kada se roba stavlja u slobodni promet po sniženoj ili nultoj carinskoj stopi na račun njene krajnje upotrebe, a važećim propisima zahtijeva da roba ostane pod carinskim nadzorom sukladno s člankom 79. Zakona, potrebno je pismeno odobrenje u cilju carinskog nadzora krajnje upotrebe.

2. Zahtjev se sačinjava u pismenom obliku korištenjem obrasca iz priloga 43. Carinski organi mogu dopustiti da se produženje ili dopuna prvobitnog odobrenja zatraži običnim pismenim zahtjevom.
3. U datim okolnostima carinski organi mogu dopustiti da prijava za stavljanje u slobodan promet u pisanom obliku ili ona sačinjena pomoću tehnike obrade podataka, u redovnom postupku, čini zahtjev za odobrenje, uz uvjet da:
 - podnositelj zahtjeva odredi propisanu krajnju upotrebu svoj robi; i
 - osigurava pravilno izvođenje radnji.
4. Kada carinski organi za bilo koje podatke navedene u carinskoj prijavi smatraju da su neadekvatni, od podnositelja zahtjeva mogu tražiti dodatne podatke.

Naročito u slučajevima kada se podnjeta carinska prijava smatra zahtjevom, carinski organi, bez odstupanja od člana 125. ove odluke, zahtijevaju da se uz zahtjev priloži i dokument koji je sačinio deklarant, a koji sadrži bar sljedeće podatke, osim ako se takvi podaci ne smatraju potrebnim ili su već unijeti u carinsku prijavu:

- (a) ime i adresu podnositelja zahtjeva, deklaranta i operatera;
 - (b) karakter krajnje upotrebe;
 - (c) tehnički opis robe, proizvoda nastalih njihovom krajnjom upotrebom i sredstava za njihovu identifikaciju;
 - (d) procijenjeni normativ proizvodnje ili metod pomoću kojeg se taj normativ može odrediti;
 - (e) procijenjeni period za određivanje krajnje upotrebe robi;
 - (f) mjesto gdje se roba stavlja u krajnju upotrebu.
5. Podnosilac zahtjeva se obavještava o odluci da se izda odobrenje, odnosno o razlozima zbog kojih je zahtjev odbijen, u roku od trideset dana od dana podnošenja zahtjeva ili od dana kada je carinski organ primio zatražene nedostajuće ili dodatne podatke.

Članak 200.

1. Odobrenje prema obrascu iz priloga 43 daje se osobama registrovanim na carinskom području BiH, pod slijedećim uslovima:
 - (a) da su predviđene aktivnosti sukladno s propisanom krajnjom upotrebom i s odredbama za prijenos robe sukladno s člankom 203. ove odluke, te da je osigurano pravilno izvođenje radnji;
 - (b) da podnositelj zahtjeva nudi sve potrebne garancije neophodne za pravilno izvođenje radnji koje se trebaju izvršiti i preuzima obaveze:
 - da svoj ili dijelu robe odredi propisanu krajnju upotrebu ili da izvrši njen prijenos te da dostavi dokaz o određivanju ili prijenosu sukladno s važećim propisima;
 - da ne poduzima radnje koje su nespojive s namjeravanom svrhom propisane krajnje upotrebe;
 - da nadležne carinske organe obavijesti o svim faktorima koji mogu uticati na odobrenje.
 - (c) da je osiguran efikasan carinski nadzor i da administrativne radnje koje carinski organi poduzimaju nisu u neskladu sa ekonomskim potrebama podnosioca zahtjeva;
 - (d) da odgovarajuću evidenciju vodi i čuva;
 - (e) da podnosi garanciju kada carinski organi smatraju da je to neophodno.

2. Što se tiče zahtjeva iz člana 199. stav 3. ove odluke odobrenje se daje osobama registrovanim u carinskom području BiH po prihvatanju carinske prijave, a pod uvjetima iz stava 1. ovog člana.
3. Odobrenje sadrži slijedeće podatke , osim ako se takvi podaci smatraju nepotrebnim:
 - (a) identifikacija imaoaca odobrenja;
 - (b) kada je to potrebno, bh. tarifnu oznaku, vrstu i opis robe i radnje krajnje upotrebe, te odredbe koje se odnose na normativ proizvodnje;
 - (c) sredstva i metode identifikacije i carinskog nadzora, uključujući mjere za:
 - zajednički smještaj kod kojeg se član 330., stav 2. i 3 .primjenjuju *mutatis mutandis*;
 - mješoviti smještaj proizvoda iz poglavlja 27. i 29. Carinske tarife BiH, koji podliježu nadzoru krajnje upotrebe, ili proizvoda sa sirovim naftnim uljima iz tarifne oznake 2709 00;
 - (d) rok u kojem se roba mora odrediti propisana krajnja upotreba;
 - (e) carinske urede gdje se roba prijavljuje za slobodni promet i urede koji vrše nadzor nad krajnjom upotrebom;
 - (f) mjesta gdje se roba mora odrediti propisana krajnja upotreba;
 - (g) instrument osiguranja koji treba podnijeti, prema potrebi;
 - (h) rok važenja odobrenja;
 - (i) gdje se to može primjeniti, mogućnost prijenosa robe sukladno s člankom 203. stav 1. ove odluke;
 - (j) gdje se to može primjeniti, pojednostavljene postupke sukladno s člankom 73. Zakona;
 - (k) načine komunikacije.

Kada proizvodi iz druge alineje tačke (c) ovog stava ne dijele isto osmociFRENO tarifno naimenovanje, isti trgovački kvalitet i iste tehničke i fizičke karakteristike, mješoviti smještaj se može odobriti samo kada kompletna mješavina prolazi kroz postupke navedene u dodatnim napomenama 4 i 5 poglavlja 27 Carinske tarife BiH.

4. Bez odstupanja od člana 201. ove odluke, odobrenje stupa na snagu datumom izdavanja ili nekog kasnijeg datuma navedenog u odobrenju. Period važenja odobrenja ne prelazi tri godine od dana stupanja na snagu, osim u izuzetno opravdanim slučajevima prihvatljivim za carinske organe.

Članak 201.

1. Carinski organi mogu izdati retroaktivno odobrenje.

Bez odstupanja od stavova 2. i 3. ovog člana, retroaktivno odobrenje stupa na snagu datumom podnošenja zahtjeva.

2. Ako se zahtjev odnosi na produženje odobrenja za istu vrstu radnje i robe, odobrenje se može izdati s retroaktivnim učinkom od datuma isteka važenja prvobitnog odobrenja.
3. U izuzetnim okolnostima, retroaktivni učinak odobrenja može se dodatno produžiti, ali ne više od godinu dana prije datuma kada je podnesen zahtjev, pod uvjetom da postoji dokazana ekonomska potreba i da:
 - (a) zahtjev nije povezan s pokušajem prijave ili očiglednim nemarom;
 - (b) knjigovodstvo podnosioca zahtjeva potvrđuje da se za sve uvjete krajnje upotrebe može smatrati da su ispunjeni i, kada je to primjereno, da bi se izbjegla zamjena, da se roba može identificirati za dati period, te da to knjigovodstvo omogućava provjeru krajnje upotrebe;
 - (c) se sve radnje i postupci neophodne za reguliranje situacije s robom mogu izvršiti, uključujući, kada je to neophodno, i poništenje prijave.

Članak 202.

Istek važenja odobrenja ne utiče na robu koja je bila stavljena u slobodni promet na temelju tog odobrenja prije isteka njegovog važenja.

Članak 203.

1. Prijenos robe između različitih mjesta određenih u istom odobrenju može se poduzeti bez ikakvih carinskih radnji i postupaka.
2. Kada se prijenos robe vrši između dva imaoća odobrenja, koristi se kontrolni obrazac T5 predviđen u prilogu 44, a sukladno sa sljedećim postupkom:
 - (a) prenosilac popunjava kontrolni obrazac T5 u tri primjerka (jedan original i dvije kopije). Kopije se numeriraju na odgovarajući način;
 - (b) Kontrolni obrazac T5 sadrži:
 - u polju A ('Polazni ured'), adresu nadležnog carinskog ureda navedenog u odobrenju prenosioća;
 - u polju 2, ime ili trgovački naziv, punu adresu i broj odobrenja prenosioća;
 - u polju 8, ime ili trgovački naziv, punu adresu i broj odobrenja preuzimača;
 - u polju 'Važna napomena' i polju B tekst se precrtava;
 - u poljima 31 i 33 opis robe u trenutku prijenesa, uključujući i broj stavki i odgovarajuću bh. tarifnu oznaku;
 - u polju 38, neto masu robe;
 - u polju 103, neto količinu robe slovima;
 - u polju 104, označiti u polju 'Ostalo', i velikim slovima upisati: "KRAJNJA UPOTREBA: ROBA ZA KOJU SU OBAVEZE PRENESENE NA PREUZIMAČA (ČLAN 203.)";
 - u polju 106: elemente za obračun uvoznih dažbina, osim kada carinski organi odustanu od tog zahtjeva registarski broj i datum prijave za stavljanje robe u slobodni promet, te naziv i adresu carinskog ureda gdje je prijava podnesena;
 - (c) prenosilac šalje puni komplet kontrolnih primjeraka T5 preuzimaču;
 - (d) preuzimač prilaže original trgovačkog dokumenta izdatog od prenosioća s datumom prijema robe uz komplet primjeraka T5 i podnosi sva dokumenta carinskom uredu određenom u njegovom odobrenju. On također odmah obavještava taj carinski ured o svakom višku, manjku, zamjeni ili drugoj nepravilnosti;
 - (e) carinski ured naveden u odobrenju preuzimača popunjava polje J, uključujući i datum prijema od strane preuzimača, na originalu T5 nakon što provjeri odgovarajuća trgovačka dokumenta i staviti datum i pečat u polju J originala i polju E kopija. Carinski ured zadržava drugu kopiju u svojoj evidenciji a original i prvu kopiju vraća preuzimaču;
 - (f) preuzimač zadržava prvu kopiju T5 u svojoj evidenciji, a original prosljeđuje prenosioću;
 - (g) prenosilac zadržava original u svojoj evidenciji.
3. Sa prijemom robe, preuzimač postaje nosilac obaveza u vezi s prenesenom robom sukladno sa odredbama ovog poglavlja.

4. Prenosilac se oslobađa svojih obaveza kada su ispunjeni sljedeći uvjeti:
- preuzimač je primio robu i obavješten je da roba za koju se obaveze prenose podliježe carinskom nadzoru krajnje upotrebe;
 - carinsku kontrolu je preuzeo carinski organ preuzimača; to se dešava kada primatelj zavede robu u svoju evidenciju, osim ako carinski organi drukčije ne odrede.

Članak 204.

1. U slučaju prijenosa materijala za održavanje ili opravku letjelica, bilo pod uvjetima sporazuma o razmjeni ili za vlastite potrebe avio-kompanije, putem avio-kompanije angažirane u međunarodnom prometu, umjesto kontrolnog primjeraka T5 može se koristiti zračna tovarna lista ili ekvivalentni dokument.
2. Zračna tovarna lista ili ekvivalentni dokument sadrži bar sljedeće podatke:
 - (a) naziv avio-kompanije koja vrši prijevoz;
 - (b) naziv polaznog aerodroma;
 - (c) naziv prijemne avio-kompanije;
 - (d) naziv odredišnog aerodroma;
 - (e) opis materijala;
 - (f) količinu.

Podaci iz prvog podstava mogu se navesti u šifriranom obliku ili pozivom na priloženi dokument.

3. Zračna tovarna lista ili ekvivalentni dokument mora na prvoj strani sadržavati sljedeću naznaku velikim slovima: "KRAJNJA UPOTREBA".
4. Avio-kompanija koja vrši prijevoz zadržava primjerak zračne tovarne liste ili ekvivalentnog dokumenta kao dio svoje evidencije i sačinjava dodatni primjerak koji stavlja na raspolaganje nadležnom carinskom uredu.

Prijemna avio-kompanija zadržava primjerak zračne tovarne liste ili ekvivalentnog dokumenta kao dio svoje evidencije i sačinjava dodatni primjerak koji stavlja na raspolaganje nadležnom carinskom uredu.

5. Nedirnuti materijal i primjerci zračne tovarne liste ili ekvivalentnog dokumenta isporučuju se prijemnoj avio-kompaniji na mjestima koje odrede carinski organi. Prijemna avio-kompanija zavodi materijale u svoju evidenciju.
6. Obaveze navedene u stavovima 1. do 5. ovog člana prelaze s avio-kompanije koja je vršila prijevoz na prijemnu avio-kompaniju u trenutku kada se materijal i primjerak zračne tovarne liste ili ekvivalentnog dokumenta isporuče prijemnoj avio-kompaniji.

Članak 205.

1. Carinski organi mogu, pod uvjetima koje oni odrede, odobriti izvoz ili uništenje robe.
2. Kada se roba izvozi, onda se ona, od trenutka prihvatanja izvozne prijave, smatra robom koja nije bh. roba.
3. U slučaju uništenja, primjenjuje se član 174. stav 5. Zakona.

Članak 206.

1. Kada carinski organi smatraju da je drukčija upotreba robe od one koja je predviđena u odobrenju opravdana, ta upotreba, osim izvoza ili uništenja, povlači za sobom nastanak carinskog duga.
2. Član 200. Zakona primjenjuje se *mutatis mutandis*.

Članak 207.

1. Roba navedena u članku 198. stav 1. ove odluke ostaje pod carinskim nadzorom i podliježe uvoznim dažbinama, sve dok se:
 - (a) prvi put ne odredi propisana krajnja upotreba;
 - (b) ne izveze, uništi ili na drugi način iskoristi sukladno s članovima 205. i 206. ove odluke.

Međutim, kada je roba pogodna za višekratnu upotrebu, a carinski organi smatraju da je to primjereno radi izbjegavanja zloupotrebe, carinski nadzor se nastavlja i tokom perioda koji ne prelazi dvije godine od datuma prvog određivanja upotrebe.

2. Otpaci i ostaci nastali kao rezultat obrade ili prerade robe, te gubici nastali prirodnim putem, smatraju se robom kojoj je određena propisana krajnja upotreba.
3. Za otpatke i ostatke koji nastanu kao rezultat uništenja robe, carinski nadzor prestaje kada im se odredi carinski odobreno postupanje ili upotreba.

GLAVA 3

Dodjela tarifnog kontigenta koji se koristi prema hronološkom redosljedu datuma carinskih prijava

Članak 208.

1. Kada je bh. propisom utvrđena mogućnost korištenja tarifnih kontigenata, oni se dodjeljuju prema hronološkom redosljedu datuma prihvatanja prijave za stavljanje robe u slobodni promet osim ako nije drukčije predviđeno.
2. Kada se prihvati prijava za stavljanje robe u slobodni promet koja sadrži valjan deklarantov zahtjev za korištenje tarifnog kontigenta, carinski organi povlače odgovarajuću količinu iz tarifnog kontigenta.

Dodjela se odobrava na temelju datuma prihvatanja odgovarajuće prijave za stavljanje robe u slobodni promet i u mjeri u kojoj izbalansiranost odgovarajućeg tarifnog kontigenta to dopušta. Prioriteti se određuju sukladno s hronološkim redosljedom tih datuma.

3. Ukoliko su zahtjevano količine za povlačenje iz tarifnog kontigenta veće nego stanje kojim se raspolaže, izdvajanje se vrši proporcionalno zahtjevanim količinama.
4. U slučaju da tarifne kvote kreću od 1. januara, prihvatanje prijave od strane carinskih organa prvog, drugog i trećeg januara smatra se prihvatanjem od trećeg januara. Međutim, ako jedan od ovih dana pada u subotu ili nedjelju, smatra se da je do tog prihvatanja došlo četvrtog januara.

Članak 209.

1. Tarifni kontingent se smatra kritičnim čim se iskoristi 75 % početnog obima ili po procjeni nadležnog organa.
2. Odstupajući od stava 1. ovog člana tarifni kontingent će se smatrati kritičnim od datuma njegovog stupanja na snagu u bilo kojem od sljedećih slučajeva:
 - a) ako je otvoren na period od manje od tri mjeseca;
 - b) ako tarifni kontingenti za iste proizvode i porijeklo i podjednak period kontingenta kao što je dotični tarifni kontingent (podjednak tarifni kontingenti) nisu bili otvoreni u toku prethodne dvije godine;
 - c) ako je podjednak tarifni kontingent otvoren u prethodne dvije godine iskorišten na ili prije posljednjeg dana trećeg mjeseca svog kontingentskog perioda ili je imao veći početni obim od dotičnog tarifnog kontingenta.
3. Tarifni kontingent, čija je jedina svrha sukladno sa principima WTO-a da bude bilo zaštitna ili uzvratna mjera, će se smatrati kritičnim čim se iskoristi 75 % početnog obima bez obzira da li je ili ne pojednak tarifni kontingent otvoren u prethodne dvije godine.

NASLOV II

CARINSKI STATUS I PROVOZ

GLAVA 1

Carinski status robe

Odjeljak 1

Opće odredbe

Članak 210.

1. Prema članku 172. Zakona i izuzecima nabrojanim u stavu 2. ovog člana, sva roba na carinskom području BiH smatra se bh. robom, osim ako se utvrdi da ona nema status bh. robe.
2. Sljedeće robe se neće smatrati bh. robom:
 - (a) roba unesena na carinsko područje BiH sukladno s člankom 34. Zakona;
 - (b) roba u privremenom smještaju, odnosno u slobodnoj zoni kontrolnog tipa I sukladno s člankom 402. ove odluke, ili u slobodnom skladištu;
 - (c) roba stavljena u postupak iz člana 81. stavak 1., točka (a) Zakona ili u slobodnu zonu kontrolnog tipa II u smislu člana 402. ove odluke.

Odjeljak 2

Dokaz bh. statusa

Članak 211.

1. Ako je potrebno utvrditi status motornih cestovnih vozila registriranih u BiH, smatra se da takva vozila imaju bh. status kada imaju registarske tablice i dokumenta i kada registarski podaci na tim tablicama i dokumentima nedvosmisleno određuju njihov bh. status.
2. Ako je potrebno utvrditi status robe – vagona koji pripadaju bh. željezničkoj kompaniji, smatra se da ti vagoni imaju bh. status, kada kodni broj i vlasnički znak (razlikovna slova) na njima jasno određuju njihov bh. status.
3. Ako je potrebno utvrditi status ambalaže koja se koristi za prijevoz robe u prometu unutar BiH koja se može identificirati kao takva, koja pripada osobi ustanovljenoj u BiH, smatra se da ta ambalaža ima bh. status kada je prijavljena kao bh. roba i kada nema sumnje u istinitost prijavljivanja .

Ova mogućnost se daje za spremnike, pakete, palete i drugu sličnu opremu, izuzev kontejnera.

4. Ako je potrebno utvrditi status robe u prtljagu koji ide uz putnika, za tu robu se smatra da ima bh. status, pod uvjetom da nije namijenjena za komercijalnu upotrebu, kada je prijavljena kao bh. roba i kada nema sumnje u pogledu istinitosti prijavljivanja.

GLAVA 2

Provoz

Odjeljak 1

Opće odredbe

Članak 212.

Roba koja uključuje veći rizik prijevare navedena je u prilogu 25. Kada se u nekoj odredbi ove odluke vrši pozivanje na taj prilog, svaka mjera koja se odnosi na robu u tom prilogu primjenjuje se samo kada količina takve robe prelazi odgovarajući minimum. Revizija priloga 25 vrši se najmanje jednom godišnje.

Članak 213.

U smislu ovog poglavlja, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. ‘polazni ured’ znači carinski ured gdje se prihvataju prijave za stavljanje robe u postupak provoza;
2. ‘odredišni ured’ znači carinski ured gdje se roba stavljena u postupak provoza mora pokazati da bi se postupak mogao okončati;
3. ‘garantni ured’ znači carinski ured u kojem se po odluci carinskih organa polažu garancije koje osigura jamac;

Članak 214.

Roba na koju se odnosi postupak provoza može se prevoziti između dvije tačke unutar carinskog područja BiH preko teritorije druge zemlje pod uvjetom da se kroz tu zemlju prevozi pod pokrićem jedinstvenog prijevoznog dokumenta sačinjenog u BiH. Kada je to slučaj, učinak postupka provoza se obustavlja na teritoriji te druge zemlje.

Članak 215.

Postupak provoza je obavezan u pogledu robe koja se prevozi zračnim putem samo ako se ona utovara ili pretovara na nekom od aerodroma u BiH.

Članak 216.

Odredbe člana 181. do 209. Zakona i odredbe ovog naslova primjenjuju se *mutatis mutandis* i na uvozne i druge dažbine u smislu člana 88. stavak 1. točka (a) Zakona.

Članak 217.

Podnesena garancija važi na cijelom području BiH.

Članak 218.

Karakteristike drugih obrazaca osim JCI-a, a koji se koriste u sistemu provoza, propisane su u prilogu 26.

Odjeljak 2

Postupak

Pododjeljak 1

Pojedinačna garancija

Članak 219.

1. Pojedinačnom garancijom pokriva se cjelokupni iznos carinskog duga koji može nastati, obračunat na temelju najviših iznosa dažbina primjenjivih na robu iste vrste u BiH.

Međutim, iznosi koje se trebaju uzeti u obzir kod obračunavanja iznosa pojedinačne garancije ne mogu biti manji od minimalnog iznosa, kada se takav iznos pominje u petoj koloni priloga 25.

2. Pojedinačne garancije u obliku gotovinskog depozita podnose se polaznom uredu. One se vraćaju kada je postupak razdužen.

Pojedinačna garancija položena od strane garanta može imati oblik vaučera pojedinačne garancije na iznos od 14.000 KM, koje jamac izda osobama koje namjeravaju postupati kao korisnici postupka.

Financijska obaveza jamca po jednom vaučeru iznosi do 14.000 KM.

Članak 220.

1. Pojedinačna garancija položena od strane jamca treba odgovarati obrascu iz priloga 27. Kada polazni ured nije i garantni ured, ovaj drugi zadržava kopiju instrumenta plaćanja na temelju kojeg prihvaća obavezu jamca. Korisnik postupka podnosi original polaznom uredu, gdje se original zadržava.
2. Međutim, kada se podaci o garanciji razmjenjuju između garantnog i polaznog ureda korištenjem informatičke tehnologije i kompjuterske mreže, original garantnog instrumenta zadržava garantni ured.

Članak 221.

1. U slučaju iz člana 219. stavak 3. ove odluke, pojedinačna garancija odgovara obrascu iz priloga 28.
2. Vaučer pojedinačne garancije sačinjava se na obrascu iz priloga 29. Jamac na vaučeru navodi krajnji datum do kojeg se može koristiti, a on ne može biti duži od godinu dana od dana izdavanja.
3. Jamac može izdavati vaučere pojedinačne garancije koji ne vrijede za radnju provoza robe navedene u prilogu 25.

Da bi to učinio, jamac na svaki vaučer pojedinačne garancije dijagonalno stavlja zabilješku 'Ograničeno važenje'.

4. Kada se podaci o garanciji razmjenjuju između garantnog i polaznog ureda korištenjem informatičke tehnologije i kompjuterske mreže, jamac polaznom uredu dostavlja sve potrebne podatke u vezi s vaučerima pojedinačne garancije koje je izdao.
5. Korisnik postupka polaznom uredu dostavlja onoliki broj vaučera pojedinačne garancije koji odgovara broju koji kada se pomnoži s 14.000 KM, pokriva ukupan iznos naveden u članku 219. stavak 1. ove odluke. Vaučere zadržava polazni ured.

Članak 222.

1. Garantni ured ukida svoju odluku o prihvatanju obaveze jamca ako se uvjeti koji su bili propisani u trenutku izdavanja više ne ispunjavaju.

Jednako tako, jamac može otkazati svoju obavezu u bilo kom trenutku.

2. Ukidanje ili otkazivanje stupa na snagu 16. dana od dana obavještanja jamca ili garantnog ureda, kako već bude odgovaralo.

Od dana stupanja na snagu ukidanja ili otkazivanja, ni jedan vaučer pojedinačne garancije koji je izdan ranije ne može se koristiti za stavljanje robe u postupak provoza.

3. Nadležni garantni ured odmah obavještava sve relevantne carinske organe o svakom ukidanju ili otkazivanju i o datumu njihovog stupanja na snagu. Relevantni carinski organi o tome obavještavaju ostale urede.

Pododjeljak 2

Prijevozna sredstva i prijave

Članak 223.

1. Svakom provoznom prijavom obuhvaća se samo ona roba koja je natovarena ili se treba natovariti na jedinstveno prijevozno sredstvo za prijevoz od jednog polaznog do jednog odredišnog ureda.

U smislu ovog člana, sljedeće se smatra da čini jedinstveno prijevozno sredstvo, pod uvjetom da se roba koja se prevozi otprema zajedno:

- (a) drumsko vozilo sa svojom prikolicom (prikolicama) ili poluprikolicom (poluprikolicama);
 - (b) kompozicija povezanih željezničkih putničkih ili teretnih vagona;
 - (c) plovila koja predstavljaju jedinstven lanac;
 - (d) kontejneri natovareni na jedno prijevozno sredstvo sukladno s ovim člankom.
2. Jedinstveno prijevozno sredstvo može se koristiti za utovar robe u više polaznih ureda i za istovar u više odredišnih ureda.

Članak 224.

Tovarne liste sačinjene sukladno s prilogom 30, a koje odgovaraju obrascu iz priloga 31, mogu se koristiti umjesto bis obrazaca kao opisni dio provozne prijave i čine njen sastavni dio.

Članak 225.

Pod uvjetima i na način koji carinski organi odrede, te uzimajući u obzir principe propisane carinskim propisima, oni mogu dopustiti da se tovarne liste koriste kao opisni dio provozne prijave podnesene tehnikom obrade podataka.

Članak 226

Pod uvjetima i na način koji carinski organi odrede, te uzimajući u obzir principe propisane carinskim propisima, oni mogu dopustiti da se provozne prijave ili neki podaci iz njih, podnose na diskovima, magnetnim trakama ili sličnim medijima za podatke, kada je to moguće, u kodiranom obliku.

Pododjeljak 3

Radnje i postupci u polaznom uredu

Članak 227.

1. Roba stavljena u postupak provoza prevozi se do odredišnog ureda ekonomski opravdanim putnim pravcem
2. Bez odstupanja od člana 258. ove odluke, za robu navedenu u prilogu 25, ili kada to carinski organi ili korisnik postupka smatraju za potrebno, polazni ured propisuje putni pravac i navodi ga u rubrici 44 provozne prijave, uzimajući u obzir sve podatke koje mu dostavi korisnik postupka.

Članak 228.

1. Polazni ured određuje rok do kojeg roba mora biti pokazana odredišnom uredu, uzimajući u obzir putni pravac, sve važeće prijevozne i druge propise i, kada je to potrebno, podatke koje je dostavio korisnik postupka.
2. Rok kojeg odredi polazni ured obavezujući je za carinske organe tokom radnje provoza i ti ga organi ne mijenjaju.
3. Kada se roba pokaže odredišnom uredu nakon isteka roka kojeg je odredio polazni ured i kada je do nepoštivanja tog roka, po ocjeni carinskog organa, došlo usljed okolnosti za koje nije odgovoran prevoznik ili korisnik postupka, smatra se da je rok ispoštovan.

Članak 229.

1. Roba koja se stavlja u postupak provoza ne pušta se ako nije plombirana osim u slučajevima iz stava 4. ovog člana.
2. Plombira se sljedeće:
 - (a) prostor koji sadrži robu, kada je prijevozno sredstvo odobreno prema drugim propisima, odnosno koje je prihvaćeno od strane polaznog ureda kao pogodno za plombiranje;
 - (b) svaki pojedinačni paket, u ostalim slučajevima.

Plombe moraju imati karakteristike navedene u prilogu 32.

3. Prijevozna sredstva mogu biti prihvaćena kao pogodna za plombiranje pod uvjetom da:
 - (a) se plombe mogu jednostavno i efikasno pričvrstiti na njih;
 - (b) su tako konstruirana da se roba ne može vaditi ili stavljati unutra bez ostavljanja vidljivih tragova neovlaštenog pristupa ili oštećenja plombe;
 - (c) ne sadrže skrivene prostore gdje se roba može sakriti;
 - (d) da je prostor namijenjen za teret pristupačan za pregled od strane carinskih organa.

Svako cestovno vozilo, prikolica, poluprikolica ili kontejner odobren za prijevoz robe pod carinskom plombom sukladno s međunarodnim sporazumom čiji je BiH potpisnik smatra se kao pogodno za plombiranje.

4. Polazni ured može odustati od plombiranja ako je, imajući u vidu druge moguće mjere identifikacije, na temelju opisa robe u provoznoj prijavi ili u pratećim dokumentima moguće odmah izvršiti identifikaciju te robe.

Smatra se da je opis robe dovoljan za identifikaciju robe kada omogućava laku identifikaciju količine i karaktera takve robe.

Kada polazni ured odustane od plombiranja, u provoznu prijavu, nasuprot naslova 'Postavljene plombe' polje D 'Kontrola polaznog ureda', unosi sljedeći zabilješku: "Odobreno".

Članak 230.

1. Kada se provozna prijava obrađuje u polaznom uredu pomoću tehnike obrade podataka primjerci 4 i 5 prijave zamjenjuju se pratećim provoznim dokumentom.
2. Kada je to primjereno, uz prateći provozni dokument prilaže se tovarna lista. Ova lista čini sastavni dio pratećeg provoznog dokumenta.
3. U okolnostima iz stava 1. ovog člana polazni ured zadržava prijavu i odobrava puštanje robe izdavanjem pratećeg provoznog dokumenta korisniku postupka.
4. Kada se odobri, prateći provozni dokument se može odštampati s kompjuterskog sistema korisnika postupka.
5. Kada se odredbe ovog naslova odnose na primjerke prijave koje prate pošiljku, ove odredbe se primjenjuju, *mutatis mutandis*, i na prateći provozni dokument.

Pododjeljak 4

Radnje i postupci u putu

Članak 231.

Roba stavljena u postupak provoza prevozi se pod pokrićem primjeraka 4 i 5 provozne prijave, koje je korisniku postupka vratio polazni ured.

Članak 232.

1. Od prijevoznika se traži da neophodne podatke unese u primjerke 4 i 5 provozne prijave i predoči ih s pošiljkom carinskim organima u mjestu gdje se prijevozno sredstvo nalazi:
 - (a) ako se propisani putni pravac mijenja i ako se primjenjuju odredbe člana 227. stav 2. ove odluke;
 - (b) ako se plombe oštete tokom prijevoza iz razloga koji su izvan kontrole prijevoznika;
 - (c) ako se roba prebacuje na drugo prijevozno sredstvo; svako takvo prebacivanje mora se obavljati pod nadzorom carinskih organa, koji, međutim, mogu odobriti da se prebacivanje vrši bez njihovog nadzora;
 - (d) u slučaju neposredne opasnosti koja zahtijeva neposredno djelomično ili potpuno iskrcavanje prijevoznog sredstva;
 - (e) u slučaju bilo kakvog incidenta ili nezgode koji bi mogli uticati na mogućnost korisnika postupka ili prijevoznika da ispoštuje svoje obaveze.
2. Kada carinski organi smatraju da se određena radnja provoza može nastaviti na redovan način, oni poduzimaju sve neophodne korake, a potom na primjercima 4 i 5 provozne prijave stavljaju zabilješku.

Pododjeljak 5

Radnje i postupci u odredišnom uredu

Članak 233.

1. Roba i primjerci 4 i 5 provozne prijave pokazuju se u odredišnom uredu.
2. Odredišni ured registrira primjerke 4 i 5 provozne prijave, na njima bilježi datum dolaska i unosi podatke o svim izvršenim kontrolama.
3. Na zahtjev korisnika postupka i da bi se pružio dokaz da je postupak završen sukladno s člankom 236. stav 2. ove odluke, odredišni ured na dodatni primjerak 5, ili kopiju primjerka 5 provozne prijave stavlja zabilješku 'Alternativni dokaz'.
4. Provozna radnja može se okončati i u nekom drugom uredu od onog koji je naveden u provoznoj prijavi. Taj ured tada postaje odredišni ured.

Članak 234.

1. Odredišni ured na zahtjev izdaje potvrdu osobi koja podnosi primjerke 4 i 5 provozne prijave zajedno sa robom.
2. Oblik navedene potvrde odgovara obrascu iz priloga 33. Alternativno, potvrda se može sačiniti na poleđini primjerka 5 provozne prijave.
3. Određena osoba unaprijed popunjava potvrdu.

Ona može sadržavati i druge podatke u vezi s pošiljkom, osim u prostoru koji je rezerviran za odredišni ured. Potvrda se ne koristi kao dokaz da je postupak završen u smislu člana 236. stav 2. ove odluke.

Članak 235.

Odredišni ured bez odlaganja vraća primjerak 5 provozne prijave polaznom uredu, a najduže u roku od jednog dana od dana završetka postupka.

Pododjeljak 6

Provjera završetka postupka

Članak 236.

1. Ako se primjerak 5 provozne prijave ne vrati polaznom uredu u roku od 15 dana od dana prihvatanja prijave, taj ured obavještava korisnika postupka i traži od njega da dostavi dokaze da je navedeni postupak završen.
2. Kada se primjenjuju odredbe narednog pododjeljka ove odluke, a polazni ured nije primio 'Obavijest o prispijeću' u roku u kojem se roba mora pokazati odredišnom uredu, taj ured o tome obavještava korisnika postupka i traži od njega da dostavi dokaze da je navedeni postupak završen.
3. Dokaz iz stava 1. ovog člana se može dostaviti u obliku dokumenta ovjerenog od strane odredišnog ureda kojim se roba identificira i utvrđuje da je bila pokazana odredišnom uredu ili, kada se primjenjuje član 266. ove odluke, ovlaštenom primaocu robe.
4. Za postupak provoza se također smatra da je završen kada korisnik postupka podnese carinski dokument izdan u drugoj zemlji kojim je roba prijavljena za carinski odobreno postupanje ili upotrebu, ili primjerak ili fotokopiju tog dokumenta, kojim se roba identificira.

Primjerci ili fotokopije moraju biti ovjerene kao vjerodostojne od strane organa koji je ovjerio originalna dokumenta ili od strane organa dotične zemlje.

Članak 237.

Kada carinski organi polaznog ureda ne prime dokaz da je postupak završen u roku od trideset dana od dana prihvatanja proвозne prijave, oni pokreću postupak naplate sukladno s članovima 210. do 225. Zakona.

Pododjeljak 7

Dodatne odredbe koje se primjenjuju kada se podaci o provozu razmjenjuju između carinskih organa korištenjem informatičke tehnologije i kompjuterskih mreža

Članak 238.

1. Bez odstupanja od bilo kojih posebnih okolnosti i odredbi za postupak provoza koje se, kada je to potrebno, primjenjuju *mutatis mutandis*, carinski organi koriste informatičku tehnologiju i kompjuterske mreže za onu vrstu razmjene podataka koja je opisana u ovom pododjeljku.
2. Odredbe ovog pododjeljka se ne primjenjuju na pojednostavljene postupke koji su specifični za načine prijevoza navedene u članku 243. stav 1. točka (g) ove odluke.

Članak 239.

1. Pored sigurnosnih zahtjeva pomenutih u članku 5. stav 2. ove odluke, carinski organi uspostavljaju i održavaju odgovarajuće sigurnosne mjere za efikasno, pouzdano i sigurno funkcioniranje cjelokupnog sistema provoza.
2. Da bi se osigurao gore pomenuti nivo sigurnosti, svaki unos, promjena i brisanje podataka evidentira se zajedno s informacijom o razlozima za taj postupak, tačnim vremenom kada je izvršen, te imenom osobe koja ga je izvršila. Uz to, originalni podaci ili bilo koji podaci obrađeni na taj način čuvaju se najmanje tri kalendarske godine od kraja godine na koju se dati podaci odnose, ili duže ako se to drugdje zahtijeva.
3. Carinski organi redovno prate nivo sigurnosti.
4. Uključeni carinski organi obavještavaju jedan drugog o svim sumnjama u vezi povreda sigurnosti.

Članak 240.

Nakon puštanja robe, polazni ured šalje podatke o provoznoj radnji odredišnom uredu, korištenjem poruke 'Zapis o predviđenom dolasku'. Ova poruka se temelji na podacima iz proвозne prijave. Ova poruka odgovara obliku i sadržaju koje odrede carinski organi.

Članak 241.

1. Odredišni ured zadržava prateći provozni dokument i, koristeći poruku 'Obavijest o prispijeću', obavještava polazni ured o prispijeću robe u trenutku kada se pokaže u odredišnom uredu. Ova poruka se ne može koristiti kao dokaz da je postupak završen u smislu člana 236. stav 3. ove odluke.
2. Osim kada je to opravdano, odredišni ured prosljeđuje poruku 'Rezultati kontrole' polaznom uredu, najkasnije prvog radnog dana nakon dana kada je roba pokazana u odredišnom uredu.
3. Ove poruke odgovaraju obliku i sadržaju koje odrede carinski organi.

Članak 242.

Pregled robe se vrši tako što se poruka 'Zapis o predviđenom dolasku', dobivena od polaznog ureda, koristi kao osnova za takav pregled.

Odjeljak 3

Pojednostavljenja

Pododjeljak 1

Opće odredbe koje se odnose na pojednostavljenja

Članak 243.

Po zahtjevu korisnika postupka ili primaoca, kako već bude odgovaralo, carinski organi mogu odobriti slijedeća pojednostavljenja:

- (a) korištenje sveobuhvatne garancije ili odustajanje od garancije;
- (b) korištenje posebnih tovarnih lista;
- (c) korištenje plombi posebne vrste;
- (d) izuzeće od uvjeta za korištenje propisanog putnog pravca ;
- (e) status ovlaštenog pošiljaoca;
- (f) status ovlaštenog primaoca;
- (g) primjenu pojednostavljenih postupaka specifičnih za robu:
 - (i) koja se prevozi željeznicom ili velikim kontejnerima;
 - (ii) koja se prevozi zračnim putem;
 - (iii) koja se prevozi morskim putem;
 - (iv) koja se prenosi cjevovodom.

Članak 244.

1. Odobrenje iz člana 243. ove odluke, daje se samo osobama koje:
 - (a) su registrovane u BiH;
 - (b) redovno koriste provozne radnje , ili za koje carinski organi znaju da mogu ispuniti obaveze po tim radnjama ili, u vezi s pojednostavljenjem iz člana 243. točka (f) ove odluke redovno primaju robu koja je prijavljena za postupak provoza; i
 - (c) nisu počinili nikakve ozbiljne ili ponovljene prekršaje carinskih ili poreskih propisa.
2. da bi se osiguralo pravilno upravljanje s pojednostavljenjima, odobrenja se izdaju samo kada:
 - (a) su carinski organi u mogućnosti da nadziru postupak i vrše kontrolu bez administrativnih opterećenja koja su nesrazmjerna zahtjevima određene osobe; i
 - (b) određene osobe vode evidenciju koja omogućava carinskim organima da vrše efikasne kontrole.

Članak 245.

1. Zahtjev za odobrenje korištenja pojednostavljenja, podnosi se nadležnom carinskom organu u pismenom obliku i mora biti datiran i potpisan.
2. Zahtjev mora sadržavati sve činjenice koje će carinskim organima omogućiti provjeru da li su ispunjeni svi uvjeti pod kojim se može dopustiti korištenje pojednostavljenja.

Članak 246.

Odobrenje se izdaje odnosno zahtjev odbija u roku od najviše tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva.

Članak 247.

1. Datirani i potpisani original odobrenja i jedna ili više njegovih kopija izdaju se nosiocu odobrenja.
2. U odobrenju se određuju uvjeti za korištenje pojednostavljenja i propisuju operativne i kontrolne metode. Odobrenje važi od dana izdavanja.
3. U slučaju pojednostavljenja iz člana 243.točka (c), (d) i (g) ove odluke, odobrenje se predočava kad god to polazni ured zahtijeva.

Članak 248.

1. Nosilac odobrenja obavještava carinske organe o bilo kojoj okolnosti koja se pojavi nakon izdavanja odobrenja, a koja može uticati na njegovo dalje korištenje ili sadržinu.
2. U odluci kojom se dato odobrenje ukida ili mijenja navodi se datum njenog stupanja na snagu.

Članak 249.

1. Carinski organi čuvaju zahtjeve i priloženu dokumentaciju, zajedno s kopijom svakog izdanog odobrenja.
2. Kada je zahtjev odbijen, odnosno odobrenje poništeno ili ukinuto, zahtjev i odluka kojom se zahtjev odbija ili odobrenje poništava ili ukida, u zavisnosti od slučaja, kao i sva prateća dokumentacija čuva se najmanje tri kalendarske godine računajući od kraja kalendarske godine u kojoj je zahtjev odbijen, odnosno odobrenje poništeno ili ukinuto.

Pododjeljak 2

Sveobuhvatna garancija i odustajanje od garancije

Članak 250.

1. Korisnik postupka može koristiti sveobuhvatnu garanciju, ili odustati od garancije, do referentnog iznosa, tada se pravi obračun iznosa carinskog duga, koji se može pojaviti za svaku radnju provoza. Kada neophodni podaci nisu na raspolaganju, pretpostavlja se da se radi o iznosu od 14.000 KM, osim ako carinski organi imaju druga saznanja koja ih upućuju na drukčiji iznos.
2. Referentni iznos je istovjetan iznosu carinskog duga koji se može pojaviti u pogledu robe koju korisnik postupka stavlja u postupak provoza tokom perioda od najmanje jedne sedmice.

Garantni ured utvrđuje taj iznos u suradnji s određenom stranom na temelju podataka o robi koju je ranije prevozila, te procjenu namjeravanog obima proвозnih radnji koji je prikazan, između ostalog, u njejoj trgovačkoj dokumentaciji i knjigama.

Kod utvrđivanja referentnog iznosa, u obzir se uzimaju najveće primjenjive stope koje se mogu primijeniti na određenu robu.

3. Garantni ured preispituje naznačeni iznos jednom godišnje, naročito na osnovu informacija koje dobije od polaznog ili polaznih ureda, i po potrebi ga prilagođava.
4. Korisnik postupka osigurava da iznos koji je u pitanju ne prelazi referentni iznos, uzimajući u obzir sve radnje za koje postupak još nije okončan.

Korisnik postupka obavještava garantni ured kada referentni iznos padne ispod nivoa koji je dovoljan za pokriće njegovih proвозnih radnji.

Članak 251.

1. Iznos koji se pokriva sveobuhvatnom garancijom istovjetan je referentnom iznosu iz člana 250. ove odluke.
2. Iznos koji se pokriva sveobuhvatnom garancijom može se smanjiti:
 - (a) na 50% referentnog iznosa, kada korisnik postupka pokaže da je njegova financijska situacija dobra i da ima dovoljno iskustva u postupku provoza;
 - (b) na 30% referentnog iznosa, kada korisnik postupka pokaže da je njegova financijska situacija dobra, da ima dovoljno iskustva u postupku provoza i visok nivo saradnje s carinskim organima.
3. Odustajanje od garancije može se odobriti kada korisnik postupka dokaže da održava standarde pouzdanosti opisane u stavu 2. točka (b) ovog člana, da vlada radnjama prevoza i posjeduje dovoljne financijske resurse za ispunjavanje svojih obaveza.
4. U primjeni stavova 2. i 3. ovog člana carinski organi uzimaju u obzir kriterije propisane u prilogu 34.

Članak 252.

1. Da bi bio ovlašten da podnese sveobuhvatnu garanciju u pogledu vrsta robe iz priloga 25, korisnik postupka mora dokazati ne samo da ispunjava uvjete iz člana 244. ove odluke, već i da je njegova financijska situacija dobra, da ima dovoljno iskustva u postupku provoza, te da ima visok nivo saradnje s carinskim organima ili da vlada radnjama prevoza.
2. Iznos koji treba da pokrije sveobuhvatna garancija iz stava 1. ovog člana može se smanjiti:
 - (a) na 50% od referentnog iznosa kada korisnik postupka dokaže visok nivo saradnje s carinskim organima i da vlada prevoznim radnjama;
 - (b) na 30% od referentnog iznosa kada korisnik postupka dokaže visok nivo saradnje s carinskim organima, da vlada prevoznim radnjama i posjeduje dovoljne financijske resurse za ispunjavanje svojih obaveza.
3. U primjeni stavova 1. i 2. ovog člana carinski organi uzimaju u obzir kriterije navedene u prilogu 34.
4. Stavovi 1., 2. i 3. ovog člana primjenjuju se i kada se zahtjev eksplicitno odnosi na korištenje sveobuhvatne garancije kako za robu iz priloga 25 tako i za onu koja nije navedena u tom prilogu, a po istoj potvrdi o sveobuhvatnoj garanciji.
5. Privremena zabrana korištenja sveobuhvatne garancije na smanjeni iznos, ili sveobuhvatne garancije, kako je propisano člankom 91. stav 6.i 7. Zakona, regulisana je u u prilogu 35.

Članak 253.

Sveobuhvatnu garanciju podnosi jamac, kao garantni dokument izdat na obrascu iz priloga 36.

Članak 254.

1. Na temelju odobrenja, carinski organi korisniku postupka izdaju jedno ili više uvjerenja za sveobuhvatnu garanciju ili uvjerenja o odustajanju od garancije,(u daljnjem tekstu: uvjerenja) sačinjenih, kako već bude odgovaralo, na obrascu koji odgovara obrascu iz priloga 37 ili priloga 38 i nadopunjenih sukladno s prilogom 39, kako bi omogućili korisniku postupka da podnese dokaz o sveobuhvatnoj garanciji ili odustajanju od garancije.
2. Uvjerenje se podnosi polaznom uredu. Podaci iz uvjerenja unose se u proveznu prijavu.

Međutim, kada se podaci o garanciji razmjenjuju između garantnog i polaznog ureda korištenjem informatičke tehnologije i kompjuterskih mreža, polaznom uredu se ne podnosi uvjerenje .

3. Rok važenja uvjerenja ne prelazi dvije godine.

Taj rok garantni ured može produžiti za još jedan dodatni period koji ne prelazi dvije godine.

Članak 255.

1. Član 222. stav 1. i član 222. stav 2. prvi podstav ove odluke, primjenjuju se *mutatis mutandis* na ukidanje i otkazivanje sveobuhvatne garancije.
2. Uvjerenja koja su ranije izdata ne mogu se koristiti za stavljanje robe u postupak provoza i korisnik postupka ih bez odlaganja vraća garantnom uredu u sljedećim slučajevima:
 - ukidanja odobrenja za korištenje sveobuhvatne garancije ili odustajanja od garancije koje je izdao carinski organ, od dana stupanja na snagu ukidanja;
 - otkazivanja obaveze od strane jamca, od dana stupanja otkazivanja na snagu;
 - ukidanje prihvatanja obaveze jamca u smislu načina obezbjeđenja garancije od strane garantnog ureda, od dana stupanja ukidanja na snagu.
3. Svaki garantni ured Upravi dostavlja informacije o uvjerenjima iz člana 254.ove odluke i slučajevima iz stava 2. ovog člana . Uprava o tome obavještava ostale carinske urede.
4. Stav 3. ovog člana također se odnosi na uvjerenja koja su prijavljena kao ukradena, izgubljena ili falsificirana.

Pododjeljak 3

Posebne tovarne liste

Članak 256.

1. Carinski organi mogu odobriti korisnicima postupka da kao tovarne liste koriste liste koje ne ispunjavaju sve uvjete iz priloga 30 i 31.

Korištenje takvih listi odobrava se samo kada:

- (a) ih sačinjavaju firme koje za vođenje evidencije koriste integralni elektronski ili automatski sistem obrade podataka;
 - (b) su one sačinjene i popunjene na takav način da ih carinski organi bez teškoća mogu koristiti;
 - (c) uključuju, za svaku stavku, podatke koji su potrebni sukladno s prilogom 30.
2. Opisne liste sačinjene u cilju vršenja izvoznih radnji i postupaka mogu se također odobriti za korištenje kao tovarne liste prema stavu 1. ovog člana čak i kada takve liste sačinjavaju firme koje ne koriste integralni elektronski ili automatski sistem obrade podataka za vođenje evidencije.
 3. Firmama koje koriste integralni elektronski ili automatski sistem obrade podataka za vođenje evidencije, a koje su prema stavovima 1. i 2. ovog člana već ovlaštene da koriste tovarne liste posebne vrste, može se također odobriti da te liste koriste i za provozne radnje koje uključuju samo jednu vrstu robe ako kompjuterski programi određenih firmi čine tu olakšicu neophodnom.

Pododjeljak 4

Korištenje plombi posebne vrste

Članak 257.

1. Carinski organi mogu odobriti korisnicima postupka da koriste posebne vrste plombi na prijevoznim sredstvima ili pakovanjima, pod uvjetom da carinski organi odobre te plombe kao one koje su sukladno s karakteristikama propisanim u prilogu 32.
2. Korisnici postupka, nasuprot naslova 'Stavljene plombe' u polju 'D. kontrola od strane polaznog ureda' na provojnoj prijavi, unose vrstu, broj i oznaku stavljenih plombi.

Korisnici postupka stavljaju plombe najkasnije prilikom puštanja robe.

Pododjeljak 5

Izuzetak u vezi s propisanim putnim pravcem

Članak 258.

1. Carinski organi mogu odobriti izuzetak od obaveze da se koristi propisani putni pravac korisnicima postupka koji osiguraju da carinski organi u svakom trenutku budu u stanju da utvrde lokaciju datih pošiljki.
2. Korisnici ovog postupka unose zabilješku u polju 44 provojne prijave: 'Odustajanje od propisanog putnog pravca'.

Pododjeljak 6

Status ovlaštenog pošiljaoca

Članak 259.

1. Osobama koje žele vršiti proвозne radnje bez pokazivanja robe i odgovarajuće proвозne prijave u polaznom uredu, može se odobriti status ovlaštenog pošiljaoca.
2. Ovo pojednostavljenje se odobrava samo osobama koje su ovlaštene za korištenje sveobuhvatne garancije ili im je odobreno odustajanje od garancije.

Članak 260.

U odobrenju se posebno navodi:

- (a) polazni ured ili uredi nadležni za predstojeće proвозne radnje;
- (b) na koji način i do kada ovlašteni pošiljaoc treba obavijestiti polazni ured o predstojećoj radnji provoza, da bi taj ured mogao izvršiti sve potrebne kontrole prije polaska robe;
- (c) mjere identifikacije koje treba poduzeti, u kom slučaju carinski organi mogu propisati da prijevozna sredstva ili pakovanje ili pakovanja nose posebne plombe, odobrene od strane carinskih organa kao one koje su sukladno s karakteristikama navedenim u prilogu 32 i postavljene od strane ovlaštenog pošiljaoca;
- (d) isključene vrste ili kretanja robe.

Članak 261.

1. U odobrenju se propisuje da polje 'C. Polazni ured' obrasca proвозne prijave mora:
 - (a) biti ovjereno unaprijed pečatom polaznog ureda i potpisano od strane službenika tog ureda; ili
 - (b) biti ovjerena od strane ovlaštenog pošiljaoca pomoću posebnog metalnog pečata odobrenog od strane carinskih organa, a koji odgovara obrascu iz priloga 24. Otisak pečata se može i prethodno odštampati na obrascima, kada se štampanje povjerava štampanju koja je ovlaštena u te svrhe.

Ovlašteni pošiljatelj popunjava polje unošenjem datuma kada se roba šalje i dodjeljuje broj proвозnoj prijavi sukladno s pravilima propisanim u odobrenju.

2. Carinski organi mogu propisati korištenje obrazaca koji imaju prepoznatljiv znak kao sredstvo identifikacije.

Članak 262.

1. Ovlašteni pošiljatelj poduzima sve neophodne mjere da osigura čuvanje posebnih pečata ili obrazaca koji sadrže pečat polaznog ureda ili posebni pečat.

On obavještava carinske organe o poduzetim mjerama sigurnosti.

2. U slučaju da bilo koja osoba zloupotrijebi obrasce odštampane unaprijed s pečatom polaznog ureda ili s posebnim pečatom, ovlaštenu pošiljatelj se smatra odgovornim, bez odstupanja od bilo kojih krivičnih postupaka, za plaćanje dažbina i drugih naknada u pogledu robe koja se prevozila pod pokrićem takvih obrazaca, osim ako može dokazati carinskim organima koji su ga ovlastili da je poduzeo mjere koje su od njega zahtijevane prema stavu 1. ovog člana.

Članak 263.

1. Najkasnije prilikom slanja robe, ovlaštenu pošiljaoci popunjavaju provoznu prijavu i, kada je to potrebno, u polju 44 upisuju putni pravac propisan sukladno s člankom 227. stav 2. ove odluke, a u polje 'D. Kontrola od strane polaznog ureda', rok propisan sukladno s člankom 228. ove odluke u kojem se roba mora pokazati u odredišnom uredu, primjenjene mjere identifikacije i ovjeru: 'Ovlaštenu pošiljatelj'.
2. Kada carinski organi polaznog ureda vrše kontrolu pošiljke prije njenog polaska, oni tu činjenicu navode i ovjeravaju u polju 'D. Kontrola polaznog ureda' na provoznoj prijavi.
3. Nakon prijevoza, primjerak 1 provozne prijave se bez odlaganja šalje polaznom uredu. Carinski organi mogu propisati u odobrenju da se primjerak 1 šalje carinskim organima čim se popuni provozna prijava. Ostali primjerci prate robu.

Članak 264.

1. Ovlaštenom pošiljaocu može se odobriti da ne potpisuje provozne prijave koje nose posebni pečat iz priloga 24, a koje su sačinjene putem integralnog elektronskog ili automatskog sistema obrade podataka. Ovo odustajanje podliježe uvjetu da je ovlaštenu pošiljatelj ranije dao carinskim organima pismenu obavezu u kojoj potvrđuje da je on korisnik postupka za sve provozne radnje izvršene pod pokrićem provoznih prijava, koje nose taj posebni pečat.
2. Provozne prijave sačinjene sukladno sa stavom 1. ovog člana, u polju namijenjenom za potpis korisnika postupka, sadrže tekst: 'Oslobobođeno od potpisa'.

Članak 265.

1. Kada se provozne prijave podnose polaznim uredima koji primjenjuju odredbe članaka 238. do 242. ove odluke, osobama se može odobriti status ovlaštenog pošiljaoca ako, uz ispunjavanje uvjeta navedenih u članovima 244. i 259. ove odluke, podnose svoje provozne prijave i komuniciraju s carinskim organima putem tehnike obrade podataka.
2. Ovlaštenu pošiljatelj podnosi provoznu prijavu polaznom uredu prije puštanja robe.
3. U odobrenju se, pored ostalog, navodi vremenski rok do kojeg ovlaštenu pošiljatelj treba podnijeti provoznu prijavu, tako da carinski organi mogu, ukoliko je potrebno, izvršiti kontrole prije puštanja robe.

Pododjeljak 7

Status ovlaštenog primaoca

Članak 266.

1. Osobama koje u svojim prostorijama ili nekom drugom određenom mjestu žele primati robu prijavljenu za postupak provoza, bez predočavanja te robe i primjeraka 4 i 5 provozne prijave odredišnom uredu, može se odobriti status ovlaštenog primaoca.

2. Korisnik postupka svoje obaveze ispunjava prema članku 93. stav 1. točka (a) Zakona, a za postupak provoza se smatra da je okončan kada se primjerci 4 i 5 proвозne prijave, koji prate pošiljku, zajedno s netaknutom robom, isporuče u propisanom roku ovlaštenom primaocu u njegovim prostorijama ili mjestu određenom u odobrenju, uz dosljedno poštivanje mjera identifikacije.
3. Na zahtjev prijevoznika, ovlašteni primatelj izdaje potvrdu propisanu u članku 234. ove odluke koja se *mutatis mutandis* primjenjuje na svaku pošiljku isporučenu sukladno sa stavom 2. ovog člana.

Članak 267.

1. U odobrenju se posebno navodi:
 - (a) odredišni ured ili uredi nadležni za robu koju primi ovlašteni primatelj;
 - (b) na koji način i do kada, ovlašteni primatelj treba obavijestiti odredišni ured o prispjeću robe da bi taj ured mogao izvršiti sve potrebne kontrole po prispjeću robe;
 - (c) isključene vrste ili kretanja robe.
2. Carinski organi u odobrenju navode u da li je potrebna bilo kakva radnja od strane odredišnog ureda prije nego što ovlašteni primatelj može slobodno raspolagati primljenom robom.

Članak 268.

1. Kada roba stigne u njegove prostorije ili na mjesto određeno u odobrenju, ovlašteni primatelj:
 - (a) odmah obavještava odredišni ured, sukladno s postupkom propisanim u odobrenju, o svakom višku, manjku ili zamjeni robe, ili drugim nepravilnostima kao što su oštećene plombe;
 - (b) bez odlaganja, šalje odredišnom uredu primjerke 4 i 5 proвозne prijave, koji prate robu, navodeći, osim kada se dostavljanje vrši putem tehnike obrade podataka, datum prispjeća i stanje u kojem se nalaze stavljene plombe.
2. Odredišni ured na primjercima 4 i 5 proвозne prijave unosi podatke propisane u članku 233. ove odluke.

Članak 269.

1. Kada odredišni ured primjenjuje odredbe članka 238. do 242. ove odluke, osobama se može odobriti status ovlaštenog primaoca ako, uz ispunjavanje uvjeta iz člana 244. ove odluke, koriste tehniku obrade podataka za komunikaciju s carinskim organima.
2. Ovlašteni primatelj obavještava odredišni ured o prispjeću robe prije istovara.
3. U odobrenju se posebno navodi, na koji način i do kada ovlašteni primatelj prima 'Zabilješku o predviđenom prispjeću' od odredišnog ureda, u svrhu primjene, *mutatis mutandis*, člana 242. ove odluke.

Pododjeljak 8

Skraćeni postupci za robu koja se prevozi željeznicom

Članak 270.

Član 231. ove odluke se ne primjenjuje na prijevoz robe željeznicom.

Članak 271.

Kada se primjenjuje postupak provoza, radnje i postupci u okviru tog postupka se pojednostavljuju sukladno s članovima 272. do 282. ove odluke kod prijevoza robe željezničkim kompanijama pod pokrićem 'tovarnog lista CIM i ekspresnih paketa' (u daljnjem tekstu: 'tovarni list CIM').

Članak 272.

Tovarni list CIM jednak je provoznoj prijavi.

Članak 273.

Bh. željezničke kompanije vode evidenciju o provozi i stavljaju je na raspolaganje carinskim organima u cilju kontrole.

Članak 274.

1. Bh. željeznička kompanija, koja prihvaća robu za prijevoz pod pokrićem tovarnog lista CIM, koji služi kao provozna prijava, korisnik je postupka provoza.
2. Bh. željeznička kompanija je korisnik postupka provoza u pogledu robe primljene za prijevoz željeznicom druge zemlje.

Članak 275.

1. Željeznička kompanija osigurava da pošiljke koje se prevoze po postupku provoza budu obilježene naljepnicama sa slikovnom oznakom datom u prilogu 40.
2. Te naljepnice se stavljaju na tovarni list CIM i na odgovarajući željeznički vagon u slučaju da jedna pošiljka popunjava cijeli vagon ili u ostalim slučajevima, na pakovanje ili pakovanja.
3. Naljepnica iz stava 1. ovog člana može se zamijeniti otiskom pečata u zelenoj boji koji ostavlja slikovnu oznaku datu u prilogu 40.

Članak 276.

1. Kada se vrši izmjena ugovora o prijevozu tako da:
 - radnja prijevoza koja je trebala završiti izvan carinskog područja BiH završava unutar tog područja;
 - radnja prijevoza koja je trebala završiti unutar carinskog područja BiH, završava izvan tog područja.

željezničke kompanije ne postupaju po izmijenjenom ugovoru bez prethodne saglasnosti polaznog ureda.

2. U svim ostalim slučajevima željezničke kompanije mogu postupiti po izmijenjenom ugovoru, o čemu odmah obavještavaju polazni ured.

Članak 277.

1. U slučaju prijevoza na koji se primjenjuje postupak provoza, a koji započinje i završava unutar carinskog područja BiH, tovarni list CIM se predočava polaznom uredu.
2. Polazni ured jasno upisuje naznaku 'roba koja nije bh. roba' u polje koje je rezervisano za carinu na primjercima 1, 2 i 3 tovarnog lista CIM..
3. Za robu iz stava 2. ovog člana, carinski ured nadležan za odredišnu stanicu postupa kao odredišni ured. Međutim, ako je roba stavljena u slobodni promet ili stavljena u drugi postupak u nekoj međustanici, ured koji je nadležan za tu stanicu postupa kao odredišni ured.

Članak 278.

Ako identifikacijske mjere koje primjenjuju željezničke kompanije zadovoljavaju, polazni ured ne plombira prijevozna sredstva ili pakete.

Članak 279.

1. U slučaju iz člana 277. stav 3. ove odluke, željeznička kompanija u BiH odredišnom uredu prosljeđuje primjerke 2 i 3 tovarnog lista CIM.
2. Odredišni ured primjerak 2 odmah vraća željezničkoj kompaniji, nakon što ga ovjeri pečatom, a primjerak 3 zadržava.

Članak 280.

1. Članovi 277. i 278. ove odluke primjenjuju se na radnju prijevoza robe koja započinje unutar carinskog područja BiH, a treba završiti izvan tog područja.
2. Carinski ured nadležan za pograničnu željezničku stanicu preko koje roba u provozu napušta carinsko područje BiH, postupa kao odredišni ured.
3. U odredišnom uredu ne obavljaju se nikakve dodatne radnje i postupci.

Članak 281.

1. Kada prijevoz započinje izvan carinskog područja BiH a treba da se završi unutar njega, carinski ured za pograničnu stanicu preko koje roba ulazi u to područje, postupa kao polazni ured.

U polaznom uredu nije potrebno vršiti nikakve radnje i postupke.

2. Carinski ured nadležan za odredišnu stanicu postupa kao odredišni ured. Radnje i postupci iz člana 279. ove odluke vrše se u odredišnom uredu.
3. Kada se roba stavlja u slobodni promet ili stavlja u drugi carinski postupak u nekoj međustanici, carinski ured nadležan za tu stanicu postupa kao odredišni ured. Taj carinski ured ovjerava primjerke 2 i 3 i dodatnu fotokopiju primjerka 3 koju proslijedi željeznička kompanija i stavlja ovjeru 'Ocarinjeno'.

Taj ured bez odlaganja vraća primjerke 2 i 3 željezničkoj kompaniji nakon što ih ovjeri, a zadržava dodatnu fotokopiju primjeraka 3.

4. Postupak iz stava 3. ovog člana ne primjenjuje se na proizvode koji podliježu plaćanju akciza.

5. U slučajevima iz stava 3. ovog člana carinski organi nadležni za taj odredišni ured mogu tražiti naknadnu provjeru ovjera koje su carinski organi nadležni za međustanicu izvršili na primjercima 2 i 3.

Članak 282.

1. Kada radnja prijevoza započinje i treba da završi izvan carinskog područja BiH, carinski uredi koji trebaju postupati kao polazni i odredišni ured su oni iz članka 281. stav 1. i 280. stav 2. ove odluke.
2. U polaznim i odredišnim uredima nije potrebno vršiti nikakve radnje i postupke.
3. Članovi 224. i 256. ove odluke primjenjuju se na tovarne liste koje prate tovarni list CIM. Broj takvih lista se naznačava u tovarnom listu CIM u polju rezervisanom za podatke iz popratnih dokumenata. Uz to, tovarne liste sadrže broj vagona na koji se tovarni list CIM odnosi, ili, kada je to potrebno, broj kontejnera u kome su sadržane robe.
4. U slučajevima iz stava 3. i u cilju postupaka navedenih u članovima 271. do 282. ove odluke, tovarne liste koje prate tovarni list CIM čine njen sastavni dio i imaju istu pravnu snagu. Original takvih tovarnih lista ovjerava se od strane polaznog ureda.
5. Kada je provozni postupak primjenjiv, odredbe članka 270. do 282. ove odluke ne isključuju upotrebu postupaka navedenih u članovima 218. do 234., 238 do 242. i 256. ove odluke, i odredbe članka 273. i 275. ove odluke se i dalje primjenjuju.
6. U slučajevima iz stava 5. pozivanje na provozni dokument jasno se navodi u polju rezervisanom za podatke iz popratnih dokumenata u momentu kada se sačinjava tovarni list CIM. Pozivanje sadrži vrstu dokumenta, ured koji ga izdaje, datum i registracijski broj svakog upotrebljenog dokumenta. Uz to, primjerak 2 tovarnog lista CIM ovjerava se od strane BiH željezničke kompanije koja je nadležna za zadnju željezničku stanicu u okviru te provodne radnje. Ova kompanija ovjerava dokument nakon što je utvrdila da se prevoz robe vrši pod pokrićem navedenog provodnog dokumenta.
7. Kada su robe koje se prevoze sukladno sa članovima 271. do 282. ove odluke namjenjene za ovlaštenog primaoca, carinski organi mogu zahtijevati, uz odstupanje od članka 266. stav 2. i 268. stav 1. točka (b) ove odluke, da se primjerci 2. i 3. tovarnog lista CIM direktno dostave odredišnom uredu od strane željezničke ili prevozne kompanije.

Pododjeljak 9

Pojednostavljeni postupci za robu koja se prevozi zrakom

Članak 283.

1. Aviokompaniji se može odobriti da koristi manifest za robu kao provoznu prijavu kada on u biti odgovara primjerku iz dodatka 3 priloga 9 Konvencije o međunarodnoj civilnoj avijaciji.

Za provodne radnje, u odobrenju se navodi oblik manifesta te polazni i odredišni aerodromi. Aviokompanija carinskim organima svakog od ovih aerodroma šalje ovjerenu kopiju odobrenja.

2. Svaki manifest sadržava ovjeru 'TR – Roba koja nije bh. roba', datiranu i potpisanu od strane avioprevoznika.

3. Manifest također treba sadržavati sljedeće podatke:

- (a) naziv aviokompanije koja prevozi robu;
- (b) broj leta;
- (c) datum leta;
- (d) naziv aerodroma utovara (polazni aerodrom) i istovara (odredišni aerodrom).

U njemu se također za svaku pošiljku navodi:

- (a) broj zračne tovarne liste;
- (b) broj paketa;
- (c) uobičajeni trgovački opis robe uključujući i sve detalje potrebne za njenu identifikaciju;
- (d) bruto masa.

Kada se roba grupira, njen opis se zamjenjuje, kada je to moguće, stavljanjem naznake 'Objedinjeno', koja može biti skraćena. U takvim slučajevima zračne tovarne liste za pošiljke iz manifesta obuhvaćaju uobičajeni trgovački opis robe, uključujući i sve detalje potrebne za njenu identifikaciju.

- 4. Carinskim organima na polaznom aerodromu podnose se najmanje dva primjerka manifesta, a oni zadržavaju jedan primjerak.
- 5. Carinskim organima na odredišnom aerodromu podnosi se jedan primjerak manifesta.
- 6. Jednom mjesečno, nakon ovjere spiska, carinski organi na svakom odredišnom aerodromu dostavljaju carinskim organima na svakom polaznom aerodromu spisak manifesta koji sačinjavaju aviokompanije, a koji su im podneseni tokom prethodnog mjeseca.

Opis svakog manifesta na tom spisku sadržava sljedeće podatke:

- (a) pozivni broj manifesta;
- (b) napomenu kojom se manifest označava kao proвозna prijava sukladno sa stavom 2. ovog člana;
- (c) naziv (može i skraćena) aviokompanije koji je prevezao robu;
- (d) broj leta; i
- (e) datum leta.

U odobrenju se može predvidjeti i da same kompanije vrše prijenos podataka iz prethodnog stava.

U slučaju da se utvrdi neka nepravilnost u vezi s podacima na manifestima, koji se pojavljuju na navedenom spisku, carinski organi polaznog aerodroma obavještavaju carinske organe odredišnog aerodroma i organe koji su izdali odobrenje, pozivajući se naročito na predmetne zračne tovarne liste.

Pododjeljak 10

Pojednostavljeni postupak za transport cjevovodom

Članak 284.

1. Kada se primjenjuje postupak provoza, radnje i postupci u vezi s tim postupkom obavljaju se sukladno sa stavovima 2. do 5. ovog člana za robu koja se transportira cjevovodom.
2. Za robu koja se transportira cjevovodom smatra se da je stavljena u postupak provoza:
 - pri ulasku u carinsko područje BiH za onu robu koja na to područje ulazi cjevovodom;
 - pri stavljanju u cjevovodni sistem za onu robu koja se već nalazi u carinskom području BiH.
3. Za robu iz stava 2. ovog člana operator cjevovoda je korisnik postupka.
4. Za radnju provoza se smatra da je okončana kada roba transportirana cjevovodom stigne u postrojenje primaoca ili distribucionu mrežu primaoca, i bude unesena u njegovu evidenciju.
5. Kompanije uključene u transport robe vode evidenciju i stavljaju je na raspolaganje carinskim organima u svrhu kontrole koja se smatra neophodnom u vezi s radnjama provoza iz stavova 2. i 3. ovog člana

Odjeljak 4

Carinski dug i naplata

Članak 285.

Vremenski rok iz člana 208. stav 1. točka (c) Zakona je četrdeset pet dana od prihvatanja proвозne prijave.

Članak 286

1. Kada postupak nije razdužen, carinski organi polaznog ureda, u roku od 12 mjeseci od datuma prihvatanja proвозne prijave, obavještavaju jamca da postupak nije razdužen.
2. Kada postupak nije razdužen, carinski organi određeni sukladno s člankom 208. Zakona, u roku od tri godine od datuma prihvatanja proвозne prijave, obavještavaju jamca da je dužan ili bi mogao biti dužan platiti dug za koji je obavezan u pogledu dotične proвозne radnje; u obavijesti se navodi broj i datum prijave, naziv polaznog ureda, naziv korisnika postupka i iznos o kojem se radi.

Članak 287.

1. Jamac se oslobađa svojih obaveza ako mu nijedna od obavijesti predviđenih u članku 286. ove odluke nije poslana prije isteka roka.
2. Kada je bilo koja od obavijesti poslana, garant se obavještava o naplati duga ili razduženju postupka.

GLAVA 3

Prijevoz po postupku TIR i ATA karneta

Odjeljak 1

Zajedničke odredbe

Članak 288.

1. U cilju korištenja ATA karneta kao provoznog dokumenta "provoz" znači prijevoz robe od carinskog ureda koji se nalazi u carinskom području BiH do drugog carinskog ureda koji se nalazi u istom području.
2. Kada, u toku transporta od jednog mjesta do drugog u carinskom području BiH, robe prolaze kroz teritorij treće zemlje, kontrole, radnje i postupci koji su povezani sa TIR ili ATA postupkom vrše se na mjestima gdje roba privremeno napušta carinsko područje BiH i gdje ponovo ulazi u to područje.
3. Roba koja se prevozi pod pokrićem TIR ili ATA karneta unutar carinskog područja BiH smatra se da nije bh. roba, osim ako se propisno ne utvrdi njen bh. status.

Odjeljak 2

TIR postupak

Članak 289.

Odredbe ovog odjeljka primjenjuju se na prevoz robe pod pokrićem TIR karneta kada se se radi o uvoznim ili drugim dažbinama u BiH.

Članak 290.

1. Carinski organi odredišnog ili izlaznog ureda vraćaju odgovarajući dio kupona broj 2. TIR karneta carinskim organima ulaznog ili polaznog ureda bez odlaganja, a najduže u roku od jednog dana od dana kada je TIR radnja završena.
2. Ako odgovarajući dio kupona broj 2 TIR karneta nije vraćen carinskim organima ulaznog ili polaznog ureda u roku od petnaest dana od dana prihvatanja TIR karneta, ti organi obavještavaju nadležno garantno udruženje bez odstupanja od obavještenja koje se sačinjava sukladno sa člankom 11. stav 1. TIR konvencije.

Oni takođe obavještavaju imaooca TIR karneta i pozivaju njega i nadležno garantno udruženje da dostave dokaz da je TIR radnja okončana.

3. Dokaz koji se pominje u drugom podstavu stava 2. može se podnijeti u obliku dokumenta ovjerenog od strane carinskih organa odredišnog ili izlaznog ureda kojim se identifikuje roba i utvrđuje da je pokazana odredišnom ili izlaznom carinskom uredu.

4. Za TIR radnju se takođe može smatrati da je okončana kada imalac TIR karneta ili nadležno garantno udruženje pokaže carinski dokument izdan od strane zemlje u kojoj je roba prijavljena za carinski odobreno postupanje ili upotrebu ili primjerak ili fotokopiju datog dokumenta kojim se identifikuje roba. Primjerci ili fotokopije moraju biti ovjerene kao vjerodostojne od nadležne strane zemlje.

Članak 291.

1. Kada u roku od trideset dana od dana prihvatanja TIR karneta carinski organi ulaznog ili polaznog ureda ne prime dokaz da je TIR radnja okončana, oni odmah pokreću postupak provjere u cilju pribavljanja informacija koje su potrebne da bi se razdužila TIR radnja, ili, kada to nije moguće, u cilju utvrđivanja da li je nastao carinski dug, identifikacije dužnika ili utvrđivanja carinskog organa odgovornog za knjiženje.

Ukoliko carinski organi ranije prime informaciju da TIR radnja nije okončana ili sumnjaju da se o tome radi, oni odmah pokreću postupak provjere.

2. Postupak provjere takođe se pokreće ako se naknadno otkrije da je dokaz za okončavanje TIR radnje falsifikovan i da je postupak provjere neophodan radi postizanja ciljeva iz stava 1. ovog člana.
3. U cilju pokretanja postupka provjere, carinski organi ulaznog ili polaznog ureda šalju zahtjev sa svim neophodnim podacima carinskim organima odredišnog ili izlaznog ureda.
4. Carinski organi odredišnog ili izlaznog ureda šalju odgovor bez odlaganja.
5. Kada se provjerom utvrdi da je TIR radnja propisno okončana, carinski organi ulaznog ili polaznog ureda odmah obavještavaju garantno udruženje i imaoca TIR karneta i, kada je to potrebno, bilo koji carinski organ koji je pokrenuo postupak naplate sukladno sa člankom 210. do 225. Zakona.

Članak 292.

1. Kada prilikom korištenja TIR konvencije, usljed prekršaja ili nepravilnosti nastane carinski dug u BiH, odredbe ovog odjeljka primjenjuju se *mutatis mutandis* na druge dažbine navedene u članku 88. Zakona.
2. Članovi 285. i 286. ove odluke primjenjuju se *mutatis mutandis* na postupak naplate u vezi sa upotrebom TIR karneta.

Članak 293.

1. U svrhe člana 8. stav 4 TIR konvencije kada se TIR radnja vrši u carinskom području BiH, garantno udruženje registrovano u BiH postaje odgovorno za plaćanje osiguranog iznosa carinskog duga za robe iz predmetne TIR radnje u visini limita do 60 000 EUR po TIR karnetu ili ekvivalentnog iznosa u domaćoj valuti.
2. Valjano obavještenje o razduživanju TIR radnje sačinjeno od strane carinskih organa carinskog ureda koji je nadležan za naplatu iz člana 208. stav 1. točka (c) Zakona prema garantnom udruženju ovlaštenom od strane tih organa, takođe je valjano kada drugi carinski uredi, nadležni u smislu člana 208. stav 1. (a) ili (b) Zakona, kasnije nastave sa naplatom od garantnog udruženja.

Članak 294.

1. Kada se TIR radnja odnosi na robu iz priloga 25 ili kada carinski organi to smatraju neophodnim, polazni ured ili ulazni ured mogu propisati pravac kretanja pošiljke. Pravac kretanja se mijenja, na zahtjev imaoća TIR karneta, samo od strane carinskih organa odgovornih za mjesto gdje se pošiljka nalazi u toku propisanog kretanja. Carinski organi unose relevantne podatke na TIR karnet i obavještavaju carinske organe polaznog/ulaznog ureda bez odlaganja.
2. Carinski organi preduzimaju neophodne mjere u cilju bavljenja prekršajem i izricanja propisanih kazni.
3. U slučaju više sile prevoznik može skrenuti s propisanog pravca kretanja. Pošiljka i TIR karnet pokazuju se bez odlaganja carinskim organima najbližim mjestu u kome se nalazi pošiljka. Carinski organi bez odlaganja obavještavaju polazni ili ulazni ured i unose relevantne podatke na TIR karnet.

Odjeljak 3

ATA postupak

Članak 295.

1. Ovaj član se primjenjuje bez odstupanja od posebnih odredbi ATA konvencije koje se odnose na obavezu garantnog udruženja u slučaju kada se koristi ATA karnet.
2. Kada se otkrije da je u toku proвозne radnje ili u vezi sa tom radnjom koja se vrši pod pokrićem ATA karneta načinjen prekršaj ili nepravilnost u BiH, naplata uvoznih i drugih dažbina koje mogu biti plative vrši se u skadu sa BiH odredbama, bez odstupanja od pokretanja krivičnog postupka.
3. Carinski organi preduzimaju neophodne mjere u cilju bavljenja prekršajem i izricanja propisanih kazni.
4. Kada se otkrije da je prekršaj ili nepravilnost počinjen u toku ili u vezi sa proвозnom radnjom koja se vrši pod pokrićem ATA karneta, carinski organi obavještavaju imaoća ATA karneta i garantno udruženje u roku propisanom u članku 6. stav 4. ATA konvencije.
5. Dokaz o ispravnosti radnje koja je izvršena pod pokrićem ATA karneta dostavlja se u roku propisanom u članku 7. stav 1. i 2. ATA konvencije.
6. Dokaz iz stava 5. ovog člana dostavlja se, korištenjem jednog od sljedećih metoda:
 - (a) predočavanjem carinskog ili komercijalnog dokumenta ovjerenog od strane carinskih organa kojim se utvrđuje da je predmetna roba pokazana odredišnom uredu;
 - (b) predočavanjem carinskog dokumenta, koji dokazuje da je roba prijavljena za carinski postupak u stranoj zemlji ili primjerak ili fotokopiju istog, ovjerenu kao vjerodostojnu originalu od strane organa koji je ovjerio originalni dokument ili od strane organa nadležne strane zemlje;
 - (c) dokazom iz člana 8. ATA konvencije.

Dokumenti iz tačaka (a) i (b) ovog stava sadrže podatke koji omogućavaju identifikaciju predmetne robe.

Članak 296.

Kada carinski organi utvrde da je nastao carinski dug, zahtjev se šalje garantnom udruženju što je moguće prije. Kada je dug nastao usljed toga što robe pod pokrićem ATA karneta nisu ponovno izvezene ili im se nije odredilo carinski odobreno postupanje ili upotreba u roku predviđenom ATA konvencijom, ovaj zahtjev se šalje najranije tri mjeseca od dana isticanja karneta.

Članak 297.

1. Iznos dažbina i poreza koji se javljaju u zahtjevu iz člana 296. ove odluke obračunava se putem obrasca za obračun iz priloga 41 popunjenog sukladno sa upustvima koji su priloženi uz njega.
2. Obrazac za obračun može se poslati kasnije nego zahtjev, i to u roku od tri mjeseca od dana kada je poslan zahtjev, a u svakom slučaju ne kasnije od šest mjeseci od dana kada su carinski organi pokrenuli postupak naplate.
3. Obrazac za obračun sačinjava se u dva primjerka. Prvi primjerak namijenjen je garantnom udruženju. Drugi primjerak zadržava ured izdavanja.

GLAVA 4

Postupak za poštanske pošiljke

Članak 298.

Kada se prema članku 88. stav 2. točka (e) Zakona, roba koja nije bh. roba prevozi od jednog do drugog mjesta unutar carinskog područja BiH poštom (uključujući i poštanske pakete), carinski organi polaznog ureda dužni su na ambalažu i prateća dokumenta nalijepiti oznaku iz priloga 42.

NASLOV III

CARINSKI POSTUPCI S EKONOMSKIM UČINKOM

GLAVA 1

Osnovne odredbe zajedničke za više aranžmana

Odjeljak 1

Definicije

Članak 299.

U smislu ovog naslova pojmovi imaju sljedeća značenja:

- (a) 'aranžmani' znači carinski postupak s ekonomskim učinkom;
- (b) 'odobrenje' znači dopuštenje carinskih organa za korištenje aranžmana;
- (c) 'imalac' znači imalac odobrenja;
- (d) 'nadzorni carinski ured' znači carinski ured naveden u odobrenju kao ovlašteni ured za nadzor aranžmana;
- (e) 'prijavni carinski ured' znači carinski ured ili uredi navedeni u odobrenju kao ovlašteni za prihvatanje prijava kojima se roba prijavljuje za aranžmane;

- (f) 'otpusni carinski ured' znači carinski ured ili uredi navedeni u odobrenju kao ovlaštene za prihvatanje prijave kojima se radi, nakon prijavljivanja za aranžmane, određuje novo carinski odobreno postupanje ili upotreba, ili u slučaju vanjske obrade, prijava za stavljanje robe u slobodni promet;
- (g) 'knjigovodstvo' znači trgovački, porezni ili drugi knjigovodstveni podaci imaoaca, ili takvi podaci koji se vode za njegov račun ;
- (h) 'evidencija' znači podaci imaoaca odobrenja koji sadrže sve potrebne podatke i tehničke detalje na bilo kojem mediju, a koji carinskim organima omogućavaju nadzor i kontrolu aranžmana, naročito u pogledu protoka i promjene statusa robe; kod aranžmana carinskog skladištenja evidencija se naziva evidencija zaliha;
- (i) 'glavni kompenzirajući proizvodi' znači kompenzirajući proizvodi za čiju su proizvodnju aranžmani odobreni;
- (j) 'sekundarni kompenzirajući proizvodi' znači kompenzirajući proizvodi koji se razlikuju od glavnih kompenzirajućih proizvoda, a koji predstavljaju neophodni nusproizvod obrade;
- (k) 'rok za razduživanje' aranžmana znači rok do kojeg se radi ili proizvodima mora odrediti novo dopušteno carinski odobreno postupanje ili upotreba uključujući, već prema slučaju, i vrijeme za traženje povrata uvoznih dažbina nakon unutarnje obrade (sistem povrata), odnosno dobivanje potpunog ili djelomičnog oslobađanja od uvoznih dažbina po stavljanju u slobodni promet nakon vanjske obrade.

Odjeljak 2

Zahtjev za odobrenje

Članak 300.

1. Zahtjev za dobivanje odobrenja podnosi se u pisanom obliku korištenjem obrasca iz priloga 43.
2. Carinski organi mogu dopustiti da se zahtjev za produženje ili izmjenu odobrenja podnese putem jednostavnog pisanog zahtjeva.
3. U sljedećim slučajevima zahtjev za dobivanje odobrenja može se podnijeti pomoću pisane prijave ili tehnikom obrade podataka korištenjem redovnog postupka:
 - (a) za unutarnju obradu, kada se, sukladno s člankom 335. ove odluke, za ekonomske uvjete smatra da su ispunjeni, uz izuzetak zahtjeva koji uključuju podjednaku robu;
 - (b) za obradu pod carinskom kontrolom, kada se, sukladno s člankom 349. ove odluke, za ekonomske uvjete smatra da su ispunjeni;
 - (c) za privremeni uvoz, uključujući i upotrebu ATA ili CPD karneta;
 - (d) - za vanjsku obradu: kada se radnje obrade odnose na popravak, uključujući i standardni sistem razmjene bez prethodnog uvoza:
 - za puštanje u slobodan promet nakon vanjske obrade korištenjem standardnog sistema razmjene sa prethodnim uvozom;
 - za puštanje u slobodan promet nakon vanjske obrade korištenjem standardnog sistema razmjene bez prethodnog uvoza, gdje postojeće odobrenje ne pokriva takav sistem i carinski organi dozvoljavaju njegovu modifikaciju;
 - za puštanje u slobodan promet nakon vanjske obrade ako se radnje obrade odnose na robu nekomercijalne prirode.

Zahtjev za dobivanje odobrenja može se podnijeti i pomoću usmene prijave za privremeni uvoz sukladno s člankom 136. ove odluke, nakon predočavanja dokumenta izdanog sukladno s člankom 302., stav 3. ove odluke.

Zahtjev za dobivanje odobrenja može se podnijeti i pomoću carinskog prijavljivanja za privremeni uvoz nekom drugom radnjom sukladno s člankom 139. stav 1. ove odluke.

4. Carinski organi mogu zatražiti da se zahtjevi za privremeni uvoz uz potpuno oslobađanje od uvoznih dažbina sukladno s člankom 375. ove odluke podnose sukladno sa stavom 1. ovog člana.

Članak 301.

Zahtjev za dobivanje odobrenja podnosi se:

- (a) prema članku 300. stav 1. ove odluke Upravi;
- (b) prema članku 300. stav 3. ove odluke:

- za unutarnju obradu i obradu pod carinskom kontrolom carinskim organima nadležnim za mjesto gdje se treba izvršiti radnja obrade;
- za privremeni uvoz carinskim organima nadležnim za mjesto gdje se roba treba koristiti, bez odstupanja od člana 377. stav 2. drugi podstav ove odluke;
- za vanjsku obradu carinskim organima nadležnim za mjesto gdje se nalazi roba koju treba prijaviti za privremeni izvoz.

Članak 302.

1. Kada za bilo koji podatak naveden u zahtjevu carinski organi smatraju da je nepotpun, od podnosioca mogu zahtijevati dodatne podatke.
2. Osobito, kada se zahtjev može podnijeti vršenjem carinske prijave, carinski organi zahtijevaju, bez odstupanja od člana 127. ove odluke, da zahtjev bude popraćen dokumentom kojeg sačinjava deklarant i koji sadrži barem sljedeće podatke, osim ako se takvi podaci smatraju nepotrebnim ili se mogu unijeti u obrazac koji se koristi za pisanu prijavu:

- (a) ime i adresu podnosioca zahtjeva, deklaranta i operatora;
- (b) karakter obrade ili korištenja robe;
- (c) tehnički opis robe i kompenzirajućih ili obrađenih proizvoda i sredstava za njihovo identificiranje;
- (d) oznake ekonomskih uvjeta sukladno s prilogom 43;
- (e) procijenjeni normativ proizvodnje ili metoda kojom se taj normativ treba odrediti;
- (f) procijenjeni period za razduživanje;
- (g) predloženi otpusni ured;
- (h) mjesto obrade ili upotrebe;
- (i) predložene radnje i postupci za prijenos;
- (j) u slučaju usmene carinske prijave, vrijednost i količinu robe.

3. Kada se dokument iz drugog stava ovog člana podnosi uz usmenu carinsku prijavu za privremeni uvoz, sačinjava se u dva primjerka i na jedan primjerak carinski organi stavljaju zabilješku i daju ga deklarantu.

Odjeljak 3

Odluka o odobrenju

Članak 303.

Carinski organi daju odobrenja kako slijedi:

- (a) za zahtjev prema članku 300. stav 1. ove odluke, korištenjem obrasca iz priloga 43;
- (b) za zahtjev prema članku 300. stav 3. ove odluke, prihvaćanjem carinske prijave;
- (c) za zahtjev za produženje ili izmjenu, odgovarajućim aktom.

Članak 304.

Podnosilac zahtjeva se obavještava o odluci da se izda odobrenje, odnosno o razlozima zbog kojih je zahtjev odbijen, u roku od 30 dana, ili 60 dana u slučaju aranžmana carinskog skladištenja, od dana podnošenja zahtjeva ili od dana prijema od strane carinskih organa svakog traženog nedostajućeg ili dodatnog podatka.

Članak 305.

1. Bez odstupanja od člana 306. ove odluke, odobrenje stupa na snagu danom izdavanja ili bilo kojeg kasnijeg datuma navedenog u odobrenju. U slučaju vlastitog skladišta, carinski organi mogu iznimno saopćiti svoju suglasnost za korištenje aranžmana prije stvarnog izdavanja odobrenja.
2. Nikakva ograničenja se ne određuju u pogledu roka važenja odobrenja za aranžmane carinskog skladištenja.
3. Za unutarnju obradu, obradu pod carinskom kontrolom i vanjsku obradu, rok važenja ne prelazi tri godine od dana stupanja na snagu odobrenja, osim kada za to postoje dobro obrazloženi razlozi.

Članak 306.

1. Osim za aranžmane carinskog skladištenja, carinski organi mogu izdati retroaktivno odobrenje.

Bez odstupanja od stavova 2. i 3. ovog člana, retroaktivno odobrenje stupa na snagu najranije na dan podnošenja zahtjeva.

2. Ako se zahtjev odnosi na produženje odobrenja za istu vrstu radnje i robe, odobrenje se može dati uz retroaktivno važenje od dana kada je originalno odobrenje isteklo.
3. U iznimnim okolnostima, retroaktivno važenje odobrenja može se produžiti, ali ne duže od jedne godine prije datuma podnošenja zahtjeva, pod uvjetom da postoji dokazana ekonomska potreba i ako:
 - (a) zahtjev nije u vezi s pokušajem prijave ili očiglednim nemarom;
 - (b) rok važenja koji bi bio odobren prema članku 305. ove odluke nije prekoračen;
 - (c) knjigovodstvo podnosioca zahtjeva potvrđuje da se svi uvjeti aranžmana mogu smatrati zadovoljenim i da se, kada je to primjereno, roba može identificirati u datom periodu, te da to knjigovodstvo omogućava kontroliranje aranžmana; i
 - (d) ako se sve radnje i postupci potrebne za reguliranje situacije u vezi s robom mogu izvršiti, uključujući, kada je to neophodno, i poništenje prijave.

Odjeljak 4

Ostale odredbe u vezi s funkcioniranjem aranžmana

Pododjeljak 1

Opće odredbe

Članak 307.

1. Mjere trgovinske politike predviđene u aktima BiH primjenjuju se na prijavljivanje za aranžmane robe koja nije bh. roba samo u mjeri u kojoj se odnose na ulazak robe u carinsko područje BiH.
2. Kada se drugi kompenzirajući proizvodi osim onih navedenih u prilogu 45, koji su dobiveni prema aranžmanima unutarnje obrade, stave u slobodni promet, primjenjuju se one mjere trgovinske politike koje su primjenljive na stavljanje u slobodni promet uvozne robe.
3. Kada se obrađeni proizvodi, dobiveni prema aranžmanima za obradu pod carinskom kontrolom, stave u slobodni promet, mjere trgovinske politike koje su primjenljive na takve proizvode primjenjuju se jedino kada uvozna roba podliježe tim mjerama.
4. Kada propisi BiH predviđaju mjere trgovinske politike za stavljanje robe u slobodni promet, takve mjere se ne primjenjuju na kompenzirajuće proizvode stavljene u slobodni promet nakon vanjske obrade:
 - koji su zadržali porijeklo BiH u smislu članka 20. i 21. Zakona;
 - koji uključuje popravak, uključujući standardni sistem razmjene;
 - nakon sukcesivnih radnji obrade sukladno s člankom 120. Zakona.

Članak 308.

Bez odstupanja od člana 157. stav 3. Zakona, nadzorni ured može dopustiti da se carinska prijava za ulazak ili razduženje aranžmana podnese nekom drugom carinskom uredu osim onih koji su navedeni u odobrenju. Nadzorni ured određuje način na koji će biti obavješten.

Pododjeljak 2

Prijenosi

Članak 309.

1. U odobrenju se navodi da li se i pod kojim uvjetima kretanje robe ili proizvoda stavljenih pod aranžmane obustave plaćanja između različitih mjesta ili do prostorija drugog imaoća može vršiti bez razduživanja aranžmana (prijenos), što, u slučajevima osim privremenog uvoza, podliježe vođenju evidencije.
2. Prijenos nije moguć kada je mjesto polaska ili prispjeća robe skladište tipa B.

Članak 310.

1. Prijenos između različitih mjesta određenih u istom odobrenju može se vršiti bez ikakvih carinskih radnji i postupaka.
2. Prijenos od ulaznog ureda do prostorija imaoća ili operatora ili mjesta korištenja može se odvijati pod pokrićem prijave za prijavljivanje za aranžmane.
3. Prijenos do izlaznog ureda u cilju ponovnog izvoza može se vršiti pod pokrićem aranžmana. U tom slučaju, aranžmani se ne razdužuju sve dok roba ili proizvodi prijavljeni za ponovni izvoz stvarno ne napuste carinsko područje BiH.

Članak 311.

1. Prijenos od jednog imaoaca do drugog može se vršiti jedino kada drugi imalac prenesenu robu ili proizvode prijavljuje za aranžmane prema odobrenju kako bi koristio lokalni postupak carinjenja. Obavješćavanje carinskih organa i zavođenje u evidenciju iz člana 174. ove odluke vrši se po njihovom prispjehu u prostorije drugog imaoaca. Carinski organi mogu zahtijevati dopunsku prijavu.
2. U slučaju privremenog uvoza, prijenos od jednog imaoaca do drugog može se također vršiti kada drugi imalac prijavi robu za aranžmane carinskom prijavom u pisanom obliku koristeći redovni postupak.
3. Radnje i postupci, koje treba izvršiti, predviđene su prilogom 46. Po prijemu robe ili proizvoda, drugi imalac je dužan da ih prijavi za aranžmane.

Članak 312.

Prijenos robe koja podliježe povećanom riziku prevare navedenom u prilogu 25 pokriva se garancijom pod uvjetima jednakim onima koji su predviđeni u postupku provoza.

Pododjeljak 3

Evidencija

Članak 313.

1. Carinski organi zahtijevaju od imaoaca, operatora ili određenog držaoca skladišta da vodi evidenciju, osim u slučaju privremenog uvoza ili kada to ne smatraju neophodnim.
2. Carinski organi mogu odobriti postojeće knjigovodstvo koje sadrži relevantne podatke kao evidenciju.
3. Nadzorni ured može zahtijevati da se izvrši popis sve ili neke robe stavljene u aranžmane.

Članak 314.

1. Evidencija iz člana 313. ove odluke i, kada se zahtijeva, iz člana 378. stav 2. ove odluke za privremene uvoze sadrži sljedeće podatke:
 - (a) podatke sadržane u poljima minimalne liste propisane prilogom 15 za prijave za aranžmane;
 - (b) podaci iz prijave pomoću kojih se robu određuje carinski odobreno postupanje ili upotreba kojima se razdužuju aranžmani;
 - (c) datum i podaci u vezi s pozivanjem na druga carinska dokumenta i sva druga dokumenta koja se odnose na prijavljivanje i razduživanje;
 - (d) karakter radnji obrade, vrste rukovanja ili privremene upotrebe;
 - (e) normativ proizvodnje ili metod njegovog izračunavanja kada je to primjereno;
 - (f) podatke koji omogućavaju praćenje robe, uključujući njenu lokaciju i podatke u vezi sa svakim prijenosom;
 - (g) trgovinske ili tehničke opise potrebne za identifikaciju robe;
 - (h) podatke koji omogućavaju praćenje kretanja prema aranžmanima unutarnje obrade upotrebom ekvivalentne robe.
2. Međutim, carinski organi mogu odustati od zahtjeva za nekim od ovih podataka kada to ne utiče negativno na kontrolu ili nadziranje aranžmana za robu koja treba biti smještena, obrađena ili upotrijebljena.

Pododjeljak 4

Normativ proizvodnje i metod za izračunavanje

Članak 315.

1. Kada je to relevantno za aranžmane koji potpadaju pod glavu 3, 4 i 6 ovog naslova normativ proizvodnje ili metoda za određivanje normativa, uključujući prosječne normative, utvrđuje se u odobrenju ili u trenutku kada se roba prijavljuje za aranžmane. Taj se normativ, u najvećoj mogućoj mjeri, treba odrediti na temelju proizvodnih ili tehničkih podataka ili, kada ti podaci nisu dostupni, na temelju podataka koji se odnose na radnje iste vrste.
2. U posebnim okolnostima, carinski organi mogu utvrditi normativ proizvodnje nakon prijavljivanja robe za aranžmane, ali ne nakon što im se odredi novo carinsko odobreno postupanje ili upotreba.

Članak 316.

1. Omjer uvozne robe ili robe za privremeni izvoz ugrađene u kompenzirajuće proizvode izračunava se u cilju:
 - utvrđivanja uvoznih dažbina koje treba zaračunati;
 - utvrđivanja iznosa koji treba oduzeti kada nastane carinski dug;
 - primjene mjera trgovinske politike.

Ovi obračuni se sačinjavaju sukladno sa metodom kvantitativne ljestvice, ili kada to odgovara, metodom vrijednosne ljestvice, ili bilo kojom drugom metodom koja daje slične rezultate.

U cilju ovih obračuna, kompenzirajući proizvodi uključuju obrađene proizvode ili poluproizvode.

2. Metoda kvantitativne ljestvice primjenjuje se kada:
 - a) samo jedna vrsta kompenzirajućeg proizvoda nastane radnjama obrade; u tom slučaju količina uvezene ili privremeno izvezeno robe koja se smatra da je prisutna u količini kompenzirajućih proizvoda za koje je nastao carinski dug izračunava se na način da se ukupna količina svake vrste uvozne robe pomnoži sa koeficijentom koji se dobije iz odnosa količine kompenzirajućih proizvoda za koje je carinski dug nastao i ukupne količine kompenzirajućih proizvoda;
 - b) nekoliko vrsta kompenzirajućih proizvoda nastane radnjama obrade i svi elementi uvezenih ili privremeno izvezenih roba se nalaze u svakom od kompenzirajućih proizvoda; u ovom slučaju količina uvezenih ili privremeno izvezenih roba za koju se smatra da je prisutna u količini datog kompenzirajućeg proizvoda za koji je nastao carinski dug, proporcionalna je:
 - (i) omjeru količine određene vrste kompenzirajućeg proizvoda i ukupne količine svih kompenzirajućih proizvoda; i
 - (ii) omjeru količine kompenzirajućih proizvoda za koju je nastao carinski dug i ukupne količine tih proizvoda iste vrste.

Pri odlučivanju da li su uslovi za primjenu metoda opisanih pod (a) i (b) ispunjeni, gubici se ne uzimaju u obzir. Bez odstupanja od člana 436. ove odluke, gubici znače udio uvezenih ili privremeno izvezenih roba koji je uništen i izgubljen u toku radnji obrade, naročito isparavanjem, sušenjem, ispuštanjem u obliku plina ili curenjem. Za razliku od unutarnje obrade i obrade pod carinskom kontrolom, u vanjskoj obradi sekundarni kompenzirajući proizvodi koji čine otpatke, škart, talog, opiljke i ostatke tretiraju se kao gubici.

3. Metod vrijednosne ljestvice primjenjuje se kada nije primjenljiv metod kvantitativne ljestvice.

Količina uvezenih ili privremeno izvezenih roba za koju se smatra da je prisutna u količini datog kompenzirajućeg proizvoda za koji nastaje carinski dug proporcionalna je:

- (a) ukupnoj vrijednosti ove određene vrste kompenzirajućeg proizvoda kao procenat u ukupnoj vrijednosti svih kompenzirajućih proizvoda; i
- (b) vrijednosti kompenzirajućih proizvoda za koje je nastao carinski dug, kao procenat u ukupnoj vrijednosti kompenzirajućih proizvoda te vrste.

Vrijednost svakog od ovih kompenzirajućih proizvoda koja se treba koristiti za primjenu vrijednosne ljestvice je trenutna ex-works cijena u BiH ili trenutna prodajna cijena u BiH identičnih ili sličnih proizvoda, pod uslovom da na njih nije uticao odnos između kupca i prodavca.

4. Kada se vrijednost ne može utvrditi sukladno sa stavom 3. ovog člana, utvrđuje se bilo kojim drugim odgovarajućim metodom.

Pododjeljak 5

Kompenzatorna kamata

Članak 317.

1. Kada carinski dug nastane u vezi s kompenzirajućim proizvodima ili uvoznom robom iz postupka unutarnje obrade ili privremenog uvoza, zaračunava se kompenzatorna kamata na iznos uvoznih dažbina za dati period.
2. Kompenzatornu kamatu utvrđuje Upravni odbor svakih šest mjeseci i ista se objavljuje u Službenom glasniku BiH.

Primjenljiva kamata je ona koja je u primjeni dva mjeseca prije mjeseca u kojem je nastao carinski dug.

3. Kamata se obračunava mjesečno, počevši od prvog dana u mjesecu nakon mjeseca u kojem je uvozna roba u vezi s kojom je nastao carinski dug prvi put prijavljena za aranžmane. Taj period se završava posljednjeg dana u mjesecu u kojem je nastao carinski dug.

Kada se radi o unutarnjoj obradi (sistem povrata dažbina) i kada se zahtjeva stavljanje u slobodni promet iz člana 125.. stav 4. Zakona, taj period počinje prvog dana u mjesecu nakon mjeseca u kojem su uvozne dažbine vraćene ili se odustalo od njihove naplate.

4. Stavovi 1., 2. i 3. ovog člana ne primjenjuju se u sljedećim slučajevima:
- (a) kada je period koji treba biti uzet u obzir kraći od jednog mjeseca;
 - (b) kada iznos primjenljive kompenzatorne kamate nije veći od 40 KM po nastalom carinskom dugu;
 - (c) kada carinski dug nastane sukladno sa člankom 209. Zakona, kako bi se omogućila primjena preferencijalnog tarifnog postupanja prema sporazumu između BiH i neke druge zemlje o uvozima u tu zemlju;
 - (d) kada se otpatci i ostaci koji nastaju kao rezultat uništenja stavljaju u slobodni promet;
 - (e) kada se sekundarni kompenzirajući proizvodi iz priloga 45. stavljaju u slobodni promet, ukoliko su srazmjerni izvezenim količinama glavnih kompenzirajućih proizvoda;
 - (f) kada carinski dug nastane kao rezultat prijave za stavljanje u slobodni promet iz člana 125. stav 4. Zakona, sve dok uvozne dažbine, koje se plaćaju na određene proizvode, nisu stvarno vraćene ili se nije odustalo od njihove naplate;
 - (g) kada imalac zahtijeva stavljanje u slobodni promet i podnosi dokaze da određene okolnosti, koje nisu nastale zbog njegovog nemara ili prevare, čine nemogućim ili neekonomičnim vršenje radnje ponovnog izvoza pod uvjetima koje je predvidio i valjano potkrijepio prilikom podnošenja zahtjeva za odobrenje;
 - (h) kada carinski dug nastane, a položena je garancija u vidu gotovinskog depozita u vezi s tim dugom;
 - (i) kada nastane carinski dug sukladno s člankom 193. stav 1. točka (b) Zakona ili dospijeva prilikom stavljanja u slobodni promet robe koja je prijavljena za aranžmane privremenog uvoza prema članovima 353. do 358., 360., 362., 365., 370 točka (b) i 373. ove odluke.
5. U slučaju radnji unutarnje obrade pri kojima veći broj vrsta uvozne robe i/ili kompenzirajućih proizvoda čini primjenu odredaba iz stavova 2. i 3. ovog člana neekonomičnom, carinski organi, na zahtjev određene osobe, mogu dopustiti korištenje pojednostavljenih metoda koje daju slične rezultate za obračun kompenzatorne kamate.

Pododjeljak 6

Razduživanje

Članak 318.

1. Kada je uvozna roba ili roba za privremeni izvoz prijavljena s dvije ili više prijave za aranžmane na temelju jednog odobrenja:
- u slučaju aranžmana s obustavom plaćanja, u obzir se uzima određivanje robi ili proizvodima novog carinski odobrenog postupanja ili upotrebe kako bi se razdužili aranžmani za dotičnu uvoznu robu koja je prijavljena po najranijoj prijavi;
 - u slučaju unutarnje obrade (sistem povrata dažbina) ili vanjske obrade, za kompenzirajuće proizvode se smatra da su dobiveni iz dotične uvozne robe ili robe za privremeni izvoz prijavljene po najranijoj prijavi,

Primjena prethodnog stava ne dovodi do neopravdanih povlastica u pogledu uvozne dažbine.

Imalac može zahtijevati da se izvrši razduživanje u vezi s određenom uvoznom robom ili robom za privremeni izvoz.

2. Kada se roba pod aranžmanima smješta zajedno s drugom robom i dođe do potpunog uništenja ili nenadoknadivog gubitka, carinski organi mogu prihvatiti dokaze koje predoči imalac kojima se ukazuje na stvarnu količinu robe pod aranžmanima koja je uništena ili izgubljena. Kada imalac nije u mogućnosti da predoči takve dokaze, količina robe koja je uništena ili izgubljena utvrđuje se poređenjem sa količinom robe iste te vrste pod aranžmanima u vrijeme kada je došlo do uništenja ili gubitka.

Članak 319.

1. Bez obzira da li se vrši ili se ne vrši objedinjavanje sukladno s člankom 115. stav 2. Zakona:
 - u slučaju unutarnje obrade (sistem obustave plaćanja) ili obrade pod carinskom kontrolom, razdužni list se dostavlja nadzornom uredu u roku od 30 dana po isteku roka za razduživanje;
 - u slučaju unutarnje obrade (sistem povrata dažbina), zahtjev za vraćanjem ili odustajanjem od naplate uvoznih dažbina mora se podnijeti nadzornom uredu u roku od šest mjeseci po isteku roka za razduživanje.

Kada to nalažu posebne okolnosti, carinski organi mogu taj rok produžiti čak i ako je istekao.

2. Razdužni list ili zahtjev sadrži sljedeće podatke, osim ako nadzorni ured ne odredi drugačije:
 - (a) podatke u vezi s pozivanjem na odobrenje;
 - (b) količinu svake vrste uvozne robe u vezi s kojom se zahtijeva razduživanje, povrat ili odustajanje od naplate;
 - (c) bh. carinsku tarifnu oznaku uvozne robe;
 - (d) stopu uvoznih dažbina, kojoj podliježe uvozna roba i, kada je to primjenljivo, njenu carinsku vrijednost;
 - (e) podatke iz prijava, kojima se uvozna roba prijavljuje za aranžmane;
 - (f) vrstu i količinu kompenzirajućih ili obrađenih proizvoda ili robe u neizmijenjenom stanju i carinski odobreno postupanje ili upotrebu koji su im određeni, uključujući podatke iz relevantnih prijava, druge carinske dokumentacije ili bilo kog drugog dokumenta u vezi s razduživanjem i rokovima za razduživanje;
 - (g) normativ proizvodnje;
 - (h) iznos uvoznih dažbina, koje treba platiti ili vratiti ili odustati od naplate i, kada je to primjenljivo, svaku kompenzatornu kamatu koju treba platiti. Kada se taj iznos odnosi na odobrenje iz člana 342. ove odluke, to se navodi;
 - (i) u slučaju obrade pod carinskom kontrolom, bh. carinsku tarifnu oznaku obrađenog proizvoda i elemente koji su neophodni za utvrđivanje carinske vrijednosti.

3. Nadzorni ured može izdati razdužni list.

Odjeljak 5

Administrativna suradnja

Članak 320.

Da bi se relevantni podaci stavili na raspolaganje drugim carinskim uredima uključenim u primjenu aranžmana, sljedeće liste s podacima predviđene prilogom 47 mogu se izdati na zahtjev određene osobe ili na inicijativu carinskih organa, osim ako carinski organi ne dogovore druge načine razmjene podataka:

- (a) za carinsko skladištenje, lista s podacima INF8, za dostavljanje elemenata za utvrđivanje carinskog duga, koji se može primijeniti na robu prije vršenja uobičajenih oblika rukovanja;
- (b) za unutarnju obradu:
 - lista s podacima INF1, za dostavljanje podataka o iznosima dažbina, kompenzatornoj kamati, garanciji i mjerama trgovinske politike;
 - lista s podacima INF7, za dostavljanje podataka na temelju kojih se dopušta povrat ili odustaje od naplate dažbina prema sistemu povrata dažbina.
- (c) za privremeni uvoz, lista s podacima INF6 za dostavljanje elemenata za utvrđivanje carinskog duga ili iznosa dažbina, koji su već naplaćeni za robu koja je premještena.

GLAVA 2

Carinsko skladištenje

Odjeljak 1

Opće odredbe

Članak 321.

1. Kada je carinsko skladište javno, primjenjuje se sljedeće razvrstavanje:
 - a) tip A, ako odgovornost leži na držaocu skladišta;
 - b) tip B, ako odgovornost leži na deponentu;
 - c) tip F, ako skladištem upravljaju carinski organi.
2. Kada je carinsko skladište vlastito i kada odgovornost leži na držaocu skladišta koji je ujedno i deponent, ali ne neopohodno i vlasnik robe, primjenjuje se sljedeće razvrstavanje:
 - a) tip D, kada se stavljanje u slobodni promet vrši lokalnim postupkom carinjenja i kada se može odobriti na osnovu karaktera, carinske vrijednosti i količine robe koju treba uzeti u obzir u trenutku njenog stavljanja u aranžmane;
 - b) tip C, kada se ne primjenjuje niti jedna od posebnih situacija iz tačke (a) ovog stava

Odjeljak 2

Dodatni uvjeti u vezi s davanjem odobrenja

Članak 322.

1. Prilikom davanja odobrenja, carinski organi određuju prostorije ili bilo koju drugu lokaciju odobrenu kao carinsko skladište tipa A, B, C ili D. Oni također mogu odobriti objekte za privremeni smještaj kao takve tipove skladišta ili upravljati njima kao skladištem tipa F.
2. Određena lokacija se ne može odobriti kao više carinskih skladišta istovremeno.
3. Kada roba predstavlja opasnost ili postoji vjerojatnoća da će pokvariti drugu robu ili kada zahtijeva posebne objekte iz drugih razloga, u odobrenjima se mora navesti da se može skladištiti jedino u prostorijama posebno opremljenim za njen prijem.

Članak 323.

1. Odobrenja se mogu dati samo ako bilo koji namijenjeni uobičajeni oblici rukovanja robom, unutarnje obrade ili obrade robe pod carinskom kontrolom ne prevladavaju u odnosu na smještaj robe.
2. Odobrenja se ne daju ako se prostorije carinskih skladišta ili prostorije za privremeni smještaj koriste u svrhu maloprodaje.

Odobrenje se, međutim, može dati kada se roba prodaje na malo uz oslobađanje od uvoznih dažbina:

- a) putnicima u prometu za druge zemlje;
 - b) prema diplomatskim ili konzularnim aranžmanima;
 - c) pripadnicima međunarodnih organizacija ili NATO snagama.
3. U smislu druge alineje člana 83. Zakona, prilikom ispitivanja da li su administrativni troškovi aranžmana carinskog skladištenja nesrazmjerni u odnosu na uključene ekonomske potrebe, carinski organi između ostalog vode računa o tipu skladišta i postupku koji se u njemu može primijeniti.

Odjeljak 3

Evidencija robe na zalihama

Članak 324.

1. U skladištima tipa A, C i D, osoba određena da vodi evidenciju robe na zalihama je držalac skladišta.
2. U skladištima tipa F, carinski ured koji upravlja skladištem vodi carinsku evidenciju umjesto evidencije robe na zalihama.
3. U skladištima tipa B, umjesto evidencije robe na zalihama, nadzorni ured čuva prijave za aranžmane.

Članak 325.

1. Evidencija robe na zalihama u svakom momentu pokazuje trenutno stanje robe na zalihama koja je još uvijek pod aranžmanima carinskog skladištenja. U vrijeme koje propišu carinski organi, držalac skladišta podnosi nadzornom uredu spisak navedenih zaliha.
2. Kada se primjenjuje član 109. stav 2. Zakona, carinska vrijednost robe prije vršenja uobičajenih oblika rukovanja prikazuje se u evidenciji robe na zalihama.
3. Podaci o privremenom premještanju robe i podaci o robi u zajedničkom smještaju sukladno s člankom 330. stav 2. ove odluke prikazuje se u evidenciji robe na zalihama.

Članak 326.

1. Kada carinsko skladište služi i kao objekat za privremeni smještaj, zavođenje u evidenciju robe na zalihama vrši se u trenutku prihvatanja prijave za aranžmane.
2. Zavođenje u evidenciju robe na zalihama u vezi s razduživanjem aranžmana vrši se najkasnije prilikom napuštanja robe iz carinskog skladišta ili iz prostorija za privremeni smještaj držaoca.

Odjeljak 4

Druge odredbe u vezi s funkcioniranjem aranžmana

Članak 327.

Roba koja nije bh. roba može proći uobičajene oblike rukovanja navedene u prilogu 48.

Članak 328.

Roba se može privremeno izmjestiti na period koji ne prelazi tri mjeseca. Kada to okolnosti nalažu, taj period se može produžiti.

Članak 329.

1. Zahtjevi za dopuštenje da se vrše uobičajeni oblici rukovanja ili privremeno izmještanje robe iz carinskog skladišta podnose se nadzornom uredu u pisanom obliku, od slučaja do slučaja. Oni moraju sadržavati sve podatke neophodne za primjenu aranžmana.
2. Takvo dopuštenje može se dati kao dio odobrenja za vršenje skladišnih aranžmana. U tom slučaju, nadzorni ured, na način koji on odredi, obavještava se da takvo rukovanje treba biti izvršeno ili da roba treba biti privremeno izmještena.

Članak 330.

1. Kada se bh. roba smješta u prostorije carinskog skladišta ili u prostorije za privremeni smještaj koja se koriste za robu koja se nalazi pod aranžmanima skladištenja, mogu se propisati posebne metode za utvrđivanje takve robe, posebno radi njenog razlikovanja od robe prijavljene za aranžmane carinskog skladištenja.
2. Carinski organi mogu dopustiti zajednički smještaj i kada nije moguće u svakom trenutku utvrditi carinski status svake vrste robe.

Roba u zajedničkom smještaju ima istu osmoznamenkastu bh. carinsku tarifnu oznaku, isti komercijalni kvalitet i iste tehničke karakteristike.

3. U cilju prijavljivanja za carinski odobreno postupanje ili upotrebu, roba u zajedničkom smještaju, kao i, u posebnim okolnostima, roba koja se može identificirati i koja ispunjava uvjete drugog podstava stava 2. ovog člana, može se smatrati ili bh. robom ili robom koja nije bh. roba.

Međutim, primjena prethodnog podstava ne dovodi do toga da se određeni carinski status dodijeli količini robe koja je veća od količine koja stvarno ima takav status i koja je smještena u carinskom skladištu ili prostorijama za privremeni smještaj kada se roba prijavljena za carinski odobreno postupanje ili upotrebu izmješta.

Članak 331.

1. Kada se radnje unutarnje obrade ili obrade pod carinskom kontrolom vrše u prostorijama carinskih skladišta ili prostorijama za privremeni smještaj, odredbe člana 330. ove odluke primjenjuju se, *mutatis mutandis*, na robu iz tih aranžmana.

Međutim, kada se te radnje odnose na unutarnju obradu bez ekvivalentnosti ili na obradu pod carinskom kontrolom, odredbe člana 330. ove odluke o zajedničkom smještaju ne primjenjuju se u pogledu bh. robe.

2. Evidencija omogućava carinskim organima da u svakom trenutku prate tačno stanje sve robe ili proizvoda pod aranžmanima.

GLAVA 3

Unutarnja obrada

Odjeljak 1

Opće odredbe

Članak 332.

U smislu ovog poglavlja:

- a) 'Prethodni izvoz' znači sistem po kojem kompenzirajući proizvodi dobiveni iz ekvivalentne robe trebaju biti izvezeni prije prijavljivanja uvozne robe za aranžmane u kojima se koristi sistem obustave plaćanja.
- b) 'Lohn poslovi' znači svaka obrada uvozne robe koja je direktno ili indirektno stavljena na raspolaganje držaocu i koja se vrši prema specifikacijama u ime korisnikapostupka ustanovljenog u drugoj zemlji, i općenito samo uz plaćanje troškova obrade.

Odjeljak 2

Dodatni uvjeti u vezi s davanjem odobrenja

Članak 333.

Odobrenje se daje jedino kada podnosilac zahtjeva ima namjeru ponovo izvesti ili izvesti glavne kompenzirajuće proizvode.

Članak 334.

Odobrenje se može dati i za robu iz člana 111. stav 2. točka (c), (iv) Zakona, s izuzetkom:

- a) goriva i energenata, osim onih koji su potrebni za testiranje kompenzirajućih proizvoda ili otkrivanje nedostataka kod uvozne robe kojoj je potreban popravak;
- b) maziva osim, onih koja su potrebna za testiranje, podešavanje ili povlačenje kompenzirajućih proizvoda;
- c) opreme i alata.

Članak 335.

Za ekonomske uvjete se smatra da su ispunjeni osim kada postoje pokazatelji da su bitni interesi bh. proizvođača ozbiljno ugroženi.

Članak 336.

1. U odobrenju se navode sredstva i metode za identificiranje uvozne robe u kompenzirajućim proizvodima i propisuju uvjeti za ispravno vršenje radnji u kojima se koristi ekvivalentna roba.
2. Te metode za identifikaciju ili uvjeti mogu uključivati i pregled evidencije.

Odjeljak 3

Odredbe u vezi s funkcioniranjem aranžmana

Članak 337.

1. U odobrenju se navodi da li i pod kojim uvjetima se ekvivalentna roba iz člana 111. stav 2. točka (e) Zakona, koja ima istu osmoznamenkastu bh. carinsku tarifnu oznaku, isti komercijalni kvalitet i iste tehničke karakteristike kao i uvozna roba, može koristiti za radnje obrade.
2. Za ekvivalentnu robu se može dopustiti da bude na višem stupnju proizvodnje od uvozne robe kada se bitni dio obrade u vezi s tom ekvivalentnom robom vrši u poduzetništvu imaoaca ili u poduzetništvu u kojem se radnja vrši za njegov račun, osim u iznimnim slučajevima.

Članak 338.

1. U odobrenju se navodi rok za razduživanje. Kada to okolnosti nalažu, taj rok se može produžiti čak i kada je prvobitno postavljeni rok istekao.
2. Kada rok za razduživanje ističe određenog datuma za svu robu stavljenju pod aranžmane u datom periodu, odobrenjem se može predvidjeti da se rok za razduživanje automatski produžuje za svu robu koja se još uvijek nalazi pod aranžmanima tog datuma. Međutim, carinski organi mogu zahtijevati da se toj robi odredi novo dopušteno carinski odobreno postupanje ili upotreba u roku koji oni odrede.

Članak 339.

1. U slučaju prethodnog izvoza, u odobrenju se navodi rok u kojem roba koja nije bh. roba mora biti prijavljena za aranžmane, uzimajući u obzir vrijeme potrebno za nabavku i prijevoz u BiH.
2. Rok iz stava 1. ovog člana ne prelazi 6 mjeseci.

Međutim, rok od šest mjeseci može se produžiti kada imalac podnese potkrijepljen zahtjev, pod uvjetom da taj ukupni period ne prelazi dvanaest mjeseci. Kada to okolnosti nalažu, produženje se može dopustiti čak i nakon isteka prvobitnog roka.

Članak 340.

U cilju razduživanja aranžmana ili zahtjeva za povrat uvoznih dažbina, sljedeće se smatra ponovnim izvozom ili izvozom:

- (a) isporuka kompenzirajućih proizvoda osobama koje imaju pravo na oslobađanje od uvoznih dažbina prema Bečkoj konvenciji o diplomatskim odnosima od 18. aprila/travnja 1961. god. ili prema Bečkoj konvenciji o konzularnim odnosima ili drugim konzularnim konvencijama od 24. aprila/travnja 1963. god., ili prema Njujorškoj konvenciji o specijalnim misijama od 16. decembra/prosinca 1969. god.;
- (b) isporuka kompenzirajućih proizvoda oružanim snagama drugih zemalja stacioniranim na podrčju BiH, kada BiH tim snagama odobrava posebno oslobađanje od uvoznih dažbina;
- (c) isporuka civilne letjelice; međutim, nadzorni ured dopušta da se aranžmani razduže nakon prve upotrebe uvozne robe za proizvodnju, popravak, modificiranje ili adaptaciju civilne letjelice ili njenih dijelova, pod uvjetom da je evidencija imaoca takva da omogućava provjeru pravilne primjene i vršenja aranžmana;
- (d) isporuka svemirskog broda i pripadajuće opreme; međutim, nadzorni ured dopušta da se aranžmani razduže nakon prve upotrebe uvozne robe za proizvodnju, popravak, modificiranje ili adaptaciju satelita, njihovih vozila za lansiranje i opreme za zemaljsku stanicu i njihovih dijelova koji su sastavni dio sistema, pod uvjetom da je evidencija imaoca takva da omogućava provjeru pravilne primjene i vršenja aranžmana;
- (e) sukladno s relevantnim odredbama, uklanjanje sekundarnih kompenzirajućih proizvoda čije je uništavanje pod carinskim nadzorom zabranjeno zbog zaštite okoliša; u te svrhe, imalac dokazuje da je razduživanje aranžmana sukladno sa standardnim propisima nemoguće ili neekonomično.

Odjeljak 4

Odredbe u vezi s funkcioniranjem sistema obustave plaćanja

Članak 341.

1. Upotreba ekvivalentne robe za radnje obrade sukladno s člankom 112. Zakona ne podliježe radnjama i postupcima za prijavljivanje robe za aranžmane.
2. Ekvivalentna roba i iz nje izrađeni kompenzirajući proizvodi postaju robom koja nije bh. roba a uvozna roba bh. robom u trenutku prihvatanja prijave, kojom se razdužuju aranžmani.

Međutim, kada se uvozna roba plasira na tržište prije razduživanja aranžmana, njen status se mijenja u trenutku plasiranja na tržište. U iznimnim slučajevima, kada se ne očekuje da u tom trenutku ekvivalentna roba bude prisutna, carinski organi, na zahtjev imaoca, mogu dopustiti da ekvivalentna roba bude prisutna kasnije, što oni trebaju odrediti u razumnom roku.

3. U slučaju prethodnog izvoza:
 - kompenzirajući proizvodi postaju robom koja nije bh. roba po prihvatanju izvozne prijave pod uvjetom da je roba koja treba biti uvezena prijavljena za aranžmane;
 - uvozna roba postaje bh. robom u trenutku njenog prijavljivanja za aranžmane.

Članak 342.

1. U odobrenju se navodi da li kompenzirajući proizvodi ili roba u neizmijenjenom stanju mogu biti stavljeni u slobodni promet bez carinske prijave, uzimajući u obzir mjere zabrane ili ograničenja. U tom slučaju, za njih se smatra da su stavljeni u slobodni promet ako im nije određeno carinski odobreno postupanje ili upotreba nakon isteka roka za razduživanje.
2. U cilju primjene člana 211. stav 1. Zakona, prijava za stavljanje robe u slobodni promet se smatra podnesenom i prihvaćenom a puštanje odobreno u trenutku podnošenja razdužnog lista.
3. Proizvodi ili roba postaju bh. robom kada se plasiraju na tržište.

Članak 343.

U slučaju stavljanja kompenzirajućih proizvoda u slobodni promet, polja 15, 16, 34, 41 i 42 prijave odnose se na uveznu robu. Kao alternativa, relevantni podaci se mogu pružiti i putem liste s podacima INF1 ili bilo kojeg drugog dokumenta koji prati prijavu.

Članak 344.

1. Uvozne dažbine koje se prema članku 118. stav 1. Zakona naplaćuju na uveznu robu koja, u trenutku prihvatanja prijave za aranžmane ima pravo na povoljno tarifno postupanje po osnovu njene krajnje upotrebe, obračunavaju se po stopi koja odgovara toj krajnjoj upotrebi.
2. To se dopušta jedino ako bi se moglo dati odobrenje za takvu krajnju upotrebu i ako bi uvjeti za odobravanje povoljnog tarifnog postupanja bili ispunjeni.

Članak 345.

1. Spisak kompenzirajućih proizvoda koji podliježu uvoznim dažbinama, koje im odgovaraju sukladno s člankom 119. točka (a) Zakona je u prilogu 45..
2. Kada se kompenzirajući proizvodi, osim onih koji su navedeni u spisku iz stava 1. ovog člana, unište, tretiraju su kao da su ponovo izvezeni.

Članak 346.

1. Kada se kompenzirajući proizvodi ili roba u neizmijenjenom stanju prijavljuju za jedan od aranžmana obustave plaćanja ili unose u slobodnu zonu kontrolnog tipa I u smislu člana 402. ove odluke ili u slobodno skladište ili smještaju u slobodnu zonu kontrolnog tipa II u smislu člana 402. ove odluke i tako omogućavaju razduživanje aranžmana, dokumentacija ili evidencija korištena za navedeno carinski odobreno postupanje ili upotrebu ili bilo koja druga dokumentacija koja je zamjenjuje sadrži naznaku UO/O“ roba”.
2. Kada uvezna roba prijavljena za aranžmane podliježe posebnim mjerama trgovinske politike, a te se mjere nastavljaju primjenjivati i u trenutku kada se roba, bilo u nepromijenjenom stanju ili u obliku kompenzirajućih proizvoda, prijavljuje za jedan od aranžmana obustave plaćanja ili unosi u slobodnu zonu kontrolnog tipa I u smislu člana 402. ove odluke ili u slobodno skladište ili smješta u slobodnu zonu kontrolnog tipa II u smislu člana 402. ove odluke, naznaka iz stava 1. ovog člana nadopunjuje se s “Trgovinska politika”.

Odjeljak 5

Odredbe u vezi s funkcioniranjem sistema povrata

Članak 347.

Kada se robi pod sistemom povrata odredi carinski odobreno postupanje ili upotreba iz člana 346. stav 1. ove odluke, naznaka koja se zahtijeva tom odredbom je “ UO/Proba”.

GLAVA 4

Obrada pod carinskom kontrolom

Članak 348.

1. Aranžmani za obradu pod carinskom kontrolom primjenjuju se za robu čijom obradom se dobivaju proizvodi koji podliježu naplati nižeg iznosa uvoznih dažbina od onog koji se primjenjuje na uvoznju robu.

Aranžmani se primjenjuju i za robu koja mora proći radnje kojima se osigurava ispunjenje tehničkih uvjeta za njeno stavljanje u slobodni promet.

2. Član 338. stav 1. i 2. ove odluke primjenjuje se *mutatis mutandis*.
3. U cilju utvrđivanja carinske vrijednosti obrađenih proizvoda koji su prijavljeni za slobodni promet, deklarant može izabrati bilo koju metodu iz člana 27. točka (a), (b) ili (c) Zakona ili carinsku vrijednost uvozne robe uz troškove obrade. Troškovi obrade obuhvataju sve troškove koji su nastali pri izradi obrađenih proizvoda, uključujući i vrijednost bilo koje upotrebene BiH robe.

Članak 349.

Smatra da su ekonomski uvjeti ispunjeni osim kada postoje pokazatelji da su bitni interesi bh. proizvođača slične robe ozbiljno ugroženi.

GLAVA 5

Postupak privremenog uvoza

Odjeljak 1

Opće odredbe

Članak 350.

1. Životinje, osim ako su zanemarljive trgovinske vrijednosti, okočene od životinja koje su stavljene u aranžmane smatraju se robom koja nije bh. roba i stavljaju se i same u te aranžmane.
2. Carinski organi osiguravaju da ukupni period tokom kojeg roba ostaje pod aranžmanima u istu svrhu i pod odgovornošću istog imao ne prelazi 24 mjeseca, čak i kada su aranžmani razduženi prijavljivanjem za drugi aranžman obustave plaćanja i naknadno ponovo prijavljeni za privremeni uvoz.

Međutim, na zahtjev imaoća, oni taj period mogu produžiti za vrijeme tokom kojeg se roba ne koristi, sukladno s uvjetima koje oni predvide.

3. U svrhe člana 136. stav 3. Zakona, iznimne okolnosti znače svaki događaj zbog kojeg roba mora biti upotrijebljena u daljnjem periodu kako bi se ispunila svrha radnje privremenog uvoza.
4. Roba stavljena u aranžmane mora ostati u istom stanju.

Dopustivi su popravci i održavanje, uključujući remont i podešavanja ili mjere za očuvanje robe ili osiguravanje ispunjenja tehničkih uvjeta za njihovu upotrebu pod aranžmanima.

Članak 351.

1. Privremeni uvoz uz potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina (u daljnjem tekstu: "potpuno oslobađanje od uvoznih dažbina") odobrava se jedino sukladno s člankom 352. do 375. ove odluke.
2. Privremeni uvoz uz djelomično oslobađanje od uvoznih dažbina ne odobrava se za robu široke potrošnje.

Odjeljak 2

Uvjeti za potpuno oslobađanje od uvoznih dažbina

Pododjeljak 1

Prijevozna sredstva

Članak 352.

1. U smislu ovog pododjeljka:
 - (a) 'komercijalna upotreba' znači upotreba prijevoznih sredstava za prijevoz osoba ili robe uz naknadu ili u sklopu ekonomske djelatnosti poduzeća;
 - (b) 'privatna upotreba' znači upotreba prijevoznih sredstava osim komercijalne upotrebe;
 - (c) 'unutarnji promet' znači prijevoz osoba ukrcanih ili robe natovarene u carinskom području BiH radi iskrcavanja odnosno istovaranja u mjestu unutar tog područja.
2. Prijevozna sredstva obuhvaćaju standardne rezervne dijelove, pribor i pripadajuću opremu.

Članak 353.

1. Potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se za palete.
2. Aranžmani se razdužuju i kada se palete iste vrste i u osnovi iste vrijednosti izvoze ili ponovno izvoze.

Članak 354.

1. Potpuno oslobađanje od uvoznih dažbina odobrava se za kontejnere kada su trajno označeni na odgovarajućem i jasno vidljivom mjestu sljedećim podacima:
 - (a) identitetom vlasnika ili operatora prikazanim punim imenom ili utvrđenim sredstvom identifikacije, uz izuzimanje simbola kao što su amblemi i zastave;
 - (b) identifikacionim oznakama i brojevima kontejnera, koje daje vlasnik ili operator; njegovom tara težinom, uključujući svu njegovu trajno ugrađenu opremu; ovo se ne primjenjuje na izmjenjiva tijela koja se koriste za kombinirani željezničko-cestovni prijevoz;
 - (c) , nazivom zemlje kojoj kontejner pripada, prikazanim u cjelosti ili pomoću oznake za zemlju ISO alfa-2 predviđenom Međunarodnim standardima ISO 3166 ili 6346 ili karakterističnim inicijalima koji se koriste za navođenje zemlje registracije motornog vozila u međunarodnom cestovnom prometu, ili pomoću brojeva, u slučaju izmjenjivih tijela koja se koriste za kombinirani željezničko-cestovni prijevoz, ovo se ne primjenjuje na kontejnere koji se koriste za zračni prijevoz.

Kada se zahtjev za dobivanje odobrenja podnosi sukladno s člankom 300. stav 3. drugi podstav ove odluke, kontejnere nadgleda osoba zastupljena u carinskom području BiH koja može u svakom trenutku dostaviti njihovu lokaciju i podatke u vezi s prijavom i razduživanjem.

2. Kontejneri se mogu koristiti u unutarnjem prometu prije nego što se ponovno izvezu, ali samo jedanput u toku njihovog boravka u BiH, za prijevoz robe koja je natovarena i koja je namijenjena za istovar na području BiH, u slučaju kada bi ti kontejneri inače morali putovati nenatovareni unutar tog područja.
3. Pod uvjetima iz Ženevske konvencije o carinskom postupanju sa skupinom kontejnera u međunarodnom prijevozu, od 21. januara/siječnja 1994. god., carinski organi dopuštaju da se aranžmani razduže kada se kontejneri iste vrste ili jednake vrijednosti izvoze ili ponovno izvoze.

Članak 355.

1. Potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se za sredstva cestovnog, željezničkog, zračnog i pomorskog prijevoza i prijevoza unutarnjim vodenim tokovima, kada:
 - (a) su registrirana izvan carinskog područja BiH na ime osobe ustanovljene izvan tog područja; međutim, ako prijevozna sredstva nisu registrirana, za gore navedeni uvjet može se smatrati da je ispunjen kada su ta sredstva u vlasništvu osobe ustanovljene izvan carinskog područja BiH;
 - (b) ih upotrebljava osoba ustanovljena izvan tog područja, bez odstupanja od člana 356., 357. i 358. ove odluke; i
 - (c) se, u slučaju komercijalne upotrebe i s izuzetkom sredstava željezničkog prijevoza, upotrebljavaju jedino za prijevoz koji počinje ili se završava izvan carinskog područja BiH; međutim, ona se mogu koristiti i u unutarnjem prometu kada je to predviđeno važećim propisima iz oblasti prijevoza, posebno onim koji se odnose na uvoz i radnje

2. Kada preduzeće za iznajmljivanje koje je registrovano u carinskom području BiH ponovno iznajmljuje prijevozna sredstva iz stava 1. ovog člana osobi ustanovljenoj izvan tog područja, ona se moraju ponovno izvesti u roku od osam dana od stupanja ugovora na snagu.

Članak 356.

Osobe registrovane u carinskom području BiH uživae povlastice potpunog oslobađanja od plaćanja uvoznih dažbina kada:

- (a) se sredstva željezničkog prijevoza stavljaju na raspolaganje tim osobama prema određenom aranžmana po kojem svaka mreža može koristiti željeznički park drugih mreža kao sopstveni;
- (b) je prikolica povezana na sredstvo cestovnog prijevoza koje je registrirano u carinskom području BiH;
- (c) se prijevozna sredstva koriste u vezi s vanrednom situacijom a njihova upotreba nije duža od pet dana; ili kada
- (d) prijevozna sredstva koristi preduzeće za iznajmljivanje u svrhu ponovnog izvoza u periodu koji ne prelazi pet dana.

Članak 357.

1. Fizičke osobe koje imaju prebivalište u carinskom području BiH uživae povlastice potpunog oslobađanja od uvoznih dažbina kada privatno povremeno koriste prijevozna sredstva, prema uputstvima imaoca registracije, s tim da se u trenutku upotrebe taj imalac nalazi u carinskom području.

Te osobe također uživae povlastice potpunog oslobađanja, u smislu privatne upotrebe prijevoznih sredstava iznajmljenih prema pisanom ugovoru, povremeno:

- (a) da se vrate u svoje boravište u BiH;
 - (b) da napuste BiH; ili
 - (c) kada to Uprava općenito dopusti.
2. Prijevozna sredstva se ponovno izvoze ili vraćaju službi za iznajmljivanje uspostavljenoj u carinskom području BiH u roku od:
 - (a) pet dana od stupanja ugovora na snagu u slučaju navedenom u stavu 1. točka (a) ovog člana;
 - (b) osam dana od stupanja ugovora na snagu u slučaju navedenom u stavu 1. točka (c) ovog člana.

Prijevozna sredstva se ponovno izvoze u roku od dva dana od stupanja ugovora na snagu u slučaju navedenom u stavu 1. točka (b) ovog člana.

Članak 358.

1. Potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se kada se prijevozna sredstva trebaju privremeno registrirati u carinskom području BiH, s ciljem ponovnog izvoza na ime jedne od sljedećih osoba:
 - (a) na ime osobe ustanovljene izvan tog područja;
 - (b) na ime fizičke osobe koja ima prebivalište u BiH kada se ta osoba priprema da svoje prebivalište premjesti izvan BiH.

U slučaju iz tačke (b) ovog stava, prijevozna sredstva se moraju izvesti u roku od tri mjeseca od datuma privremenog registriranja.

2. Potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se kada prijevozna sredstva, komercijalno ili privatno, koristi fizička osoba koja ima prebivalište u BiH i koja je uposlena kod vlasnika prijevoznih sredstava ustanovljenog izvan BiH ili koja je na drugi način ovlaštena od strane vlasnika.

Privatna upotreba mora biti predviđena u ugovoru o upošljavanju.

Carinski organi mogu ograničiti privremeni uvoz prijevoznih sredstava iz ove odredbe u slučaju sistematskog korištenja.

3. U iznimnim slučajevima, potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina može se odobriti kada se prijevozna sredstva komercijalno koriste ograničeno vrijeme od strane osoba koje imaju prebivalište u BiH.

Članak 359.

Bez odstupanja od drugih posebnih odredbi, rokovi za razduživanje su sljedeći:

- (a) za željeznička prijevozna sredstva: 12 mjeseci;
- (b) za komercijalno korištena prijevozna sredstva osim željezničkih: vrijeme potrebno za vršenje radnji u vezi s prijevozom;
- (c) za cestovna prijevozna sredstva koja privatno koriste:
 - studenti: period u kojem student boravi u carinskom području BiH isključivo radi studiranja;
 - osobe koje izvršavaju zadatke preciziranog trajanja: period u kojem ta osoba boravi u carinskom području BiH isključivo radi izvršavanja svoga zadatka;
 - u drugim slučajevima, uključujući životinje za jahanje ili vuču i vozila koja one vuku: šest mjeseci;
- (d) za privatno korištena sredstva zračnog prijevoza: šest mjeseci;
- (e) za privatno korištena sredstva prijevoza morem i unutrašnjim vodenim tokovima: 18 mjeseci.

Pododjeljak 2

Osobne stvari i roba za sportske svrhe koje uvoze putnici; materijal za razonodu pomoraca

Članak 360.

Potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se kada osobne stvari koje su osnovano potrebne za putovanje i robu za sportske svrhe uvozi putnik iz člana 143. A. pod 1. ove odluke.

Članak 361.

Potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se za materijal za razonodu pomoraca u sljedećim slučajevima:

- (a) kada se koristi na plovilu angažiranom u međunarodnom pomorskom prometu;
- (b) kada je iskrcan s tog plovila i posada ga privremeno koristi na obali;
- (c) kada ga posada tog plovila koristi u kulturnim ili društvenim ustanovama kojima rukovode neprofitabilne organizacije ili na mjestima gdje se redovno vrši vjerska služba za pomorce.

Pododjeljak 3

Materijal za ublažavanje posljedica nesreće; medicinska, hirurška i laboratorijska oprema; životinje; roba za upotrebu u pograničnim zonama

Članak 362.

Potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se za materijal za ublažavanje posljedica nesreće kada se koristi u vezi s mjerama poduzetim za suzbijanje posljedica nesreće ili sličnih situacija koje pogađaju carinsko područje BiH i kada je namijenjen državnim tijelima ili tijelima koje odobre nadležni organi.

Članak 363.

Potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se kada se medicinska, hirurška i laboratorijska oprema otprema na posudbu na zahtjev bolnice ili druge medicinske ustanove koja hitno treba tu opremu kako bi nadomjestila neadekvatnost sopstvenih kapaciteta i kada je namijenjena za dijagnostičke ili terapijske svrhe.

Članak 364.

1. Potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se za životinje koje posjeduje osoba ustanovljena izvan carinskog područja BiH.
2. Ono se odobrava za sljedeću robu koja je namijenjena za aktivnosti koje su sukladno s posebnostima carinskog graničnog pojasa utvrđenim važećim propisima:
 - (a) opremu u vlasništvu osobe ustanovljene u carinskom graničnom pojasu koja graniči s carinskim graničnim pojasom privremenog uvoza, a koju koristi osoba ustanovljena u tom susjednom carinskom graničnom pojasu;

- (b) robu koja se koristi za izgradnju, popravak ili održavanje infrastrukture u tom carinskom graničnom pojasu BiH koja je u nadležnosti javnih organa.

Pododjeljak 4

Mediji – nosači zvuka, slika ili podataka, reklamni materijal; profesionalna oprema; pedagoški materijal i naučna oprema

Članak 365.

Potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se za robu:

- (a) koja nosi tonski zapis, slikovni zapis ili podatke za elektronsku obradu u svrhu:
- besplatne ili komercijalne prezentacije prije prodaje robe;
 - dodavanja tona na filmskoj vrpci;
 - sinhronizacije;
 - kopiranja; ili
- (b) koja se isključivo koristi u reklamne svrhe.

Članak 366.

1. Potpuno oslobađanje od uvoznih dažbina odobrava se kada je profesionalna oprema:
 - (a) u vlasništvu osobe ustanovljene izvan carinskog područja BiH;
 - (b) uvozena od strane osobe ustanovljene izvan carinskog područja BiH ili uposlenika vlasnika koji može imati prebivalište u BiH; i
 - (c) uvezena i kada je koristi uvoznik ili kada se koristi pod njegovim nadzorom, osim u slučajevima audiovizuelnih koprodukcija.
2. Potpuno oslobađanje se ne odobrava kada se oprema treba koristiti:
 - za industrijsku proizvodnju ili pakiranje robe;
 - za eksploataciju prirodnih bogatstava;
 - za izgradnju, popravak ili održavanje zgrada;
 - za premještanje zemlje i slične projekte

U slučaju ručnih alata za opremu navedenu u alinejama 2, 3 i 4 ovog stava odobrava se potpuno oslobađanje.

Članak 367.

Potpuno oslobađanje od uvoznih dažbina odobrava se kada su pedagoški materijal i naučna oprema:

- (a) u vlasništvu osobe ustanovljene izvan carinskog područja BiH;
- (b) uvezene od strane javne ili privatne naučne ustanove, ustanove za podučavanje i stručnu obuku koje su u biti neprofitabilne, a koristi se isključivo za podučavanje, stručnu obuku ili naučno istraživanje iz njihove nadležnosti;
- (c) uvezeni u razumnom broju, imajući u vidu svrhu uvoza; i
- (d) kada se ne koriste isključivo za komercijalne svrhe.

Pododjeljak 5

Ambalaža; kalupi, matrice, klišeji, nacrti, skice, instrumenti za mjerenje, provjeru i testiranje i drugi slični artikli; specijalni alati i instrumenti; roba za vršenje testiranja ili koja podliježe testiranju; uzorci; zamjenska sredstva proizvodnje

Članak 368.

1. Potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se kada je ambalaža:
 - (a) ako je uvezena puna, namijenjena za ponovni izvoz bilo prazna ili puna;
 - (b) ako je uvezena prazna, namijenjena za ponovni izvoz puna.
2. Ambalaža se ne koristi u unutarnjem prometu, osim u svrhu izvoza robe. U slučaju ambalaže koja je uvezena puna, ovo se primjenjuje samo od trenutka kada se isprazni.

Članak 369.

1. Potpuno oslobađanje od uvoznih dažbina odobrava se kada su kalupi, matrice, klišeji, nacrti, skice, instrumenti za mjerenje, provjeru i testiranje i drugi slični artikli:
 - (a) u vlasništvu osobe ustanovljene izvan carinskog područja BiH; i
 - (b) korišteni u proizvodnji od strane osobe registrovane u carinskom području BiH, a najmanje 75% proizvodnje koja nastane kao rezultat njihovog korištenja se izvozi.
2. Potpuno oslobađanje od uvoznih dažbina odobrava se za specijalne alate i instrumente kada robu:
 - (a) posjeduje osoba ustanovljena izvan carinskog područja BiH; i
 - (b) kada se roba besplatno stavlja na raspolaganje osobi registrovanoj u carinskom području BiH za proizvodnju robe koja se u potpunosti izvozi.

Članak 370.

1. Potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se za sljedeću robu:
 - (a) robu koja je bila podvrgnuta testiranju, eksperimentiranju ili demonstriranju;
 - (b) uvezenu robu, koja treba proći zadovoljavajuće testiranje za prihvatanje u vezi s kupoprodajnim ugovorom koji sadrži odredbe o zadovoljavanju testova za prihvatanje i koja podliježe tim testovima;
 - (c) robu koja se koristi za vršenje testiranja, eksperimentiranja ili demonstriranja bez financijske dobiti.
2. Za robu pod tačkom (b) ovog člana, rok za razduživanje je šest mjeseci.

Članak 371.

Potpuno oslobađanje od uvoznih dažbina odobrava se kada se uzorci uvoze u razumnim količinama i kada se koriste jedino za prikazivanje ili demonstriranje u carinskom području BiH.

Članak 372.

1. Potpuno oslobađanje od uvoznih dažbina odobrava se kada dobavljač ili serviser privremeno stavlja zamjenska sredstva proizvodnje na raspolaganje kupcu, do isporuke ili popravke slične robe.
2. Rok za razduživanje je šest mjeseci.

Pododjeljak 6

Roba za manifestacije ili prodaju

Članak 373.

1. Potpuno oslobađanje od uvoznih dažbina odobrava se za robu koja treba biti izložena ili upotrijebljena na javnoj manifestaciji koja nije organizirana samo radi komercijalne prodaje robe, odnosno za robu dobivenu na takvim manifestacijama iz robe stavljene pod aranžmane.

U iznimnim slučajevima, nadležni carinski organi mogu odobriti aranžmane za druge manifestacije.

2. Potpuno oslobađanje od uvoznih dažbina odobrava se za robu koja se ne može uvesti kao uzorak, a pošiljatelj, sa svoje strane, želi da proda robu a primatelj može odlučiti da je kupi nakon pregleda.

Rok za razduživanje je dva mjeseca.

3. Potpuno oslobađanje od uvoznih dažbina odobrava se za sljedeće:
 - (a) umjetnička djela, kolekcionarske predmete i antikvite definirane u prilogu 49 uvezene u svrhe izlaganja, u cilju moguće prodaje;
 - (b) robu osim novoproduktivne robe uvezene u cilju prodaje na aukciji.

Pododjeljak 7

Rezervni dijelovi, pribor i oprema; druga roba

Članak 374.

Potpuno oslobađanje od uvoznih dažbina odobrava se kada se rezervni dijelovi, pribor i oprema koriste za popravak i održavanje, uključujući remont, podešavanja i očuvanje robe prijavljene za aranžmane.

Članak 375.

Potpuno oslobađanje od uvoznih dažbina može se odobriti kada se roba, osim one navedene u članku 353. do 374. ove odluke ili one koja ne ispunjava uvjete iz tih članaka, uvozi:

- (a) povremeno ili na period koji ne prelazi tri mjeseca; ili
- (b) u određenim situacijama bez ekonomskog učinka.

Odjeljak 3

Odredbe u vezi s funkcioniranjem aranžmana

Članak 376.

Kada se osobne stvari, roba uvezena u sportske svrhe ili prijevozna sredstva prijavljuju usmeno ili bilo kojim drugim činom za prijavu za aranžmane, carinski organi mogu zahtijevati pisanu prijavu kada je u pitanju visoki iznos uvoznih dažbina ili kada postoji ozbiljan rizik od nepridržavanja obaveza iz aranžmana.

Članak 377.

1. Prijava za aranžmane korištenjem ATA/CPD karneta prihvaća se ako su izdani u zemlji-članici i ovjereni i garantirani od strane udruženja koje čini dio međunarodnog garantnog lanca.

Ako nije drukčije predviđeno bilateralnim ili multilateralnim sporazumima, 'zemlja-članica' znači potpisnica ATA konvencije ili Istambulske konvencije koja je prihvatila preporuke Vijeća za carinsku suradnju od 25. juna/lipnja 1992. god. u vezi s prihvatanjem ATA karneta i CPD karneta za postupak privremenog uvoza.

2. Stav 1. ovog člana primjenjuje se jedino ako se karneti ATA/CPD:

- (a) odnose na robu i upotrebu koji su obuhvaćeni tim Konvencijama ili sporazumima;
- (b) ako ih ovjere carinski organi na odgovarajućem dijelu prve stranice; i
- (c) ako važe u BiH.

Karnet ATA/CPD pokazuje se u uredu za ulazak u carinsko područje BiH, osim kada taj ured nije u mogućnosti da provjeri ispunjavanje uvjeta za postupak.

3. Članovi 291., 292., 296. i 297. ove odluke primjenjuju se *mutatis mutandis* za robu stavljen u aranžmane i obuhvaćenu ATA karnetima.

Članak 378.

1. Bez odstupanja od posebnih sistema garancija za karnet ATA/CPD, prijavljivanje za aranžmane pisanom prijavom podliježe polaganju garancije, osim u slučajevima iz priloga 50.
2. Da bi se olakšala kontrola aranžmana, carinski organi mogu zahtijevati vođenje evidencije.

Članak 379.

1. Kada se roba stavljena u aranžmane sukladno s člankom 373. ove odluke razdužuje stavljanjem u slobodni promet, visina uvoznih dažbina određuje se na temelju elemenata procjene koji odgovaraju toj robi u trenutku prihvatanja prijave za slobodni promet.

Kada se roba stavljena u aranžmane sukladno s člankom 373. ove odluke plasira na tržište, smatra se da je pokazana carini kada se prijavljuje za slobodni promet prije isteka roka za razduživanje.

2. U svrhu razduživanja aranžmana u pogledu robe iz člana 373. stav 1. ove odluke, njeno korištenje, uništenje ili besplatna podjela posjetiteljima na manifestaciji smatra se ponovnim izvozom, ukoliko njena količina odgovara karakteru manifestacije, broju posjetitelja i omjeru u kojem imalac sudjeluje u tome.

Prethodni stav ne primjenjuje se na alkoholna pića, duhanske proizvode ili goriva.

Članak 380.

Kada se roba stavljena pod aranžmane prijavljuje za jedan od aranžmana s obustavom plaćanja ili se unosi u slobodnu zonu kontrolnog tipa I u smislu člana 402. ove odluke ili u slobodno skladište ili se smješta u slobodnu zonu kontrolnog tipa II u smislu člana 402. ove odluke, omogućavajući razduživanje privremenog uvoza, dokumenti, ili evidencija korišteni za navedeno carinski odobreno postupanje ili upotrebu ili bilo koji dokument koji ih zamjenjuje, osim ATA/CPD karneta, sadrže naznaku "TA roba".

Članak 381.

Za željeznička prijevozna sredstva koja se prema sporazumu koriste zajedno, aranžmani se razdužuju i kada se željeznička prijevozna sredstva iste vrste ili jednake vrijednosti kao ona koja su bila stavljena na raspolaganje osobi registrovanoj u carinskom području BiH izvoze ili ponovno izvoze.

GLAVA 6

Vanjska obrada

Odjeljak 1

Dodatni uvjeti za davanje odobrenja

Članak 382.

Smatra se da bitni interesi bh. prerađivača nisu ozbiljno ugroženi, osim kada postoje indikacije za suprotno.

Članak 383.

1. U odobrenju se navode sredstva i metode za utvrđivanje da li su kompenzirajući proizvodi nastali preradom robe za privremeni izvoz odnosno za provjeru da li su ispunjeni uvjeti za korištenje standardnog sistema razmjene.

Ta sredstva i metode mogu uključivati i pregled evidencije.

2. Kada karakter radnji obrade ne dopušta da se utvrdi da li su kompenzirajući proizvodi nastali od robe za privremeni izvoz, odobrenje se bez obzira na to može izdati u opravdanim slučajevima, pod uvjetom da podnosilac zahtjeva može ponuditi dovoljne garancije da roba koja se koristi u radnjama obrade dijeli isti osmoznamenkasti broj carinske tarife BiH, ima isti komercijalni kvalitet i tehničke karakteristike kao i roba za privremeni izvoz. U odobrenju se propisuju uvjeti za korištenje aranžmana.

Članak 384.

Kada se aranžmani zahtijevaju radi popravka, potrebno je utvrditi da li je moguć popravak robe za privremeni izvoz s tim da se aranžmani ne koriste za poboljšanje tehničkih mogućnosti robe.

Odjeljak 2

Odredbe u vezi provedbe aranžmana

Članak 385.

1. U odobrenju se određuje rok za razduživanje. Kada to okolnosti nalažu, taj se rok može produžiti čak i kada prvobitno određeni rok istekne.
2. Član 153. stav 2. Zakona primjenjuje se čak i nakon isteka prvobitnog roka.

Članak 386.

1. Prijava kojom se roba za privremeni izvoz prijavljuje za aranžmane sačinjava se sukladno s odredbama propisanim za izvoz.
2. U slučaju prethodnog uvoza, dokumenta koja prate prijavu za slobodni promet uključuju i primjerak odobrenja, osim ako zahtjev za to odobrenje nije podnesen sukladno s člankom 300. stav 3. točka (d) ove odluke. Član 127. stav 3. ove odluke primjenjuje se *mutatis mutandis*.

Odjeljak 3

Odredbe u vezi s izračunavanjem carinske olakšice

Članak 387.

1. Za izračunavanje iznosa koji treba oduzeti sukladno sa člankom 147. stav 2. Zakona, u obzir se ne uzimaju antidamping i zaštitne carine.

Za sekundarne kompenzirajuće proizvode koji čine otpatke, škart, talog, opiljke i ostatke smatra se da su uključeni.

2. Kod utvrđivanja vrijednosti robe za privremeni izvoz, sukladno s jednom od metoda iz člana 147. stav 2. točka (b) Zakona, troškovi utovara, prijevoza i osiguranja za robu za privremeni izvoz do mjesta gdje je radnja obrade ili posljednja takva radnja izvršena, ne uključuju se u:
 - (a) vrijednost robe za privremeni izvoz koja se uzima u obzir prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti kompenzirajućih proizvoda sukladno s člankom 29. stav 1. točka (b) (i) Zakona; ili
 - (b) troškove obrade, kada se vrijednost robe za privremeni izvoz ne može odrediti sukladno s člankom 29. stav 1. točka (b) (i) Zakona.

Troškovi utovara, prijevoza i osiguranja robe za privremeni izvoz od mjesta vršenja radnje obrade ili mjesta posljednje radnje obrade do mjesta ulaska u carinsko područje BiH, uključuju se u troškove obrade.

Troškovi utovara, prijevoza i osiguranja uključuju:

- (a) provizije i posredničke provizije, izuzev provizija pri kupovini;
- (b) troškove kontejnera koji ne čine integralnu cjelinu s robom za privremeni izvoz;
- (c) troškovi pakiranja, uključujući rad i materijale;
- (d) manipulativne troškove u vezi s prijevozom robe.

Članak 388.

Sukladno sa člankom 149. stav 2. Zakona djelomično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina gdje se troškovi obrade uzimaju kao osnovica za obračun dažbina, odobrava se na zahtjev korisnika aranžmana.

Članak 389.

1. S izuzetkom robe nekomercijalnog karaktera, član 388. ove odluke se ne primjenjuje kada je roba za privremeni izvoz koja nije porijeklom iz BiH u smislu članaka 19. do 23. Zakona, stavljena u slobodni promet po nultoj stopi dažbina.
2. Članovi 26. do 32. Zakona primjenjuju se *mutatis mutandis* na troškove obrade koji u obzir ne uzimaju robu za privremeni izvoz.

Članak 390.

1. U slučaju poduzetništva koja često vrše radnje obrade prema odobrenju koje ne obuhvaća popravku, carinski organi mogu, na zahtjev imaoaca, odrediti prosječnu stopu dažbina primjenljivu na sve te radnje (ukupno razduživanje).
2. Ta stopa se određuje za period koji ne prelazi 12 mjeseci i primjenjuje se privremeno za kompenzirajuće proizvode stavljene u slobodni promet tokom tog perioda. Na kraju perioda, carinski organi prave konačni obračun i, kada je to primjereno, primjenjuju odredbe člana 213. stav 1. ili člana 229. Zakona.

NASLOV IV

ODREDBE KOJE SE ODMOŠE NA IZVOZ

GLAVA 1

Trajni izvoz

Članak 391.

1. Izvoznikom se, u smislu člana 157. stav 3. Zakona, smatra osoba za čiji račun je podnesena izvozna prijava i koja je vlasnik robe ili koja ima pravo raspolaganja robom u trenutku prihvatanja te prijave.
2. Kada vlasništvo ili pravo raspolaganja robom pripadaju osobi ustanovljenoj izvan BiH prema ugovoru na kojem se temelji izvoz, izvoznikom se smatra ugovorna strana registrovana u BiH.

Članak 392.

U slučajevima koji uključuju podugovaranje, izvozna prijava se može podnijeti carinskom uredu koji je nadležan za mjesto gdje je podugovarač registrovan.

Članak 393.

1. Kada postoje opravdani razlozi, izvozna prijava se može prihvatiti i u drugom carinskom uredu, osim onog navedenog u prvoj rečenici člana 157. stav 3. Zakona.
2. U tom slučaju, prilikom vršenja kontrola koje se odnose na primjenu zabrana i ograničenja u obzir se uzima posebna priroda situacije.

Članak 394.

Kada se, u slučajevima navedenim u članku 393. ove odluke, izvozne radnje i postupci ne završavaju u carinskom uredu nadležnom za mjesto gdje je registrovan izvoznik, carinski ured gdje je prijava podnesena šalje kopiju JCI-a prvonavedenom carinskom uredu.

Članak 395.

Bez odstupanja od člana 114. ove odluke, kada se izvozna prijava sačinjava na temelju JCI-a koriste se primjerci 1, 2 i 3. Carinski ured kod kojeg je podnesena izvozna prijava (izvozni carinski ured) stavlja pečat u polje A, a kada je potrebno, popunjava polje D. Prilikom puštanja robe, on zadržava primjerke 1 i 2 i vraća primjerak 3 podnosiocu .

Članak 396.

1. Primjerak 3 JCI-a i roba puštena za izvoz pokazuje se carini u izlaznom carinskom uredu.
2. Izlazni carinski ured znači:
 - (a) u slučaju robe izvezene željeznicom, poštom, zrakom ili morem, carinski ured koji je nadležan za mjesto gdje je roba preuzeta prema jedinstvenom prevoznikom ugovoru za prijevoz do druge zemlje od strane željezničkih kompanija, poštanskih organa, aviokompanija ili pomorskih kompanija;
 - (b) u slučaju izvoza robe putem cjevovoda i u slučaju izvoza električne energije, carinski ured gdje je izvoznik registrovan;
 - (c) u slučaju robe koja se izvozi drugim prijevoznim sredstvima ili u okolnostima koje nisu obuhvaćene pod tačkom (a) i (b), posljednji carinski ured prije nego što roba napusti carinsko područje BiH.

3. Izlazni carinski ured provjerava da li predočena roba odgovara onoj koja je prijavljena i vrši nadzor njenog fizičkog odlaska. Kada deklarant upiše 'RET-EXP' u polju 44 ili na neki drugi način navede da želi da mu se vrati primjerak 3, navedeni carinski ured potvrđuje fizički odlazak robe zabilješkom na poleđini primjerka 3 i taj primjerak daje osobi koja ga je predala ili, kada to nije moguće, posredniku čije je ime navedeno u polju 50 i koji je ustanovljen u području izlaznog carinskog ureda, da je vrati deklarantu. Zabilješka ima otisak pečata s imenom ureda i datumom.

U slučaju parcijalnog izvoza, zabilješka se stavlja samo za onu robu koja se stvarno izvozi. U slučaju parcijalnog izvoza preko nekoliko različitih carinskih ureda, izlazni carinski ured gdje je podnesen original primjerka 3, po primitku propisno potkrijepljenog zahtjeva, ovjerava kopiju primjerka 3 za svaki dio određene robe, u cilju njenog pokazivanja drugom izlaznom uredu. Na original primjerka 3 stavlja se zabilješka o tome.

4. Kada izlazni carinski ured utvrdi da roba nedostaje, na podnesenu prijavu stavlja zabilješku i obavještava o tome izvozni carinski ured.

Kada izlazni carinski ured utvrdi da postoji višak robe, odbija istup toj robi dok se ne završe izvozne radnje i postupci.

Kada izlazni carinski ured utvrdi da je pokazana druga vrsta robe od prijavljene, odbija istup robe dok se ne završe izvozne radnje i postupci i o tome obavještava izvozni carinski ured.

5. U slučajevima iz stava 2. točka (a) ovog člana, izlazni carinski ured stavlja zabilješku na primjerak 3 izvozne prijave sukladno sa stavom 3. ovog člana nakon što na prijevoznu ispravu stavi oznaku 'Izvoz' crvene boje i svoj pečat. Kada su, u slučajevima direktnog prijevoza ili letova ka odredištima u drugim zemljama, operatori u mogućnosti da garantiraju regularnost radnji drugim sredstvima, oznaka 'Izvoz' nije potrebna.
6. Kada se radi o robi poslanoj u drugu zemlju ili izlazni carinski ured po postupku provoza, izlazni ured stavlja zabilješku na primjerak 3 sukladno sa stavom 3. i vraća ga deklarantu nakon stavljanja oznake 'Izvoz' crvene boje, na sve primjerke provoznog dokumenta ili nekog drugog dokumenta koji ga zamjenjuje. Izlazni carinski ured vrši kontrolu fizičkog istupa robe.
7. Izvozni carinski ured može zatražiti od izvoznika da podnese dokaz da je roba napustila carinsko područje BiH.

Članak 397.

Usmene prijave mogu se vršiti samo u izlaznom carinskom uredu.

Članak 398.

1. Kada roba napušta carinsko područje BiH bez izvozne prijave, izvoznik takvu prijavu naknadno podnosi carinskom uredu koji je nadležan za mjesto gdje je registrovan.
2. Prihvatanje prijave uvjetovano je time da izvoznik, nadležnom carinskom uredu podnese zadovoljavajuće dokaze koji se odnose na karakter i količinu robe koja je u pitanju i okolnosti pod kojima je ona napustila carinsko područje BiH. Taj carinski ured također stavlja zabilješku sukladno sa člankom 396. stav 3. ove odluke na primjerak 3 JCI-a .
3. Naknadno prihvatanje prijave ne isključuje primjenu važećih kaznenih odredbi.

Članak 399.

1. Kada roba puštena za izvoz ne napusti carinsko područje BiH, izvoznik odmah o tome obavještava izvozni carinski ured. Primjerak 3 date prijave vraća se tom carinskom uredu.
2. Kada, u slučajevima iz člana 396. stav 5 ili 6 ove odluke, promjena ugovora o prijevozu ima za rezultat završetak radnje prijevoza unutar carinskog područja BiH, a koja se trebala završiti izvan njega, dotična poduzeća ili organi mogu izvršiti izmjenjeni ugovor samo u dogovoru s carinskim uredom iz člana 396. stav 2 točka (a) ove odluke, ili u slučaju radnje provoza, polaznim carinskim uredom. U tom slučaju primjerak 3 se treba vratiti.

GLAVA 2

Privremeni izvoz korištenjem ATA karneta

Članak 400.

1. ATA karnet se može koristiti za izvoz kada su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) ATA karnet se izdaje u BiH i ovjerava ga i za njega garantira udruženje registrovano u BiH koje čini dio međunarodnog garantnog lanca;
 - (b) ATA karnet se primjenjuje samo na bh. robu u pogledu koje nije podnesen zahtjev za povrat sredstava;
 - (c) dokumenta iz člana 128. ove odluke se moraju predložiti. Carinski organi mogu zahtijevati predočavanje prijevozne isprave;
 - (d) roba mora biti namijenjena za ponovni uvoz.
2. Kada se roba obuhvaćena ATA karnetom prijavljuje u svrhe privremenog izvoza, izvozni carinski ured vrši sljedeće radnje i postupke:
 - (a) provjerava da li se podaci navedeni u poljima A do G izvoznog kupona slažu s robom obuhvaćenom karnetom;
 - (b) popunjava, kada je potrebno, polje na prvoj strani karneta s naslovom 'Ovjera carinskih organa';
 - (c) popunjava talon i polje H izvoznog kupona ;
 - (d) upisuje svoj naziv u polje H (b) kupona za ponovni uvoz;
 - (e) zadržava izvozni kupon.

3. Ukoliko izvozni carinski ured nije istovremeno i izlazni carinski ured, izvozni carinski ured vrši sve radnje iz stava 2. ovog člana, ali ne popunjava polje 7 izvoznog talona, kojeg mora popuniti izlazni carinski ured.
4. Rok za ponovni uvoz robe propisan od strane carinskih organa u polju H (b) izvoznog kupona ne smije prekoračiti rok važenja karneta.

Članak 401.

Kada roba koja je napustila carinsko područje BiH pod pokrićem ATA karneta nije više namijenjena za ponovni uvoz, izvoznom carinskom uredu podnosi se izvozna prijava koja sadrži podatke iz priloga 15 i dati ATA karnet nakon čega izvozni carinski ured ovjerava primjerak 3 izvozne prijave i poništava kupon za ponovni uvoz i talon.

NASLOV V

DRUGO CARINSKI ODOBRENO POSTUPANJE I UPOTREBA

GLAVA 1

Slobodne zone i slobodna skladišta

Odjeljak 1

Zajedničke odredbe za Odjeljke 2 i 3

Pododjeljak 1

Definicije i opće odredbe

Članak 402.

U smislu ovog poglavlja:

- (a) ‘kontrola tipa I’ znači kontrole koje se u načelu temelje na postojanju ograde;
- (b) ‘kontrola tipa II’ znači kontrole koje se u načelu temelje na radnjama i postupcima koji se vrše sukladno s uvjetima postupka carinskog skladištenja;
- (c) ‘operator’ znači svaka osoba koja obavlja aktivnost koja uključuje smještaj, preradu, obradu, prodaju ili kupovinu robe u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu.

Članak 403.

Svako lice može carinskim organima podnijeti zahtjev da se neki dio carinskog područja BiH odredi za uspostavljanje slobodne zone ili slobodnog skladišta.

Članak 404.

1. Zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje u slobodnoj zoni podnosi se u pismenom obliku carinskim organima.
2. U zahtjevu iz stava 1. ovog člana navodi se aktivnost za koju će se izgrađeni objekat koristiti i daju sve ostale informacije koje će omogućiti carinskim organima da ocijene opravdanost davanja odobrenja.
3. Carinski organi izdaju odobrenje u slučajevima kada nije ugrožena primjena carinskih propisa.
4. Stavovi 1., 2. i 3. ovog člana se primjenjuju i kada se vrši adaptacija objekta u slobodnoj zoni ili objekta koji predstavlja slobodno skladište.

Pododjeljak 2

Odobranje evidencije zaliha

Članak 405.

1. Aktivnosti koje operator vrši podliježu odobravanju od strane carinskih organa evidencije zaliha iz:
 - člana 169. Zakona u slučaju slobodne zone kontrolnog tipa I ili slobodnog skladišta;
 - člana 102. Zakona u slučaju slobodne zone kontrolnog tipa II .
2. Odobrenje se izdaje u pismenom obliku. Ono se daje samo osobama koje pružaju sve neophodne garancije u vezi s primjenom odredbi o slobodnim zonama ili slobodnim skladištima.

Članak 406.

1. Zahtjev za odobravanje evidencije zaliha se podnosi u pismenom obliku carinskim organima gdje je smještena slobodna zona ili slobodno skladište.
2. U zahtjevu iz stava 1. ovog člana navodi se koje su aktivnosti predviđene, a ta se informacija smatra kao obavijest iz člana 166. stav 1. Zakona. Ona uključuje sljedeće:
 - (a) detaljan opis evidencije zaliha koja se vodi ili se treba voditi;
 - (b) vrsta i carinski status robe na koju se te aktivnosti odnose;
 - (c) kada je moguće, carinski postupak prema kojem se trebaju vršiti te aktivnosti.
 - (d) sve druge podatke koji su potrebni carinskim organima da bi osigurali pravilnu primjenu propisa.

Odjeljak 2

Odredbe koje se primjenjuju na slobodne zone kontrolnog tipa I i slobodna skladišta

Pododjeljak 1

Kontrole

Članak 407.

1. Ograda koja okružuje slobodnu zonu mora biti takva da omogućava nadzor carinskih organa van slobodne zone i da sprječava da se bilo kakva roba nepropisno iznosi iz slobodne zone.
2. Prvi stav se *mutatis mutandis* primjenjuje i na slobodna skladišta.
3. Prostor neposredno izvan ograde mora biti takav da dozvoljava adekvatan nadzor od strane carinskih organa, a pristup tom području zahtijeva suglasnost tih organa.

Članak 408.

1. Evidencija zaliha koja se treba voditi u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu treba sadržavati naročito:
 - (a) podatke o oznakama, identifikacionim brojevima, broju i vrsti pakovanja, količinu i uobičajeni trgovački opis robe i kada je to relevantno, identifikacione oznake kontejnera;
 - (b) podatke koji omogućuju da se roba nadgleda u svakom trenutku, naročito njena lokacija, carinski odobreno postupanje ili upotreba koja joj je određena nakon smještaja u slobodnu zonu ili slobodno skladište ili njen ponovni ulazak u drugi dio carinskog područja BiH;
 - (c) podatke iz prijevozne isprave korištene prilikom unošenja i iznošenja robe;
 - (d) naznaku carinskog statusa i, kada je to relevantno, podatke iz potvrde kojom se potvrđuje taj status iz člana 413. ove odluke;
 - (e) podatke o uobičajenim oblicima rukovanja;
 - (f) u zavisnosti od slučaja, neku od naznaka iz članaka 346., 347. ili 380. ove odluke;
 - (g) podatke u vezi s robom koja ne podliježe uvoznim dažbinama ili mjerama ekonomske politike po puštanju u slobodni promet ili kod privremenog uvoza, a čija se upotreba ili odredište mora provjeriti;
2. Carinski organi mogu odustati od traženja nekih od ovih podataka kada to ne utiče na nadzor ili kontrolu nad slobodnom zonom ili slobodnim skladištem.
3. Kada se evidencija mora voditi za potrebe carinskog postupka, podaci koji se u toj evidenciji nalaze ne moraju se pojavljivati u evidenciji zaliha.

Članak 409.

Postupci unutarnje obrade ili obrade pod carinskom kontrolom razdužuju se u pogledu kompenzirajućih proizvoda, obrađenih proizvoda ili robe u neizmijenjenom stanju koja se nalazi u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu, zavođenjem u evidenciju zaliha slobodne zone ili slobodnog skladišta. Pozivanje na takve evidencije unose se u evidenciju za unutarnju obradu ili obradu pod carinskom kontrolom, u zavisnosti od slučaja.

Pododjeljak 2

Druge odredbe koje se odnose na rad slobodnih zona kontrolnog tipa I i slobodnih skladišta

Članak 410.

Mjere trgovinske politike predviđene BiH propisima primjenjuju se na robu koja nije bh. roba a koja je smještena u slobodnu zonu ili slobodno skladište samo u onoj mjeri u kojoj se one odnose na ulazak robe u carinsko područje BiH.

Članak 411.

Kada su elementi koji se trebaju uzeti u obzir za utvrđivanje carinskog duga oni koji se mogu primijeniti prije nego što roba prođe uobičajene oblike rukovanja iz priloga 48, lista s podacima INF8 može se izdati sukladno s člankom 320. ove odluke.

Članak 412.

U slučaju ponovnog izvoza robe koja nije bh. roba i koja nije istovarena ili koja je pretovarena, nije potrebna obavijest iz člana 174. stav 3. Zakona.

Članak 413.

1. Kada carinski organi potvrde status robe kao bh. robe ili robe koja nije bh. roba, sukladno s člankom 164. stav 4. Zakona, za to koriste obrazac i odredbe iz priloga 51.
2. Operator potvrđuje bh. status robe putem tog obrasca kada se roba koja nije bh. roba prijavi za stavljanje u slobodni promet sukladno s člankom 167. točka (a) Zakona, kao i prilikom razduženje postupka unutrašnje obrade ili obrade pod carinskom kontrolom.

Odjeljak 3

Odredbe koje se primjenjuju na slobodne zone kontrolnog tipa II

Članak 414.

Bez odstupanja od odredbi članaka 402. do 406 i člana 415. ove odluke, na slobodne zone kontrolnog tipa II primjenjuju se odredbe propisane za aranžmane carinskog skladištenja.

Članak 415.

1. Kada roba koja nije bh. roba nije istovarena ili je samo pretovarena i smještena u slobodnu zonu korištenjem lokalnog postupka carinjenja a poslije ponovo izvezena korištenjem istog postupka, carinski organi mogu osloboditi operatera obaveze da obavještava nadležne carinske organe o svakom prispjeću ili odlasku takve robe. U tom slučaju, prilikom vršenja mjera kontrole u obzir se uzima specifičnost situacije.
2. Kratkotrajni smještaj robe u vezi s takvim pretovarom smatra se sastavnim dijelom tog pretovara.

GLAVA 2

Ponovni izvoz, uništenje i ustupanje robe

Članak 416.

Kada je za ponovni izvoz potrebno podnijeti carinsku prijavu, odredbe članka 391. do 399. ove odluke se primjenjuju *mutatis mutandis*, uzimajući u obzir posebne odredbe koje se mogu primijeniti prilikom razduživanja prethodnog carinskog postupka s ekonomskim učinkom.

Članak 417.

1. U smislu člana 174. stav 3. Zakona, obavijest o uništenju sačinjava se u pismenom obliku i potpisuje je dotična osoba. Obavijest se mora blagovremeno sačiniti da bi se carinskim organima omogućio nadzor uništavanja.
2. Kada je dotična roba već predmet prijave, koju su carinski organi prihvatili, oni navode podatke o uništenju na prijavi i poništavaju prijavu sukladno s člankom 63. Zakona.

Carinski organi koji prisustvuju uništavanju robe na obrascu ili prijavi navode vrstu i količinu otpadaka i ostataka nastalih kao rezultat uništenja, da bi se odredili naplatni elementi koji se na njih mogu primijeniti i koristiti kada oni im bude određeno drugo carinski odobreno postupanje i upotreba.

3. Odredbe prvog podstava stava 2. ovog člana primjenjuju se *mutatis mutandis* i na robu ustupljenu nadležnom organu.

NASLOV VI

ROBA KOJA NAPUŠTA CARINSKO PODRUČJE BIH

Članak 418.

1. Ovim naslovom propisuju se uvjeti koji se primjenjuju na robu koja se kreće od jednog mjesta u carinskom području BiH do drugog i koja tom prilikom privremeno napušta to područje, a čije je izmještanje ili izvoz iz carinskog područja BiH zabranjeno, odnosno podliježe ograničenjima ili izvoznim dažbinama prema bh. mjeri onoliko koliko je to predviđeno tom mjerom i bez odstupanja od posebnih odredbi koje ona može sadržavati.

Ovi uvjeti se, međutim, ne primjenjuju:

- kada se, prilikom prijavljivanja robe za izvoz iz carinskog područja BiH, podnese dokaz carinskom uredu gdje se vrše izvozne radnje i postupci, da je donesena administrativna odluka kojom se roba oslobađa ograničenja, da su potraživane izvozne dažbine plaćene, ili da u datim okolnostima roba može napustiti carinsko područje BiH bez daljnjih radnji i postupaka; ili
- kada se roba prevozi izvan carinskog područja BiH direktnim letom bez zaustavljanja.

2. Kada se roba stavlja u postupak provoza, korisnik postupka unosi u dokument koji se koristi kao provozna prijava, u polju 44 JCI-a kada se on koristi, sljedeće riječi "Izlaz iz BiH - ograničenja".

3. Kada se roba:

- (a) stavlja u carinski postupak izuzev postupka provoza; ili
- (b) izmješta bez ulaska u carinski postupak.

izdaje se kontrolni primjerak T5 sukladno s članovima 471. do 477. ove odluke. U polju 104 obrasca T5 stavlja se X u kvadratić 'Ostalo (navedi)' i dodaju riječi predviđene stavom 2. ovog člana.

U slučaju robe koja potpada pod tačku (a) ovog stava, kontrolni primjerak T5 izdaje se u carinskom uredu gdje se završavaju radnje i postupci potrebne za prijevoz robe. U slučaju robe koja potpada pod tačku (b) ovog stava, kontrolni primjerak T5 se podnosi zajedno s robom carinskom uredu nadležnom za mjesto gdje roba napušta carinsko područje BiH.

Ti uredi određuju krajnji datum do kada roba mora biti pokazana određišnom carinskom uredu i, kada je to potrebno, u carinski dokument pod čijim pokrićem se roba prevozi unose riječi navedene u stavu 2. ovog člana.

U smislu kontrolnog primjerka T5, određišni ured je ili određišni ured za carinski postupak pod tačkom (a) ovog stava ili kada se primjenjuje tačka (b) ovog stava carinski ured nadležan za mjesto gdje se roba vraća u carinsko područje BiH.

- 4. Ako se bh. mjerom iz stava 1. ovog člana predviđa podnošenje garancije, garancija se podnosi sukladno s člankom 472. stav 2. ove odluke.
- 5. Kada roba, po prispjeću u određišni ured, nije odmah prepoznata kao roba koja ima bh. status, ili odmah ne prolazi carinske radnje i postupke potrebne za robu unesenu u carinsko područje BiH, određišni ured poduzima sve mjere koje su predviđene za takvu robu.
- 6. U okolnostima opisanim u stavu 3. ovog člana određišni ured vraća original kontrolnog primjerka T5 bez odlaganja, na adresu navedenu u polju B 'Vratiti ...' obrasca T5, nakon završetka svih potrebnih radnji i postupaka i unošenja svih neophodnih bilješki.
- 7. Kada se roba ne vraća u carinsko područje BiH, za nju se smatra da je nepropisno napustila carinsko područje BiH.

III DIO

Povlašteni postupci

NASLOV I

VRAĆENA ROBA

Članak 419.

- 1. Vraćena roba se oslobađa od plaćanja uvoznih dažbina čak i kada predstavlja samo određeni dio robe koja je prethodno izvezena iz carinskog područja BiH.
- 2. Isto važi i kada se roba sastoji od dijelova ili pribora koji pripadaju mašinama, instrumentima, aparatima i drugim proizvodima prethodno izvezenim iz carinskog područja BiH.

Članak 420.

1. Odstupajući od člana 178. Zakona, vraćena roba se oslobađa od plaćanja uvoznih dažbina u jednom od sljedećih slučajeva:
 - (a) roba koja, nakon izvoza iz carinskog područja BiH, nije prošla bilo kakvo postupanje osim onog koje je potrebno da je održi u dobrom stanju ili rukovanje koje samo mijenja njen izgled;
 - (b) roba koja, nakon izvoza iz carinskog područja BiH, jeste prošla postupanje osim onog koje je potrebno da je održi u dobrom stanju ili rukovanje koje samo mijenja njen izgled, ali koja se pokazala kao defektna ili neprikladna za namjeravanu upotrebu, pod uvjetom da je se ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:
 - takvo postupanje ili rukovanje bilo je primjenjeno na robu isključivo u cilju njene popravke ili vraćanja u dobro stanje;
 - njena neprikladnost za namjeravanu upotrebu postala je očigledna tek nakon što je takavo postupanje ili rukovanje već započelo.
2. Kada je vraćena roba prošla postupanje ili rukovanje dopušteno prema stavu 1. (b) ovog člana, a takvo postupanje bi je učinilo podložnom uvoznim dažbinama da je bila stavljena u aranžmane vanjske obrade, primjenjuju se važeći propisi za naplatu dažbine u navedenim aranžmanima.

Međutim, ako je roba prošla radnju koja se sastoji od popravke ili vraćanja u dobro stanje, što je postalo neophodno zbog nepredviđenih okolnosti koje su se pojavile izvan carinskog područja BiH, a to se dokaže carinskim organima, oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina se odobrava pod uvjetom da vrijednost vraćene robe nije veća zbog takve radnje od njene vrijednosti u trenutku izvoza iz carinskog područja BiH.

3. U smislu drugog podstava stava 2. ovog člana:
 - (a) opravka ili vraćanje u dobro stanje koje je postalo neophodno znači svaka radnja za ispravljanje kvarova u funkcioniranju ili materijalna šteta koju je roba pretrpila dok se nalazila izvan carinskog područja BiH, a bez kojih se ta roba ne bi mogla više upotrijebiti na normalan način u svrhe za koje je bila namijenjena;
 - (b) za vrijednost vraćene robe se smatra da nije veća, zbog radnji koje je prošla, od njene vrijednosti u trenutku izvoza iz carinskog područja BiH kada ta radnja ne prelazi onu koja je strogo neophodna da bi se omogućilo da se nastavi koristiti na isti način kao u trenutku izvoza.

Kada popravak ili vraćanja robe u dobro stanje iziskuje ugradnju rezervnih dijelova, takva ugradnja je ograničena strogo na one dijelove koji omogućavaju da se roba koristi na isti način kao u trenutku izvoza.

Članak 421.

Prilikom okončavanja izvoznih carinskih radnji i postupaka, carinski organi, na zahtjev određene osobe, izdaju dokument koji sadrži podatke neophodne za identifikaciju robe u slučaju da bude vraćena u carinsko područje BiH.

Članak 422.

1. Sljedeća roba se prihvaća kao vraćena roba:

- roba za koju su uz prijavu za stavljanje u slobodni promet podnose sljedeća dokumenta:
 - (a) primjerak izvozne prijave, koji su carinski organi vratili izvozniku, ili fotokopiju takvog dokumenta za koji su navedeni organi potvrdili da je vjerodostojana; ili
 - (b) lista s podacima predviđena člankom 424. ove odluke.

Kada dokazi koji su dostupni u carinskom uredu ponovnog uvoza, ili koji se mogu utvrditi uz pomoć zainteresovane osobe, ukazuju da je roba koja je prijavljena za slobodni promet bila prvobitno izvezena iz carinskog područja BiH i istovremeno zadovoljavala uvjete za prihvatanje kao vraćena roba, dokumenta iz tačke (a) i (b) ovog stava nisu potrebna.

- roba pod pokrićem ATA karneta izdatog u BiH.

Ova roba se može prihvatiti kao vraćena u okviru ograničenja navedenih u članku 177. Zakona i ako je rok važenja ATA karneta istekao.

U svim slučajevima, vrše se radnje i postupci predviđene u članku 197. stav 2. ove odluke.

2. Prva alineja stava 1. ovog člana ne primjenjuje se na međunarodni prijevoz ambalaže, prijevoznih sredstava ili određene robe odobrene prema posebnim carinskim aranžmanima, kada je važećim propisima predviđeno da carinska dokumenta nisu potrebna u takvim okolnostima.

Prva alineja stava 1. ovog člana se ne primjenjuje i kada se roba može prijaviti za stavljanje u slobodni promet usmenim putem ili bilo kojom drugom radnjom.

3. Kada to smatra neophodnim, carinski ured ponovnog uvoza može zatražiti od zainteresovane osobe da podnese dodatne dokaze, posebno u svrhe identifikacije vraćene robe.

Članak 423.

1. Listu s podacima INF 3, na zahtjev izvoznika izdaje izvozni carinski ured u trenutku završetka izvoznih radnji i postupaka za datu robu, ukoliko izvoznik prijavi da je vjerovatno da će se ta roba vratiti preko nekog drugog carinskog ureda.
2. Listu s podacima INF 3, na zahtjev izvoznika, izvozni carinski ured može izdati i nakon završetka izvoznih radnji i postupaka za datu robu, pod uvjetom da taj ured može utvrditi, na osnovu njemu raspoloživih podataka, da se podaci u zahtjevu izvoznika odnose na izvezenu robu.

Članak 424.

Lista s podacima INF 3 sačinjava se u originalu i dvije kopije, na obrascima iz priloga 52.

Članak 425.

1. Lista s podacima INF 3 sadrži sve podatke koje carinski organi zahtijevaju u svrhu identifikacije izvezene robe.
2. Kada se očekuje da će izvezena roba biti vraćena u carinsko područje BiH preko više carinskih ureda a ne preko izvoznog carinskog ureda, izvoznik može tražiti da mu se izda nekoliko lista s podacima INF 3 za obuvacanje ukupne količine izvezene robe.

Jednako tako, izvoznik može tražiti od carinskih organa koji su izdali listu s podacima INF 3, da je zamijene s nekoliko lista s podacima INF 3 kojima se obuhvaća ukupna količina robe koja je navedena u prvobitno izdanoj listi s podacima INF 3.

Izvoznik također može tražiti da lista s podacima INF 3 bude izdana u pogledu samo dijela izvezene robe.

Članak 426.

Original i jedna kopija liste s podacima INF 3 vraća se izvozniku za podnošenje carinskom uredu ponovnog uvoza. Druga kopija se čuva u službenim spisima carinskog ureda koji ga je izdao.

Članak 427.

1. Carinski ured ponovnog uvoza na originalu i kopiji liste s podacima INF 3 unosi količinu vraćene robe koja je oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina, te zadržava original, a kopiju šalje carinskom uredu koji ga je izdao. U obrasce se unosi broj i datum prijave za puštanje u slobodni promet.
2. Navedeni carinski ured uspoređuje tu kopiju s onom koju on ima i zadržava je u službenim spisima.

Članak 428.

U slučaju krađe, gubitka ili uništenja originalne liste s podacima INF 3, izvoznik može od organa, koji su ga izdali, zatražiti duplikat. Oni udovoljavaju tom zahtjevu ako to okolnosti zahtijevaju. Takav duplikat na sebi nosi naznaku: "DUPLIKAT".

Članak 429.

1. Izvozni carinski ured dostavlja carinskom uredu ponovnog uvoza na njegov zahtjev sve raspoložive podatke kako bi mogao utvrditi da li roba ispunjava neophodne uvjete za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina.
2. Lista s podacima INF 3 može se koristiti za traženje i razmjenu podataka iz stava 1. ovog člana.

NASLOV II

PROIZVODI MORSKOG RIBOLOVA I DRUGI PROIZVODI IZVAĐENI IZ TERITORIJALNOG MORA STRANE DRŽAVE RIBARSKIM PLOVILIMA IZ BIH

Članak 430.

1. Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za proizvode iz članku 180. Zakona uvjetovano je podnošenjem uvjerenja uz prijavu za stavljanje u slobodni promet koje se odnosi na te proizvode.
2. Za proizvode koji se namjeravaju staviti u slobodni promet u BiH, zapovjednik plovila iz BiH koje je napravilo ulov, popunjava polja 3, 4 i 5, a ako je potrebno, i polje 9 uvjerenja. Ukoliko je ulov prerađen na plovilu, zapovjednik plovila također popunjava polja 6, 7 i 8.

Kada se podnosi prijava za stavljanje ovih proizvoda u slobodni promet, deklarant popunjava polja 1 i 2 uvjerenja.

3. Uvjerenje mora odgovarati obrascu iz priloga 53 i biti popunjeno sukladno sa stavom 2. ovog člana.
4. U svrhe stavova 1. do 3. ovog člana:
 - (a) *Ribarsko plovilo iz BiH* znači plovilo koje je evidentirano i registrirano u BiH, plovi pod zastavom BiH, lovi proizvode morskog ribolova i u zavisnosti od slučaja, vrši njihovu preradu na plovilu;
 - (b) *Brod tvornica iz BiH* znači plovilo koje je evidentirano i registrirano u BiH, plovi pod zastavom BiH i ne lovi proizvode morskog ribolova, ali vrši preradu takvih proizvoda na samom plovilu.

DIO IV

CARINSKI DUG

NASLOV I

INSTRUMENTI OSIGURANJA

Članak 431.

1. Vrste instrumenata osiguranja pored gotovinskih depozita ili jamaca, u smislu članaka 185., 186. i 187. Zakona, i gotovinski depoziti ili podnošenje instrumenata plaćanja koje carinski organi mogu odobriti iako ne ispunjavaju uvjete propisane člankom 186. stav 1. Zakona, su sljedeće:
 - (a) stvaranje hipoteke, zaduženje na zemljište, zalaganje služnosti (antihreza) ili drugo pravo za koje se smatra da je ekvivalentno pravu koje se odnosi na nepokretnu imovinu;
 - (b) cesija potraživanja, zalog - sa ili bez ustupanja posjeda, vrijednosni papiri ili potraživanja ili, posebno, bankovna štedna knjižica ili upis u registar javnog duga;
 - (c) pretpostavka zajedničke ugovorne odgovornosti za cjelokupni iznos duga od strane treće osobe koju carinski organi odobre u tu svrhu i, posebno, podnošenje mjenice čiju naplatu garantira takva treća strana;

- (d) gotovinski depozit ili instrument osiguranja koji se smatra ekvivalentnim njemu, u drugoj valuti osim valute BiH;
 - (e) učešće, pod uvjetom da je plaćen ulog, u organiziranoj šemi opće garancije kojom rukovode carinski organi.
2. Okolnosti i uvjete pod kojim se vrste instrumenata osiguranja iz stava 1. ovog člana mogu koristiti određuju carinski organi.

Članak 432.

Kada je osiguranje položeno u vidu gotovinskog depozita, carinski organi na takve depozite ne isplaćuju kamatu.

NASLOV II

NASTANAK DUGA

GLAVA 1

Propusti koji nemaju značajan uticaj na tok postupka privremenog smještaja ili određenog carinskog postupka

Članak 433.

1. Kao propusti koji u smislu člana 196. stav 1. Zakona nemaju značajan uticaj na pravilan tok postupka privremenog smještaja ili određenog carinskog postupka podrazumijevaju se slučajevi iz stava 2. ovog člana, pod uvjetom da:
- oni ne predstavljaju pokušaj nezakonitog izuzimanja robe ispod carinskog nadzora;
 - ne predstavljaju očigledan nemar od strane date osobe; i
 - su sve radnje i postupci neophodni za reguliranje situacije s robom naknadno izvršene.
2. Propusti iz stava 1. ovog člana su:
- a) prekoračenje dozvoljenog roka za određivanje robi nekog od carinski odobrenih postupanja ili upotreba propisanih za privremeni smještaj ili određeni carinski postupak, kada bi taj rok bio produžen da je to produženje na vrijeme zatraženo;
 - b) u slučaju robe stavljene u postupak provoza, neizvršavanje neke od obaveza predviđenih upotrebom tog postupka, kada se ispunjavaju sljedeći uvjeti:
 - roba prijavljena za postupak bila je stvarno pokazana netaknuta odredišnom carinskom uredu;
 - odredišni ured može potvrditi da je robi bilo određeno carinski odobreno postupanje ili upotreba, ili da je bila stavljena u privremeni smještaj na kraju radnje provoza;
 - kada rok određen prema članku 228. ove odluke nije ispoštovan i stav 3. tog člana se ne primjenjuje, a roba je bez obzira na to pokazana odredišnom uredu u razumnom roku.
 - c) u slučaju robe koja je stavljena u privremeni smještaj ili u postupak carinskog skladištenja, a carinski organi nisu unaprijed odobrili rukovanje njom, pod uvjetom da bi takvo rukovanje bilo odobreno da je za to bio podnesen zahtjev;

- d) u slučaju robe koja je stavljena u postupak privremenog uvoza, upotreba robe na drugi način od onog odobrenog u odobrenju, pod uvjetom da bi takva upotreba bila odobrena po tom postupku da je za to bio podnesen zahtjev;

- e) u slučaju robe u privremenom smještaju ili stavljene u carinski postupak, neovlašteno izmještanje robe, pod uvjetom da se roba može pokazati carinskim organima na njihov zahtjev;
- f) u slučaju robe u privremenom smještaju ili prijavljene za carinski postupak, izmještanje robe iz carinskog područja BiH ili njeno stavljanje u slobodnu zonu kontrolnog tipa I u smislu člana 402. ove odluke ili u slobodno skladište, bez okončavanja neophodnih radnji i postupaka;
- g) u slučaju robe ili proizvoda fizički prenesenih u smislu članaka 203., 204. ili 309. ove odluke, neispunjavanje jednog od uvjeta pod kojim se prijenos odvija, kada se ispunjavaju slijedeći uvjeti:
 - dotična osoba može, dokazati da su roba ili proizvodi stigli u određene prostorije ili odredište i, u slučajevima prijenosa na temelju članaka 203., 204., 310. stav 2 ili 311. ove odluke, da su roba ili proizvodi propisno zavedeni u evidenciju preciziranih prostorija ili odredišta, kada se tim članovima zahtijeva takvo zavođenje u evidenciju;
 - kada rok propisan u odobrenju nije ispoštovan, a roba je bez obzira na to stigla u određene prostorije ili odredište u razumnom roku.
- h) u slučaju robe koja prilikom stavljanja u slobodni promet ima pravo na ukupno ili djelimično oslobađanje od uvoznih dažbina iz člana 141. Zakona, postojanje jedne od situacija iz člana 196. stav 1 točka (a) ili (b) Zakona, dok se dotična roba nalazi u privremenom smještaju ili pod drugim carinskim postupkom prije stavljanja u slobodni promet;
- i) u okviru unutarnje obrade i obrade pod carinskom kontrolom, prekoračenje roka dopuštenog za podnošenje razdužnog lista, pod uvjetom da bi rok bio produžen da je zahtjev za produženje na vrijeme podnesen;
- j) prekoračenje roka dopuštenog za privremeno izuzimanje iz carinskog skladišta, pod uvjetom da bi rok bio produžen da je zahtjev za produženje na vrijeme podnesen.

Članak 434.

Carinski organi smatraju da je carinski dug nastao prema članku 196. stav 1. Zakona, osim ako osoba koja bi bila dužnik ne dokaže da su ispunjeni uvjeti propisani u članku 433. ove odluke.

Članak 435.

Činjenica da propusti iz člana 433. ove odluke ne dovode do nastanka carinskog duga ne isključuje primjenu odredbi krivičnog zakona na snazi ili odredbi koje dopuštaju ukidanje ili povlačenje odobrenja izdatog za određeni carinski postupak.

GLAVA II

Prirodni gubitak

Članak 436.

1. U smislu člana 198. Zakona, carinski organi, na zahtjev određene osobe, uzimaju u obzir količine koje nedostaju kad god se može dokazati da je gubitak nastao isključivo zbog karaktera robe a ne zbog nemara ili manipulacije od strane te osobe.
2. Posebno, nemar ili manipulacija znači svako nepoštivanje propisa za prijevoz, smještaj, rukovanje, prerade ili obrade robe o kojoj se radi, koje su propisali carinski organi ili koje proizilazi iz uobičajene prakse.

Članak 437.

Carinski organi mogu određenu osobu osloboditi obaveze dokazivanja da je roba nepovratno izgubljena iz razloga koji su svojstveni njenom karakteru, kada smatraju da nema nikakvog drugog objašnjenja za navedeni gubitak.

Članak 438.

Važeći propisi u BiH koji se odnose na standardne stope za nepovratni gubitak zbog karaktera same robe, primjenjuju se kada određena osoba ne dokaže zašto stvarni gubitak prelazi onaj koji je izračunat primjenom standardne stope za datu robu.

GLAVA 3

Roba u posebnim situacijama

Članak 439.

1. Podnošenje carinske prijave za određenu robu, ili bilo koja druga radnja s istim pravnim učincima, i podnošenje dokumenta na ovjeru od strane nadležnih organa, smatra se kao izuzimanje robe ispod carinskog nadzora u smislu člana 195. stav 1. Zakona, kada takve radnje imaju za posljedicu pogrešno dodjeljivanje takvoj robi carinskog statusa bh. robe.
2. Međutim, u slučaju aviokompanija koje su ovlaštene da koriste pojednostavljeni proвозni postupak korištenjem elektronskog manifesta, za robu se ne smatra da je izuzeta ispod carinskog nadzora ako se, na inicijativu ili za račun date osobe, s njom postupa sukladno s njenim statusom kao robe koja nije bh. roba prije nego što carinski organi otkriju postojanje neregularne situacije i ukoliko ponašanje date osobe ne ukazuje na bilo kakvo prijevarno postupanje.

Članak 440.

Bez odstupanja od propisa predviđenih u vezi sa zabranama i ograničenjima koji mogu biti primjenjivi za robu o kojoj se radi, kada pri uvozu nastaje carinski dug prema članovima 194., 195., 196. ili 197. Zakona, a uvozne dažbine su plaćene, takva roba se smatra bh. robom bez potrebe podnošenja prijave za stavljanje u slobodni promet.

Članak 441.

Zapljenjena roba sukladno s člankom 226. točka (c) i (d) Zakona, nema utjecaja na carinski status određene robe.

Članak 442.

1. Za robu koja nije bh. roba i koja je ustupljena nadležnom organu ili oduzeta ili zaplijenjena smatra se da je prijavljena za postupak carinskog skladištenja.
2. Robu iz stava 1. ovog člana carinski organi mogu prodati samo pod uvjetom da kupac odmah izvrši radnje i postupke za određivanje robi carinski odobrenog postupanja ili upotrebe.

Kada se prodaja vrši po cijeni koja uključuje uvozne dažbine, prodaja se smatra jednakom stavljanju u slobodni promet, a carinski organi sami obračunavaju i knjiže dažbine.

U takvim slučajevima, prodaja se vrši sukladno s važećim propisima BiH.

3. Kada carinski organi odluče da s robom iz stava 1. ovog člana postupe na drugi način osim prodaje, oni odmah obavljaju radnje i postupke za određivanje robe jednog od carinski odobrenih postupanja ili upotreba propisanih u članku 4. točka 15. (a), (b), (c) i (d) Zakona.

NASLOV III

NAPLATA IZNOSA CARINSKOG DUGA

Članak 443.

1. Carinski organi ne moraju knjižiti iznose dažbina koji su manji od 20 KM.
2. Kada je iznos po jednoj radnji naplate manji od 20 KM, ne poduzima se naplata dažbina nakon carinjenja.

Članak 444.

Carinski organi odlučuju da ne knjiže nenaplaćene dažbine:

- (a) u slučajevima kada se primjenjivalo preferencijalno tarifno postupanje u kontekstu tarifnog kontigenta, gornjeg tarifnog limita ili drugih aranžmana i kada je pravo na takvo postupanje završilo u trenutku prihvatanja carinske prijave, a da ta činjenica nije objavljena u Službenom glasniku BiH prije stavljanja u slobodni promet date robe ili, kada takva činjenica nije objavljena, a obznanjena je na odgovarajući način, a osoba odgovorna za plaćanje je sa svoje strane djelovala u dobroj namjeri i poštivala sve odredbe propisane važećim zakonskim propisima u pogledu carinske prijave;
- (b) u slučajevima kada smatraju da su ispunjeni uvjeti propisani člankom 213. stav 2 točka (b) Zakona.

Članak 445.

1. Carinski organi odgađaju obavezu dužnika da plati dažbine do momenta dok ne donesu odluku po zahtjevu, pod uvjetom da je, kada roba nije više pod carinskim nadzorom, instrument osiguranja položen na iznos tih dažbina, i da je:
 - (a) u slučajevima kada je podnesen zahtjev za poništenje prijave, vjerovatno da će zahtjevu biti udovoljeno;
 - (b) u slučajevima kada je podnesen zahtjev za odustajanje od naplate prema članku 229. u vezi s člankom 213. stav 2. točka (b) Zakona, ili prema članku 231. ili članku 232. Zakona, carinski organi smatraju da se uvjeti propisani relevantnim odredbama mogu smatrati ispunjenim;
 - (c) u drugim slučajevima od onih navedenih pod tačkom (b) ovog stava, podnesen zahtjev za odustajanje od naplate prema članku 229. Zakona i da su ispunjeni uvjeti navedeni u članku 237. stav 2. Zakona.

Nije potrebno zahtijevati instrument osiguranja kada bi takav zahtjev vjerovatno, zbog okolnosti u kojima se dužnik nalazi, izazvao ozbiljne ekonomske ili socijalne poteškoće. Takvo oslobađanje od polaganja instrumenta osiguranja odobrava se odlukom Upravnog odbora.

2. U slučajevima kada se u jednoj od okolnosti iz člana 226. stav 1. točka (c) (ii) ili člana 226. stav 1. točka (d) Zakona roba oduzima, carinski organi odgađaju obavezu dužnika da plati dažbine, ako smatraju da se uvjeti za vršenje zapljene mogu smatrati ispunjenim.
3. Kada je carinski dug nastao sukladno sa člankom 195. Zakona carinski organ će osobi iz stava 3. točka (d) tog člana obustaviti obavezu plaćanja dažbina kada je identifikovan bar još jedan dužnik i on obavješten o iznosu dažbina sukladno sa člankom 214. Zakona.

Obustava se može odobriti samo pod uslovom da osoba iz člana 195. stav 3, (d) Zakona nije obuhvaćena sa (a), (b) ili (c) pomenutog stava i da nije u pitanju očigledan nemar u ispunjavanju obaveza.

Dužina trajanja obustave se ograničava na godinu dana. Međutim, carinski organi mogu produžiti taj period iz opravdanih razloga.

Obustava se uslovljava podnošenjem važeće garancije na iznos predmetnih dažbina od strane osobe kojoj je pružena ova povlastica, osim kada takva garancija, koja obuhvata ukupan iznos dažbina, već postoji i garant nije oslobođen od svojih obaveza. Takvu garanciju nije potrebno zahtijevati u slučajevima gdje bi jedan takav zahtjev vjerovatno, usljed okolnosti u kojima se nalazi garant, prouzrokovao ozbilje ekonomske ili društvene poteškoće.

Oslobađanje od obezbjeđenje garancije u prethodno pomenutim slučajevima odobrava se odlukom Odbora.

NASLOV IV

POVRAT I ODUSTAJANJE OD NAPLATE UVOZNIH ILI IZVOZNIH DAŽBINA

GLAVA 1

Opće odredbe

Članak 446.

1. U smislu ovog naslova:
 - (a) *carinski ured knjiženja* znači carinski ured gdje su uknjižene uvozne ili izvozne dažbine čiji se povrat ili odustajanje od naplate traži;
 - (b) *carinski organ koji donosi odluku* znači carinski ured koji je nadležan da donese odluku po zahtjevu za povrat ili odustajanje od naplate uvoznih ili izvoznih dažbina kada su te uvozne dažbine bile proknjižene;
 - (c) *nadzorni carinski ured* znači carinski ured nadležan za robu koja je dovela do knjiženja uvoznih ili izvoznih dažbina čiji se povrat ili odustajanje od naplate traži, navedeni ured vrši određene provjere potrebne za ocjenu zahtjeva;
 - (d) *izvršni carinski ured* znači carinski ured koji preduzima mjere neophodne da se osigura da uslovi iz odluke o povratu ili odustajanje od naplate budu ispunjeni.

2. Funkcije carinskog ureda knjiženja, carinskog organa koji donosi odluku, nadzornog carinskog ureda i izvršnog carinskog ureda, može vršiti u potpunosti ili djelomično, isti carinski ured.

GLAVA 2

Odredbe koje se odnose na članove 229. do 232. Zakona

Odjeljak 1

Zahtjev

Članak 447.

1. Zahtjev za povrat ili odustajanje od naplate uvoznih ili izvoznih dažbina, (u daljnjem tekstu: 'zahtjev za povrat ili odustajanje'), podnosi osoba koja je platila ili je obavezna platiti te dažbine, ili osobe koje su preuzele njena prava i obaveze.

Zahtjev za povrat ili odustajanje može podnijeti i zastupnik osobe ili osoba iz prvog podstava.

2. Zahtjev za povrat ili odustajanje sačinjava se u originalu i jednoj kopiji, na obrascu i prema odredbama iz priloga⁵⁴.

Međutim, zahtjev za povrat ili odustajanje može se također sačiniti, na zahtjev osobe ili osoba iz stava 1. ovog člana, na običnom listu papira, pod uvjetom da sadrži podatke iz navedenog priloga.

Članak 448.

1. Zahtjev za povrat ili odustajanje, praćen dokumentima iz člana 6. stav 1. Zakona, mora se podnijeti carinskom uredu knjiženja, osim ako carinski organi ne odrede neki drugi ured u tu svrhu; pomenuti ured ga odmah nakon prijema prosljeđuje carinskom organu koji donosi odluku, ako sam nije određen kao takav.
2. Carinski ured iz stava 1. ovog člana upisuje datum prijema na original i kopiju zahtjeva. Kopija se vraća podnosiocu zahtjeva.

Kada se primjenjuje člana 447. stav 2. drugi podstav ove odluke, navedeni carinski ured potvrđuje prijem podnosiocu u pismenom obliku.

Članak 449.

1. Carinski ured iz člana 448. ove odluke može prihvatiti zahtjev koji ne sadrži sve podatke predviđene na obrascu iz člana 447. stav 2. ove odluke. Međutim, zahtjev mora sadržavati minimalno podatke koji se unose u polja 1, 2, 3 i 7.
2. Kada se primjenjuje stav 1. ovog člana, navedeni carinski ured određuje rok za dostavu svih nedostajućih podataka i/ili dokumenta.
- 3.

Članak 450.

1. Za vraćene robe za koje su u trenutku izvoza sa carinskog područja BiH naplaćene izvozne dažbine povrat ili odustajanje od tih dažbina uslovljeno je podnošenjem zahtjeva carinskim organima uz koji se prilažu:
 - a) dokument koji dokazuje plaćanje, kada je određeni iznos već naplaćen;
 - b) original prijavu za stavljanje u slobodan promet vraćene robe ili kopiju te prijave ovjerenu od strane carinskog ureda za ponovni uvoz;
Carinski ured ponovnog uvoza će na dokument staviti sljedeću napomenu “Dopušten unos roba kao vraćenih roba sukladno sa člankom 177. stav 2. točka b) Zakona”;
 - c) primjerak izvozne prijave, koja se vraća izvozniku u vrijeme okončanja izvoznih radnji i postupaka za tu robu ili kopija te prijave ovjerena od strane izlaznog carinskog ureda.

Kada je nadležni carinski organ već u posjedu podataka sadržanih u jednoj ili više dokumenata navedenih pod prethodnim točkama a), b) ili c), taj dokument ili dokumenti se ne trebaju podnositi .

2. Zahtjev naveden u stavu 1. ovog člana se mora podnijeti kod carinskog ureda iz člana 448. ove odluke u roku od 12 mjeseci od dana prihvatanja izvozne prijave.

Odjeljak 2

Postupak za odobravanje povrata ili odustajanja

Članak 451.

Carinski organ koji donosi odluku može odobriti okončavanje carinskih radnji i postupaka od kojih može ovisiti povrat ili odustajanje, prije nego što donese odluku po zahtjevu za povrat ili odustajanju. Takvo odobrenje nema nikakvog uticaja na njegovu odluku po zahtjevu.

Članak 452.

Bez odstupanja od člana 451. ove odluke i dok se ne donese odluka po zahtjevu za povrat ili odustajanju, roba u vezi s kojom je tražen povrat ili odustajanje ne može se premjestiti na neku drugu lokaciju od one navedene u zahtjevu, osim ako podnosilac zahtjeva unaprijed ne obavijesti carinski ured iz člana 448. ove odluke, koji sa svoje strane o tome obavještava carinski organ koji donosi odluku.

Članak 453.

1. Kada se zahtjev za povrat ili odustajanje odnosi na predmet u kojem se moraju dobiti dodatne informacije ili u kojem se roba mora pregledati da bi se osiguralo ispunjavanje uvjeta za povrat ili odustajanje propisanih Zakonom i ovim naslovom, carinski organ koji donosi odluku poduzima za to neophodne mjere, ako je potrebno tražeći pomoć od nadzornog carinskog ureda, navodeći vrstu podataka koje treba prikupiti ili provjera koje treba izvršiti.
2. Nadzorni carinski ured odmah udovoljava tom zahtjevu i prosljeđuje prikupljene podatke i rezultate izvršenih provjera carinskom organu koji donosi odluku.

Članak 454.

1. Kada carinski organ koji donosi odluku ima sve potrebne podatke, on svoju odluku donosi u pismenom obliku po zahtjevu za povrat ili odustajanje, sukladno s člankom 6. stav 2, 3. i 4. Zakona.
2. Kada je zahtjev odobren, odluka sadržava sve podatke neophodne za njenu primjenu.

U ovisnosti od okolnosti, u odluci se navode svi ili neki od sljedećih podataka:

- (a) podaci neophodni za identifikaciju robe na koju se odluka odnosi;
- (b) osnov za povrat ili odustajanje i poziv na odgovarajući član Zakona i, kada je to primjereno, odgovarajući član ove odluke;
- (c) upotreba u koju roba može biti stavljena ili odredište gdje može biti poslana, u ovisnosti od raspoloživih mogućnosti u određenom slučaju prema Zakonu, i kada je to primjereno, na temelju posebnog odobrenja od strane carinskog organa koji donosi odluku;
- (d) rok za završetak radnji i postupaka o kojima ovisi povrat ili odustajanje;
- (e) navod da uvozne ili izvozne dažbine neće biti vraćene ili se neće odustati od naplate dok izvršni carinski ured ne obavijesti carinski organ koji donosi odluku da su završene radnje od kojih ovisi povrat ili odustajanje;
- (f) podaci o bilo kakvim uvjetima kojima roba i dalje podliježe do sprovođenja odluke;
- (g) uputu kojom se primatelj obavještava da original odluke mora dostaviti izvršnom carinskom uredu prilikom pokazivanja robe.

Članak 455.

1. Izvršni carinski ured poduzima korake da osigura:
 - kada je to primjereno, da budu ispunjeni uvjeti iz člana 454. stav 2. točka (f) ove odluke;
 - da u svim slučajevima roba zaista bude upotrijebljena na način ili poslana na odredište navedeno u odluci o povratu ili odustajanju.
2. Kada je u odluci navedeno da roba može biti smještena u carinsko skladište, slobodnu zonu ili slobodno skladište, a primatelj koristi tu pogodnost, moraju se izvršiti neophodne radnje i postupci kod izvršnog carinskog ureda.
3. Kada odluka o povratu ili odustajanju predviđa upotrebu u koju se roba treba staviti ili odredište gdje se treba poslati, što može utvrditi samo neki drugi carinski ured a ne izvršni carinski ured, dokaz o poštivanju tog uvjeta podnosi se putem kontrolnog primjerka T5 izdanog i korištenog sukladno s odredbama ovog člana i članaka 471. do 477. ove odluke.

Kontrolni primjerak T5 mora sadržavati sljedeće:

- (a) polje 33 sadrži bh. tarifnu oznaku robe;
- (b) u polju 103 se riječima navodi neto količina robe;
- (c) polje 104 sadrži, po potrebi, ili riječi 'istup iz carinskog područja BiH' ili jednu od sljedećih pod naslovom 'ostalo':
 - besplatna isporuka sljedećoj humanitarnoj organizaciji;
 - uništavanje pod carinskim nadzorom;
 - prijava za sljedeći carinski postupak;
 - smještaj u slobodnu zonu ili slobodno skladište;

- (d) polje 106 sadrži podatke iz odluke kojom se odobrava povrat ili odustajanje;
- (e) polje 107 sadrži riječi 'članovi 446. do 470. ove odluke'.

4. Nadzorni carinski ured koji utvrdi, ili pod čijom se odgovornošću utvrdi da je roba zaista upotrijebljena u naznačenu svrhu ili da je stigla na propisano odredište, popunjava polje pod naslovom 'Kontrola upotrebe i/ili odredišta' kontrolnog dokumenta tako što pored napomene 'Dobila upotrebu i/ili odredište prijavljeno na drugoj strani' stavlja X i navodi odgovarajući datum.
5. Kada izvršni carinski ured utvrdi da su ispunjeni uvjeti propisani u stavu 1. ovog člana, on o tome obavještava carinski organ koji je donio odluku.

Članak 456.

Carinski organ koji donosi odluku o povratu ili odustajanju, vrši povrat ili odustaje od naplate dažbina tek nakon što primi obavijest iz člana 455. stav 5. ove odluke.

Članak 457.

1. Kada se, u trenutku prihvatanja prijave za stavljanje u slobodni promet, zahtjev za povrat ili odustajanje temelji na postojanju smanjene ili nulte carinske stope uvozne dažbine na robu u okviru tarifnog kontigenta, gornjeg tarifnog limita ili drugih preferencijalnih tarifnih aranžmana, povrat ili odustajanje se odobrava samo pod uvjetom da, u trenutku podnošenja zahtjeva za povrat ili odustajanje kojeg prate potrebna dokumenta:
 - u slučaju tarifnog kontigenta, njegova količina nije iscrpljena;
 - u ostalim slučajevima, nije ponovno uvedena redovna carinska stopa.
2. Ukoliko uvjeti propisani u prethodnom stavu nisu ispunjeni, povrat ili odustajanje se bez obzira na to odobrava kada je neprimjenjivanje smanjene ili nulte stope na tu robu bilo rezultat greške samih carinskih organa, a prijava za slobodni promet je sadržavala sve podatke i bila popraćena svim dokumentima potrebnim za primjenu smanjene ili nulte stope.

Članak 458.

1. Carinski organ koji donosi odluku će odobriti povrat ili odustajanje:
 - a) Kada se uz zahtjev za povrat ili odustajanje podnosi uvjerenje o kretanju EUR.1, uvjerenje o autentičnosti ili drugi odgovarajući dokument u kojem se navodi da je uvozna roba, u trenutku prihvatanja prijave za slobodni promet, imala pravo na postupanje kao bh. roba, preferencijalno tarifno postupanje ili povoljno tarifno postupanje zbog karaktera roba;
 - b) kada se tako podneseni dokument konkretno odnosi na robu o kojoj se radi;
 - c) kada su ispunjeni svi uvjeti u vezi s prihvatanjem takvog dokumenta;
 - d) da su ispunjeni svi drugi uvjeti za odobravanje postupanja kao sa bh. robama, preferencijalnog tarifnog postupanja ili povoljnog tarifnog postupanja zbog karaktera roba.
2. Povrat ili odustajanje se vrši po pokazivanju robe. Kada roba ne može biti pokazana izvršnom carinskom uredu, carinski organ koji donosi odluku će odobriti povrat ili odustajanje samo kada ima informacije koje nesumnjivo pokazuju da se potvrda ili dokument koji je podnesen nakon carinjenja, odnosi na navedenu robu.

Članak 459.

Uvozne dažbine se ne vraćaju ili se ne odustaje od njihove naplate prema članku 231. Zakona kada je:

- manjkavi karakter robe uzet u obzir prilikom određivanja uslova ugovora, naročito cijene, pod kojim je roba prijavljena za carinski postupak koji podrazumijeva obavezu plaćanja uvoznih dažbina;
- uvoznik robu prodao nakon što je ustanovljeno da je defektna ili da ne ispunjava uvjete iz ugovora.

Članak 460.

1. Bez odstupanja od člana 466. stav 1. točka (c) ove odluke, carinski organ koji donosi odluku određuje rok, najkasnije 2 mjeseca od datuma obavještenja o odluci za povrat ili odustajanje, za okončavanje carinskih radnji i postupaka, kojima podliježe povrat ili odustajanje od naplate.
2. Nepoštivanje roka iz stava 1. ovog člana dovodi do gubitka prava na povrat ili odustajanje izuzev kada osoba zainteresirana za odluku dokaže da je bila spriječena da ispoštuje taj rok zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile.

Članak 461.

Kada prilikom uništavanja robe, koje je odobrio carinski organ koji donosi odluku, nastanu otpaci i ostaci, nakon donošenja odluke kojom se prihvaća zahtjev za povrat ili odustajanje, takvi otpaci i ostaci se smatraju robom koja nije bh. roba.

Članak 462.

Kada se primjenjuju odredbe člana 231. stav 2. točka (b) Zakona, carinski organi poduzimaju sve neophodne korake da osiguraju da se roba smještena u carinsko skladište, slobodnu zonu ili slobodno skladište može naknadno prepoznati kao roba koja nije bh. roba.

Članak 463.

Kada nije cijeli artikal izvezen, ponovno izvezen ili uništen ili mu nije određeno drugo carinski odobreno postupanje ili upotreba, nego jedan ili više dijelova ili komponenti tog artikla, iznos koji treba vratiti ili odustati od naplate je razlika između uvoznih dažbina na cijeli artikal i iznosa uvoznih dažbina, koji bi trebalo naplatiti na ostatak artikla da je bio prijavljen u nepromijenjenom stanju za carinski postupak koji podrazumijeva plaćanje takvih dažbina na dan kada je cijeli artikal bio tako prijavljen.

Članak 464.

Iznos iz člana 233. Zakona utvrđuje se u visini od 20 KM.

GLAVA 3

Posebne odredbe koje se odnose na primjenu člana 232. Zakona

Odjeljak 1

Odluke koje donose carinski organi

Članak 465.

1. Kada carinski organ koji donosi odluku utvrdi da se zahtjev za povrat ili odustajanje koji mu je podnesen prema članku 232. stav 2. Zakona temelji :
 - na osnovama koje odgovaraju jednoj od okolnosti iz članaka 466. do 469. ove odluke, i da one ne nastaju kao posljedica prevare ili očiglednog nemara od strane određene osobe, on vrši povrat ili odustaje od naplate određenog iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina.
 - na osnovama koje odgovaraju jednom od slučajeva iz člana 470. ove odluke on neće vršiti povrat ili odustati od naplate određenog iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina
2. U ostalim slučajevima carinski organ koji donosi odluku će sam odlučiti o odobravanju povrata ili odustajanju od naplate uvoznih ili izvoznih dažbina u posebnoj situaciji koja proizilazi iz okolnosti kada se određenoj osobi ne može pripisati prijevara ili očigledan nemar.
3. U smislu člana 232. Zakona i ovog člana 'određena osoba' znači osoba ili osobe iz člana 447. stav 1. ove odluke, odnosno njihovi zastupnici, i svaka druga osoba koja je bila uključena u vršenje carinskih radnji i postupaka, koje se odnose na određenu robu ili koja je dala neophodna uputstva za vršenje tih radnji i postupaka.

Članak 466.

1. Uvozne dažbine se vraćaju ili se odustaje od naplate kada:
 - (a) je roba koja nije bh. roba, a koja je bila stavljena u carinski postupak koji uključuje potpuno ili djelimično oslobađanje od uvoznih dažbina, ili roba koja je stavljena u slobodni promet uz povoljno tarifno postupanje po osnovu njene krajnje upotrebe, ukradena, pod uvjetom da je roba odmah pronađena i ponovno stavljena u svoj prvobitni carinski status u stanju u kojem je bila kada je bila ukradena;
 - (b) je roba koja nije bh. roba greškom povučena iz carinskog postupka u koji je bila stavljena a koji uključuje potpuno ili djelimično oslobađanje od navedenih dažbina, pod uvjetom da, čim se greška otkrije, roba odmah bude vraćena i ponovo stavljena u svoj prvobitni carinski status u stanju u kojem je bila kada je bila povučena;
 - (c) je nemoguće pokrenuti mehanizam za otvaranje prevoznog sredstva na kojem se nalazi roba koja je prethodno stavljena u slobodni promet i prema tome istovariti je po prispjeću na njeno odredište, pod uvjetom da se ona odmah ponovno izveze;
 - (d) je roba koja je prvobitno bila stavljena u slobodni promet nakon toga vraćena njenom isporučiocu koji nije iz BiH, po aranžmanu vanjske obrade, da bi mu se omogućilo da besplatno otkloni utvrđene greške koje su postojale prije stavljanja robe (čak i ako se otkriju nakon stavljanja robe u slobodan promet) ili da je dovede u sklad s odredbama ugovora prema kojem je stavljena u slobodni promet, a navedeni isporučilac odluči da robu trajno zadrži zato što nije u stanju da otkloni greške ili zato što to nije isplativo;

- (e) se otkrije, nakon odluke carinskih organa da izvrše knjiženje uvoznih dažbina nakon carinjenja na robu koja je prije toga stavljena u slobodni promet uz potpuno oslobađanje od tih dažbina, da je ta roba ponovno izvezena iz carinskog područja BiH bez carinskog nadzora, pod uvjetom da se utvrdi da bi bitni uvjeti propisani Zakonom za povrat ili odustajanje takvih uvoznih dažbina zaista bili ispunjeni u trenutku ponovnog izvoza da je taj iznos bio naplaćen kada je roba bila stavljena u slobodni promet;
- (f) je sudski organ zabranio promet određenog proizvoda, koji je prethodno bio prijavljen za carinski postupak, kojim se dotična osoba obavezuje da plati uvozne dažbine pod uobičajenim uvjetima, a taj proizvod se ponovno izveze iz carinskog područja BiH ili uništi pod kontrolom carinskih organa, pod uvjetom da se utvrdi da dati proizvod nije stvarno bio korišten u BiH;
- (g) je roba bila prijavljena za carinski postupak koji uključuje obavezu plaćanja takvih dažbina od strane deklaranta koji je ovlašten da to uradi na svoju vlastitu inicijativu, a robu, ne zbog greške deklaranta, nije bilo moguće isporučiti primaocu;
- (h) je pošiljatelj adresirao robu na pogrešnog primaoca;
- (i) je utvrđeno da je roba neprikladna za upotrebu za koju ju je primatelj namijenio, zbog očite greške u njegovoj narudžbi;
- (j) je, nakon stavljanja u carinski postupak koji uključuje obavezu plaćanja dažbina, ustanovljeno da roba, u trenutku njenog stavljanja, nije bila sukladno s važećim propisima, koji se odnose na njenu upotrebu ili promet, i zato se ne može koristiti u svrhu za koju ju je primatelj namijenio;
- (k) je primatelj spriječen ili bitno ograničen da upotrijebi robu u svrhu za koju ju je namijenio, zbog opštih mjera donesenih od strane nadležnih organa, nakon datuma stavljanja robe u carinski postupak koji uključuje obavezu plaćanja uvoznih dažbina;
- (l) potpuno ili djelomično oslobađanje od uvoznih dažbina, za koje je odeđena osoba podnijela zahtijev sukladno s važećim propisima ne može, ne zbog greške određene osobe, biti odobreno od strane carinskih organa, koji onda knjiži dospelje uvozne dažbine;
- (m) je roba stigla primaocu nakon isteka obaveznih rokova za isporuku određenih u ugovoru po kojem je ona bila prijavljena za carinski postupak koji uključuje obavezu plaćanja uvoznih dažbina;
- (n) robu nije bilo moguće prodati na carinskom području BiH pa se ona besplatno ustupa humanitarnim organizacijama:

- koje svoje aktivnosti vrše u drugoj zemlji, pod uvjetom da su zastupljene u BiH;

ili

- koje svoje aktivnosti vrše u carinskom području BiH, pod uvjetom da imaju pravo na oslobađanje u slučaju uvoza za slobodni promet slične robe iz drugih zemalja.

- (o) je carinski dug nastao na drugi način od onog navedenog u članku 193. Zakona i određena osoba je u mogućnosti da podnese uvjerenje o kretanju EUR-1 ili drugi odgovarajući dokument iz kojeg se vidi da bi u slučaju da je bila prijavljena za slobodni promet, uvezena roba imala pravo na postupanje kao bh. roba ili na preferencijalno tarifno postupanje, pod uvjetom da su ispunjeni ostali uvjeti iz člana 458. ove odluke.

2. Povrat ili odustajanje od naplate uvoznih dažbina u slučajevima iz stava 1. točka (c) i (f) do (n) ovog člana se, izuzev kada je roba uništena po naredbi nadležnog organa ili besplatno ustupljena humanitarnim organizacijama koje svoje aktivnosti vrše u BiH, uvjetuje njenim ponovnim izvozom iz carinskog područja BiH pod nadzorom carinskih organa.

Ako se to zatraži od njega, organ koji donosi odluku dopušta da se ponovni izvoz robe zamijeni njenim uništenjem ili njenim stavljanjem, u cilju ponovnog izvoza, u postupak provoza, carinskog skladištenja, ili u slobodnu zonu, odnosno slobodno skladište.

Roba kojoj se treba odrediti jedno od ovih postupanja smatra se robom koja nije bh. roba.

U tom slučaju, carinski organi poduzimaju sve neophodne mjere da osiguraju da se roba koja je smještena u carinsko skladište, ili u slobodnu zonu, odnosno slobodno skladište, može naknadno prepoznati kao roba koja nije bh. roba.

3. Pored navedenih uslova, nadzorni carinski ured mora se uvjeriti da roba nije bila ni upotrijebljena niti prodana prije njenog ponovnog izvoza.

Članak 467.

1. Uvozne dažbine se vraćaju ili se odustaje od naplate kada je:
 - (a) roba koja je greškom bila prijavljena za carinski postupak koji uključuje obavezu plaćanja uvoznih dažbina, ponovo izvezena iz carinskog područja BiH bez prethodnog prijavljivanja za carinski postupak u koji je trebala biti stavljena, pod uvjetom da su ispunjeni ostali uvjeti propisani u članku 230. Zakona;
 - (b) roba ponovno izvezena ili uništena sukladno s člankom 231. stav 2. točka (b) Zakona bez carinskog nadzora, pod uvjetom da su ispunjeni ostali uvjeti propisani u navedenom članku;
 - (c) roba ponovno izvezena ili uništena bez carinskog nadzora sukladno s člankom 466. stav 1. točka (c) i (f) do (n) ove odluke, pod uvjetom da su ispunjeni ostali uvjeti propisani u članku 466. stav 2. i 3. ove odluke.
2. Povrat ili odustajanje od naplate uvoznih carina pod okolnostima iz stava 1. ovog člana uvjetuje se:
 - a) podnošenjem svih dokaza potrebnih da se carinskom organu koji donosi odluku omogućí da se uvjeri da je roba u pogledu koje se traži povrat ili odustajanje :
 - zaista ponovno izvezena iz carinskog područja BiH; ili
 - uništena pod nadzorom vlasti ili osoba ovlaštenih da službeno potvrde takvo uništenje;
 - (b) vraćanjem svakog dokumenta carinskom organu, koji donosi odluku, kojim se potvrđuje bh. status određene robe, a pod čijim pokrićem je navedena roba mogla napustiti carinsko područje BiH, ili podnošenjem bilo kojeg dokaza koji navedeni organ smatra neophodnim da bi se uvjerio da se navedeni dokument ne može naknadno koristiti u vezi s bilo kakvim uvozom robe u BiH.

Članak 468.

1. U smislu člana 473. stav 2. ove odluke:
 - (a) Kao dokaz potreban da se carinskom organu koji donosi odluku omogućí da se uvjeri da je roba u pogledu koje se traži povrat ili odustajanje zaista bila ponovno izvezena iz carinskog područja BiH, podnosilac zahtjeva prilaže:
 - original ili ovjerenu kopiju prijave za izvoz robe izvan carinskog područja BiH;
 - i
 - potvrdu carinskog ureda gdje je roba stvarno napustila carinsko područje BiH.

Kada se takva potvrda ne može podnijeti, dokaz da je roba napustila carinsko područje BiH može se podnijeti u obliku:

- potvrde carinskog ureda u zemlji odredišta kojom se potvrđuje prispjeće robe;

ili

- originala ili ovjerene kopije carinske prijave, koja je podnesena za tu robu u zemlji odredišta.

Ta dokumenta mora pratiti administrativna i trgovačka dokumentacija koja carinskom organu koji donosi odluku omogućava da provjeri da li je roba koja je izvezena iz carinskog područja BiH ista kao ona koja je bila prijavljena za carinski postupak koji uključuje obavezu plaćanja uvoznih dažbina, i to:

- original ili ovjerena kopija prijave za navedeni postupak;

i

- kada to carinski organ koji donosi odluku smatra neophodnim, trgovački ili administrativni dokumenti (poput faktura, podataka o isporuci, provoznih dokumenata ili zdravstvenih uvjerenja) koji sadrže puni opis robe (trgovački opis, količine, oznake i ostale podatke za identifikaciju) koji su podneseni s prijavom za navedeni postupak ili s prijavom za izvoz iz carinskog područja BiH ili s prijavom podnesenom za tu robu u zemlji odredišta, već prema slučaju;

(b) Kao dokaze potrebne da se carinskom organu koji donosi odluku omogući da se uvjere da je roba u pogledu koje se traži povrat ili odustajanje zaista uništena pod nadzorom organa ili osoba ovlaštenih da službeno potvrde takvo uništenje, podnosilac zahtjeva prilaže:

- zapisnik ili prijavu o uništenju, sačinjenu od strane organa pod čijim je nadzorom roba uništena, odnosno ovjerene kopije istog; ili
- potvrdu sačinjenu od strane osobe ovlaštene da potvrdi uništenje, praćena dokazom o njegovom ovlaštenju.

Ta dokumenta sadrže dovoljno iscrpan opis uništene robe (trgovački opis, količine, oznake i ostale podatke za identifikaciju) da bi se carinskim organima omogućilo da se uvjere, poređenjem s podacima navedenim u prijavi za carinski postupak koji uključuje obavezu plaćanja uvoznih dažbina i iz pratećih trgovačkih dokumentata (faktura, podataka o isporuci, itd.), da je uništena roba ona koja je bila prijavljena za navedeni postupak.

2. Kada su dokazi iz stava 1. ovog člana nedovoljni da omoguće carinskom organu da donese odluku uz potpuni uvid u činjenično stanje, odnosno kada određeni dokazi nisu na raspolaganju, takvi dokazi se mogu dopuniti ili zamijeniti svim drugim dokumentima koji taj organ smatra neophodnim.

Članak 469

1. Stavljanje vraćene robe u slobodan promet za koje su naplaćene izvozne dažbine prilikom njihovog izvoza sa carinskog područja BiH daje pravo na povrat naplaćenih dažbina.
2. Stav 1. ovog člana se primjenjuje čak i kada vraćene robe predstavljaju samo dio robe prethodno izvezena sa carinskog područja BiH.

Članak 470.

Povrat ili odustajanje od naplate uvoznih dažbina se ne odobrava kada se zahtjev za povrat ili odustajanje temelji jedino na nekom od sljedećih slučajeva:

- (a) ponovnom izvozu iz carinskog područja BiH robe koja je prethodno bila prijavljena za carinski postupak koji uključuje obavezu plaćanja uvoznih dažbina, iz drugih razloga od onih navedenih u članku 230. ili 231. Zakona ili u članovima 466. ili 467. ove odluke posebno zbog propusta da se roba proda;
- (b) uništenju, iz bilo kog razloga, osim u slučajevima koji su izričito propisani zakonima BiH, robe prijavljene za carinski postupak koji uključuje obavezu plaćanja uvoznih dažbina nakon njenog puštanja ispod nadzora od strane carinskih organa;
- (c) podnošenju, u svrhu dobivanja preferencijalnog tarifnog postupanja za robu prijavljenu za slobodan promet, dokumenata za koja se naknadno utvrdi da su lažna, falsificirana ili nevažeća za tu svrhu, čak i kada se takvi dokumenti podnesu u dobroj namjeri.

Dio V

KONTROLA UPOTREBE I/ILI ODREDIŠTA ROBE

Članak 471.

1. U smislu ovog dijela:

- (a) 'nadležni organi' znači carinski organi odgovorni za primjenu odredbi ovog dijela;
- (b) 'ured' znači carinski ured odgovoran za primjenu odredbi ovog dijela;
- (c) 'kontrolni primjerak T5' znači original i primjerak T5 sačinjeni na obrascima iz priloga 44 i koje, kada je to potrebno, prate jedan ili više primjeraka obrasca T5 *bis*, ili jedan ili više originala i kopija tovarne liste T5 koji odgovaraju obrascu iz navedenog priloga.

Obrasci se štampaju i popunjavaju sukladno s objašnjenjem u prilogu 44.

2. Kada primjena propisa BiH, u vezi s robom koja je uvezena, izvezena ili koja se kreće unutar carinskog područja BiH, podliježe dokazu poštivanja uvjeta predviđenih ili propisanih tom mjerom za upotrebu i/ili odredište robe, takav dokaz se predočava podnošenjem kontrolnog primjerka T5, popunjenog i korištenog sukladno s odredbama ovog dijela.
3. Sva roba navedena u datom kontrolnom primjerku tovari se na jedinstveno prijevozno sredstvo u smislu člana 223. stav 1. drugi podstav ove odluke i namijenjuje se za jednog primaoca i za istu upotrebu i/ili odredište.

Nadležni organi mogu dopustiti da se obrazac koji odgovara primjerku u prilogu 44 zamijeni tovarnim listama T5 sačinjenim pomoću tehnike obrade podataka, ili opisnim listama sačinjenim u svrhe vršenja izvoznih radnji i postupaka koje uključuju sve podatke propisane u obrascu iz priloga 44, pod uvjetom da su takve liste kreirane i popunjene na način da ih carinski organi mogu koristiti bez teškoća i da pružaju sve sigurnosne elemente koje ti organi smatraju odgovarajućim.

4. Pored obaveza nametnutih prema posebnim propisima, od svake osobe koja potpisuje kontrolni primjerak T5 se zahtijeva da robu opisanu u tom dokumentu stavi u prijavljenu upotrebu i/ili prijavljeno odredište.

Osoba koja je potpisala kontrolni primjerak T5 odgovorna je u slučaju da bilo ko zloupotrijebi bilo koji kontrolni primjerak T5.

Članak 472.

1. Kontrolni primjerak T5 popunjava se u originalu i najmanje jednom primjerku. Svaki primjerak mora nositi originalni potpis određene osobe i sadržavati sve podatke koji se odnose na opis robe i sve druge podatke koji se traže na temelju odredbi važećih propisa BiH kojima se zahtijeva kontrola.
2. Kada se važećim propisima BiH kojima se zahtijeva kontrola predviđa podnošenje garancije, ona se podnosi carinskom uredu koji izdaje kontrolni primjerak T5.

U tom slučaju, u polje 106 obrasca T5 upisuje se napomena "Podnesena garancija u iznosu od ... KM".

3. Kada se važećim propisima BiH kojima se zahtijeva kontrola propisuje rok za određivanje robe određene upotrebe i/ili odredišta, u polje 104 obrasca T5 unosi se napomena "Rok za završetak dana".
4. Kada je roba stavljena u carinski postupak, kontrolni primjerak T5 izdaje carinski ured gdje se roba otprema. Dokument za postupak sadrži poziv na izdani kontrolni primjerak T5. Isto tako, polje 109 izdatog obrasca T5 sadrži poziv na dokument koji se koristi za postupak.
5. Kada roba nije stavljena u carinski postupak, kontrolni primjerak T5 izdaje carinski ured gdje se roba otprema.

U polje 109 obrasca T5 unosi se napomena "Roba nije obuhvaćena carinskim postupkom".

6. Kontrolni primjerak T5 ovjerava carinski ured iz stavova 4. i 5. Takva ovjera sadrži sljedeće podatke koji se unose u polje A (polazni ured) tih dokumenata:
 - (a) u slučaju obrasca T5, naziv i pečat carinskog ureda, potpis ovlaštene osobe, datum ovjere i registarski broj koji može biti prethodno odštampan;
 - (b) u slučaju obrasca T5 *bis* ili tovarna lista T5, registarski broj koji se nalazi na obrascu T5. Taj broj se unosi pomoću pečata koji sadrži naziv carinskog ureda, ili rukom u ovom drugom slučaju treba da ga prati i službeni pečat navedenog ureda.
7. Osim ako nije drukčije predviđeno u važećim propisima BiH kojima se zahtijeva kontrola upotrebe i/ili odredišta robe, član 229. ove odluke se primjenjuje *mutatis mutandis*. Carinski ured iz stavova 4. i 5. ovog člana provjeravaju pošiljku i popunjavaju i ovjeravaju polje D 'Kontrola polaznog ureda' na prednjoj strani obrasca T5.
8. Carinski ured iz stavova 4. i 5. ovog člana zadržava po primjerak svakog obrasca T5. Originali tih dokumenata se vraćaju određenoj osobi čim se završe sve administrativne radnje i postupci i polja A (polazni ured) i B (Vratiti osobi) obrasca T5 ispravno popune.
9. Član 232. ove odluke. se primjenjuje *mutatis mutandis*.

Članak 473.

1. Roba i originali kontrolnih primjerka T5 se predočavaju u odredišnom uredu.

Osim ako nije drukčije predviđeno propisima BiH kojima se zahtijeva kontrola upotrebe i/ili odredišta robe, odredišni ured može dopustiti da se roba isporuči direktno primaocu pod uvjetima koje on odredi da bi mogao izvršiti kontrolu robe pri, ili nakon njenog prispjeca.

Svaka osoba koja predočava odredišnom uredu kontrolni primjerak T5 i pošiljku na koju se on odnosi, može, na zahtjev, dobiti potvrdu sačinjenu na obrascu iz priloga 33. Potvrda ne može zamijeniti kontrolni primjerak T5.

2. Kada se važećim propisima BiH zahtijeva kontrola prilikom odlaska robe iz carinskog područja BiH:
 - za robu koja odlazi morskim putem, odredišni ured je ured nadležan za luku gdje se roba tovari na plovilo;
 - za robu koja odlazi zračnim putem, odredišni ured je ured nadležan za međunarodni aerodrom u BiH, u smislu člana 100. točka (b) ove odluke, gdje se roba utovara na letjelicu koja leti do aerodroma izvan BiH;
 - za robu koja odlazi bilo kojim drugim načinom prijevoza, odredišni ured je izlazni ured iz člana 396. stav 2. ove odluke.
3. Odredišni ured vrši predviđene ili propisane kontrole upotrebe i/ili odredišta robe. On evidentira podatke iz kontrolnog primjerka T5 i rezultate izvršenih kontrola, te zadržava primjerak navedenog dokumenta kada je to potrebno.
4. Odredišni ured vraća original kontrolnog primjerka T5 na adresu navedenu u polju B ("Vratiti") obrasca T5 nakon završetka svih radnji i postupaka i unošenja svih zabilješki.

Članak 474.

1. Kada izdavanje kontrolnog primjerka T5 zahtijeva garanciju prema članku 472. stav 2 ove odluke, primjenjuju se odredbe stavova 2. i 3. ovog člana.
2. Kada pojedinim količinama robe nije određena upotreba i/ili odredište, do isteka roka prema članku 472. stav 3. ove odluke, nadležni carinski organi poduzimaju neophodne mjere da omoguću uredu iz člana 472. stav 2. ove odluke da naplati kada je to moguće, iz podnesene garancije onaj dio dažbina koji odgovara toj količini.

Međutim, na zahtjev određene osobe, ti organi mogu odlučiti da iz garancije naplati, tamo gdje je to potrebno, iznos dažbina dobijen na sljedeći način:

- iznos dažbina za količinu robe, koja nije prošla kroz propisanu upotrebu i/ili odredište do kraja propisanog perioda, se dijeli sa brojem dana za koje je odobrena upotreba;
- ovaj rezultat se množi sa brojem dana prekoračenja.

Ovaj stav se ne primjenjuje kada određena osoba može dokazati da je određena roba bila izgubljena zbog više sile.

3. Ako, u roku od šest mjeseci, bilo od dana izdavanja kontrolnog primjerka T5 ili od isteka roka navedenog u polju 104 obrasca T5 pod "Rok od dana za završetak", u zavisnosti od slučaja, taj primjerak, propisno ovjeren od strane odredišnog ureda, nije stigao u povratni ured naveden u polju B dokumenta, nadležni carinski organi poduzimaju neophodne korake da zatraže od ureda iz člana 472. stav 2. ove odluke da izvrši naplatu iz garancije propisane u tom člankom.

Ovaj stav se ne primjenjuje kada se zakašnjenje u vraćanju kontrolnog primjerka T5 ne može pripisati određenoj osobi.

4. Odredbe stavova 2. i 3. ovog člana se primjenjuju, osim ako nije drukčije predviđeno važećim propisima BiH kojima se zahtijeva kontrola upotrebe i/ili odredišta robe u svakom slučaju, bez odstupanja od odredbi koje se odnose na carinski dug.

Članak 475.

1. Osim ako nije drukčije predviđeno važećim propisima BiH kojima se zahtijeva kontrola upotrebe i/ili odredišta robe, kontrolni primjerak T5 i pošiljka koju on prati mogu se podijeliti prije završetka postupka za koji je obrazac izdat. Pošiljke koje se dobiju takvim dijeljenjem, mogu se i same dalje dijeliti.
2. Ured u kojem se vrši podjela izdaje za svaki dio podijeljene pošiljke, sukladno s člankom 472. ove odluke, kontrolni primjerak T5 kao izvadak početnog kontrolnog primjerka T5.

Svaki izvadak sadrži, između ostalog, dodatne podatke navedene u poljima 100, 104, 105, 106 i 107 početnog kontrolnog primjerka T5, te neto masu i neto količinu robe na koji se taj izvadak odnosi. U polje 106 obrasca T5, koji se koristi za svaki izvadak, upisuju se riječi "Izvadak početnog kontrolnog primjerka (registarski broj, datum, ured i zemlja izdavanja): ...".

Rubrika B "Vratiti ..." obrasca T5 sadrži podatke navedene u odgovarajućem polju početnog obrasca T5.

U rubriku J "Kontrole upotrebe i/ili odredišta" početnog obrasca T5 unosi se formulacija "izdato (broj) izvadaka – primjeraka u prilogu".

Početni obrazac T5 se bez odlaganja vraća na adresu navedenoj u rubrici B "Vratiti ..." obrasca T5, zajedno s primjercima izdatih izvadaka.

Ured u kojem se vrši podjela zadržava primjerak početnog kontrolnog obrasca T5 i izvatke. Originali izvadaka kontrolnog primjerka T5 prate svaki dio podijeljene pošiljke do odgovarajućih odredišnih ureda gdje se primjenjuju odredbe iz člana 473. ove odluke.

3. Stav 2 se primjenjuje *mutatis mutandis* u slučaju daljnje podjele sukladno sa stavom 1. ovog člana.

Članak 476.

1. Kontrolni primjerak može se izdati retroaktivno, pod uvjetom da:
 - određena osoba nije odgovorna za nepodnošenje zahtjeva ili izdavanje tog dokumenta kada je roba otpremljena, ili da može dostaviti dokaz da taj propust nije nastao zbog bilo kakve prijave ili očiglednog nemara s njene strane;
 - određena osoba podnese dokaz da se kontrolni primjerak T5 odnosi na robu u vezi s kojom su sve radnje i postupci završene;
 - određena osoba predoči dokumenta potrebna za izdavanje navedenog kontrolnog primjerka T5;
 - je utvrđeno od strane nadležnih carinskih organa da retroaktivno izdavanje kontrolnog primjerka T5 ne može dovesti do osiguravanja financijske koristi koja ne bi bila odobrena u smislu korištenog postupka, carinskog statusa robe i njene upotrebe i/ili odredišta.

Kada se kontrolni primjerak T5 izdaje retroaktivno, on treba sadržavati napomenu crvene boje "Izdano retroaktivno" a zainteresovana osoba unosi identifikaciju prijevoznog sredstva kojim je roba otpremljena, datum polaska i, ako je potrebno, datum kada je roba pokazana u odredišnom uredu.

2. Duplikate kontrolnih primjeraka T5 i izvadaka kontrolnih primjeraka T5 može izdati ured izdavanja na zahtjev određene osobe u slučaju gubitka originala. Duplikat na sebi nosi pečat ureda, potpis ovlaštenog službenika i crvenim velikim slovima riječ "DUPLIKAT".
3. Kontrolne primjerke T5 koji su izdani retroaktivno i duplikate, odredišni ured može ovjeriti samo nakon što utvrdi da je robi koju navedeni dokument pokriva određena upotreba i/ili odredište propisano važećim propisima BiH.

Članak 477.

1. Nadležni carinski organi mogu ovlastiti odobrenjem svaku osobu koja ispunjava uvjete propisane u stavu 4. ovog člana i koja namjerava poslati robu za koju se mora sačiniti kontrolni primjerak T5 (u daljnjem tekstu "ovlašteni pošiljatelj") da ne pokazuju polaznom uredu bilo predmetnu robu ili kontrolni primjerak T5 koju pokriva.
2. U smislu kontrolnog primjerka T5 koji koriste ovlašteni pošiljaoci, nadležni carinski organi mogu:
 - (a) propisati korištenje obrazaca koji nose prepoznatljiv znak kao sredstvo identifikacije ovlaštenog pošiljaoca;
 - (b) propisati da polje A obrasca, 'Polazni ured'
 - bude unaprijed ovjereno pečatom polaznog carinskog ureda i potpisano od strane službenika tog ureda; ili
 - bude ovjereno od strane ovlaštenog pošiljaoca pečatom koji odgovara primjerku iz priloga 24; ili
 - sadrži već otisnut posebni pečat koji odgovara primjerku iz priloga 24 ukoliko je otisnut od štamparije odobrene za tu svrhu. Taj otisnuti može biti unesen i pomoću integriranog sistema obrade podataka;

(c) ovlastiti ovlaštenog pošiljaoca da ne potpisuje obrasce ovjerene posebnim, odobrenim pečatom iz priloga 24 koji su sačinjeni pomoću integriranog sistema obrade podataka. U tom slučaju, prostor ostavljen za potpis deklaranta u polju 110 obrazaca sadrži riječi “Oslobođeno od potpisa – Članak 477. odluke....”.

3. Ovlaštenu pošiljatelj popunjava kontrolni primjerak T5, unoseći potrebne podatke koji uključuju:

- u polju A (‘Polazni ured’) datum kada je roba poslana i broj prijave; i
- u polju D (‘Kontrola od strane polaznog ureda’) ovjeru “Pojednostavljeni postupak – član 477. odluke...”.

a kada je potrebno podatke o roku u kojem roba mora biti pokazana odredišnom uredu, primijenjene mjere identifikacije i poziv na otpremni dokument.

Za tako propisno popunjen primjerak, i kada je potrebno, potpisan od strane ovlaštenog pošiljaoca, smatra se da ga je izdao ured naznačen pečatom iz stava 2. točka (b) ovog člana.

Nakon slanja robe, ovlaštenu pošiljatelj bez odlaganja šalje polaznom uredu primjerak obrasca T5, zajedno s dokumentom na temelju kojeg je sačinjen kontrolni obrazac T5.

4. Ovlaštenje iz stava 1. ovog članka daje se samo osobama koje često šalju robu, čija evidencija omogućava nadležnim carinskim organima da vrše provjeru njihovih radnji i koji nisu počinili ozbiljne ili ponovljene prekršaje važećih propisa.

U odobrenju se posebno određuje:

- carinski ured ili uredi koji su ovlaštenu da djeluju kao polazni uredi za pošiljke;
- rokovi u kojima i procedura pomoću koje ovlaštenu pošiljatelj obavještava polazni ured o pošiljci koju treba poslati, da bi taj ured mogao izvršiti sve kontrole koje zahtijevaju propisi BiH, prije polaska robe;
- rok u kojem roba mora biti pokazana u odredišnom uredu; ovaj rok se određuje sukladno s uvjetima prijevoza ili propisima BiH;
- mjere koje treba poduzeti u svrhu identifikacije robe, koje mogu uključivati upotrebu posebnih plombi koje odobre nadležni carinski organi a koje stavlja ovlaštenu pošiljatelj; sredstva pružanja garancije kada se time uvjetuje izdavanje kontrolnog primjerka T5.

5. Ovlaštenu pošiljatelj poduzima sve neophodne mjere da osigura čuvanje posebnog pečata ili obrazaca koji nose otisak pečata polaznog ureda ili otisak posebnog pečata.

Ovlaštenu pošiljatelj snosi sve posljedice, naročito financijske, bilo kakvih grešaka, propusta ili drugih nepravilnosti na kontrolnim primjercima T5 koje sačini ili učini prilikom vršenja radnji za koje je obavezan prema odobrenju predviđenom u stavu 1. ovog članka.

U slučaju da bilo koja osoba zloupotrijebi unaprijed ovjerene kontrolne primjerke T5 pečatom polaznog ureda ili posebnim pečatom, ovlašteni pošiljatelj je odgovoran, bez odstupanja od krivičnog postupka, za plaćanje dažbina i drugih obaveza koje nisu plaćene do kojih bi dovela takva zloupotreba, osim ako nadležnim organima koji su ga ovlastili ne dokaže da je poduzeo sve potrebne mjere da osigura čuvanje posebnog pečata ili obrazaca koji nose otisak pečata polaznog ureda ili otisak posebnog pečata.

VI DIO

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 478.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u “Službenom glasniku BiH”, a primjenivat će se od 1. siječnja 2005. godine.

Članak 479.

Danom primjene ove odluke prestaju da važe Uredba o provedbi Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine (“Službene novine Federacije BiH”, br.59/01 i 6/04) i Uredba o provedbi Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik RS”, br.35/02) i drugi propisi kojima su pitanja uređena ovom odlukom bila prethodno regulirana.

V.M.broj _____/04.
Sarajevo, _____ 2004. godine

**PREDSJEDATELJ
VIJEĆA MINISTARA BIH
Adnan Terzić**